

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 4

Год. LXI

Понеделник, 17 јануари 2005

Цена на овој број е 390 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
13. Закон за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност.....	2	25. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 174/2004 од 22 декември 2004 година.....	76
14. Закон за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување.....	3	26. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 186/2002 и У. бр. 130/2004 од 22 декември 2004 година....	76
15. Закон за заштита на конкуренцијата...	3	27. Издвоено мислење на Одлуката У. бр. 186/2002 и У. бр. 130/2004 од 22 декември 2004 година со која се укинуваат член 101 став (1) алинеите 4 и 5 и ставот (3) во делот што се однесува за став (1) алинеите 4 и 5 на овој член од Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/2002, 50/2002 и 46/2004).....	78
16. Закон за изменување и дополнување на Законот за авторското право и сродните права.....	25	28. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 135/2004 од 22 декември 2004 година.....	80
17. Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост.....	50	29. Одлука за именување претседатели, членови и нивни заменици на Општинските изборни комисии и на Изборната комисија на Градот Скопје.....	80
18. Закон изменување и дополнување на Законот за договорен залог.....	68	30. Обрасци од број 7 до број 9 од Државната изборна комисија.....	
19. Решение за именување државен секретар во Министерството за економија.....	71	Објава за трошоците на живот и платите за месец декември 2004 година...	94
20. Решение за разрешување од должноста директор на Фондот за магистрални и регионални патишта – Скопје.....	71	Коефициенти за порастот на цените и порастот на трошоците на живот во Република Македонија за месец декември 2004 година.....	94
21. Решение за именување директор на Фондот за магистрални и регионални патишта - Скопје.....	71	Огласен дел	1-64
22. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за класификација на расходите.....	71		
23. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 67/2004 од 8 декември 2004 година.....	71		
24. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 94/2004 од 22 декември 2004 година.....	75		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

13.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ- ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРА- БОТУВАЊЕТО И ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 11 јануари 2005 година.

Бр. 07-92/1
11 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Цвренковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Љупчо Јордановски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕТО И ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

Член 1

Во Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 37/97, 25/2000, 101/2000, 50/2001, 25/2003 и 37/2004), во членот 58 став 2 зборот "две" се заменува со зборот "една".

Член 2

Во членот 60 став 1 зборовите: "веднаш по" се заменуваат со зборовите: "во рок од осум дена од денот на".

Член 3

Во членот 66 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"За остварување право на паричен надоместок како време поминато во работен однос не се смета времето за кое невработеното лице примало паричен надоместок."

Член 4

Во членот 68 став 2 по зборовите: "повеќе од" се додаваат зборовите: "80% од".

Член 5

Во членот 71 ставот 2 се менува и гласи:
"Паричниот надоместок на невработеното лице се исплатува:

- 1) три месеца, ако има стаж на осигурување најмалку девет месеца во непрекинато траење или 12 месеца со прекин во последните 18 месеца;
- 2) четири месеца, ако има стаж на осигурување 24 месеца во непрекинато траење или 36 месеца со прекин во последните четири години;
- 3) шест месеца, ако има над пет до десет години стаж на осигурување;
- 4) осум месеца, ако има над 10 до 15 години стаж на осигурување и
- 5) 12 месеца, ако има над 15 години стаж на осигурување."

Ставот 3 се менува и гласи:

"На невработеното лице кое има над 15 години стаж на осигурување, а на кое му недостасуваат најмногу до пет години пред исполнување на услови за стекнување право на старосна пензија, паричен надоместок му се исплатува до неговото вработување, односно до настапувањето на некои од основите за престанок на правото на паричен надоместок."

Член 6

Во членот 75 став 1 алинеја 2 сврзникот "и" на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка.
Во алинеја 3 точката се заменува со сврзникот "и".
По алинеја 3 се додава нова алинеја 4, која гласи:
"- работно е ангажирано или врши дејност."

Член 7

Во членот 77 став 1 алинеја 7 зборот "оспособување" се брише.

Член 8

Во членот 78 став 1 третиот ред по зборот "надоместок" се додаваат зборовите: "од членот 65 на овој закон", а зборовите: "55 години возраст и најмалку 15 години стаж на осигурување" се заменуваат со зборовите: "15 години стаж на осигурување, а на кое му недостасуваат најмногу до пет години пред исполнување на услови за стекнување право на старосна пензија".

Член 9

Во членот 98 став 1 зборовите: "влегувањето во сила на овој закон" се заменуваат со зборовите: "вработувањето на нови работници".

Член 10

Невработеното лице кое на денот на влегувањето во сила на овој закон е корисник на паричен надоместок или друго право, продолжува да го користи тоа право.
Поднесените барања за остварување на правата од осигурување во случај на невработеност, ќе се решат според законот кој важел во моментот на започнувањето на постапката.

Член 11

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J I PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PUNËSIM DHE SIGURIM NË RAST TË PAPUNËSISË

Neni 1

Në Ligjin për punësimin dhe sigurimin në rast të papunësisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 37/97, 25/2000, 101/2000, 50/2001, 25/2003 dhe 37/2004), në nenin 58 paragrafi 2 fjala "dy" zëvendësohet me fjalën "një".

Neni 2

Në nenin 60 paragrafi 1 fjalët: "menjëherë pas", zëvendësohen me fjalët: "në afat prej tetë ditësh nga dita e".

Neni 3

Në nenin 66, pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Për realizimin e të drejtës për kompensim në para, si kohë e kaluar në marrëdhënie pune nuk konsiderohet koha për të cilën personi i papunësuar ka marrë kompensim në para".

Neni 4

Në nenin 68 paragrafi 2, pas fjalëve "më shumë se" shtohen fjalët "80% nga".

Neni 5

Në nenin 71 paragrafi 2 ndryshon, si vijon:

"Kompensimi në para, personit të papunë i paguhet:

- 1) tre muaj, nëse ka stazh të sigurimit së paku nëntë muaj pandërprerë ose 12 muaj me ndërprerje në 18 muajt e fundit;
- 2) katër muaj, nëse ka stazh të sigurimit 24 muaj pandërprerë ose 36 muaj me ndërprerje në katër vitet e fundit;
- 3) gjashtë muaj, nëse ka mbi pesë deri dhjetë vjet stazh të sigurimit;

4) tetë muaj, nëse ka mbi 10 deri 15 vjet stazh të sigurimit;

5) 12 muaj, nëse ka mbi 15 vjet stazh të sigurimit."

Paragrafi 3 ndryshon si vijon:

"Personit të papunësuar që ka mbi 15 vjet stazh të sigurimit, të cilit i mungojnë më së shumti deri pesë vjet para plotësimit të kushteve për fitimin e së drejtës për pension sipas pleqërisë, kompensimi në para i paguhet deri në punësimin e tij, përkatësisht deri në paraqitjen e ndonjë baze për heqjen e të drejtës për kompensim në para".

Neni 6

Në nenin 75 paragrafi 1 alineja 2 fjala "dhe" në fund të fjalisë zëvendësohet me pikëpresje.

Në alinenë 3, pika zëvendësohet me fjalën "dhe".

Pas alinesë 3 shtohet alineja e re 4, si vijon:

"- është i angazhuar me punë ose kryen veprimtari".

Neni 7

Në nenin 77 paragrafi 1 alineja 7 fjala "aftësim" fshihet.

Neni 8

Në nenin 78 paragrafi 1 rreshti 3, pas fjalës "kompensim", shtohen fjalët: "nga neni 65 i këtij ligji", ndërsa fjalët: "55 vjet moshë dhe së paku 15 vjet stazh të sigurimit" zëvendësohen me fjalët: "15 vjet stazh të sigurimit, të cilit i mungojnë më së shumti deri pesë vjet para plotësimit të kushteve për fitimin e të drejtës për pension sipas pleqërisë".

Neni 9

Në nenin 98 në paragrafin 1 fjalët: "hyrja në fuqi e këtij ligji", zëvendësohen me fjalët: "punësimin e punëtorëve të rinj".

Neni 10

Personi i papunësuar i cili në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji është shfrytëzues i kompensimit në para ose të drejtës tjetër, vazhdon ta shfrytëzojë këtë të drejtë.

Kërkesat e paraqitura për relizimin e të drejtave për sigurimin në rast të papunësisë, do të zgjidhen sipas ligjit që ka qenë në fuqi në momentin e fillimit të procedurës.

Neni 11

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

14.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 11 јануари 2005 година.

Бр. 07-93/1
11 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003 и 40/2004), во членот 180 став 6 точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: "но не повеќе од 80% од просечната месечна нето плата по работник во Републиката, објавена за последниот месец".

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J I ПЕР ПЛОТЭСИМИН Е ЛИГИТИ ПЕР СИГУРИМ ПЕНСИОНАЛ ДНЕ ИНВАЛИДОР

Neni 1

Нë лигитин пëр сигуриим пенсионал днë инвалидор ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003 dhe 40/2004), në nenin 180 paragrafi 6 pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "por jo më shumë se 80% nga neto paga mesatare mujorepër punëtor në Republikë, të publikuar për muajin e fundit."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

15.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Се прогласува Законот за заштита на конкуренцијата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 11 јануари 2005 година.

Бр. 07-97/1
11 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Дел први

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат забранетите облици на спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата, заштитата на конкуренцијата, мерките и постапките во врска со ограничувањата на конкуренцијата.

Цел на законот

Член 2

Цел на овој закон е обезбедување слободна конкуренција на домашниот пазар заради поттикнување на економска ефикасност и благосостојба на потрошувачите.

Примена на законот

Член 3

(1) Овој закон се применува на сите облици на спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата што произведуваат дејство на територијата на Република Македонија, дури и кога тие произлегуваат од акти и дејствија сторени или преземени надвор од територијата на Република Македонија.

(2) Овој закон се применува на:

- претпријатијата, здруженијата на претпријатија, поврзаните претпријатија и државната управа;
- правните лица чии основачи или сопственици на удела или акции се Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и
- правните и физичките лица на коишто согласно со закон и други прописи им е доверено извршување на услуги од општ економски интерес или имаат посебни и ексклузивни права или концесии, освен во случаите кога примената на одредбите од овој закон би го спречило извршувањето на надлежностите утврдени со закон или за коишто тие субјекти се основани.

(3) Во оцена на облиците на спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата кои можат да имаат влијание на трговијата меѓу Република Македонија и Европските заедници, согласно со членот 69 од Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нејзините земји членки, на соодветен начин се применуваат критериумите кои произлегуваат од правилната примена на правилата за конкуренција во Европските заедници.

Правни односи на кои Законот не се применува

Член 4

Овој закон не се применува на односите кои се уредени со колективните договори склучени меѓу работодавците и синдикатите, ако тие не се дискриминаторни кон другите субјекти.

Дефиниции

Член 5

Одделните поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

- "претпријатие" е секој вид на деловен потфат без оглед на тоа како е организиран и од кого е воден (трговско друштво, трговец поединец, јавно претпријатие, задруга, здружение на претпријатија и друго), слободните професии (адвокати, лекари, архитекти, сметководители, нотари и друго), како и секое друго правно или физичко лице или државна управа што се ангажирани во водењето на некоја економска активност, без оглед на тоа дали се сметаат за трговци или не;
- "здружение на претпријатија" е здружение на две или повеќе претпријатија кое директно не врши економска активност, но има или може да има влијание на однесувањето на претпријатијата на пазарот;
- "поврзани" претпријатија се владеачките, односно зависните претпријатија согласно со закон;
- "државна управа" се Владата на Република Македонија, органите на државната управа, органите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, претпријатијата, установите и други правни и физички лица кои имаат јавни овластувања;
- "економска активност" е промет на стоки и/или услуги на пазарот со цел остварување на добивка;

- "пазар" е место каде што продавачите и купувачите остваруваат понуда и побарувачка на стоки и услуги;
- "релевантен пазар" е релевантен пазар на стоки и релевантен географски пазар;

- "релевантен пазар на стоки" е пазар на сите стоки и/или услуги што се сметаат за меѓусебно разменливи или заменливи за потрошувачот, според карактеристиките на стоките, нивните цени и нивната наменска употреба;

- "релевантен географски пазар" е пазар на подрачје во кое засегнатите претпријатија се вклучени во понудата и побарувачката на стоки или услуги, во која условите за конкуренција се доволно хомогени и можат да се разграничат од соседните подрачја, според условите за конкуренција кои се значително различни во тие подрачја;

- "договори и одлуки" се правни дела со кои се уредуваат прашања што се однесуваат на условите на работењето доколку тие услови се насочени кон спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата. Ова се однесува и на поединечните одредби на договорите и одлуките кои можат да бидат изрични или премолчни;

- "договорена практика" е состојба каде што не мора однапред да постои правно полноважен договор или одлука во писмена форма, туку е доволно склучувањето да се оствари премолчно;

- "хоризонтален договор" е договор меѓу претпријатија, одлуки или препораки на здруженија на претпријатија или договорена практика меѓу овие лица кои дејствуваат на исто ниво на производство, односно дистрибуција на пазарот;

- "вертикален договор" е договор или договорена практика меѓу претпријатија кои дејствуваат на различни нивоа на производство, односно дистрибуција на пазарот и

- "договор за франшизинг" е договор со кој корисникот на франшизата се обврзува дека трајно, во свое име и за своја сметка, ќе продава стоки и/или услуги кои ги произвел или развил давателот на франшизата и согласно со тоа ќе ги користи исклучивите права на употреба на know – how, жиг и услуги кои за одреден надомест му ги отстапува давателот на франшизата.

Надлежен орган

Член 6

Работите утврдени со овој закон ги врши Комисијата за заштита на конкуренцијата (во натамошниот текст: Комисија).

Дел втори

ОГРАНИЧУВАЊА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Глава прва

ДОГОВОРИ И ОДЛУКИ СО КОИ СЕ ОГРАНИЧУВА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Забранети договори, одлуки и договорена практика

Член 7

(1) Забранети се сите договори склучени меѓу претпријатија, одлуките на здруженијата на претпријатија и договорената практика чија цел или последица е спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата, а особено оние кои:

- 1) директно или индиректно ги фиксираат куповните или продажните цени или некои други услови за тргување;
- 2) го ограничуваат или го контролираат производството, пазарот, техничкиот развој или инвестициите;
- 3) го делат пазарот или изворите на снабдување;

4) применуваат различни услови за исти или слични правни работи со други трговски партнери, со што ги ставаат во понеповолна конкурентска позиција и

5) го условуваат склучувањето на договорите со прифаќање од другите договорни страни дополнителни обврски, што по својата природа или согласно со трговските обичаи не се во врска со предметот на договорот.

(2) Договорите и одлуките или поединечните одредби од истите забранети согласно со ставот (1) од овој член се ништовни.

(3) Одредбите од ставот (1) на овој член нема да се применуваат на договори, одлуки на здруженија на претпријатија и договорена практика што придонесуваат за унапредување на производството или дистрибуцијата на добрата или услугите или промовирање на техничкиот или економскиот развој, под услов од тоа да имаат сразмерна корист и потрошувачите, а коишто:

1) не им наметнуваат на засегнатите претпријатија ограничувања коишто не се неопходни за постигнувањето на тие цели и

2) не им овозможуваат на тие претпријатија елиминирање на конкуренцијата во значителен обем за производите кои се во прашање.

Групни изземања

Член 8

(1) Одредбите од членот 7 став (3) на овој закон особено се применуваат на следниве видови договори:

1) вертикалните договори за исклучиво право на дистрибуција, селективно право на дистрибуција, исклучиво право на купување и франшизинг;

2) хоризонтални договори за истражување и развој или за специјализација;

3) договори за трансфер на технологија, за лиценца или за know-how;

4) договори за дистрибуција и сервисирање на моторни возила и

5) договори за осигурување.

(2) Поблиските услови за групни изземања на договорите од ставот (1) на овој член, на предлог на Комисијата, ги пропишува Владата на Република Македонија.

(3) Со актите од ставот (2) на овој член се определуваат:

1) условите што договорот мора да ги содржи;

2) ограничувањата или условите што тие договори не смеат да ги содржат и

3) другите услови кои мора да се исполнат.

Договори од мало значење

Член 9

(1) Одредбите од членот 7 став (1) на овој закон не се применуваат на договорите од мало значење.

(2) За договор од мало значење се смета договор во кој заедничкиот пазарен удел на учесниците во договорот и претпријатијата под нивна контрола на пазарот, не го надминува прагот од 10% доколку договорот е склучен меѓу претпријатија кои работат на исто ниво на производство или трговија (хоризонтален) или прагот од 15% доколку договорот е склучен меѓу претпријатија кои работат на различно ниво на производство или трговија (вертикален). Во случај кога е тешко да се утврди дали договорот е хоризонтален или вертикален ќе се применува прагот од 10%.

(3) Одредбите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат и доколку пазарното учество на претпријатијата во последните две деловни години не е зголемено за повеќе од 2%.

(4) На предлог на Комисијата, Владата на Република Македонија ги пропишува условите во договорите од мало значење што мора да бидат исполнети, како и ограничувањата и одредбите што не смеат да бидат содржани во договорот.

Решение за забранети договори, одлуки и договорена практика

Член 10

Комисијата во случаите од членовите 7, 8 и 9 на овој закон, со решение:

1) утврдува забранетост на договор, одлука или поединечни одредби од истите и договорена практика;

2) ја забранува натамошната примена на договорот, одлуката или поединечните одредби од истите и договорената практика;

3) ги определува мерките и роковите за отстранување на штетните последици од примената на договорот, одлуката или поединечни одредби од истите и договорената практика и

4) ги утврдува другите соодветни мерки и роковите за нивно извршување заради воспоставување на конкуренција меѓу претпријатијата на релевантниот пазар.

Поединечни изземања

Член 11

(1) На барање на учесниците во договорот, Комисијата може со решение да утврди поединечно изземање од примена на одредбата од членот 7 став (1) на овој закон, ако договорот ги исполнува условите од членот 7 став (3) на овој закон.

(2) Изземањето од ставот (1) на овој член, Комисијата го одобрува со решение, при што рокот за изземање не може да биде подолг од три години.

(3) Решението од ставот (2) на овој член, Комисијата го донесува во рок од 30 дена од денот на приемот на уредното и комплетно барање.

(4) Рокот од ставот (2) на овој член, на барање на учесниците во договорот може да биде продолжен најмногу за уште три години, ако учесниците во договорот докажат дека договорот и понатаму е во согласност со условите од членот 7 став (3) на овој закон.

(5) Барањето за продолжување на изземањето, учесниците во договорот мора да го поднесат до Комисијата најдоцна шест месеца пред истекот на рокот за кој изземањето е одобрено.

(6) Во решението Комисијата може да определи мерки и услови потребни за изземање на договорот, како и рокови за нивно исполнување.

(7) Поединечното изземање влегува во сила од денот на склучувањето на договорот, а кога содржи мерки и услови, од денот на донесувањето на решението, односно најдоцна од денот на исполнувањето на условите и спроведување на мерките.

Поништување, укинување и изменување на решението за поединечни изземања

Член 12

(1) Комисијата може по службена должност или по барање на странка да го поништи решението за изземање на договор, во смисла на одредбите од овој закон, ако решението било донесено врз основа на неточни или неистинити податоци, кои биле од решавачко влијание за негово донесување.

(2) Комисијата може по службена должност или по барање на странка да го укине решението за изземање на договор доколку:

1) се изменат условите и околностите на пазарот што биле битни за донесување на решението, така што повеќе не се исполнети условите за изземање согласно со членот 7 став (3) од овој закон или

2) учесниците во договорот не исполнат некои од условите или не ги спроведуваат мерките утврдени со решението на Комисијата.

(3) Комисијата може по службена должност или по барање на странка да го измени решението за изземање на договорот доколку:

1) се изменат условите и околностите на пазарот што не зависат од волјата на договорните страни и кои по својата природа немаат за последица укинување на решението или

2) договорните страни не можат да исполнат некој од условите или не ги спроведуваат мерките утврдени со решението на Комисијата, поради настапување на околности кои не зависат од нивната волја.

Глава втора

ДОМИНАНТНА ПОЗИЦИЈА НА ПАЗАРОТ

Доминантна позиција

Член 13

(1) Едно претпријатие има доминантна позиција на релевантниот пазар, ако како потенцијален продавач или купувач на определен вид стоки и/или услуги:

- 1) нема конкуренти на релевантниот пазар и
- 2) во споредба со своите конкуренти има водечка позиција на релевантниот пазар, а особено со оглед на:
 - пазарниот удел и позиција,
 - финансиската моќ,
 - пристапот до изворите на набавка или на пазарот,
 - поврзаноста со другите претпријатија,
 - правните или фактичките пречки за влез на другите претпријатија на пазарот,
 - способноста за диктирање на пазарните услови со оглед на неговата понуда или побарувачка и
 - способноста за исклучување на другите конкуренти од пазарот со насочување кон други претпријатија.

(2) Две или повеќе претпријатија имаат доминантна позиција на релевантниот пазар ако за определен вид стоки и/или услуги меѓу нив не постои некоја значителна конкуренција, воопшто или само на некои релевантни пазари и ако тие заедно ги исполнуваат услови-те од ставот (1) на овој член.

(3) Се претпоставува дека едно претпријатие има доминантна позиција, ако неговото учество на релевантниот пазар изнесува повеќе од 40%, освен ако претпријатието не го докаже спротивното.

(4) Се претпоставува дека две или повеќе претпријатија имаат доминантна позиција ако нивното заедничко учество на релевантниот пазар изнесува повеќе од 60%.

Злоупотреба на доминантна позиција

Член 14

(1) Забранета е секоја злоупотреба на доминантната позиција од едно или повеќе претпријатија на релевантниот пазар или негов суштински дел.

(2) Злоупотребата од ставот (1) на овој член особено постои во случај на:

1) директно или индиректно наметнување на нефер куповни или продажни цени или други нефер услови на тргување;

2) ограничување на производството, пазарите или техничкиот развој на штета на потрошувачите;

3) примена на различни услови за исти или слични правни работи со други трговски партнери, со што се ставаат во понеповолна конкурентска позиција;

4) условување на склучување договори со прифаќање од другите договорни страни дополнителни обврски, што по својата природа или согласно со трговските обичаи, не се во врска со предметот на договорот;

5) одбивање да се тргува или поттикнување и барање од други претпријатија или здруженија на претпријатија да не купуваат или продаваат производи или услуги на некое определено претпријатие, со намера на нечесен начин да му нанесат штета на тоа претпријатие и

6) одбивање да му се овозможи пристап во сопствената мрежа или други инфраструктурни објекти на друго претпријатие за соодветен надомест, под услов

без ваквото истовремено користење, другото претпријатие, заради правни или фактички причини да биде оневозможено да дејствува како конкурент на доминантното претпријатие.

(3) Одредбата од ставот (2) точка 6 на овој член нема да се применува ако претпријатието со доминантна позиција докаже дека заради оперативни или други причини, истовременото користење на неговата мрежа или на неговите инфраструктурни објекти не е возможно или дека тоа не може да се дозволи од оправдани причини.

Решение за злоупотреба на доминантна позиција

Член 15

Комисијата, во случаите од членовите 13 и 14 на овој закон, со решение:

1) ја утврдува доминантната позиција и однесувањето на претпријатието со кое се злоупотребува таквата позиција, односно се спречува, ограничува или нарушува конкуренцијата, како и времетраењето на таквото однесување;

2) го забранува секое натамошно однесување на претпријатието од ставот (1) точка 1 на овој член;

3) ги определува мерките и роковите за отстранување на штетните последици од таквото однесување и

4) ги утврдува другите соодветни мерки и рокови за нивно извршување што придонесуваат за воспоставување на конкуренција меѓу претпријатијата на релевантниот пазар.

Глава трета

КОНТРОЛА НА КОНЦЕНТРАЦИИТЕ

Обврска за известување за концентрацијата

Член 16

(1) Учесниците во концентрацијата (во натамошниот текст: учесници) се должни да ја известат Комисијата за концентрацијата, ако:

1) вкупниот приход на сите претпријатија учесници остварен со продажба на стоки и/или услуги на светскиот пазар, изнесува најмалку 5 милиона евра во денарска противвредност остварен во текот на деловната година што и претходи на концентрацијата и еден од учесниците да остварува продажби на домашниот пазар и

2) вкупниот приход на секој од најмалку два учесника, остварен со продажба на стоки и/или услуги во Република Македонија, изнесува најмалку 2,5 милиона евра во денарска противвредност остварен во текот на деловната година што и претходи на концентрацијата или ако нивното вкупно учество на пазарот изнесува повеќе од 40%.

(2) Учесници од ставот (1) на овој член се:

1) претпријатија кои се спојуваат, согласно со членот 18 став (1) точка 1 од овој закон;

2) лица или претпријатија коишто стекнуваат контрола согласно со членот 18 став (1) точка 2 од овој закон и

3) во сите други случаи кога лицата или претпријатијата кои стекнуваат контрола на целото или делови од едно или повеќе претпријатија.

(3) Учесниците се должни да ја известат Комисијата пред концентрацијата да се изврши и по склучувањето на договорот за спојување, односно објавувањето на јавната понуда за откуп или стекнувањето на мнозинско учество во основната главнина на претпријатието.

Оцена на концентрацијата

Член 17

(1) Концентрациите ќе се оценуваат со цел да се утврди дали истите се во согласност или не се во согласност со овој закон.

(2) При оцена на концентрацијата Комисијата ги зема предвид особено:

1) структурата на пазарот, постојните и можните идни конкуренти на пазарот, снабдувањето и можностите за снабдување на пазарот, трошоците, ризиците, технолошките, економските и правните услови потребни за влез и излез на пазарот, можните последици од концентрацијата врз конкуренцијата на пазарот;

2) пазарниот удел и позиција, економската и финансиската моќ, дејствувањето на претпријатијата на пазарот, внатрешните и надворешните предности на учесниците во однос на конкурентите, како и можните промени во дејствувањето на учесниците по извршената концентрација и

3) последиците од концентрацијата врз другите претпријатија, а особено со оглед на поволностите за потрошувачите, како и другите цели и последици на концентрацијата, како што се: намалување на цената на стоките и услугите, поефикасна дистрибуција, намалување на трошоците на превозот, дистрибуцијата и други трошоци, специјализација на производството, како и други поволности кои произлегуваат од концентрацијата.

(3) Концентрацијата со која значително не се спречува, ограничува или нарушува ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, е во согласност со одредбите на овој закон.

(4) Концентрацијата со која значително се спречува, ограничува или нарушува ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, не е во согласност со одредбите на овој закон.

(5) Создавањето на заедничко вложување (joint venture) согласно со членот 18 став (1) од овој закон, кое има за своја цел или ефект координација на конкурентско однесување на претпријатијата кои остануваат независни, не се смета за концентрација, а ќе се оценува во смисла на членот 7 ставови (1) и (3) од овој закон.

(6) При вршењето на оцената од ставот (5) на овој член, Комисијата ќе земе предвид дали:

1) две или повеќе претпријатија, учесници во заедничкото вложување и понатаму до значителен обем ги задржуваат активностите на ист пазар како заедничко вложување или на пазар кој се наоѓа на повисоко или на пониско ниво од пазарот на заедничкото вложување или на соседен пазар кој е тесно поврзан со овој пазар и

2) координацијата, која е директна последица од создавањето на заедничко вложување, им дава можност на учесниците да ја елиминираат конкуренцијата за суштински дел од предметните производи или услуги.

(7) Владата на Република Македонија, на предлог на Комисијата, ги пропишува поблиските критериуми за оцена на концентрациите од овој член, како и содржината и формата на известувањето од членот 16 на овој закон.

Настанување на концентрација

Член 18

(1) Концентрација се смета дека настанува кога промената во контролата на долгорочни основи е резултат од:

1) спојување на две или повеќе претходно независни претпријатија или делови од претпријатија или

2) стекнување од едно или повеќе лица кои веќе контролираат најмалку едно претпријатие или од едно или повеќе претпријатија преку купување на хартии од вредност или имот, со договор или на друг начин пропишан со закон, на директна или индиректна контрола на целото или делови од едно или повеќе претпријатија.

(2) Контролата се состои од права, договори или други средства кои одделно или во комбинација, имај-

ќи ја предвид фактичката или правната состојба, даваат можност за вршење решавачко влијание врз претпријатието, особено преку:

1) сопственост или право на користење на целиот или дел од имотот на претпријатието или

2) права или договори кои даваат можност за одлучувачко влијание врз составот, гласањето или донесувањето на одлуки од органите на претпријатието.

(3) Контролата се стекнува од лица или претпријатија кои:

1) се иматели на правата или се овластени да ги вршат правата врз основа на предметните договори или

2) иако не се иматели на таквите права, ниту се овластени на правата врз основа на таквите договори, имаат моќ да ги вршат правата кои произлегуваат од нив.

(4) Создавањето заедничко вложување, кое на долгорочна основа ќе ги врши функциите на автономна економска целина, се смета за концентрација согласно со ставот (1) од овој член.

(5) За концентрација на претпријатија не се смета кога:

1) банки, штедилници и други финансиски институции или друштва за осигурување чии редовни активности опфаќаат правни работи и тргување со хартии од вредност, привремено стекнуваат хартии од вредност со намера тие повторно да се продадат во рок од една година од моментот на нивното стекнување и доколку гласачките права од тие хартии од вредност не се вршат со намера да се влијае на конкурентското однесување на претпријатието на пазарот. Комисијата на посебно барање може да го продолжи рокот од една година, доколку стекнувачот докаже дека од оправдани причини не можел да ги продаде хартиите од вредност. За продолжување на рокот Комисијата донесува заклучок, против кој не е дозволена посебна жалба;

2) контролата се врши од страна на овластено лице во постапка на стечај или ликвидација на претпријатие и

3) инвестиционите фондови стекнуваат капитален интерес во претпријатија, под услов тие да ги вршат стекнатите права единствено со цел да се задржи полната вредност на нивното вложување и доколку не се врши влијание на конкурентското однесување на претпријатијата на пазарот.

Пресметка на вкупниот приход

Член 19

(1) При пресметувањето на вкупниот приход се пресметуваат приходите остварени од продажбата, давањето во заем или под закуп на типичните производи на претпријатието, произведени во рамките на негово редовно работење, како и приходите остварени од типичните услуги што претпријатието ги дава во рамките на своето редовно работење, по одземање на продажните работи и на данокот на додадена вредност и другите јавни давачки директно поврзани со приходот.

(2) Ако еден од учесниците е поврзано претпријатие, во смисла на одредбите од Законот за трговските друштва, при пресметувањето на вкупниот приход сите претпријатија што се поврзани на таков начин ќе се третираат како едно претпријатие.

(3) Кога се пресметува вкупниот приход на поврзаните претпријатија, од членот 16 став (1) на овој закон, нема да се земат предвид приходите остварени од продажбите на стоки и/или давањето на услуги меѓу нив.

(4) Во случај кога концентрацијата од членот 18 став (1) на овој закон, се однесува на стекнувањето на дел или делови од имотот на едно или повеќе претпријатија, без разлика дали тие делови се формирани како правни субјекти, при пресметувањето на приходите остварени од страна на претпријатието што го продава тој имот се зема предвид само тој имот.

(5) Две или повеќе трансакции согласно со ставот (4) од овој член кои се реализираат во период од две

години меѓу исти лица или претпријатија, се смета за една и иста концентрација, извршена на денот на последната трансакција.

(6) За банките, штедилниците и другите финансиски институции вкупниот приход од членот 16 став (1) на овој закон се утврдува според вкупниот приход остварен од редовното работење во финансиската година што и претходи на концентрацијата.

(7) За друштвата за осигурување, вкупниот приход од членот 16 став (1) на овој закон се утврдува според вредноста на бруто пресметаните премии на учесниците во финансиската година што и претходи на концентрацијата.

(8) Приходите остварени во странска валута се изразуваат во денари по средниот курс на Народната банка на Република Македонија.

Испитување на известувањето и поведување на постапка

Член 20

(1) Комисијата започнува со испитување на известувањето за концентрација со денот на неговиот прием, согласно со членот 33 став (2) од овој закон и доколку:

1) утврди дека концентрацијата за која е поднесено известување не потпаѓа под одредбите од овој закон, донесува решение за тоа;

2) утврди дека концентрацијата за која е поднесено известување, иако потпаѓа под одредбите од овој закон, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, донесува решение со кое утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон. Решението со кое Комисијата утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите од овој закон, ќе се смета дека ги опфаќа и ограничувањата директно поврзани и неопходни за спроведување на концентрацијата и

3) утврди дека концентрацијата за која е поднесено известување потпаѓа под одредбите од овој закон и за последица може да има значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, донесува заклучок за поведување на постапка. Во постапката од овој став, Комисијата може да донесе решение согласно со членот 22 ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон, освен ако учесниците докажат дека се откажале од концентрацијата.

(2) Ако Комисијата утврди дека по извршените измени од страна на учесниците, концентрацијата за која е поднесено известување, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, донесува решение согласно со ставот (1) точка 2 од овој член. Комисијата може во решението да утврди услови и обврски, со кои се обезбедува дека учесниците ќе дејствуваат согласно со обврските преземни пред Комисијата, а со цел да се постигне дека спојувањето е во согласност со одредбите од овој закон.

(3) Комисијата може да го поништи решението донесено согласно со ставот (1) точка 1 или 2 од овој член во случаите, ако:

1) решението е донесено врз основа на неточни или невистинити податоци за кои е одговорен еден од учесниците или истите се добиени по пат на измама или

2) учесниците не исполнат некоја од обврските наложени во решението.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член Комисијата може да донесе решение согласно со ставот (1) од овој член, без притоа да биде ограничена со роковите од членот 23 став (1) на овој закон.

(5) Комисијата за својата одлука без одлагање ќе ги известува учесниците.

Суспензија на концентрациите

Член 21

(1) Концентрацијата нема да се спроведува пред известување за истата, согласно член 16 од овој закон или пред да биде донесена одлука согласно со членот 20 став (3), членот 22 став (1) или (2) или претпоставката од членот 23 став (4) на овој закон.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член не ја запира јавната понуда за откуп на хартии од вредност или на серија трансакции на хартии од вредност, вклучувајќи ги и оние кои се конвертибилни во други хартии од вредност, наменети за тргување на пазарот, согласно со закон, ако:

1) без одлагање до Комисијата е поднесено известување, согласно со одредбите од Законот за преземање на акционерските друштва и

2) стекнувачот на хартии од вредност не ги врши гласачките права по основа на тие хартии од вредност или ги врши само во обем потребен за одржување на полната вредност на неговото вложување и врз основа на решение за изземање на Комисијата, согласно со ставот (3) од овој член.

(3) Комисијата може по барање за изземање, со решение, да дозволи изземање од обврските согласно со ставовите (1) и (2) од овој член. Барањето мора да биде оправдано. При одлучување по барањето Комисијата, меѓу другото, ќе ги земе предвид и ефектите од суспензијата врз едно или повеќе претпријатија учесници или врз трето лице, како и заканата за конкуренцијата предизвикана со концентрацијата. Изземањето се однесува на условите и обврските за да се обезбедат услови за ефективна конкуренција. Изземањето може да се дозволи во секое време, односно пред известувањето или по трансакцијата.

(4) Важноста на која било трансакција ќе зависи од одлуката од членот 20 став (3) или членот 22 ставови (1), (2) или (3) или на претпоставката од членот 23 став (4) на овој закон.

(5) Одредбите од овој член нема да произведуваат правно дејство врз трансакциите на хартии од вредност, вклучувајќи ги и оние кои се конвертибилни во други хартии од вредност, наменети за тргување на пазарот, освен во случај ако купувачот и продавачот знаеле или би можеле да знаат дека трансакцијата е извршена спротивно на ставот (1) од овој член.

Видови на решенија

Член 22

(1) Кога Комисијата ќе утврди дека концентрацијата за која е поднесено известување ги исполнува критериумите предвидени во членот 17 став (3) и критериумите пропишани во членот 7 став (3), а кои се однесуваат на случаите предвидени во членот 17 став (5) од овој закон, донесува решение со кое се утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон. Решението со кое Комисијата утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон, ќе се смета дека ги опфаќа и ограничувањата директно поврзани и неопходни за спроведување на концентрацијата.

(2) Кога Комисијата ќе утврди дека по извршените измени од страна на учесниците, за кое е поднесено известување ги исполнува критериумите предвидени во членот 17 став (3) и критериумите пропишани во членот 7 став (3), а кои се однесуваат на случаите предви-

дени во членот 17 став (5) од овој закон, донесува решение со кое се утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон. Комисијата може во решението да наложи услови и обврски со кои се обезбедува дека учесниците ќе дејствуваат согласно со обврските преземни пред Комисијата, а со цел да се постигне дека концентрацијата е во согласност со одредбите од овој закон. Решението со кое Комисијата утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите од овој закон, ќе се смета дека ги опфаќа и ограничувањата директно поврзани и неопходни за спроведување на концентрацијата.

(3) Кога Комисијата ќе утврди дека концентрацијата ги исполнува критериумите предвидени во членот 17 став (4) од овој закон или не ги исполнува критериумите пропишани во членот 7 став (3), а кои се однесуваат на случаите предвидени во членот 17 став (5) од овој закон, донесува решение со кое се утврдува дека концентрацијата не е во согласност со одредбите на овој закон.

(4) Кога Комисијата ќе утврди дека концентрацијата:

1) е веќе спроведена, а не е во согласност со одредбите од овој закон или

2) е спроведена спротивно на услов пропишан согласно со ставот (2) од овој член и притоа утврдила дека во отсуство на условот, спојувањето би ги исполнило критериумите предвидени во членот 17 став (4) од овој закон или не ги исполнува критериумите пропишани во членот 7 став (3), а кои се однесуваат на случаите предвидени во членот 17 став (5) од овој закон, може да:

- побара од учесниците да ја понишат истата, особено преку поништување на спојувањето или располагањето со сите акции или стекнат имот, за да се врати поранешната состојба која постоела пред извршената концентрација и

- наложи која било друга соодветна мерка за да се обезбеди дека учесниците ќе ја понишат концентрацијата или ќе преземат други мерки за враќање во поранешна состојба, наложени во решението на Комисијата.

3) Мерките согласно со овој став, кои се однесуваат на точката 1, може да се наложат со решението од ставот (3) на овој член или со посебно решение.

(5) Комисијата може да наложи привремени мерки за враќање во поранешна состојба или одржување на услови на ефективна конкуренција кога концентрацијата:

1) е извршена спротивно на членот 21 од овој закон, а сè уште не е донесено решение со кое се утврдува дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон;

2) е извршена спротивно на условите наложени согласно со членот 20 став (1) точка 2 од овој закон или ставот (2) од овој член и

3) е веќе извршена и е утврдено дека истата не е во согласност со одредбите на овој закон.

(6) Комисијата може да го поништи решението донесено согласно со ставот (1) или (2) од овој член во случаите кога:

1) решението е донесено врз основа на неточни или неистинити податоци за кои е одговорен еден од учесниците или истите се добиени по пат на измама или

2) учесниците не исполнат некоја од обврските наложени во решението.

(7) Комисијата може да донесе решение согласно со ставовите (1), (2) и (3) од овој член, без притоа да биде ограничена со роковите утврдени од членот 23 став (3) на овој закон, во случаите кога:

1) ќе утврди дека концентрацијата е извршена спротивно на некој услов од решението согласно со членот 20 став (1) точка 2 од овој закон или концентрацијата е извршена спротивно на некој услов од решението согласно со ставот (2) од овој член и во согласност со членот 23 став (2) од овој закон, при што утврдила дека во отсуство на овој услов, концентрацијата за последица може да има значително спречување, ограничување

или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците или

2) решението било поништено согласно со ставот (6) од овој член.

(8) Комисијата за решението без одлагање ги известува учесниците.

Рокови за поведување постапка и за донесување на одлуки

Член 23

(1) Решенијата од членот 20 став (1) на овој закон се донесуваат во рок од 25 работни дена од денот на приемот на уредното известување. Рокот за донесување на решението од членот 20 став (2) на овој закон може да се продолжи до 35 работни дена, ако учесниците покажат ангажираност за исполнување на условите и мерките, а со цел да се постигне дека концентрацијата е во согласност со одредбите од овој закон.

(2) Решенијата од членот 22 став (1) или (2), согласно со членот 20 став (1) точка 3 на овој закон, се донесуваат откако Комисијата ќе утврди дека концентрацијата, за која е поднесено известување, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците, или како резултат на извршените измени од страна на учесниците, а најдоцна во рокот утврден во ставот (3) од овој член.

(3) Решенијата од членот 22 ставови (1), (2) или (3) на овој закон, се донесуваат во рок од 90 работни ден од денот на поведувањето на постапката. Рокот за донесување на одлуката од членот 22 став (2) на овој закон може да се продолжи до 105 работни дена, ако учесниците покажат ангажираност за исполнување на условите и мерките заради усогласување на концентрацијата со одредбите од овој закон, освен ако учесниците преземат обврска за исполнување на условите и мерките од членот 22 став (2) на овој закон, за помалку од 55 работни дена од денот на поведувањето на постапката. Роковите можат да се продолжат ако учесниците достават барање за тоа, не подоцна од 15 работни дена од денот на поведувањето на постапката. Учесниците можат да достават само едно вакво барање. Исто така, во кое било време по поведувањето на постапката, роковите можат да бидат продолжени од страна на Комисијата со договор меѓу учесниците. Вкупното траење на секое продолжување или продолжувања, согласно со овој став, не може да надмине 20 работни дена.

(4) Ако Комисијата не донела решение согласно со членот 20 став (1) точки 2 и 3, членот 22 ставови (1), (2) или (3) во роковите утврдени во ставовите (1) и (3) од овој член, ќе се смета дека концентрацијата е во согласност со одредбите на овој закон.

Дел трети

ОРГАН ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Комисија за заштита на конкуренцијата

Член 24

(1) Комисијата е самостоен државен орган со својство на правно лице.

(2) Комисијата е независна во своето работење и во донесувањето на одлуките во рамките на надлежностите определени со овој закон.

(3) Средствата за работа на Комисијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(4) Седиштето на Комисијата е во Скопје.

(5) Комисијата за својата работа одговара пред Собранието на Република Македонија и најдоцна до 31 март до Собранието на Република Македонија поднесува годишен извештај за својата работа.

Состав, именување и разрешување

Член 25

(1) Комисијата е составена од претседател и четири члена.

(2) На предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија, претседателот и членовите на Комисијата ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија, за период од пет години со право на повторно именување.

(3) Претседателот и најмалку еден член се професионално ангажирани во работењето на Комисијата. Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија го предлага членот, односно членовите кои професионално ќе бидат ангажирани во работењето на Комисијата.

(4) Претседателот на Комисијата ја застапува, претставува и раководи со работата на Комисијата.

(5) За претседател и член на Комисијата може да биде именувано лице, државјанин на Република Македонија со завршено високо образование - правен или економски факултет, со работно искуство над пет години во структурата и посебни знаења од областа на конкуренцијата, трговското право, менаџментот и финансите.

(6) Претседателот и членовите на Комисијата, за време на траењето на нивниот мандат, не можат да бидат пратеници во Собранието на Република Македонија, членови на Владата на Република Македонија, лица кои извршуваат должност во органите на политичките партии, членови на органи на управување во претпријатијата или да бидат членови на кој било друг облик на здружување на правни или физички лица, кои би можеле да доведат до судир на интереси.

(7) Претседателот и членовите не смеат да одлучуваат за претпријатијата со кои тие, нивните брачни другари или членови на нивните семејства во прв степен на сродство, се во договорен однос, акционери или членови на органите на управување во претпријатијата кои се учесници во постапка пред Комисијата.

(8) Собранието на Република Македонија ги разрешува од должност претседателот и членот на Комисијата пред истекот на мандатот на предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата, ако:

1) тоа сам го побара;

2) биде осуден за кривично дело за кое му е изречена ефективна казна во траење повеќе од шест месеца и

3) три пати едно по друго не присуствува на седниците на Комисијата, а отсуството не го оправда.

(9) Исполнувањето на условите за разрешување од ставот (8) на овој член, ги утврдува Комисијата со мнозинство гласови од вкупниот број членови и поднесува барање за разрешување до Собранието на Република Македонија.

(10) Комисијата, во случај на недоставување или неусвојување на годишниот извештај за својата работа, може да биде разрешена во целост.

Надлежности на Комисијата

Член 26

(1) Комисијата ја контролира примената на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, ги следи и анализира состојбите на пазарот до степен потребен за развој на слободна и ефикасна конкуренција, води постапки и донесува одлуки согласно со одредбите од овој закон.

(2) Комисијата ги донесува одлуките на седница, со мнозинство гласови од вкупниот број членови, а член на Комисијата не може да биде воздржан од гласање.

(3) Комисијата утврдува методологија за истражување на пазарот.

(4) Комисијата утврдува правила и мерки за заштита на конкуренцијата, мерки за отстранување на спречувањето, ограничувањето или нарушувањето на конкуренцијата.

(5) Комисијата дава мислење по предлози на закони и други акти со кои се уредуваат прашања што се однесуваат на економската активност, а кои можат да имаат влијание на конкуренцијата на пазарот и во писмена форма го доставува до надлежниот орган. Органот ја известува Комисијата за причините заради кои не го прифатил мислењето на Комисијата.

(6) На барање на Собранието, Владата на Република Македонија, други државни органи, претпријатија или по службена должност, Комисијата дава стручни мислења за прашањата од областа на конкуренската политика и заштита на конкуренцијата на пазарот.

(7) Комисијата при извршување на своите надлежности соработува со други државни органи и тела за прашањата кои се во врска со заштитата на конкуренцијата. Комисијата и регулаторните тела се должни да разменуваат податоци и информации што им се потребни за вршење на своите надлежности, чиј обем на размена на информации е ограничен на податоци и информации што се соодветни и пропорционални на целите за коишто се разменуваат.

(8) Комисијата ги извршува работите на меѓународна соработка поврзани со извршувањето на меѓународните обврски на Република Македонија, пренесени во надлежност на Комисијата, учествува во спроведувањето на проектите на меѓународните органи и органите на Европската унија и соработува со органите на другите земји и институции од областа на конкуренцијата.

(9) Комисијата со статут и други општи акти ги уредува прашањата за начинот на работата и организацијата.

(10) Комисијата извршува и други работи утврдени со овој и друг закон.

Стручна служба

Член 27

(1) Управните, стручните и другите административно-технички работи на Комисијата ги извршува стручна служба, со која раководи генерален секретар, кој го именува и разрешува Комисијата.

(2) Вработените во стручната служба имаат статус на државни службеници.

(3) Во извршувањето на управните, стручните и другите административно-технички работи стручната служба особено:

1) прибавува податоци, врши проверка и анализа на прибавените податоци за поединечни предмети и по утврдувањето на сите релевантни факти и околности за донесување на одлука ја известува Комисијата, која одлучува во конкретната управна работа, согласно со одредбите од овој закон;

2) подготвува предлози на подзаконски акти утврдени со одредбите на овој закон;

3) подготвува предлози на одлуки со кои се завршува постапката пред Комисијата;

4) подготвува предлог на мислење по предлози на закони и други акти со кои се уредуваат прашања што се однесуваат на економската активност, а можат да имаат влијание на конкуренцијата на пазарот;

5) подготвува предлог на методологија за истражување на пазарот;

6) прибавува податоци и информации од претпријатијата кои се битни за истражување и утврдување на состојбата на пазарот, независно од конкретните постапки што се водат пред Комисијата;

7) подготвува предлог на годишен извештај за работата на Комисијата и

8) извршува и други работи по барање на Комисијата во спроведувањето на одредбите од овој закон.

Дел четврти

ПОСТАПКА ПРЕД КОМИСИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА

Примена на Законот за општата управна постапка

Член 28

Во постапката пред Комисијата се применува Законот за општата управна постапка, освен ако со овој закон поинаку не е определено.

Странки во постапката

Член 29

Странка во постапката е:

- лице на чие барање е поведена постапката,
- лице против кое е поведена постапката,
- лице или здружение на лица на кои одлуката на Комисијата може да има влијание, односно последици и
- лице на кое Комисијата на негово барање ќе му даде својство на странка во постапката.

Поведување на постапката

Член 30

(1) Комисијата може да поведе постапка по службена должност или по барање на странка со донесување на заклучок против кој не е дозволена посебна жалба.

(2) Заклучокот за поведување постапка особено содржи:

- 1) број на предметот на кој се однесува заклучокот;
- 2) одредбите од законот врз основа на кои се поведува постапката и
- 3) барање за доставување на податоци согласно со членот 35 од овој закон.

(3) Постапката по службена должност Комисијата ја поведува по сопствени сознанија, сознанија од известување од странката без оглед дали во него е содржано барање или ако подносителот бара да биде заштитен неговиот идентитет.

(4) Комисијата задолжително ќе поведе постапка ако утврди дека е можно настапување на значително спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата.

(5) Ако постапката се поведе по барање на странка и ако истата се откаже од барањето, Комисијата ја продолжува постапката по службена должност, доколку оцени дека се исполнети условите од ставот (4) на овој член.

Барање за поведување на постапка

Член 31

(1) Барањето за поведување постапка пред Комисијата во која учествуваат странки со спротивставени интереси, содржи:

- 1) фирма и седиште на правното лице, односно име, презиме и адреса на физичкото лице подносител на барањето;
 - 2) податоци за лицето против кое се поднесува барањето и
 - 3) опис на фактичката состојба, однесувањето или околностите кои се причина за поднесување на барањето.
- (2) Кон барањето подносителот може да достави:
- 1) докази со кои располага и со кои се потврдуваат наводите од ставот (1) точка 3 на овој член;
 - 2) податоци за релевантниот пазар;

3) податоци за неговото учество на релевантниот пазар и учеството на конкурентите;

4) извадок од трговскиот регистар или друга соодветна регистрација на подносителот и

5) финансиски извештај за претходната година.

(3) Како ден на прием на барањето се смета денот кога Комисијата ги примила сите податоци и исправи од ставот (1) на овој член.

Дополнување на барањето и откажување од барањето

Член 32

(1) Ако подносителот на барањето за поведување постапка не ги достави податоците од членот 31 став (1) на овој закон, Комисијата од подносителот ќе побара дополнување на барањето.

(2) Ако подносителот на барањето не постапи во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето за дополнување на барањето од ставот (1) на овој член ќе се смета дека се откажал од барањето.

Известување за концентрација

Член 33

(1) Кон известувањето за концентрација се доставува:

- 1) оригинал од правната работа што е основа на концентрацијата или заверен препис;
 - 2) финансиски извештај за учесниците во концентрацијата за годината што и претходи на концентрацијата и
 - 3) податоци за учеството на пазарот на учесниците, како и на нивните конкуренти.
- (2) Како ден на прием на известувањето се смета денот кога Комисијата ги примила сите податоци и исправи од ставот (1) на овој член, за што Комисијата му издава посебна потврда на подносителот.

Одговор по барање

Член 34

(1) Ако во постапката пред Комисијата учествуваат странки со спротивставени интереси, Комисијата заклучокот и барањето за поведување на постапка ги доставува до спротивната странка.

(2) Спротивната странка има право да даде одговор во рок од осум дена од приемот на заклучокот за поведување на постапка. По исклучок, на барање на странката, рокот може да се продолжи уште најмногу до 15 дена, ако за тоа постојат оправдани причини.

Прибавување на докази

Член 35

(1) Заради вршење на овластувањата утврдени со овој закон Комисијата може од претпријатијата или здруженијата на претпријатија да побара да достават податоци во врска со нивната економско-финансиска состојба, нивните деловни односи и врски, како и податоци за нивните статут и одлуки и бројот и идентитетот на членовите засегнати со таквите одлуки.

(2) Комисијата потребните податоци ги прибавува со доставување на заклучок против кој не е дозволена посебна жалба. Во заклучокот мора да биде наведена правната основа, предметот и целта на барањето, рокот за постапување по заклучокот и дека непостапувањето по заклучокот претставува прекршок според овој закон. Лицето од кое се бараат податоците е должно да ги достави бараните податоци, при што мора податоците да бидат точни, целосни и вистинити и доставени во утврдениот рок.

(3) Овластените лица од Комисијата и лицата кои по потреба ги придружуваат можат да вршат неопходен увид во претпријатијата или здруженијата на претпријатија, при што може:

1) да влезат во кои било деловни простории, земјиштето или превозните средства на претпријатието или здруженијата на претпријатија;

2) да ги испитуваат книгите или другите записи во врска со работењето, без оглед на медиумот на кој е извршен и чуван записот;

3) да земат или задржат во која било форма копии или извадоци од тие книги или записи;

4) да ги запечатат деловните простории и книгите или други записи за период и во обем потребен за вршење на увидот, но не подолго од седум дена и

5) од овластено лице или друг вработен во претпријатието или здружението на претпријатија да бара појаснување за фактите или документите што се предмет на увидот, како и да изврши запис на тие објаснувања.

(4) Претпријатијата или здруженија на претпријатија се должни да дозволат увид врз основа на заклучок на Комисијата против кој не е дозволена посебна жалба. Во заклучокот се утврдува предметот и целта на увидот, денот на започнување на увидот и дека одбивањето да се стават на увид или нецелосно да се стават на увид книгите или другите записи во врска со работењето или дека доколку одговорите на поставените прашања се неточни или нецелосни, тоа претставува прекршок според овој закон.

(5) При вршење на овластувањата од овој член, овластените лица мора да имаат службена легитимација, која ја издава Комисијата, а во која се утврдува нивно службено својство и се должни да ја покажат на барање на странката.

(6) Комисијата ја пропишува формата и содржината на легитимацијата и начинот на издавање и одземање на истата.

Вршење на претрес на стан, деловни простории и одземање на предмети

Член 36

(1) Доколку постои оправдано сомнение дека претпријатие или здруженија на претпријатија или трето лице поседуваат исправи или други предмети кои можат да бидат од значење за да се докаже повреда на одредбите од овој закон, Комисијата од надлежниот суд ќе побара издавање на писмен налог за претрес на лице, стан, односно деловна просторија, како и одземање на предмети и документација на претпријатието, здруженијата на претпријатија или третото лице.

(2) Комисијата ќе побара од надлежниот суд издавање на писмен налог од ставот (1) на овој член и во случаите кога претпријатијата или здруженијата на претпријатија не постапат по заклучокот од членот 35 ставови (2) и (4) на овој закон.

Усна расправа

Член 37

(1) Усна расправа задолжително се одржува во сите случаи кога во постапката учествуваат странки со спротивставени интереси. Усната расправа по правило е јавна.

(2) Комисијата може да одлучи да одржи усна расправа и во секој случај кога смета дека тоа е корисно.

(3) По исклучок на ставот (1) од овој член, по приемот на писмениот одговор од спротивставената странка и доколку Комисијата утврди од приложените докази дека фактичката состојба меѓу странките е неспорна и не постојат други пречки за донесување на одлука или ако тоа е во јавен интерес, може и без закажување на усна расправа да донесе одлука.

(4) Ако која било од повиканите странки, односно нивните полномошници не дојдат на првата усна расправа, Комисијата по правило ќе ја одложи усната расправа и ќе закаже нова.

(5) Ако која било од повиканите странки не дојде на усната расправа закажана согласно со ставот (4) од овој член, Комисијата по правило нема да закажува нова усна расправа, туку во постапката ќе одлучи врз основа на сопствените сознанија, прибавени податоци и документација.

Привремени мерки

Член 38

(1) Комисијата може да донесе решение за привремени мерки кога ќе оцени дека со поединечни акти и дејствија со кои се спречува, ограничува или нарушува конкуренцијата, согласно со одредбите од овој закон, ќе настапат директни значајни штетни последици за претпријатијата, односно за поединечни сектори од економијата или интересите на потрошувачите.

(2) Во решението од ставот (1) на овој член, Комисијата ќе наложи запирање на сите дејствија, исполнување на одредени услови или други мерки потребни за отстранување на штетните последици од спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата и ќе го определи времетраењето на мерките кое не може да биде подолго од три месеца.

Рокови за донесување на решенија

Член 39

(1) Решенијата согласно со одредбите од овој закон Комисијата ги донесува во рок од четири месеца од денот на утврдување на фактите во постапката, ако поинаку не е определено со овој закон.

(2) Комисијата може да го продолжи рокот за донесување на решение од ставот (1) на овој член за три месеца ако оцени дека за утврдување на фактичката состојба и оцена на доказите е потребно да се изврши дополнително вештачење и анализа или кога е во прашање специфичен сектор или пазар, за што писмено ќе ги известат странките во постапката пред истекот на рокот од ставот (1) на овој член.

Постапка по жалба и поведување на управен спор

Член 40

(1) Против решенијата на Комисијата учесникот во постапката може да изјави жалба.

(2) Жалбата го одлага извршувањето на решението.

(3) Жалбата се поднесува преку Комисијата во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, по која одлучува Комисијата за решавање на жалби од областа на конкуренцијата.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член е составена од три члена и нивни заменици. Членовите и претседателот, кој е еден од членовите и нивните заменици на предлог на Комисијата за прашања на изборите и именувањата ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија.

(5) За член на Комисијата од ставот (3) на овој член може да биде именувано лице со високо образование од правна или економска насока и со искуство во струката над десет години и посебни знаења од областа на конкуренцијата, трговското право, менаџментот и финансите.

(6) Мандатот на членовите на Комисијата од ставот (3) на овој член изнесува пет години.

(7) Одредбата од членот 25 став (7) на овој закон се однесува и на членовите на Комисијата од ставот (3) на овој член.

(8) Комисијата од ставот (3) на овој член ги донесува одлуките со мнозинство гласови од вкупниот број членови, во рок од 60 дена од денот на приемот на жалбата.

(9) Против конечните одлуки на Комисијата од ставот (3) на овој член може да се поднесе тужба за поведување управен спор пред надлежен суд.

(10) На управните спорови поведени согласно со ставот (9) од овој член се применува Законот за управните спорови.

(11) Постапките по управните спорови се итни и тужбите се земаат во работа веднаш по нивното доставување до надлежниот суд.

Користење на податоци и увид во списи

Член 41

(1) Податоците прибавени во текот на постапката пред Комисијата можат да бидат употребени само за целта за која се прибавени.

(2) Странките во постапката пред Комисијата имаат право на увид во списите на предметот и на свој трошок да извршат препис или фотокопија од одредени документи.

(3) Барањето за увид во списите се поднесува во писмена форма, а го одобрува претседателот на Комисијата.

(4) Сите докази и акти кои се земени во оригинал од странката во постапката, се чуваат во Комисијата се до конечно завршување на постапката, а ако е поднесена тужба за поведување на управен спор до завршување на постапката по тужбата.

Службена тајна

Член 42

(1) Претседателот, членовите на Комисијата и вработените се должни да ја чуваат службената тајна без оглед на кој начин ја дознале, а обврската за чување на службената тајна трае и по престанокот на работниот однос во Комисијата.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член не смеат во јавноста да даваат изјави со кои може да се наруши угледот на правното или физичкото лице, за мерките што ги презеле, односно постапките што ги покренале во вршење на работите од своја надлежност, до нивна конечнос освен ако не е во прашање објавување на општа информација или информација за претпријатието.

(3) Под службена тајна од ставот (1) на овој член се подразбира особено тоа што:

1) со закон и други прописи е определено како службена тајна;

2) со општ акт или други акти на претпријатието е определено како службена или деловна тајна и

3) претпријатието или лицето од кои е одземена документацијата ќе го означи како деловна, односно службена тајна.

(4) Нема да се сметаат како службена тајна податоци и документи кои на кој било начин биле достапни на јавноста, односно кои јавно се објавуваат врз основа на друг пропис или одлука на органите на управување на претпријатието.

Надомест на штета

Член 43

Доколку се предизвика штета со кое било дејствие забрането со одредбите од овој закон, лицето коешто ќе претрпи штета може да бара надомест согласно со закон.

Дел петти

ОБЈАВУВАЊА

Одлуки и податоци што се објавуваат во "Службен весник на Република Македонија" и веб страницата на Комисијата

Член 44

(1) Во "Службен весник на Република Македонија" се објавуваат конечните решенија на Комисијата од членовите 10, 15 и 22 на овој закон.

(2) Во "Службен весник на Република Македонија" се објавуваат и пресудите, односно решенијата на судот по тужба против решенијата на Комисијата од ставот (1) на овој член.

(3) Решенијата на Комисијата, пресудите, односно решенијата на судот, како и другите акти на Комисијата се објавуваат и на веб страницата на Комисијата.

(4) Објавениот текст мора да ги содржи имињата на странките и основната содржина на решението.

(5) На веб страницата на Комисијата се објавува и известувањето за концентрацијата која потпаѓа под одредбите од овој закон со наведување на називите на учесниците, земјата на потекло, формата на концентрацијата и релевантниот пазар на стоки.

(6) Податоците кои се сметаат за службена тајна, во смисла на членот 42 од овој закон, не се објавуваат.

Дел шести

КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Барање за поведување на прекршочна постапка

Член 45

Врз основа на одлука со која е утврдена повреда на одредбите на овој закон, Комисијата до надлежниот суд поднесува барање за поведување на прекршочна постапка против правното лице, одговорното лице во него, како и против физичко лице.

Надлежност за одлучување во прекршочна постапка

Член 46

За решавање во прв степен за прекршоците утврдени во овој закон надлежни се: Основниот суд Скопје 1 Скопје за подрачјето на Апелациониот суд во Скопје, Основниот суд во Битола за подрачјето на Апелациониот суд во Битола и Основниот суд во Штип за подрачјето на Апелациониот суд во Штип.

Тешки повреди на одредбите од Законот

Член 47

(1) Со парична казна во износ до 10% од вредноста на вкупниот годишен приход на претпријатието, остварен во деловната година што и претходи на годината во која е сторен прекршокот, ќе се казни за прекршок правно лице, ако со умисла или небрежност:

1) склучи забранет договор или на друг начин учествува во договор, одлука или договорена практика со кои се спречува, ограничува или нарушува конкуренцијата во смисла на членот 7 од овој закон;

2) стори злоупотреба на доминантна позиција во смисла на членот 13 став (2) од овој закон;

3) не постапи по решение на Комисијата од членовите 10, 14 и 38 на овој закон;

4) не достави известување за концентрација, кога се исполнети условите во смисла на членот 16 став (1) од овој закон;

5) спроведе концентрација спротивно на членот 21 од овој закон;

6) спроведе концентрација за која со решение е утврдено дека не е во согласност со одредбите на овој закон, согласно со членот 22 став (3) од овој закон или не изврши некоја мерка согласно со членот 22 став (4) или (5) од овој закон и

7) не исполни некој услов или обврска согласно со членот 20 став (1) точка 2, членот 21 став (3) или членот 22 став (2) од овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се казни физичко лице, кое согласно со одредбите на овој закон има својство на претпријатие, со парична казна во износ од 600.000 до 1.200.000 денари.

(3) За прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна во износ од 100.000 до 600.000 денари.

(4) При утврдување на висината на паричната казна, во предвид се земаат природата, тежината и времетраењето на прекршокот.

Другите повреди на одредбите од Законот

Член 48

(1) Со парична казна во износ до 1% од вредноста на вкупниот годишен приход на претпријатието остварен во деловната година што и претходи на годината во која е сторен прекршокот, ќе се казни за прекршок правно лице ако со умисла или небрежност:

1) достави неточни или неистинити податоци согласно со членот 19 од овој закон, а во смисла на членот 18 од овој закон;

2) не постапи по заклучок на Комисијата за доставување на податоци или достави неточни, нецелосни и неистинити податоци во смисла на членот 35 од овој закон;

3) не дозволи увид во трговските книги и друга документација во смисла на членовите 35 и 36 од овој закон;

4) даде неточен или неистинит одговор или не постапат по барањето на Комисијата за дополнување или исправка на неточен, нецелосен или неистинит одговор, даден од страна на вработен во претпријатието, во определениот рок согласно со членот 35 став (3) точка 5 од овој закон;

5) не постапи или одбие да даде целосен одговор за фактите поврзани со предметот и целта на увидот, согласно со заклучокот од членот 35 став (4) на овој закон и

6) ги отпечати запечатувањата извршени согласно со членот 35 став (3) точка 4 од овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се казни и физичко лице, кое согласно со одредбите на овој закон има својство на претпријатие, со парична казна во износ од 100.000 до 300.000 денари.

(3) За прекршокот од ставот (1) на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице со парична казна во износ од 30.000 до 100.000 денари.

(4) При утврдување на висината на паричната казна, предвид се земаат природата, тежината и времетраењето на прекршокот.

Мерки на безбедност

Член 49

(1) На правното лице кое ќе стори прекршок од членот 47 став (1) на овој закон, покрај паричната казна, ќе му се изрече и мерка на безбедност забрана на вршење на определена дејност во траење од шест месеца до три години.

(2) На физичкото лице кое согласно со одредбите на овој закон има својство на претпријатие и на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од членот 47 став (1) на овој закон, покрај паричната казна, ќе му се изрече и мерка на безбедност забрана на вршење професија, дејност или должност, во траење од три месеца до една година.

Застареност

Член 50

(1) Прекршочна постапка не може да се поведе ниту да се води ако поминат две години од денот кога е сторен прекршокот.

(2) Застарувањето на прекршочното гонење започнува од денот кога е сторен прекршокот.

(3) Застарувањето од ставот (1) на овој член се прекинува со секое процесно дејствие на овластениот орган, што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот. По секој прекин застарувањето започнува по-

вторно да тече, меѓутоа застареност на прекршочното гонење настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што според ставот (1) од овој член се бара за застареност на прекршочното гонење.

(4) Изречената казна и мерката на безбедност не можат да се извршат ако од денот на правосилноста на пресудата за прекршок поминат три години.

(5) Застарувањето на извршувањето на казната започнува да тече од денот кога пресудата за прекршокот станала правосилна.

(6) Застарувањето се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради извршување на казната или друга прекршочна санкција. По секој прекин застарувањето започнува повторно да тече, меѓутоа застареност на извршувањето на казната и на мерката на безбедност настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што според ставот (4) од овој член се бара за застареност на извршувањето.

Дел седми

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Завршување на постапките кои се во тек

Член 51

Постапките кои се започнати, а не се завршени пред денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат пред Комисијата за заштита на конкуренцијата согласно со прописите кои важеле до денот на влегување во сила на овој закон.

Подзаконски акти

Член 52

Владата на Република Македонија во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе подзаконските акти предвидени со овој закон.

Именување на претседател и членови на Комисијата и отпочнување со работа на Комисијата

Член 53

Претседателот и членовите на Комисијата ќе бидат именувани во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон. Комисијата отпочнува со работа со денот на именувањето на претседателот и членовите на Комисијата.

Важноста на Законот во однос на вработените

Член 54

Комисијата ги презема вработените, опремата, инвентарот и другите работи, документацијата, средствата за работа и други средства од Монополската управа, согласно со овој закон.

Престанување на важност на закон

Член 55

Со денот на примената на овој закон, престанува да важи Законот против ограничувањата на конкуренцијата ("Службен весник на Република Македонија" број 80/99, 29/2002 и 37/2004).

Ограничена примена на Законот

Член 56

(1) Одредбите од членовите 11 и 12 на овој закон ќе се применуваат до 31 декември 2009 година.

(2) Одредбите од членовите 47 и 48 на овој закон ќе се применуваат од денот на влегување во сила на Законот за прекршоци.

Влегување во сила и примена на Законот**Член 57**

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот од објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.

L I G J I

PËR MBROJTJEN E KONKURENCËS

Pjesa e parë**1. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****Lënda e Ligjit****Neni 1**

Me këtë ligj rregullohen format e ndaluara të pengimit, kufizimit ose prishjes së konkurrencës, mbrojtja e konkurrencës, masat dhe procedurat në lidhje me kufizimin e konkurrencës.

Qëllimi i Ligjit**Neni 2**

Qëllimi i këtij ligji është të sigurohet konkurrenca e lirë në tregun e brendshëm me qëllim të nxitjes së efikasitetit ekonomik dhe mirëqenies së konsumatorëve.

Zbatimi i Ligjit**Neni 3**

(1) Ky ligj zbatohet për të gjitha format e pengimit, kufizimit ose prishjes së konkurrencës që kanë veprim në territorin e Republikës së Maqedonisë, madje edhe nëse dalin prej akteve dhe veprimeve të bëra ose të ndërmarra jashtë territorit të Republikës së Maqedonisë.

(2) Ky ligj zbatohet për:

- ndërmarrjet, shoqëritë e ndërmarrjeve, ndërmarrjet e ndërlidhura dhe administratën shtetërore;

- personat juridikë, themelues ose pronarë të pjesëve ose aksioneve të të cilave janë Republika e Maqedonisë, komunitat, komunitat në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit;

- personat fizikë dhe juridikë, të cilëve në pajtim me ligjin dhe dispozitat tjera u është besuar kryerja e shërbimeve me interes të përgjithshëm ekonomik ose kanë të drejta ose koncesione të veçanta dhe ekskluzive, përveç rasteve kur zbatimi i dispozitave të këtij ligji e pengon realizimin e kompetencave të përcaktuara me ligj ose për të cilat ato subjekte janë themeluar.

(3) Në vlerësimin e formave të pengimit, kufizimit ose prishjes së konkurrencës, të cilat mund të ndikojnë në tregtinë ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Bashkësisë Evropiane, sipas nenit 69 të Konventës së stabilizim-asociimit ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Bashkësisë Evropiane dhe vendeve anëtare të saj, në mënyrë përkatëse zbatohen kriteret që dalin nga zbatimi i drejtë i rregullave të konkurrencës në Bashkësinë Evropiane.

Raportet juridike për të cilat Ligji nuk zbatohet**Neni 4**

Ky ligj nuk zbatohet për raportet që rregullohen me marrëveshjet kolektive, të lidhura ndërmjet punëdhënësve dhe sindikatave, nëse ato nuk janë diskriminuese ndaj subjekteve të tjera.

Përkufizime**Neni 5**

Shprehje të caktuara të përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

- "ndërmarrje" është çdo lloj i ndërmarrjes afariste, pa dallim se si është organizuar dhe nga kush udhëhiqet (shoqëri tregtare, tregtar individ, ndërmarrje publike, kooperativë, shoqëri e ndërmarrjeve etj.), profesionet e lira (avokatë, mjekë, arkitektë, kontabilistë, noterë, etj.), dhe çdo person tjetër fizik dhe juridik ose administratë shtetërore që janë angazhuar në udhëheqjen e ndonjë aktiviteti ekonomik, pa marrë parasysh nëse konsiderohen tregtarë apo jo;

- "shoqëri e ndërmarrjeve" është shoqëri e dy apo më tepër ndërmarrjeve, e cila drejtpërdrejt nuk kryen aktivitet ekonomik, por ka ose mund të ketë ndikim në sjelljen e ndërmarrjeve në treg;

- "ndërmarrje të ndërlidhura" janë ndërmarrjet qeverisëse, respektivisht të varura në pajtim me Ligjin;

- "administrata shtetërore" janë Qeveria e Republikës së Maqedonisë, organet e administratës shtetërore, organet komunale, komunitat në Qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, ndërmarrjet, institucionet dhe personat e tjerë fizikë dhe juridikë që kanë autorizime publike;

- "aktivitet ekonomik" është qarkullimi i mallrave dhe/ose shërbimeve në treg, me qëllim të realizimit të profitit;

- "treg" është vendi ku shitësit dhe blerësit, realizojnë ofertën dhe kërkesën e mallrave dhe të shërbimeve;

- "tregu relevant" është treg relevant i mallrave dhe treg relevant gjeografik;

- "tregu relevant i mallrave" është treg i të gjitha mallrave dhe/ose shërbimeve që konsiderohen të këmbyeshme dhe të zëvendësueshme në mënyrë të ndërsjellë për konsumatorin, sipas karakteristikave të mallrave, çmimeve të tyre dhe përdorimit dedikues të tyre.

- "tregu relevant gjeografik" është tregu në rajonin në të cilin ndërmarrjet ekzistuese janë kyçur në ofertën dhe kërkesën e mallrave ose shërbimeve, në të cilin kushtet e konkurrencës janë mjaft homogjene dhe mund të kufizohen nga rajonet fqinje, sipas kushteve për konkurrencë që janë relativisht të ndryshme në ato rajone;

- "marrëveshjet dhe vendimet" janë akte juridike me të cilat rregullohen çështjet që kanë të bëjnë me kushtet e punës, nëse ato kushte janë të orientuara në pengimin, kufizimin ose prishjen e konkurrencës. Kjo ka të bëjë edhe me dispozitat e caktuara të marrëveshjeve dhe vendimeve, të cilat mund të jenë të prera dhe të heshtura.

- "praktika me marrëveshje" është gjendje ku nuk duhet domosdo, paraprakisht të ekzistojë marrëveshje e plotfuqishme ose vendim në formë të shkruar, porse është e mjaftueshme lidhja të realizohet heshtazi.

- "marrëveshja horizontale" është marrëveshje ndërmjet ndërmarrjeve, vendime ose rekomandime të shoqatave të ndërmarrjeve ose praktika me marrëveshje ndërmjet këtyre personave të cilët veprojnë në nivelin e njëjtë të prodhimit, përkatësisht distribuimit në treg;

- "marrëveshje vertikale" është marrëveshje ose praktika me marrëveshje ndërmjet ndërmarrjeve që veprojnë në nivele të ndryshme të prodhimit, përkatësisht distribuimit në treg;

- "marrëveshje për franshizë" është marrëveshje me të cilën shfrytëzuesi i franshizës, obligohet që në mënyrë të përhershme, në emër të vet dhe për llogari të vet, do të shesë mallra dhe/ose shërbime, të cilat i ka prodhuar ose avancuar ofruesi i franshizës dhe në pajtim me këtë, do t'i shfrytëzojë të drejtat ekskluzive të përdorimit të knonj-honj, të vulës dhe shërbimeve të cilat për kompensim të caktuar ia cedon ofruesi i franshizës.

Organi kompetent**Neni 6**

Punët e përcaktuara me këtë ligj i kryen Komisioni për mbrojtjen e konkurrencës, (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni).

Pjesa e dytë KUFIZIMET E KONKURENCËS

Kapitulli i parë

MARRËVESHJET DHE VENDIMET ME TË CILAT KUFIZOHET KONKURENCA

Marrëveshjet e ndaluara, vendimet dhe praktika me marrëveshje

Neni 7

(1) Ndalohej të gjitha marrëveshjet e lidhura ndërmjet ndërmarrjeve, vendimet e shoqërive të ndërmarrjeve dhe praktikës me marrëveshje, qëllimi ose pasoja e të cilave është pengimi, kufizimi ose prishja e konkurrencës, e veçanërisht ato të cilat:

- 1) drejtpërdrejt ose tërthorazi i fiksojnë çmimet blerëse ose të shitjes, ose disa kushte të tjera për tregti;
- 2) e kufizojnë ose kontrollojnë prodhimin, tregun, zhvillimin teknik ose investimet;
- 3) e ndajnë tregun ose burimet e furnizimit;
- 4) zbatojnë kushte të ndryshme për punë të njëjta ose të ngjashme juridike me partnerë të tjerë tregtarë, me të cilat i vënë në pozitë më të pavoritshme konkurrense;
- 5) e kushtëzojnë lidhjen e marrëveshjeve me pranimin e obligimeve plotësuese nga palët tjera kontraktuese, që sipas natyrës së tyre ose në pajtim me zakonet tregtare nuk kanë lidhje me lëndën e kontratës.

(2) Marrëveshjet dhe vendimet ose dispozitat e veçanta nga të njëjtat, të ndaluara sipas paragrafit (1) të këtij neni janë të pavlefshme.

(3) Dispozitat nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk zbatohen për marrëveshjet, vendimet e shoqërive të ndërmarrjeve dhe praktikës me marrëveshje, që kontribuojnë për përparimin e prodhimit ose distribuimit të të mirave ose shërbimeve, ose promovimin e zhvillimit teknik ose ekonomik, me kusht që prej kësaj të kenë leverdi të përpjesshme edhe konsumatorët, të cilët:

- 1) nuk ua imponojnë ndërmarrjeve të pranishme kufizimet që nuk janë të domosdoshme për arritjen e këtyre qëllimeve, dhe
- 2) nuk ua mundësojnë atyre ndërmarrjeve eliminimin e konkurrencës në masë të konsiderueshme për ato prodhime.

Përfashtimet grupore

Neni 8

(1) Dispozitat nga neni 7 paragrafi (3) i këtij ligji, veçanërisht zbatohen për këto lloje marrëveshjesh:

- 1) marrëveshjet vertikale me të drejtë ekskluzive për distribuim, të drejtë selektuese për distribuim, të drejtë ekskluzive për blerje dhe franshizë;
- 2) marrëveshjet horizontale për hulumtim dhe zhvillim ose për specializim;
- 3) marrëveshjet për transfer të teknologjisë, për licencë ose për knonj-honj;
- 4) marrëveshjet për distribuimin dhe servisimin e automjeteve, dhe
- 5) marrëveshjet për sigurim.

(2) Kushtet më të përafërta për përfashtimet grupore të marrëveshjeve nga paragrafi (1) i këtij neni, me propozimin e Komisionit, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(3) Me aktet nga paragrafi (2) i këtij neni përcaktohen:

- 1) kushtet që marrëveshja duhet doemos t'i përmbajë;
- 2) kufizimet ose kushtet që këto marrëveshje nuk guxojnë t'i përmbajnë, dhe
- 3) kushtet e tjera që doemos duhet të plotësohen.

Marrëveshjet me rëndësi të vogël

Neni 9

(1) Dispozitat nga neni 7 paragrafi (1) i këtij ligji, nuk zbatohen për marrëveshjet me rëndësi të vogël.

(2) Si marrëveshje me rëndësi të vogël konsiderohet marrëveshja, me të cilën pjesa e përbashkët e tregut e pjesëmarrësve në marrëveshje dhe ndërmarrjeve nën kontrollin e tyre në treg, nuk e tejkalon kufirin prej 10%, nëse marrëveshja lidhet ndërmjet ndërmarrjeve që punojnë në nivel të njëjtë të prodhimit ose tregtisë (horizontale), ose kufirin prej 15% nëse marrëveshja është lidhur ndërmjet ndërmarrjeve që punojnë në nivel të ndryshëm të prodhimit ose tregtisë (vertikale). Në rast se është vështirë të konstatohet se marrëveshja është vertikale ose horizontale do të zbatohet kufiri prej 10%.

(3) Dispozitat nga paragrafi (1) i këtij neni do të zbatohen edhe nëse pjesëmarrja e ndërmarrjeve në treg, në dy vitet afariste të fundit, nuk është zmadhuar për më shumë se 2%.

(4) Me propozimin e Komisionit, Qeveria e Republikës së Maqedonisë i përcakton kushtet në marrëveshjet me rëndësi të vogël, që duhet doemos të plotësohen, si dhe kufizimet dhe dispozitat që nuk guxojnë të jenë në marrëveshje.

Vendimi për marrëveshjet e ndaluara, vendimet dhe praktikën me marrëveshje

Neni 10

Komisioni për rastet nga nenet 7, 8 dhe 9 të këtij ligji, me vendim:

- 1) përcakton ndalueshmërinë e marrëveshjes, të vendimit ose dispozitave të caktuara nga të njëjtat dhe praktikës me marrëveshje.
- 2) e ndalon zbatimin e mëtejme të marrëveshjes, të vendimit ose dispozitave të caktuara nga të njëjtat dhe praktikës me marrëveshje.
- 3) i përcakton masat dhe afatet për mënjanimin e pasojave të dëmshme nga zbatimi i marrëveshjes, i vendimit ose dispozitave të caktuara nga të njëjtat dhe praktikës me marrëveshje.
- 4) i përcakton masat tjera përkatëse dhe afatet për zbatimin e tyre për vendosjen e konkurrencës ndërmjet ndërmarrjeve në tregun relevant.

Përfashtimet individuale

Neni 11

(1) Me kërkesë të pjesëmarrësve në marrëveshje, Komisioni, me vendim mund të përcaktojë përfashtimin individual nga zbatimi i dispozitës së nenit 7 paragrafi (1) të këtij ligji, nëse marrëveshja i plotëson kushtet nga neni 7 paragrafi (3) i këtij ligji.

(2) Përfashtimin nga paragrafi (1) të këtij neni, Komisioni e lejon me vendim, gjatë të cilit afati i përfashtimit nuk mund të jetë më i gjatë se 3 vjet.

(3) Vendimin nga paragrafi (2) të këtij neni, Komisioni e merr në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës së rregullt dhe të kompletuar.

(4) Afati nga paragrafi (2) i këtij neni, me kërkesë të pjesëmarrësve në marrëveshje mund të vazhdohet më së shumti edhe për 3 vjet, nëse pjesëmarrësit në marrëveshje dëshmojnë se marrëveshja edhe më tej është në pajtim me kushtet nga neni 7 paragrafi (3) i këtij ligji.

(5) Kërkesën për vazhdimin e përfashtimit, pjesëmarrësit në marrëveshje doemos duhet t'ia paraqesin Komisionit, më së voni gjashtë muaj para skadimit të afatit për të cilin përfashtimi është lejuar.

(6) Në vendim Komisioni mund të përcaktojë masat dhe kushtet e nevojshme për përfashtimin e marrëveshjes, si dhe afatet për plotësimin e tyre.

(7) Përfashtimi individual hyn në fuqi nga dita e lidhjes së marrëveshjes, e nëse përmban masat dhe kushtet, nga dita e marrjes së vendimit, përkatësisht më së voni nga dita e plotësimit të kushteve dhe zbatimit të masave.

Anulimi, heqja dhe ndryshimi i vendimit për përfashtimet individuale

Neni 12

(1) Komisioni, sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës, mund ta anulojë vendimin për përfashtimin e

marrëveshjes sipas dispozitave të këtij ligji, nëse vendimi është miratuar në bazë të të dhënave të pasakta dhe të pavërteta, që kanë qenë vendimtare për marrjen e tij.

(2) Komisioni, sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës, mund ta heqë vendimin për përjashtimin e marrëveshjes, nëse:

1) ndryshojnë kushtet dhe rrethanat në treg, që kanë qenë me rëndësi për marrjen e vendimit, kështu që më tej nuk plotësohen kushtet për përjashtim sipas nenit 7 paragrafi (3) i këtij ligji, ose

2) pjesëmarrësit në marrëveshje nuk i plotësojnë disa nga kushtet ose nuk i zbatojnë masat e përcaktuara me vendimin e Komisionit.

(3) Komisioni, sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës, mund ta ndryshojë vendimin për përjashtimin e marrëveshjes, nëse:

1) ndryshojnë kushtet dhe rrethanat në treg, që nuk varen nga vullneti i palëve të kontraktuara e të cilat sipas natyrës së tyre nuk kanë për pasojë heqjen e vendimit, ose

2) palët e kontraktuara nuk mund të plotësojnë ndonjë nga kushtet ose nuk i zbatojnë masat e përcaktuara me vendimin e Komisionit, për shkak të rrethanave të krijuara që nuk varen nga vullneti i tyre.

Kapitulli i dytë

POZITA DOMINUESE NË TREG

Pozita dominuese

Neni 13

(1) Një ndërmarrje ka pozitë dominuese në tregun relevant, nëse si shitës ose blerës potencial i llojeve të caktuara të mallrave dhe/ose shërbimeve:

1) nuk ka konkurrentë në tregun relevant;

2) në krahasim me konkurrentët e tij ka pozitë udhëheqëse në tregun relevant, e veçanërisht duke pasur parasysh:

- pozitën dhe pjesëmarrjen në treg;
- fuqinë financiare;
- qasjen në burimet e furnizimit ose në treg;
- lidhshmërinë me ndërmarrjet tjera;
- pengesat juridike ose faktike për hyrjen e ndërmarrjeve të tjera në treg;

- aftësinë për diktimin e kushteve të tregut, sipas ofertës ose kërkesës së tij, dhe

- aftësinë për përjashtimin e konkurrentëve të tjerë nga tregu me orientim drejt ndërmarrjeve të tjera.

(2) Dy ose më tepër ndërmarrje kanë pozitë dominuese në tregun relevant, nëse për llojin e caktuar të mallrave dhe/ose shërbimeve, ndërmjet tyre nuk ekziston ndonjë konkurrencë e konsiderueshme në përgjithësi ose vetëm në disa tregje relevante dhe nëse ato së bashku i plotësojnë kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Supozohet se një ndërmarrje ka pozitë dominuese, nëse pjesëmarrja e saj në tregun relevant është më shumë se 40%, përveç nëse ndërmarrja nuk e konfirmon të kundërtën.

(4) Supozohet se dy ose më shumë ndërmarrje kanë pozitë dominuese, nëse pjesëmarrja e tyre e përbashkët në tregun relevant është më shumë se 60%.

Keqpërdorimi i pozitës dominuese

Neni 14

(1) Ndalohet çdo keqpërdorim i pozitës dominuese nga një ose më tepër ndërmarrje në tregun relevant ose në pjesën qenësore të tij.

(2) Keqpërdorimi nga paragrafi (1) i këtij neni posaçërisht ekziston në rast të:

1) imponimit të drejtpërdrejtë ose të tërthortë të çmimeve jokorrekte blerëse ose të shitjes, ose disa kushteve të tjera jokorrekte për tregti;

2) kufizimit të prodhimit, tregjeve ose zhvillimit teknik në dëm të konsumatorëve;

3) zbatimit të kushteve të ndryshme për punë të njëjta ose të ngjashme juridike me partnerë të tjerë tregtarë, me të cilat i vënë në pozitë më të pavoritshme konkurruese;

4) kushtëzimit në lidhjen e marrëveshjeve me pranimin e obligimeve plotësuese nga palët tjera kontraktuese, që sipas natyrës së tyre ose në pajtim me zakonet tregtare nuk kanë lidhje me lëndën e marrëveshjes;

5) refuzimit të tregtohet ose nxitjes dhe kërkesës nga ndërmarrjet tjera ose shoqërive të ndërmarrjeve, që të mos blejnë ose shesin prodhime ose shërbime nga ndonjë ndërmarrje e caktuar, me qëllim që në mënyrë të pandershme t'i shkaktojnë dëm asaj ndërmarrjeje;

6) refuzimit që t'i mundësohet qasje në rrjetin e vet ose objekteve të tjera të infrastrukturës ndërmarrjes tjetër për kompensim përkatës, me kusht që pa shfrytëzimin e njëkohshëm të tillë, ndërmarrja tjetër, për shkaqe faktike dhe juridike të pamundësohet të veprojë si konkurrente e ndërmarrjes dominuese.

(3) Dispozita nga paragrafi (2) pika 6 i këtij neni, nuk do të zbatohet nëse ndërmarrja me pozitë dominuese dëshmon se për shkaqe operative ose të tjera, shfrytëzimi i njëkohshëm i rrjetit të saj ose objekteve të infrastrukturës së saj, nuk është i mundur ose kjo nuk mund të lejohet nga shkaqet e arsyeshme.

Vendimi për keqpërdorimin e pozitës dominuese

Neni 15

Komisioni, në rastet nga nenet 13 dhe 14 të këtij ligji, me vendim:

1) e përcakton pozitën dominuese dhe sjelljen e ndërmarrjes me të cilën keqpërdoret pozita e tillë, përkatësisht pengohet, kufizohet ose prishet konkurrenca, si dhe kohëzgjatjen e sjelljes së këtillë.

2) e ndalon çdo sjellje të mëtejme të ndërmarrjes nga paragrafi (1) pika 1 i këtij neni;

3) i përcakton masat dhe afatet për mënjanimin e pasojave të dëmshme nga sjellja e këtillë dhe

4) i përcakton masat e tjera përkatëse dhe afatet për zbatimin e tyre që kontribuojnë për vendosjen e konkurrencës ndërmjet ndërmarrjeve në tregun relevant.

Kapitulli i tretë

KONTROLI I PËRQËNDRIMEVE

Obligimi për njoftimin për përqëndrim

Neni 16

(1) Pjesëmarrësit në përqëndrim (në tekstin e mëtejme: pjesëmarrësit) obligohen ta njoftojnë Komisionin për përqëndrim, nëse:

1) të hyrat e përgjithshme të të gjitha ndërmarrjeve pjesëmarrëse, të realizuara me shitjen e mallrave dhe/ose shërbimeve në tregun botëror, janë së paku 5 milionë euro në kundërvlerë me denarë, të realizuara gjatë vitit afarist që i paraprin përqëndrimit dhe njëri nga pjesëmarrësit të realizojë shitje në tregun e vendit, dhe

2) të hyrat e përgjithshme të secilit nga së paku dy pjesëmarrësve, të realizuara me shitjen e mallrave dhe/ose shërbimeve në Republikën e Maqedonisë, arrin së paku 2.5 milionë euro në kundërvlerë me denarë, të realizuara gjatë vitit afarist që i paraprin përqëndrimit ose nëse pjesëmarrja e tyre e përgjithshme në treg është më e madhe se 40%.

(2) Pjesëmarrës nga paragrafi (1) i këtij neni janë:

1) ndërmarrjet që bashkohen, sipas nenit 18 paragrafi (1) pika 1 i këtij ligji;

2) personat ose ndërmarrjet që fitojnë kontrollin, sipas nenit 18 paragrafi (1) pika 2 i këtij ligji;

3) në të gjitha rastet tjera kur personat ose ndërmarrjet që fitojnë kontrollin në tërë ndërmarrjen ose pjesë të një ose më tepër ndërmarrjeve.

(3) Pjesëmarrësit janë të obliguar ta njoftojnë Komisionin para se të kryhet përqëndrimi edhe pas lidhjes së marrëveshjes për bashkim, përkatësisht shpalljes së ofertës publike për blerje ose fitimin e pjesëmarrjes së shumicës në kryeqendrë bazë të ndërmarrjes.

Vlerësimi i përqëndrimit

Neni 17

(1) Përqëndrimet vlerësohen me qëllim që të përcaktohet se a janë të njëjtat në pajtim ose nuk janë në pajtim me këtë ligj.

(2) Gjatë vlerësimit të përqëndrimit Komisioni veçanërisht i merr parasysh:

1) strukturën e tregut, konkurrentët ekzistues ose të mundshëm të ardhshëm në treg, furnizimin dhe mundësitë për furnizimin e tregut, shpenzimet, rreziqet, kushtet e duhura teknologjike, ekonomike dhe juridike për hyrje dhe dalje në treg, pasojat e mundshme të përqëndrimit ndaj konkurrencës në treg;

2) pozitën dhe pjesëmarrjen në treg, fuqinë ekonomike dhe financiare, veprimin e ndërmarrjeve në treg, përparësitë e brendshme dhe të jashtme të pjesëmarrësve ndaj konkurrentëve, si dhe ndryshimet e mundshme në veprimin e pjesëmarrësve pas përqëndrimit të kryer dhe

3) pasojat e përqëndrimit ndaj ndërmarrjeve të tjera, e veçanërisht duke pasur parasysh kushtet e volitshme për konsumatorët, si dhe qëllimet dhe pasojat e tjera të përqëndrimit, siç janë: ulja e çmimit të mallrave dhe shërbimeve, distribuimi më efikas, zvogëlimi i shpenzimeve të transportit, distribuimit dhe shpenzimeve të tjera, specializimi i prodhimit, si dhe kushte të tjera të volitshme që dalin nga përqëndrimi.

(3) Përqëndrimi me të cilin në masë të konsiderueshme nuk pengohet, kufizohet ose prishet konkurrenca efektive e tregut ose pjesës qenësore të tij, veçanërisht si rezultat i krijimit ose forcimit të pozitës dominuese të pjesëmarrësve, është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(4) Përqëndrimi me të cilin në masë të konsiderueshme pengohet, kufizohet ose prishet konkurrenca efektive e tregut ose pjesës qenësore të tij, veçanërisht si rezultat i krijimit ose forcimit të pozitës dominuese të pjesëmarrësve, nuk është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(5) Krijimi i investimit të përbashkët (joint venture) sipas nenit 18 paragrafi (1) i këtij ligji, që ka për qëllim ose efektin e koordinimit të sjelljes konkurrense të ndërmarrjeve që mbeten të pavarura, nuk konsiderohet si përqëndrim, ndërsa do të vlerësohet sipas nenit 7 paragrafi (1) dhe (3) të këtij ligji.

(6) Gjatë kryerjes së vlerësimit nga paragrafi (5) i këtij neni, Komisioni do të ketë parasysh, nëse:

1) dy ose më tepër ndërmarrje, pjesëmarrës në investimin e përbashkët, edhe më tej në masë të konsiderueshme i mbajnë aktivitetet në tregun e njëjtë si investim i përbashkët ose në tregun i cili gjendet në nivel më të lartë ose më të ulët nga tregu i investimit të përbashkët ose në tregun fqinj që është ngushtë i lidhur me këtë treg;

2) koordinimi, që është pasojë e drejtpërdrejtë nga krijimi i investimit të përbashkët, u mundëson pjesëmarrësve ta eliminojnë konkurrencën për pjesën qenësore të prodhimeve lëndore ose shërbimeve.

(7) Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozimin e Komisionit, i përcakton kriteret më të përafërta për vlerësimin e përqëndrimeve nga ky nen, si dhe formën dhe përmbajtjen e njoftimit nga neni 16 i këtij ligji.

Krijimi i përqëndrimit

Neni 18

(1) Përqëndrimi konsiderohet se paraqitet kur ndryshimi i kontrollit në baza afatgjate është rezultat nga:

1) bashkimi i dy e më shumë ndërmarrjeve ose pjesëve të ndërmarrjeve paraprakisht të pavarura, ose

2) fitimi nga një ose nga më tepër persona të cilët kontrollojnë më së paku një ndërmarrje ose nga një ose më shumë ndërmarrje nëpërmjet blerjes së letrave me vlerë ose pasurisë, me marrëveshje ose në mënyrë tjetër të përcaktuar me ligj, nën kontrollin direkt ose indirekt të tërë ose të pjesëve të një ose më shumë ndërmarrjeve.

(2) Kontrolli përbëhet prej të drejtave, marrëveshjeve ose mjeteve tjera të cilat veç e veç ose në kombinim, duke e pasur parasysh gjendjen faktike ose juridike, japin mundësi për kryerjen e ndikimit vendimtar mbi ndërmarrjen, veçanërisht përmes:

1) pronësisë ose të drejtës për shfrytëzimin e plotë ose të një pjese të pasurisë së ndërmarrjes, ose

2) të drejtave ose marrëveshjeve të cilat japin mundësi për ndikim vendimtar mbi përbërjen, votimin ose marrjen e vendimeve nga organet e ndërmarrjes.

(3) kontrolli fitohet nga persona ose nga ndërmarrje, të cilët:

1) janë posedues i të drejtave ose janë të autorizuar t'i realizojnë të drejtat në bazë të marrëveshjeve lëndë, ose

2) edhe pse nuk janë posedues të atyre të drejtave, as nuk janë të autorizuar për të drejtat në bazë të marrëveshjeve të tilla, kanë fuqi t'i realizojnë të drejtat që dalin nga ato.

(4) Krijimi i investimit të përbashkët, i cili në baza afatgjate do t'i kryejë funksionet e tërësisë automatike ekonomike, konsiderohet si përqëndrim në pajtim me paragrafin (1) nga ky nen.

(5) Përqëndrim i ndërmarrjes nuk llogaritet kur:

1) bankat, kursimoret dhe institucionet tjera financiare ose shoqëri për sigurime, aktivitetet e rregullta të të cilave përfshijnë çështje juridike dhe tregtinë me letra me vlerë, përkohësisht fitojnë letra me vlerë me qëllim që ato përsëri të shiten në afat prej një viti nga momenti i fitimit të tyre dhe nëse të drejtat votuese nga ato letra me vlerë nuk bëhen me qëllim që të ndikohet në sjelljen konkurrense të ndërmarrjes në treg. Komisioni me kërkesë të veçantë mund ta vazhdojë afatin prej një viti, nëse fituesi dëshmon se nga shkaqe të arsyeshme nuk ka mundur t'i shesë letrat me vlerë. Për vazhdimin e afatit Komisioni sjell përfundim, kundër të cilit nuk është e lejuar ankesë e veçantë.

2) Kontrolli bëhet nga ana e personit të autorizuar në procedurën e falimentimit ose likuidimit të ndërmarrjes dhe

3) fondet investuese fitojnë interes kapital në ndërmarrje, me kusht që ato t'i kryejnë të drejtat e fituara kryesisht me qëllim që të ruhet vlera e plotë e investimit të tyre edhe nëse nuk bëhet ndikimi i sjelljes konkurrense të ndërmarrjeve në treg.

Llogaritja e të hyrave të përgjithshme

Neni 19

(1) Gjatë llogaritjes së të hyrave të përgjithshme, llogariten të hyrat e realizuara nga shitja, dhënia hua ose me qira e prodhimeve tipike të ndërmarrjes, të prodhuara në suazat e punës së saj të rregullt, si dhe të hyrat e realizuara nga shërbimet tipike që ndërmarrja i jep në suazat e punës së vet të rregullt, pas marrjes së rabateve të shitura dhe të tatimit mbi vlerën e shtuar dhe të dhënat tjera publike të lidhura drejtpërdrejt me të hyrat.

(2) Nëse një nga pjesëmarrësit është ndërmarrje e lidhur, në kuptim të dispozitave të Ligjit për shoqëritë tregtare, gjatë llogaritjes së të hyrave të përgjithshme të gjitha ndërmarrjet që janë të lidhura në atë mënyrë do të trajtohen si një ndërmarrje.

(3) Kur llogariten të hyrat e përgjithshme e ndërmarrjeve të lidhura, nga neni 16 paragrafi (1) nga ky ligj, nuk do të merren në konsiderim të hyrat e realizuara nga shitjet e mallrave dhe/ose dhënia e shërbimeve midis tyre.

(4) Në rast kur përqëndrimi, nga neni 18 paragrafi (1) nga ky ligj, ka të bëjë në fitimin e një pjese ose pjesëve nga pasuria në një ose më shumë ndërmarrje, pa marrë parasysh se ato pjesë a janë formuar si subjekte juridike, gjatë llogaritjes së të hyrave të realizuara nga ana e ndërmarrjes që e shet atë pasuri merret në konsideratë vetëm ajo pasuri.

(5) Dy ose më shumë transaksione në pajtim me paragrafin (4) nga ky nen realizohen në periudhë prej dy viteve midis personave ose ndërmarrjeve të njëjta, konsiderohet si një dhe përqëndrim i njëjtë, i bërë në ditën e transaksionit të fundit.

(6) Për bankat, kursimoret dhe institucionet tjera financiare, të hyrat e përgjithshme nga neni 16 paragrafi (1) nga ky ligj përcaktohen sipas të hyrave të përgjithshme të realizuara nga puna e rregullt gjatë vitit financiar që i paraprin përqëndrimin.

(7) Për shoqëritë e sigurimit, të hyrat e përgjithshme nga neni 16 paragrafi (1) nga ky ligj përcaktohen sipas vlerës së bruto premive të llogaritura të pjesëmarrësve gjatë vitit financiar që i paraprin përqëndrimin.

(8) Të hyrat e realizuara me valutën e huaj shprehen në denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë.

Hulumtimi i informimit dhe fillimi i procedurës

Neni 20

(1) Komisioni fillon me hulumtimin e informimit për përqëndrimin me ditën e pranimit të tij, në pajtim me nenin 33 paragrafi (2) nga ky ligj dhe:

1) nëse konstaton se përqëndrimi për të cilin është paraqitur informimi nuk bën pjesë në dispozitat e këtij ligji, merr vendim për atë;

2) nëse konstaton se përqëndrimi për të cilin është paraqitur informim, edhe pse bën pjesë në dispozitat e këtij ligji, nuk do të ketë për pasojë pengimin, kufizimin ose prishjen e konsiderueshme të konkurrencës efektive të tregut ose të një pjese të tij esenciale, veçanërisht si rezultat i krijimit ose përfortimit të pozicionit dominant të pjesëmarrësve, merr vendim me të cilin konstaton se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Vendimi me të cilin Komisioni përcakton se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do të konsiderohet se i përfshin edhe kufizimet e lidhura drejtpërdrejt dhe të domosdoshme për realizimin e përqëndrimin.

3) nëse konstaton se përqëndrimi për të cilin është paraqitur informim, bën pjesë në dispozitat e këtij ligji dhe për pasojë mund të ketë pengesa, kufizime ose prishjen e konsiderueshme të konkurrencës efektive të tregut ose pjesës së tij thelbësore, veçanërisht si rezultat i krijimit ose përfortimit të pozicionit dominant të pjesëmarrësve, merr vendim për fillimin e procedurës. Në procedurën e këtij paragrafi, Komisioni mund të marrë vendim në pajtim me nenin 22 paragrafi (1), (2), (3) dhe (4) nga ky ligj, përveç nëse pjesëmarrësit dëshmojnë se janë tërhequr nga përqëndrimi.

(2) Nëse Komisioni konstaton se pas ndryshimeve të bëra nga ana e pjesëmarrësve, përqëndrimi për të cilin është paraqitur njoftimi, nuk do të ketë për pasojë pengimin, kufizimin ose prishjen e konsiderueshme të konkurrencës efektive të tregut ose pjesës së tij të rëndësishme, veçanërisht si rezultat i krijimit ose forimit të pozicionit dominant të pjesëmarrësve, merr vendim në pajtim me paragrafin (1) pika 2 nga ky nen. Komisioni në vendim mund të përcaktojë kushte dhe obligime, me të cilat sigurohet se pjesëmarrësit do të veprojnë në pajtim me obligimet e marra para Komisionit, me qëllim që të arrihet se bashkimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(3) Komisioni mund ta anulojë vendimin e marrë në pajtim me paragrafin (1) pika 1 ose 2 nga ky nen në rastet, nëse:

1) vendimi është marrë në bazë të të dhënave të pasakta ose të pavërteta për të cilat është përgjegjës njëri nga pjesëmarrësit ose të njëjtat janë marrë përmes rrugës së mashtrimit, ose

2) pjesëmarrësit nuk plotësojnë ndonjë nga obligimet e urdhëruara në vendim.

(4) Në rastet e paragrafit (3) nga ky nen Komisioni mund të marrë vendim në pajtim me paragrafin (1) nga ky nen, pa qenë me këtë rast i kufizuar me afatet e nenit 23 paragrafi (1) nga ky ligj.

(5) Komisioni për vendimin e vet do t'i informojë pjesëmarrësit pa shtyrje.

Suspendimi i përqëndrimeve

Neni 21

(1) Përqëndrimi nuk do të zbatohet para njoftimit për të njëjtën, në pajtim me nenin 16 nga ky ligj ose para se të merret vendimi në pajtim me nenin 20 paragrafi (3), neni 22 paragrafi (1) ose (2) ose supozimit nga neni 23 paragrafi (4) nga ky ligj.

(2) Dispozita nga paragrafi (1) nga ky nen nuk e ndalon ofertën publike për grumbullimin e letrave me vlerë ose të serisë së transaksionit të letrave me vlerë, duke i përfshirë edhe ato të cilat janë konvertibile në letra tjera me vlerë, të dedikuara për tregti në treg, në pajtim me ligjin, nëse:

1) pa shtyrje në Komisionin është paraqitur njoftimi, në pajtim me dispozitat e Ligjit për marrjen e shoqërive aksionare dhe

2) fituesi i letrave me vlerë nuk i realizon të drejtat e votimit në bazë të atyre letrave me vlerë ose i realizon vetëm në sasi të nevojshme për mbajtjen e vlerës së plotë të depozitimit të tij dhe në bazë të vendimit për përjashtimin e Komisionit, në pajtim me paragrafin (3) nga ky nen.

(3) Komisioni me kërkesë për përjashtim, me vendim, mund të lejojë përjashtimin nga obligimet në pajtim me paragrafin (1) dhe paragrafi (2) nga ky nen. Kërkesa doemos duhet të jetë e arsyetuar. Gjatë vendosjes për kërkesën, Komisioni, mes tjerash, do t'i marrë parasysh edhe efektet e suspendimit mbi një ose më shumë ndërmarrje pjesëmarrëse ose ndaj personit të tretë, si dhe kërcënimit për konkurrencën të shkaktuar me përqëndrimin. Përjashtimi ka të bëjë me kushtet dhe obligimet për t'u siguruar kushte për konkurrencë efektive. Përjashtimi mund të lejohet në çdo kohë, përkatësisht para informimit ose pas transaksionit.

(4) Vlëra e cilitdo transaksion do të varet nga vendimi nga neni 20 paragrafi (3) ose neni 22 paragrafi (1), (2) dhe (3) ose supozimi i nenit 23 paragrafi (4) nga ky ligj.

(5) Dispozitat nga ky nen nuk do të prodhojnë ndikim juridik mbi transaksionet e letrave me vlerë, duke i inkluadruar edhe ato që janë konvertibile në letra tjera me vlerë, të dedikuara për tregti në treg, përveç në rast nëse blerësi dhe shitësi e kanë ditur ose do të kishin mund ta dinin se transaksioni është bërë në kundërshtim me paragrafin (1) nga ky nen.

Llojet e vendimeve

Neni 22

(1) Kur komisioni do të konstatojë se përqëndrimi për të cilin është paraqitur informim i plotëson kriteret e parapara në nenin 17 paragrafi (3) dhe kriteret e përcaktuara në nenin 7 paragrafi (3), e që kanë të bëjnë me rastet e përcaktuara në nenin 17 paragrafi (5) nga ky ligj, merr vendim me të cilin përcaktohet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Vendimi me të cilin Komisioni përcakton se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do të konsiderohet se i përfshin edhe përkufizimet e lidhura drejtpërdrejt dhe të domosdoshme për realizimin e përqëndrimin.

(2) Kur komisioni do të konstatojë se pas ndryshimeve të bëra nga ana e pjesëmarrësve për çka është paraqitur informim, i plotëson kriteret e parapara në nenin 17 paragrafi (3) dhe kriteret e përcaktuara në nenin 7 paragrafi (3), e që kanë të bëjnë me rastet e përcaktuara në nenin 17 paragrafi (5) nga ky ligj, merr vendim me të cilin përcaktohet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Komisioni në vendim mund të përcaktojë kushte dhe obligime, me të cilat sigurohet se pjesëmarrësit do të veprojnë në pajtim me obligimet e marra para Komisionit, me qëllim që të arrihet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Vendimi me të cilin Komisioni përcakton se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do të konsiderohet se i përfshin edhe kufizimet e lidhura drejtpërdrejt dhe të domosdoshme për realizimin e përqëndrimin.

(3) Kur komisioni do të konstatojë se përqëndrimi i plotëson kriteret e parapara në nenin 17 paragrafi (4) nga ky ligj ose nuk i plotëson kriteret e përcaktuara në nenin 7 paragrafi (3), e që kanë të bëjnë me rastet e përcaktuara në nenin 17 paragrafi (5) nga ky ligj, merr vendim me të cilin përcaktohet se përqëndrimi nuk është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(4) Kur komisioni do të konstatojë se përqëndrimi:

1) tashmë është realizuar, ndërsa nuk është në pajtim me dispozitat e këtij ligji, ose

2) është zbatuar në kundërshtim me kushtin e përcaktuar në pajtim me paragrafin (2) nga ky nen dhe me këtë rast ka konstatuar se në mungesë të kushtit, bashkimi do t'i kishte plotësuar kriteret e përcaktuara në nenin 17 paragrafi (4) nga ky ligj ose nuk i realizon kriteret e përcaktuara në nenin 7 paragrafi (3), e që kanë të bëjnë me rastet e përcaktuara në nenin 17 paragrafi (5) nga ky ligj, mund të:

- kërkojë nga pjesëmarrësit që ta anulojnë të njëjtin, veçanërisht përmes anulimit të bashkimit ose disponimit me të gjitha aksionet ose pasurisë së fituar, për t'u kthyer gjendja e mëparshme e cila ka ekzistuar para përqëndrimit të realizuar;

- caktojë cilëndo masë tjetër adekuate për t'u siguruar se pjesëmarrësit do ta

anulojnë përqëndrimin ose do të marrin masa tjera për kthim në gjendjen e mëparshme, të urdhëruar në vendimin e Komisionit.

3) Masat në pajtim me këtë paragraf, që kanë të bëjnë me pikën 1, mund të caktohen me vendimin nga paragrafi (3) nga ky nen ose me vendim të posaçëm.

(5) Komisioni mund të caktojë masa të përkohshme për kthim në gjendje të mëparshme ose mbajtjen e kushteve të konkurrencës efektive kur përqëndrimi:

1) është bërë në kundërshtim me nenin 21 nga ky ligj, ndërsa ende nuk është marrë vendim me të cilin përcaktohet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji;

2) është bërë në kundërshtim me kushtet e caktuara në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pika 2 nga ky ligj ose paragrafi (2) nga ky nen;

3) tashmë është bërë dhe është përcaktuar se i njëjti është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(6) Komisioni mund ta anulojë vendimin e marrë në pajtim me paragrafin (1) ose (2) nga ky nen në rastet kur:

1) vendimi është marrë në bazë të të dhënave të pasakta ose të pavërteta për të cilat është përgjegjës njëri nga pjesëmarrësit ose të njëjtat janë marrë nëpërmjet rrugës së mashtrimit, ose

2) pjesëmarrësit nuk plotësojnë ndonjë nga obligimet e urdhëruara në vendim.

(7) Komisioni mund të marrë vendim në pajtim me paragrafin (1), (2) dhe (3) nga ky nen, pa qenë me këtë rast i kufizuar me afatet e përcaktuara nga neni 23 paragrafi (3) nga ky ligj, në rastet kur:

1) do të konstatojë se përqëndrimi është bërë në kundërshtim me ndonjë kusht nga vendimi në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pika 2 nga ky ligj ose përqëndrimi është bërë në kundërshtim me ndonjë kusht nga vendimi në pajtim me paragrafin (2) nga ky nen dhe në pajtim me nenin 23 paragrafi (2) nga ky ligj, me ç'rast ka konstatuar se në mungesë të këtij kushti, përqëndrimi për pasojë mund të ketë pengim, kufizim ose prishje të konsiderueshme të konkurrencës efektive të tregut ose të pjesës së tij të rëndësishme, veçanërisht si rezultat i krijimit ose përforcimit të pozicionit dominant të pjesëmarrësve, ose

2) vendimi ka qenë i abroguar në pajtim me paragrafin (6) nga ky nen.

(8) Komisioni për vendimin pa shtyrje i informon pjesëmarrësit.

Afatet për fillimin e procedurës dhe për marrjen e vendimeve

Neni 23

(1) Vendimet nga neni 20 paragrafi (1) nga ky ligj merren në afat prej 25 ditëve të punës nga dita e pranimit të informimit të rregullt. Afati për marrjen e vendimit nga

neni 20 paragrafi (2) nga ky ligj mund të vazhdohet deri në 35 ditë pune, nëse pjesëmarrësit tregojnë angazhim për realizim të kushteve dhe masave, e më qëllim që të arrihet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Vendimet nga neni 22 paragrafi (1) ose (2), në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pika 3 nga ky ligj, merren pasi që Komisioni do të konstatojë se përqëndrimi, për të cilin është paraqitur informimi, nuk do të ketë pasojë në pengimin, kufizimin ose prishjen e konsiderueshme të konkurrencës efektive të tregut ose pjesës së tij të konsiderueshme, veçmas si rezultat i krijimit ose përforcimit të pozicionit dominant të pjesëmarrësve, ose si rezultat i ndryshimeve të bëra nga ana e pjesëmarrësve, e më së voni në afat të caktuar në paragrafin (3) nga ky nen.

(3) Vendimet nga neni 22 paragrafet (1), (2) ose (3) nga ky ligj, merren në afat prej 90 ditëve të punës nga dita e fillimit të procedurës. Afati për marrjen e vendimit nga neni 22 paragrafi (2) nga ky ligj mund të vazhdojë deri 105 ditë pune, nëse pjesëmarrësit tregojnë angazhim për plotësimin e kushteve dhe masave për shkak të harmonizimit të përqëndrimit me dispozitat e këtij ligji, përveç nëse pjesëmarrësit marrin obligim për plotësimin e kushteve dhe masave nga neni 22 paragrafi (2) nga ky ligj, për më pak se 55 ditë pune nga dita e fillimit të procedurës.

Afatet mund të vazhdojnë nëse edhe pjesëmarrësit paraqesin kërkesë për atë, jo më vonë se 15 ditë pune nga dita e fillimit të procedurës. Pjesëmarrësit mund të paraqesin vetëm një kërkesë të tillë. Gjithashtu, në cilëndo kohë pas fillimit të procedurës, afatet mund të vazhdojnë nga ana e Komisionit me marrëveshje midis pjesëmarrësve. Afati i përgjithshëm i zgjatjes të çdo vazhdimi ose vazhdimëve, në pajtim me këtë paragraf, nuk mund të tejkalojë 20 ditë pune.

(4) Nëse Komisioni nuk ka marrë vendim në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pikat 2 dhe 3, neni 22 paragrafet (1), (2) ose (3) në afatet e përcaktuara në paragrafin (1) dhe (3) nga ky nen, do të konsiderohet se përqëndrimi është në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Pjesa e tretë

ORGANI PËR MBROJTJEN E KONKURENCËS

Komisioni për mbrojtjen e konkurrencës

Neni 24

(1) Komisioni është organ i pavarur shtetëror me cilësinë e personit juridik.

(2) Komisioni është i pavarur në punën e tij dhe në marrjen e vendimeve në suazat e kompetencave të përcaktuara me këtë ligj.

(3) Mjetet e punës së Komisionit sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

(4) Selia e Komisionit është në Shkup.

(5) Komisioni për punën e tij përgjigjet para Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe më së voni deri më 31 mars, në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë paraqet raport vjetor për punën e tij.

Përbërja, emërimi dhe shkarkimi

Neni 25

(1) Komisioni përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë.

(2) Me propozim të Komisionit për çështje të zgjedhjeve dhe emërimeve i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, kryetarin dhe anëtarët e Komisionit i zgjedh dhe i shkarkon Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, për periudhë prej pesë vitesh me të drejtën e riemërimit.

(3) Kryetari dhe së paku një anëtar janë profesionalisht të angazhuar në punën e Komisionit. Komisioni për çështjet e emërimit dhe shkarkimit i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë e propozon anëtarin, përkatësisht anëtarët të cilët profesionalisht do të angazhohen në punën e Komisionit.

(4) Kryetari i Komisionit e prezenton, përfaqëson dhe udhëheq punën e Komisionit.

(5) Për kryetar dhe anëtarë të Komisionit mund të emërohet individ, shtetas i Republikës së Maqedonisë me arsim sipëror të mbaruar - fakultet ekonomik ose juridik, me përvojë pune mbi pesë vjet në profesion dhe njohuri të veçanta nga lëmi i konkurrencës, të drejtës tregtare, menaxhmentit dhe financave.

(6) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit gjatë kohëzgjatjes së mandatit të tyre, nuk mund të jenë deputetë në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë, anëtarë të Qeverisë të Republikës së Maqedonisë, persona të cilët kryejnë detyrë në organet e partisë politike, anëtarë të organeve drejtuese në ndërmarrje ose të jenë anëtarë të cilitdo qoftë lloji të bashkimit të personave juridikë ose fizikë, të cilët do të kishin mund të sillnin në konflikt të interesave.

(7) Kryetari dhe anëtarët nuk guxojnë të vendosin për ndërmarrjet me të cilat, ata, bashkëshortët e tyre ose anëtarët e familjeve të tyre në brezin e parë të lindjes, janë në marrëdhënie marrëveshje, aksionarë ose anëtarë të organeve drejtuese në ndërmarrjet të cilat janë pjesëmarrës në procedurën para komisionit.

(8) Kuvendi i Republikës së Maqedonisë e shkarkon nga detyra kryetarin dhe anëtarin e Komisionit para skadimit të mandatit me propozim të Komisionit për çështjet e zgjedhjeve dhe emërimeve, nëse:

1) atë vetë e kërkon;

2) dënohet për veprë penale për të cilën i është shqiptuar dënim efektiv në kohëzgjatje më shumë se gjashtë muaj dhe

3) tri herë njëra pas tjetrës nuk merr pjesë në seancat e Komisionit, ndërsa mungesën nuk e arsyeton.

(9) Realizimin e kushteve për shkarkim nga paragrafi (8) të këtij neni e përcakton Komisioni me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve dhe paraqet kërkesë për shkarkim në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë.

(10) Komisioni, në rast të mungesës ose mosmiratimit të raportit vjetor për punën e tij, mund të shkarohet në tërësi.

Kompetencat e Komisionit

Neni 26

(1) Komisioni e kontrollon zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe dispozitat e miratuara në bazë të këtij ligji, i përcjell dhe i analizon gjendjet e tregut në shkallë të duhur për zhvillim të konkurrencës së lirë dhe efikase, mban procedura dhe merr vendime në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Komisioni i merr vendimet në seancë, me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, ndërsa anëtarin e Komisionit nuk mund të përmbahet nga votimi.

(3) Komisioni përcakton metodologjinë për hulumtimin e tregut.

(4) Komisioni përcakton masa dhe rregulla për mbrojtjen e konkurrencës, masa për mënjanimin e pengimit, kufizimit ose prishjes së konkurrencës.

(5) Komisioni jep mendim për propozimligjet dhe aktet tjera me të cilat përcaktohen çështjet që kanë të bëjnë me aktivitetin ekonomik, e që mund të kenë ndikim në konkurrencën e tregut dhe në formë të shkruar e dorëzon në organin kompetent. Organi e informon Komisionin për shkaqet, për shkak të së cilave nuk e ka pranuar mendimin e Komisionit.

(6) Me kërkesë të Kuvendit, Qeverisë të Republikës së Maqedonisë, organeve tjera shtetërore, ndërmarrjeve ose me detyrë zyrtare, Komisioni jep mendime profesionale për çështjet nga lëmi i politikës së konkurrencës dhe mbrojtjes së konkurrencës në treg.

(7) Komisioni gjatë kryerjes së kompetencave të veta bashkëpunon me organe dhe trupat tjera shtetërore, të cilat janë në lidhje me mbrojtjen e konkurrencës. Komisioni dhe trupat e rregullta janë të detyruar të shkëmbejnë informata dhe të dhëna që u janë të nevojshme për kryerjen e

kompetencave të tyre, vëllimi i shkëmbimit i të cilave është i kufizuar për të dhëna dhe informata që janë adekuate dhe proporcionale me qëllimet për të cilat shkëmbehen.

(8) Komisioni i bën punët e bashkëpunimit ndërkombëtar të lidhura me kryerjen e obligimeve ndërkombëtare të Republikës së Maqedonisë, të bartura në kompetencë të Komisionit, merr pjesë në realizimin e projekteve të organeve ndërkombëtare dhe organet e Unionit Europian dhe bashkëpunon me organet dhe institucionet e shteteve tjera nga lëmi i konkurrencës.

(9) Komisioni me statut dhe me akte të tjera të përgjithshme i rregullon çështjet për mënyrën e punës dhe organizimit.

(10) Komisioni kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me këtë ose me ligj tjetër.

Shërbimi profesional

Neni 27

(1) Çështjet udhëheqëse, profesionale dhe ato të tjera administrativo-teknike të Komisionit, i kryen shërbimi profesional, me të cilin udhëheq sekretari i përgjithshëm, të cilin e zgjedh dhe e shkarkon Komisioni.

(2) Të punësuarit në shërbimin profesional kanë statusin e nëpunësve shtetërorë.

(3) Në kryerjen e çështjeve udhëheqëse, profesionale dhe ato tjera administrativo-teknike shërbimi profesional veçanërisht:

1) grumbullon të dhëna, bën kontrollin dhe analizën e të dhënave të grumbulluara për lëndët e veçanta dhe pas konstatimit të të gjitha fakteve dhe rrethanave relevante për marrjen e vendimit, e informon Komisionin, i cili vendos për çështjen konkrete administrative, në pajtim me dispozitat e këtij ligji;

2) përgatit propozime të akteve nënligjore të përcaktuara me dispozitat e këtij ligji;

3) përgatit propozime të vendimeve me të cilat përfundon procedura para Komisionit;

4) përgatit propozim-mendime ndaj propozim-ligjeve dhe akte tjera me të cilat përcaktohen çështjet që kanë të bëjnë me aktivitetet ekonomike, e që mund të kenë ndikim në konkurrencën e tregut;

5) përgatit propozimin e metodologjisë për hulumtimin e tregut;

6) grumbullon të dhëna dhe informata nga ndërmarrjet të cilat janë të rëndësishme për hulumtim dhe përcaktimin e gjendjes në treg, pavarësisht nga procedurat konkrete që mbahen para Komisionit;

7) përgatit propozim-raport vjetor për punën e Komisionit dhe

8) kryen edhe punë tjera me kërkesë të Komisionit gjatë zbatimit të dispozitave të këtij ligji.

Pjesa e katërt

PROCEDURA PARA KOMISIONIT PËR MBROJTJEN E KONKURENCËS

Zbatimi i Ligjit për procedurën e përgjithshme administrative

Neni 28

Në procedurë para Komisionit zbatohet Ligji për procedurë të përgjithshme administrative, përveç nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Palët në procedurë

Neni 29

Palë në procedurë është:

- personi me kërkesën e të cilit ka filluar procedura,
- personi kundër të cilit ka filluar procedura,
- personi ose shoqata e personave të cilëve vendimi i Komisionit mund të ketë ndikim, përkatësisht pasoja, dhe
- personi të cilit Komisioni me kërkesë të tij do t'i japë cilësinë e palës në procedurë.

Ngritja e procedurës

Neni 30

(1) Komisioni mund të ngre procedurë sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës me nxjerrjen e konkluzës kundër së cilës nuk lejohet ankesë e posaçme.

(2) Konkluza për ngritjen e procedurës posaçërisht përmban:

- 1) numrin e lëndës për të cilën ka të bëjë konkluzja;
- 2) dispozitat e ligjit në bazë të të cilave ngrihet procedura;
- 3) kërkesë për dorëzimin e të dhënave në pajtim me nenin 35 të këtij ligji.

(3) Procedurën sipas detyrës zyrtare Komisioni e ngre në bazë të njohurive të veta, njohurive të marra nga lajmërimi i palës pa marrë parasysh nëse në të përfshihet kërkesa ose parashtruesi kërkon të ruhet identiteti i tij.

(4) Komisioni doemos do të ngre procedurë nëse vërteton se mund të krijohet pengim, kufizim ose prishje e konsiderueshme e konkurrencës.

(5) Nëse procedura ngrihet me kërkesë të palës dhe nëse e njëjta heq dorë nga kërkesa, Komisioni e vazhdon procedurën me detyrë zyrtare, nëse vlerëson se janë plotësuar kushtet nga paragrafi (4) i këtij neni.

Kërkesa për ngritjen e procedurës

Neni 31

(1) Kërkesa për ngritjen e procedurës para Komisionit në të cilin marrin pjesë palët me interesa të kundërt, përmban:

1) firmën dhe selinë e personit juridik, gjegejshishtë emrin, mbiemrin dhe adresën e personit fizik, parashtrues i kërkesës;

2) të dhënat për personin kundër të cilit parashtrohet kërkesa;

3) përshkrimin e gjendjes faktike, sjelljen ose rrethanat që janë shkak për parashtrimin e kërkesës.

(2) Kërkesës parashtruesi mund t'i bashkëngjijt:

1) dëshmi me të cilat disponon dhe me të cilat vërtetohen provat nga paragrafi (1) pika 3 e këtij neni;

2) të dhënat për tregun relevant;

3) të dhënat për pjesëmarrjen e tij në tregun relevant dhe pjesëmarrjen e konkurrentëve;

4) ekstraktin nga regjistri tregtar ose regjistrim tjetër përkatës të parashtruesit;

5) raport financiar për vitin paraprak.

(3) Si ditë e pranimit të kërkesës llogaritet dita kur Komisioni i ka pranuar të gjitha të dhënat dhe dokumentet nga paragrafi (1) i këtij neni.

Plotësimi i kërkesës dhe heqje dorë nga kërkesa

Neni 32

(1) Nëse parashtruesi i kërkesës për ngritjen e procedurës nuk i dorëzon të dhënat nga neni 31 paragrafi (1) i këtij ligji, Komisioni nga parashtruesi do të kërkojë plotësim të kërkesës.

(2) Nëse parashtruesi i kërkesës nuk vepron në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit për plotësimin e kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni do të llogaritet se ka hequr dorë nga kërkesa.

Lajmërimi për përqëndrim

Neni 33

(1) Lajmërimin për përqëndrim i bashkëngjijt:

1) origjinali i punës juridike që është bazë për përqëndrim ose kopje e verifikuar;

2) raporti financiar për pjesëmarrësit në përqëndrim për vitin paraprak të përqëndrimit dhe

3) të dhëna për pjesëmarrje në tregun e pjesëmarrësve, si dhe të konkurrentëve të tyre.

(2) Si ditë e pranimit të lajmërimin llogaritet dita kur Komisioni i ka pranuar të gjitha të dhënat dhe dokumentet nga paragrafi (1) i këtij neni, për të cilën Komisioni i jep vërtetim të posaçëm parashtruesit.

Përgjigjja për kërkesën

Neni 34

(1) Nëse në procedurën para Komisionit marrin pjesë palë me interesa të kundërt, Komisioni konkluzën dhe kërkesën për ngritjen e procedurës ia dorëzon palës së kundërt.

(2) Pala e kundërt ka të drejtë të japë përgjigje në afat prej tetë ditësh nga pranimi i konkluzës për ngritjen e procedurës. Me përjashtim, në kërkesën e palës, afati mund të prolongohet më së shumti deri në 15 ditë, nëse për të ekzistojnë shkaqe të arsyeshme.

Mbledhja e dëshmitë

Neni 35

(1) Për shkak të kryerjes së autorizimeve të caktuara me këtë ligj, Komisioni ka mundësi nga ndërmarrjet ose shoqëritë e ndërmarrjeve të kërkojë të dorëzojnë të dhëna në lidhje me gjendjen e tyre ekonomike-financiare, marrëdhëniet dhe lidhjet e tyre afariste, si dhe të dhëna për statutet dhe vendimet e tyre dhe numrin dhe identitetin e anëtarëve të tanguar me vendimet e tilla.

(2) Komisioni, të dhënat e duhura i merr me dorëzim të konkluzës kundër së cilës nuk lejohet ankesë e posaçme. Në konkluzë doemos duhet të theksohet baza juridike, lënda dhe qëllimi i kërkesës, afati për procedim sipas konkluzës, si dhe mosveprimi sipas konkluzës paraqet kundërvajtje sipas këtij ligji. Personi nga i cili kërkojnë të dhënat, është i obliguar t'i dorëzojë të dhënat e kërkuara, gjatë së cilës të dhënat doemos duhet të jenë të sakta, të plota dhe të vërteta dhe të dorëzuara në afat të caktuar.

(3) Personat e autorizuar të Komisionit dhe personat të cilët sipas nevojës i shoqërojnë mund të bëjnë këqyrje të domosdoshme në ndërmarrjet ose shoqëritë e ndërmarrjeve, gjatë së cilës mund:

1) të hyjnë në cilatdo qoftë hapësira afariste, truall ose mjete transporti të ndërmarrjeve ose shoqërive të ndërmarrjeve;

2) t'i ekzaminojnë librat ose shënimet tjera në lidhje me punën, pa marrë parasysh mediumin në të cilin është bërë dhe ruajtur shënimi;

3) të marrin ose mbajnë në çfarëdo lloj forme kopje ose ekstrakte nga ato libra ose shënime;

4) t'i vulosin hapësirat afariste dhe librat ose shënimet tjera gjatë periudhës dhe në sasi të nevojshme për kryerjen e këqyrjes, por jo më gjatë se shtatë ditë;

5) nga personi i autorizuar ose nga personi tjetër i punësuar në ndërmarrje ose shoqërinë e ndërmarrjeve të kërkojë sqarim për faktet ose dokumentet që janë lëndë e këqyrjes, dhe të marrë shënime për ato sqarime.

(4) Ndërmarrjet ose shoqëritë e ndërmarrjeve janë të obliguara të lejojnë këqyrje në bazë të konkluzës së Komisionit kundër së cilës nuk lejohet ankesë e posaçme. Në konkluzë përcaktohet lënda dhe qëllimi i këqyrjes, dita e fillimit të këqyrjes dhe se refuzimi që të jepen në këqyrje ose në mënyrë jo të plotë të jepen në këqyrje librat ose shënimet tjera në lidhje me punën ose nëse përgjigjet në pyetjet e parashtruara janë të pasakta ose jo të plota, ajo paraqet kundërvajtje sipas këtij ligji.

(5) Gjatë kryerjes së autorizimeve të këtij neni, personat e autorizuar doemos duhet të kenë legjitimacion zyrtar, të cilin e lëshon Komisioni, dhe në të cilën vërtetohet cilësia e tyre zyrtare dhe janë të obliguar ta tregojnë me kërkesë të palës.

(6) Komisioni e përcakton formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit dhe mënyrën e lëshimit dhe heqjes të së njëjtës.

Kryerja e bastisjes së banesës, hapësirave afariste dhe sekuestrimi i sendeve

Neni 36

(1) Nëse ekziston dyshim i arsyeshëm se ndërmarrja ose shoqëria e ndërmarrjeve ose personi i tretë posedojnë dokumente ose gjëra të tjera që mund të jenë me vlerë që të vërtetohet shkelja e dispozitave të këtij ligji, Komisioni i gjyqit kompetent do të kërkojë dhënien e urdhërësës me shkrim për bastisje të personit, banesës, gjegjësisht hapësirës afariste si dhe sekuestrimi i sendeve dhe dokumenteve të ndërmarrjes, shoqërisë së ndërmarrjeve ose personit të tretë.

(2) Komisioni do të kërkojë nga gjyqi kompetent dhënie të urdhërësës me shkrim nga paragrafi (1) i këtij neni dhe në rastet kur ndërmarrjet ose shoqëritë e ndërmarrjeve nuk veprojnë sipas konkluzës nga neni 35 paragrafi (2) dhe (4) i këtij ligji.

Debat i gojor

Neni 37

(1) Debat i gojor doemos mbahet në të gjitha rastet kur në procedurë marrin pjesë palët me interesa të kundërt. Debat i gojor sipas rregullit është publik.

(2) Komisioni mund të vendosë të mbajë debat gojor edhe në çdo rast kur llogaritet se ai është i nevojshëm.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, pas pranimit të përgjigjes me shkrim nga pala e kundërt dhe nëse Komisioni vërteton nga dëshmitë e dhëna se gjendja faktike ndërmjet palëve është e pakontestueshme dhe nuk ekzistojnë pengesa të tjera për marrjen e vendimit ose nëse ajo është në interes publik, ka mundësi edhe pa konvokim të debatit gojor të marrë vendim.

(4) Nëse cilado qoftë nga palët e ftuara, përkatësisht prokuristët e tyre nuk vijnë në debatin e parë gojor, Komisioni sipas rregullit do ta shtyjë debatin gojor dhe do të konvokojë debat të ri.

(5) Nëse cilado palë e ftuar nuk vjen në debat gojor të konvokuar në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni, Komisioni sipas rregullit nuk konvokon debat të ri gojor, por në procedurë do të vendosë në bazë të njohurive të veta, të dhënave të mbledhura dhe dokumentacionit.

Masa të përkohshme

Neni 38

(1) Komisioni mund të marrë vendim për masa të përkohshme kur të vlerësojë se janë akte dhe veprime individuale me të cilat pengohet, kufizohet ose prishet konkurrenca, në pajtim me dispozitat e këtij ligji, do të shfaqen pasoja direkte me dëm të konsiderueshëm për ndërmarrjet, gjegjësisht sektorë të caktuar të ekonomisë ose interesat e konsumatorëve.

(2) Në vendimin nga paragrafi (1) i këtij neni, Komisioni do të imponojë ndërprerje të të gjitha veprimeve, plotësimin e kushteve të caktuara ose masa të tjera të nevojshme për largimin e pasojave të dëmshme nga pengesa, kufizimi ose prishja e konkurrencës dhe do ta përcaktojë kohëzgjatjen e masave që nuk mund të jetë më e gjatë se tre muaj.

Afate për marrjen e vendimeve

Neni 39

(1) Vendimet në pajtim me dispozitat e këtij ligji Komisioni i merr në afat prej katër muajsh nga dita e vërtetimit të fakteve në procedurë, nëse nuk është përcaktuar ndryshe me këtë ligj.

(2) Komisioni mund ta prolongojë afatin për marrjen e vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni për tre muaj nëse vlerëson se për vërtetimin e gjendjes faktike dhe vlerësimin e dëshmive është e nevojshme të kryhet ekspertizë dhe analizë plotësuese ose kur është në pyetje sektor ose treg specifik, për çka me shkrim do t'i njoftojë palët në procedurën para skadimit të afatit nga paragrafi (1) i këtij neni.

Procedura sipas ankesës dhe ngritja e kontestit administrativ

Neni 40

(1) Kundër vendimit të Komisionit, pjesëmarrësi në procedurë mund të parashtrijë ankesë.

(2) Ankesa e shtyn ekzekutimin e vendimit.

(3) Ankesa dorëzohet përmes Komisionit në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit, për të cilën vendos Komisioni për zgjidhjen e ankesave nga sfera e konkurrencës.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni është i përbërë prej tre anëtarëve dhe zëvendësve të tyre. Anëtarët dhe kryetarin, i cili është njëri prej antarëve dhe zëvendësit e tyre me propozim të Komisionit për çështjet e zgjedhjeve dhe emërimeve i emëron dhe shkarkon Kuvendi i Republikës së Maqedonisë.

(5) Për anëtarë të Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të jetë i emëruar personi me arsimim të lartë nga drejtimi juridik dhe ekonomik dhe me përvojë në profesion mbi dhjetë vite dhe dituri të posaçme nga sfera e konkurrencës, e drejta tregtare, menaxhmenti dhe financat.

(6) Mandati i anëtarëve të Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni është pesë vite.

(7) Dispozita nga neni 25 paragrafi (7) i këtij ligji ka të bëjë edhe për anëtarët e Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(8) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni i merr vendimet me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(9) Kundër vendimeve përfundimtare të Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të parashtrijë akt padi për ngritjen e kontestit administrativ para gjykatës kompetente.

(10) Në kontestet administrative të ngritura në pajtim me paragrafin (9) të këtij neni zbatohet Ligji për kontestet administrative.

(11) Procedurat për kontestet administrative janë urgjente dhe paditë shqyrtohen menjëherë pas dorëzimit të tyre para gjykatës kompetente.

Shfrytëzimi i të dhënave dhe këqyrja në shkresa

Neni 41

(1) Të dhënat e marra gjatë procedurës para Komisionit mund të përdoren vetëm për qëllimin për të cilin janë marrë.

(2) Palët në procedurën para Komisionit kanë të drejtë në këqyrje në shkresat e lëndës dhe në llogari të tyre të bëjnë përshkrim ose fotokopjim të dokumenteve të caktuara.

(3) Kërkesa për këqyrje në shkresa dërgohet në formë me shkrim, ndërsa e miraton kryetari i Komisionit.

(4) Të gjitha dëshmitë dhe aktet që janë marrë në origjinal nga pala në procedurë, ruhen në Komisionin deri në mbarimin final të procedurës, ndërsa nëse është parashtruar padi për ngritjen e kontestit administrativ deri në mbarimin e procedurës sipas akt padisë.

Sekreti zyrtar

Neni 42

(1) Kryetari, anëtarët e Komisionit dhe të punësuarit janë të obliguar ta ruajnë sekretin zyrtar pa dallim se në çfarë mënyre e kanë kuptuar, ndërsa obligimi për ruajtjen e sekretit zyrtar zgjat edhe pas pushimit të marrëdhënies së punës në Komision.

(2) Personat nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxojnë publikisht të japin deklarata me të cilat mund të cenohet autoriteti i personit fizik ose juridik, për masat që i kanë ndërmarrë, gjegjësisht procedurat që i kanë ngritur gjatë kryerjes së punëve në kompetenca të tyre, deri në përfundimin e tyre përveç nëse nuk është në pyetje shpallja e informatës së përgjithshme ose informata për ndërmarrjen.

(3) Nën sekret zyrtar nga paragrafi (1) i këtij neni nënkupetohet posaçërisht ajo që:

1) me ligj dhe rregulla të tjera është caktuar si sekret zyrtar;

2) me akt të përgjithshëm ose me akte të tjera të ndërmarrjes është caktuar si sekret zyrtar ose afarist, dhe ndërmarrja ose personi nga i cili është marrë dokumentacioni do ta shënojë si sekret afarist gjegjësisht sekret zyrtar.

(4) Nuk do të llogariten si sekrete zyrtare të dhënat dhe dokumentet të cilat në çfarëdo mënyre kanë qenë të arritshme për opinionin, gjegjësisht të cilat shpallen publikisht në bazë të rregullës tjetër ose me vendimin e organeve të administrimit të ndërmarrjes.

Kompensimi i dëmit

Neni 43

Nëse shkaktohet dëm me çfarëdo lloj veprimi të ndaluar me dispozitat e këtij ligji, personi i cili do të pësojë dëm mund të kërkojë kompensim në pajtim me ligjin.

Pjesa e pestë

SHPALLJET

Vendimet dhe të dhënat që shpallen në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" dhe në veb faqen e Komisionit

Neni 44

(1) Në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" shpallen aktvendimet përfundimtare të Komisionit nga neni 10, neni 15 dhe neni 22 i këtij ligji.

(2) Në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë" shpallen edhe aktgjykimet, gjegjësisht aktvendimet e gjykatës sipas padisë kundër vendimit të Komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni.

(3) Aktvendimet e Komisionit, aktgjykimet, gjegjësisht vendimet e gjykatës, si dhe aktet e tjera të Komisionit shpallen edhe në veb faqen e Komisionit.

(4) Teksti i shpallur doemos duhet t'i përmbajë emrat e palëve dhe përmbajtjen themelore të aktvendimit.

(5) Në veb faqen e Komisionit shpallet edhe lajmërimi për përqëndrim që bie nën dispozitat e këtij ligji me shënimin e emrave të pjesëmarrësve, vendin e prejardhjes, formën e përqëndrimit dhe tregun relevant të mallrave.

(6) Të dhënat që llogariten si sekret zyrtar, sipas neni 42 të këtij ligji, nuk shpallen.

Pjesa e gjashtë

DISPOZITAT NDËSHKUESE

Kërkesa për ngritjen e procedurës kundërvajtëse

Neni 45

Në bazë të aktvendimit me të cilin është vërtetuar shkelja e dispozitave të këtij ligji, Komisioni i paraqet kërkesë gjykatës kompetente për ngritjen e procedurës kundërvajtëse kundër personit juridik, personit përgjegjës në të, si dhe kundër personit fizik.

Kompeteca për vendimmarrje në procedurën kundërvajtëse

Neni 46

Për vendosje në shkallën e parë për kundërvajtje të përcaktuara në këtë ligj kompetent janë: Gjykata Themelore Shkupi 1 Shkup për sferën e Gjykatës së Apelit në Shkup, Gjykata Themelore në Manastir për sferën e Gjykatës së Apelit në Manastir dhe Gjykata Themelore në Shtip për sferën e Gjykatës së Apelit në Shtip.

Shkelje të rënda të dispozitave të Ligjit

Neni 47

(1) Me dënim me para me shumë deri në 10 % nga vlera e të hyrave të përgjithshme vjetore të ndërmarrjes, të realizuara në vitin afarist paraparak në të cilin është kryer kundërvajtja, do të dënohet për kundërvajtje personi juridik, nëse me paramendim ose me pahir:

1) lidh marrëveshje të ndaluar ose në mënyrë tjetër merr pjesë në marrëveshje, vendimmarrje ose praktikë me marrëveshje me të cilat pengohet, kufizohet ose prishet konkurrenca sipas neni 7 të këtij ligji;

2) bën këqpërdorim të pozitës dominante në kuptim të neni 13 paragrafi (2) të këtij ligji;

3) nuk vepron sipas vendimit të Komisionit nga neni 10, 14 dhe neni 38 i këtij ligji;

4) nuk dorëzon njoftim për përqëndrim, kur janë të plotësuara kushtet sipas neni 16 paragrafi (1) të këtij ligji;

5) zbaton përqëndrim në kundërshtim me nenin 21 të këtij ligji;

6) zbaton përqëndrim për të cilin me vendim është caktuar se nuk është në pajtim me dispozitat e këtij ligji, në pajtim me nenin 22 paragrafi (3) i këtij ligji ose nuk kryen ndonjë masë në pajtim me nenin 22 paragrafin (4) ose (5) të këtij ligji;

7) nuk plotëson ndonjë kusht ose obligim në pajtim me nenin 20 paragrafi (1) pika 2, neni 21 paragrafi (3) ose neni 22 paragrafi (2) i këtij ligji.

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do dënohet personi fizik, i cili në pajtim me dispozitat e këtij ligji ka cilësinë e ndërmarrjes, me dënim me para në shumë prej 600 000 deri në 1 200 000 denarë.

(3) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do dënohet edhe personi përgjegjës në personin juridik, me dënim me para në shumë prej 100 000 deri në 600 000 denarë.

(4) Gjatë përcaktimit të lartësisë së dënimit me para, merren parasysh natyra, pesha dhe kohëzgjatja e kundërvajtjes.

Shkeljet tjera të dispozitave të Ligjit

Neni 48

(1) Me dënim me para në shumë prej 1% nga vlera e përgjithshme e të hyrave vjetore të ndërmarrjes të realizuara në vitin afarist paraparak me vitin kur është bërë shkelja, do të dënohet për kundërvajtje personi juridik nëse me paramendim ose me pahir:

1) dorëzon të dhëna të pasakta ose të pavërteta në pajtim me nenin 19 të këtij ligji, ndërsa në kuptim të neni 18 të këtij ligji;

2) nuk vepron sipas konkluzës së Komisionit për dorëzimin e të dhënave ose dorëzon të dhëna të pasakta dhe jo të vërteta në kuptim të neni 35 të këtij ligji;

3) nuk lejon këqyrje në librat tregtarë dhe dokumentacion tjetër sipas neni 35 dhe neni 36 të këtij ligji;

4) jep përgjigje të pasakta ose të pavërteta ose nuk vepron në kërkesë të Komisionit për plotësimin ose përmirësimin e përgjigjes së pasaktë jo të plotë ose të pavërtetë, të dhënë nga ana e të punësuarit në ndërmarrje, në afat të caktuar në pajtim me nenin 35 paragrafi (3) pika 5 e këtij ligji;

5) nuk vepron ose refuzon të japë përgjigje të plotë për faktet lidhur me lëndën dhe qëllimin e këqyrjes, në pajtim me konkluzën nga neni 35 paragrafi (4) i këtij ligji;

5) i zhdyllon të vulosurat, të kryera në pajtim me nenin 35 paragrafi (3) pika 4) e këtij ligji.

(2) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet edhe personi fizik, i cili në pajtim me dispozitat e këtij ligji ka cilësinë e ndërmarrjes, me dënim me para në shumë prej 100 000 deri në 300 000 denarë.

(3) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet edhe personi përgjegjës te personi juridik me dënim me para në shumë prej 30 000 deri në 100 000 denarë.

(4) Gjatë përcaktimit të lartësisë së dënimit me para, merren parasysh natyra, pesha dhe kohëzgjatja e kundërvajtjes.

Masa të sigurisë

Neni 49

Personit juridik, i cili do të bëjë kundërvajtje nga neni 47 paragrafi (1) i këtij ligji, krahas dënimit me para, do t'i shqiptohet edhe masa e sigurisë, ndalim i kryerjes së veprimtarisë së caktuar në kohëzgjatje prej gjashtë muaj deri në tre vjet.

Personit fizik, i cili në pajtim me dispozitat e këtij ligji ka cilësinë e ndërmarrjes si dhe personit përgjegjës te personi juridik, për kundërvajtje të bërë nga neni 47 paragrafi (1) i këtij ligji, krahas dënimit me para, do t'i shqiptohet edhe masa e sigurisë, ndalim kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës në kohëzgjatje prej tre muaj deri në një vit.

Parashkrimi

Neni 50

(1) Procedura kundërvajtëse nuk mund të ngrihet as të zhvillohet nëse kalojnë dy vjet nga dita kur është bërë kundërvajtja.

Parashkrimi i ndjekjes kundërvajtëse fillon nga dita kur është bërë kundërvajtja.

(3) Parashkrimi nga paragrafi (1) ndërprehet me çdo veprim procesual të organit të autorizuar, që ndërmerret për shkak të ndjekjes së kryerësit të kundërvajtjes. Pas çdo ndërprerjeje, parashkrimi fillon përsëri të rrjedhë, mirëpo parashkrimi i ndjekjes kundërvajtëse arrihet në çdo rast kur të kalojë dy herë aq kohë sa sipas paragrafit (1) të këtij neni kërkohet për parashkrim të ndjekjes kundërvajtëse.

(4) Dënimi i shqiptuar dhe masa e sigurisë nuk mund të realizohen nëse nga dita e plotfuqishmërisë së aktgjykimit për kundërvajtje skadojnë tre vjet.

(5) Parashkrimi i kryerjes së dënimit fillon të rrjedhë nga dita kur aktyrimi për kundërvajtje është bërë i plotfuqishëm.

(6) Parashkrimi ndërprehet me çdo veprim të organit kompetent që ndërmerret me qëllim të zbatimit të dënimit ose sanksionit tjetër kundërvajtës. Pas çdo ndërprerjeje, parashkrimi fillon përsëri të rrjedhë, mirëpo parashkrimi i kryerjes së dënimit dhe masës së sigurisë arrihet në çdo rast kur të kalojë dy herë aq kohë sa sipas paragrafit (4) të këtij neni kërkohet për parashkrim të kryerjes.

Pjesa e shtatë

DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Kryerja e procedurave që janë në rrjedhë

Neni 51

Procedurat që kanë filluar, por nuk kanë mbaruar para ditës së hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë para Komisionit për mbrojtjen e konkurrencës në pajtim me rregullat që kanë pasur vlerë deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktet nënligjore

Neni 52

Qeveria e Republikës së Maqedonisë në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji do t'i nxjerrë aktet nënligjore të parapara me këtë ligj.

Emërimi i kryetarit dhe anëtarëve të Komisionit dhe fillimi i Komisionit me punë

Neni 53

Kryetari dhe anëtarët e komisionit do të emërohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji. Komisioni fillon me punë në ditën e emërimit të kryetarit dhe anëtarëve të Komisionit.

Vlefshmëria e Ligjit për sa i përket të punësuarve

Neni 54

Komisioni i ndërmerr të punësuarit, pajisjen, inventarin dhe gjërat e tjera, dokumentacionin, mjetet për punë dhe mjetet e tjera nga Drejtoria e Monopolit, në pajtim me këtë ligj.

Pushimi i vlefshmërisë së Ligjit

Neni 55

Me ditën e zbatimit të këtij ligji, pushon të vlejë Ligji kundër kufizimit të konkurrencës ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/99, 29/2002 dhe 37/2004).

Zbatimi i kufizuar i Ligjit

Neni 56

(1) Dispozitat e nenit 11 dhe 12 të këtij ligji do të zbatohen deri më 31 dhjetor të vitit 2009.

(2) Dispozitat e nenit 47 dhe 48 të këtij ligji do të zbatohen nga dita e hyrjes në fuqi të Ligjit për kundërvajtje.

Hyrja në fuqi dhe zbatimi i Ligjit

Neni 57

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të zbatohet prej 1 janar të vitit 2005.

16.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АВТОРСКОТО ПРАВО И СРОДНИТЕ ПРАВА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за авторското право и сродните права, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 12 јануари 2005 година.

Бр. 07-114/1
12 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗА КО Н ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АВТОРСКОТО ПРАВО И СРОДНИТЕ ПРАВА

Член 1

Во Законот за авторското право и сродните права ("Службен весник на Република Македонија" број 47/96, 3/98 и 98/2002) во членот 1 по зборот "организации" се става записка, сврзникот "и" се брише, а по зборот "издавачите" се додаваат зборовите: "и другите лица утврдени со овој закон, како и на изготвувачите на бази на податоци".

Член 2

Членот 2 се менува и гласи:
"Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. “Јавност” е достапност на авторско дело, под еднакви услови, на неодреден број лица надвор од вообичаениот круг на семејството или личните познаници;

2. “Објавување” е достапност на јавноста до авторското дело, со согласност на авторот независно од начинот и формата;

3. “Издавање” е репродукција на авторско дело во доволен број примероци и нивна дистрибуција;

4. “Репродукција” е изработка на примерок од авторско дело или дел од него, снимено на материјална подлога, директно или индиректно, повремено или трајно, независно од видот на подлогата на примерокот, бројот на примероците и постапката;

5. “Дистрибуција” е пуштање во промет или понудување на јавноста заради продажба или друг вид пренос на сопственичко право, вклучувајќи ги и изнајмувањето и позајмувањето на оригиналот или примерокот на авторското дело, како и нивен увоз за натамошен промет, независно дали биле легално направени;

6. “Изнајмување” е користење на определено време на оригиналот или примерокот на авторското дело заради непосредна или посредна економска корист;

7. “Позајмување” е користење на определено време на оригиналот или примерокот на авторското дело, без непосредна или посредна економска корист, кога тоа се врши преку организации до кои јавноста има пристап;

8. “Јавно изложување” е претставување на јавноста на оригинал или примерок на дело од ликовната уметност, на фотографско дело или на дело создадено во постапка слична на фотографската, на дело од областа на применетата уметност, дизајнот, архитектурата, урбанизмот, картографијата, како и на друго дело од научна и техничка природа;

9. “Јавно соопштување” е користења на оригинал или примерок на авторско дело во нематеријална форма, како што се:

- “Јавно изведување” е претставување во живо или со помош на технички средства, вклучувајќи претставување во живо на сцена,

- “Јавно пренесување” е претставување надвор од просторот или местото на изведувањето преку звучник, екран и слично,

- “Ставање на располагање на јавноста” е поединечно користење на оригинал или примерок на авторско дело до која јавноста има пристап, безжично или жично, во место и време коешто корисникот самиот го избира,

- “Јавно прикажување” е претставување преку технички средства на кинематографско или друго аудио-визуелно дело или дело од областа на картографијата, ликовната уметност, архитектурата, урбанизмот, применетата уметност, дизајнот, картографијата, како и дела од научна и техничка природа,

- “Радиодифузно емитување” е претставување авторско дело преку радио и телевизиски програмски сигнали безжично, вклучувајќи сателит или жично, вклучувајќи кабелски или микробранов систем. Радифузно емитување преку сателит се врши кога под контрола и одговорност на радиодифузна организација се испраќаат сигнали за емитување програма, наменети за јавноста во непрекинат комуникациски синцир што води до сателитот и назад до земјата. Кога програмските сигнали се кодирани, радиодифузното емитување преку сателит се случува под услови средствата за декодирање да се достапни до јавноста преку радиодифузната организација или преку друго лице со нејзина согласност. Под “сателит” се подразбира кој било сателит што работи на фреквенција којашто, согласно со соодветниот пропис за телекомуникации, е резервирана за емитување на сигнали за прием од страна на јавноста или за затворена поединечна комуникација, но условите на приемот на сигнали е соодветен на условите на приемот од страна на јавноста и

- “Радиодифузно реемитување” е истовремено, во целина и непроменето пренесување на радиодифузно емитувано дело доколку го врши друга радио и телевизиска организација или се врши преку кабелско реемитување - пренесување преку кабелски или микробранов систем со повеќе од сто кабелски приклучоци, под услов делото почетно да се емитува од друга држава и

10. “Преработување” е преведување, обработување, приспособување, аранжирање или на друг начин приспособување на изворното авторско дело.”

Член 3

Во членот 7 став 1 по зборот “изборот” запирката и зборот “намената” се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Заштитата на збирката од ставот 1 на овој член не ја опфаќа нејзината содржина и не влијае на заштитата на правата кои се однесуваат на содржините на збирката.”

Ставот 3 се брише.

Член 4

По членот 7 се додава нов член 7-а, кој гласи:

“Член 7-а

База на податоци во смисла на членот 7 од овој закон е збирка од независни авторски дела, дела од народното творештво, други дела, податоци или други материјали подредени на систематски или методичен начин и кон која може да се пристапува индивидуално преку електронски средства или на друг начин.

Заштитата на базата на податоци според овој закон не се однесува на компјутерските програми што се користат за создавање или за работење на базите на податоци со електронски пристап.”

Член 5

Во членот 14 по зборот “содржи” зборот “исклучиви” се брише.

Член 6

Во членот 16 во воведната реченица зборот “исклучиво” и зборовите од алинејата 4 “на вообичаен начин” се бришат.

Член 7

Во членот 17 став 3 зборовите: “се гаси” се бришат, а зборовите: “на носителот” се заменуваат со зборовите: “му се враќа на авторот”.

Член 8

Во членот 19 ставот 1 се менува и гласи:

“Авторот има исклучиво материјално право да го користи своето дело и да дозволува или забранува користење на делото за: издавање, репродукција, дистрибуција вклучувајќи и изнајмување и позајмување, јавно изложување, јавно соопштување и преработување.”

Член 9

Членот 21 се менува и гласи:

“Доколку оригиналот на уметничко дело е продаден или на друг начин отуѓен, неговиот автор има право да биде известен и да добие надомест од секоја наредна продажба (во натамошниот текст: право на наследство).

Правото на наследство од ставот 1 на овој член не може да биде предмет на откажување, располагање и судско извршување.”

Член 10

По членот 21 се додаваат десет нови члена 21-а, 21-б, 21-в, 21-г, 21-д, 21-е, 21-ж, 21-з и 21-с, кои гласат:

“Член 21-а

“Оригинал на уметничко дело”, во смисла на членот 21 од овој закон, е дело од ликовната, графичката или пластичната уметност, како што се: платна, колажи, слики, цртежи, графики, гравури, литографии, скулптури, керамика, резби, таписерии, дела на стакло, фотографско дело и дело создадено во постапка слична на фотографската, како и примероци на наведените дела што се сметаат за оригинали.

Примероци на наведените дела коишто ги создал самиот автор или биле направени со негово одобрение во ограничен број, ќе се сметаат за оригинали и тие обично авторот ги нумерира, потпишува или на друг начин соодветно ги одобрува.

Член 21-б

Авторскиот надомест од правото на наследство се утврдува според следниве стапки:

- 4% од продажната цена до 50. 000 евра во денарска противвредност;
- 3% од продажната цена од 50. 000,01 до 200. 000 евра во денарска противвредност;
- 1% од продажната цена од 200. 000,01 до 350. 000 евра во денарска противвредност;
- 0,5% од продажната цена за делот на цената од 350. 000,01 до 500. 000 евра во денарска противвредност и
- 0,25% од продажната цена за делот на цената над 500. 000 евра во денарска противвредност.

Надоместот од ставот 1 на овој член се пресметува во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на продажбата. Продажната цена од ставот 1 на овој член е нето вредноста без данок.

Највисокиот износ на надоместот не смее да надмине 12. 500 евра во денарска противвредност.

Авторскиот надомест од ставот 1 на овој член го плаќа продавачот, односно галеристот, организаторот на јавна продажба, уметничка галерија или друг посредник што врши продажба на уметнички дела.

Член 21-в

Авторот, наследниците или здруженијата за колективно остварување имаат право да побараат во рок од три години од денот на продажбата на авторското дело од субјектите од членот 21-б став 4 на овој закон информации неопходни да се обезбеди наплатата на авторскиот надоместок од препродажбата, особено за насловите на оттуѓените дела, за сопственикот и посредникот, за договорите за продажба, за продажната цена и слично.

Член 21-г

Доколку оригиналот (ракописот) на книжевното или музичкото дело е продаден или на друг начин отуѓен, неговиот автор има право да биде известен и да добие надомест во износ од 3% од продажната цена изразена како нето вредност без данок од секоја наредна продажба.

Одредбите од членовите 21-б став 4 и 21-в на овој закон соодветно се применуваат и на делата од ставот 1 на овој член.

Член 21-д

По исцрпувањето на правото на дистрибуција од членот 25 на овој закон, авторот има право на правичен надомест од позајмувањето.

Правото на позајмување од ставот 1 на овој член не се однесува на архитектонски објекти и оригинали и примероци на дела од применетата уметност и дизајнот.

Од плаќањето надомест од ставот 1 на овој член изземени се следниве јавни установи:

- библиотеките за оригинали или примероци на пишани дела и библиотеките за примероците на фонограмите;

- галериите и музеите за оригиналите и примероците на ликовните и фотографските дела и

- кинотеките и установите од областа на образованието за оригиналите или примероците на видеограмите со снимени кинематографски и други аудиовизуелни дела.

Надоместот од ставот 1 на овој член не се плаќа и при позајмување на дела меѓу јавните установи, односно други непрофитни институции.

Член 21-ѓ

Авторот има право на правичен надомест за тонско или визуелно снимање и фотокопирање на своето дело кое се врши за приватно користење од членот 30-а на овој закон.

Надоместот од ставот 1 на овој член за тонско и визуелно снимање се плаќа при прва продажба или увоз на апарати за тонско и визуелно снимање и нови неснимени носачи на тон и на тон и слика.

Надоместот од ставот 1 на овој член за фотокопирање се плаќа и при прва продажба или увоз на апарати за фотокопирање и од изработка на фотокопии, наменети за продажба, месечно, а согласно со бројот на фотокопии.

Со фотокопирање, во смисла на овој член, се изедначени и други техники за репродуцирање, а со средствата за тонско и визуелно снимање се изедначени сите други средства кои овозможуваат постигнување на ист ефект.

Правото на надомест од ставот 1 на овој член не може да биде предмет на откажување, располагање или судско извршување.

Член 21-е

Обврска за плаќање на надомест од членот 21-ѓ на овој закон имаат произведувачите и увозниците на апарати за тонско и визуелно снимање, на апарати за фотокопирање, на неснимени носачи на тон и на тон и слика, како и лица коишто вршат услуги на фотокопирање.

Лицата од ставот 1 на овој член се должни, на барање на здружението на авторите да му доставуваат податоци за видот и бројот на продадените или увезените апарати и носачи на тон и на тон и слика, како и податоци за направените фотокопии.

Член 21-ж

Висината на вкупниот надоместок од членот 21-ѓ на овој закон којшто припаѓа на сите носители на правото од овој закон ја утврдува Владата на Република Македонија.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се утврдува посебно за секој вид апарати за тонско и визуелно снимање, за секој апарат за снимање, што поради својата конструкција не е потребен посебен материјал, за неговата работа (во двоен износ од вообичаениот), за секој носач на тон и на тон и слика врз основа на неговото времетраење на снимање, за секој апарат за фотокопирање врз основа на можноста за фотокопирање на број примероци во минута и врз основа на можноста за фотокопирање во боја (во двоен износ од црнобелото фотокопирање), како и за секоја поединечна фотокопија наменета за продажба.

Владата на Република Македонија ги усогласува износите на надоместоците од членот 21-ѓ на овој закон во зависност со движењето на цените на животните трошоци во Република Македонија.

Член 21-з

Висината на надоместокот од членот 21-ѓ став 2 на овој закон за апарати за тонско снимање не може да биде повисок од 30,00 денари за увезен, односно прода-

ден апарат, а за апаратите за визуелно снимање не може да биде повисок од 250,00 денари за увезен, односно продаден апарат.

Висината на надоместокот од членот 21-ѓ став 2 на овој закон за нови неснимени носачи на тон во траење до 120 минути не може да биде повисок од 1,20 денари за увезен, односно продаден носач на тон, а за нови неснимени носачи на тон во траење над 120 минути не може да биде повисок од 2,40 денари за увезен, односно продаден носач на тон.

Висината на надоместокот од членот 21-ѓ став 2 на овој закон за нови неснимени носачи на тон и слика во траење до 180 минути не може да биде повисок од 2,40 денари за увезен, односно продаден носач на тон и слика, а за нови неснимени носачи на тон и слика во траење над 180 минути не може да биде повисок од 3,60 денари за увезен, односно продаден носач на тон и слика.

Член 21-с

Висината на надоместокот од членот 21-ѓ став 3 на овој закон за апарати за фотокопирање со учинок до 12 примерока во минута не може да биде повисок од 500,00 денари за увезен, односно продаден апарат, за апарати за фотокопирање со учинок од 13 до 36 примерока во минута не може да биде повисок од 750,00 денари за увезен, односно продаден апарат, а за апарати за фотокопирање со учинок над 36 примерока во минута не може да биде повисок од 1.250,00 денари за увезен, односно продаден апарат.

Висината на надоместот од членот 21-ѓ став 3 на овој закон за секој фотокопиран примерок не може да биде повисок од 3% од продажната цена за секој фотокопиран примерок.

Висината на надоместокот од ставовите 1 и 2 на овој член за секој апарат за фотокопирање во боја, односно за секоја фотокопија во боја наменет за продажба на физички лица е во двоен износ."

Член 11

Во членот 25 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"Со исцрпувањето на правото на дистрибуција авторот го задржува правото на изнајмување на авторски дела, освен на архитектонските објекти и на дела од применетата уметност и дизајнот."

Член 12

Членот 28 се менува и гласи:

"Користење авторско дело без пренесување соодветно материјално право може да се врши само над објавено авторско дело, во случаи определени со овој закон, во вид на законски дозволено користење со надомест како законски дозволи и во вид на законски дозволено користење без надомест како слободно користење.

Користењето од ставот 1 на овој член се врши во извесни посебни случаи што не се во судир со редовното користење на авторското дело и што не ги повредуваат легитимните интереси на авторот.

При користењето од ставот 1 на овој член, во случаи определени со одредбите од членовите 29, 32, 33, 34 став 1 алинеја 1, 35 и 42 на овој закон, се наведува изворот и авторот на делото, доколку тоа е наведено на користеното дело, освен во случаи кога тоа го оневозможува начинот на користење."

Член 13

Членот 29 се менува и гласи:

"Законски е дозволено репродуцирање во учебници, читанки и други публикации од слична природа авторски дела во делови или во целина кога се работи за кратки авторски дела и дела од областа на фотографијата, ликовната и применетата уметност, архитектурата, дизајнот и картографијата, исклучиво заради илустрирање во настава со некомерцијална цел.

Законски е дозволено и репродуцирање во целина на актуелни написи од дневен и периодичен печат, како и на коментари од радиодифузни емисии во кои се расправа за прашања од поширок интерес од областа на економијата, политиката, религијата, уметноста, науката и слично, освен доколку правото на таквото користење не е изречно задржано од страна на авторот.

Користењето од ставовите 1 и 2 на овој член, аналогно се применува и за јавното соопштување."

Член 14

По членот 30 се додава нов член 30-а, кој гласи:

"Член 30-а

Законски е дозволено репродуцирање авторско дело, најмногу до три копии од страна на физичко лице за приватно користење, за цели кои не се комерцијални, ниту непосредно ниту посредно.

Репродуцирањето, во смисла на ставот 1 од овој член, не се однесува во обем на цело дело, и тоа: на книжевно дело, освен кога тиражот е исцрпен пред најмалку две години; на графичко издание на музичко дело, освен со рачно препишување; на бази на податоци во неелектронски облик, како и на архитектонски објект, доколку со овој закон или со договор поинаку не е определено."

Член 15

Во членот 32 во воведната реченица сврзникот "или" се заменува со сврзникот "и".

Алинејата 2 се менува и гласи:

"- јавни политички говори и извадоци од јавни говори и предавања или слични дела пред државни, верски и други органи".

Алинејата 3 се брише.

Член 16

Во членот 33 ставовите 1 и 2 се менуваат и гласат:

"Слободно е јавното изведување на авторско дело заради илустрирање во непосредна некомерцијална настава и на некомерцијални училишни придоби, доколку учесниците на придобите не добиваат надомест.

Слободно е репродуцирање и јавно прикажување на радио и телевизиски емитувани авторски дела заради илустрирање во непосредна некомерцијална настава."

Член 17

Членот 34 се менува и гласи:

"Слободно е репродуцирање најмногу во три копии, авторско дело без комерцијална цел за:

- научни цели, во обем оправдан со целта на користењето и

- за користење од страна на лицата со посебни потреби, под услов користењето да е директно поврзано со нивните потреби.

Репродуцирањето, во смисла на ставот 1 од овој член, не се однесува во обем на цело дело, и тоа: на книжевно дело, освен кога тиражот е исцрпен пред најмалку две години; на графичко издание на музичко дело, освен со рачно препишување; на бази на податоци во неелектронски облик; на компјутерска програма, како и на архитектонски објект, доколку со овој закон или со договор поинаку не е определено."

Член 18

По членот 34 се додава нов член 34-а, кој гласи:

"Член 34-а

Слободно е репродуцирање без комерцијална цел на авторско дело, но најмногу во три примероци за сопствено користење од непрофитни установи (архиви, библиотеки, кинотеки, музеи, други културни, образовни, научни и слични установи) под услов репродукциите да се направени од сопствен примерок или примерок на друга сродна установа заради зачувување и заштита на делото.

Репродуцирањето во смисла на ставот 1 од овој член, не се однесува во обем на цело дело и тоа на книжевно дело, освен кога тиражот е исцрпен пред најмалку две години; на графичко издание на музичко дело, освен со рачно препишување; на бази на податоци во неелектронски облик; на компјутерска програма, како и на архитектонски објект, доколку со овој закон или со договор поинаку не е определено.

Слободно е јавно соопштување или ставање на располагање на јавноста на авторско дело заради истражување или лично усовршување од поединци на определени места во организациите од ставот 1 на овој член, доколку делата не можат да се купат или за нив не е потребна дозвола за користење, а се дел од колекциите на овие организации.”

Член 19

Во членот 35 по зборот “појаснување” се додава зборот “илустрација”.

Член 20

По членот 37 се додава нов член 37-а, кој гласи:

“Член 37-а

Законскиот корисник на збирка од членот 7-а став 2 на овој закон или на примероци од неа, доколку е неопходно за пристапот до составните содржини и за нивно вообичаено користење може слободно да:

- репродуцира, преработува, дистрибуира или на кој било начин јавно соопштува или
- на кој било начин да ги репродуцира, дистрибуира и на друг начин јавно да ги соопшти резултатите од дејствијата на преработката на таа збирка.

Со првата продажба на примероците на збирките од ставот 1 алинеја 1 на овој член се исцрпува правото на контрола на натамошната препродажба на овие примероци.

Секоја одредба од договорот спротивна на ставот 1 од овој член е ништовна.”

Член 21

Членот 38 се менува и гласи:

“Слободно е користење авторски дела што се наоѓаат на јавни изложби, продажби, надавања, саеми и слично во обем неопходен за рекламирање на тие настани преку каталози и други форми, од страна на нивниот организатор, исклучувајќи секако друго комерцијално користење.”

Член 22

По членот 39 се додава нов член 39-а, кој гласи:

“Член 39-а

Слободно е користење авторско дело како архитектонски објект или на цртежот или на планот на објектот заради негова реконструкција.”

Член 23

Членот 40 се менува и гласи:

“Слободно е користење авторско дело за целите на јавната безбедност, како и пред арбитражи, судски, управни или други државни органи, во обем што е неопходен за изведување докази, донесување одлуки, нивно образлагање и објавување.

Слободно е користење авторско дело во текот на верски обреди или прослави на државни празници.”

Член 24

По членот 41 се додава нов член 41-а, кој гласи:

“Член 41-а

Слободно е привремено репродуцирање авторски дела од попатен или случаен карактер, кое е составен и суштински дел на технолошкиот процес, кој како таков нема самостојна економска вредност и е со единствена намена да овозможи:

- пренесување во мрежа меѓу трети лица преку посредник или
- овластено користење, согласно со овој закон.”

Член 25

По членот 42 се додава нов член 42-а, кој гласи:

“Член 42-а

Одредбите од членовите 28 до 42 на овој закон не се однесуваат на компјутерските програми, а за истите се применуваат одредбите од членовите 100 и 101 на овој закон.”

Член 26

Во членот 45 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Во случај на коавторство на кинематографско или друго аудиовизуелно дело рокот на траење на заштитата се смета од смртта на последниот жив од следниве лица: главниот режисер, авторот на сценариото, авторот на дијалозите и композиторот на музиката специјално создадена за користење во кинематографско или друго аудиовизуелно дело.”

Член 27

Членовите 47 и 50 се бришат.

Член 28

Во членот 57 став 1 зборовите: “со договор или на друг законски начин” и запирките пред и по наведениите зборови се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Пренесувањето на материјалните или другите права на авторот се врши со договор доколку со овој закон поинаку не е определено. Договорот за пренесување, што не е склучен во писмена форма, не произведува правно дејство.”

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Договорот за пренесување од ставот 2 на овој член содржи особено: вид на правата што се пренесуваат, нивниот обем и времетраење, територијата на која важат правата, рокот за објавување на делото и авторскиот надомест.”

Во ставот 3 кој станува став 4 бројот “1” се заменува со бројот “2”.

Член 29

Во членот 58 зборот “објавување” се заменува со зборот “издавање”.

Член 30

Во членот 66 став 3 зборот “соодветен” се заменува со зборот “правичен”.

Член 31

Во членот 69 став 1 зборовите: “вообичаеното плаќање” се заменуваат со зборовите: “правичен надомест”.

Во ставот 2 по зборот “определениот” се додава зборот “правичен”.

Член 32

Во членот 71 ставот 5 се менува и гласи:

“Со остварување на повлекувањето материјалното право се враќа на авторот.”

Член 33

Во членот 73 по ставот 3 се додава нов став, 4 кој гласи:

“Се смета дека авторот со издавачкиот договор го пренел врз издавачот правото на издавање само на едно библиографско издание, односно правото на само едно умножување, доколку со тој договор поинаку не е определено.”

Член 34

Во членот 83 став 3 по зборот “дело,” зборовите: “освен правото за дистрибуција,” се бришат.

Член 35

Членот 84 се брише.

Член 36

Во членот 85 став 1 по зборовите: “авторот на тоа дело” се додаваат зборовите: “освен на правото на изнајмување”, зборот “десет” се заменува со зборот “пет”, а по точката се додава нова реченица која гласи: “Исклучокот за правото на изнајмување од овој став не се однесува на пренесување на правото на изнајмување кај филмската продукција.”

Во ставот 2 по зборот “надомест” се додаваат зборовите: “за секој вид материјално право”.

По ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4, кои гласат:

“Независно од ставовите 1 и 2 на овој член, авторот има право на правичен надомест за секое изнајмување.

Авторот не може да се откаже од правото од ставот 3 на овој член.”

Член 37

Во членот 86 алинеја 2 зборовите: “на колективно дело и” се бришат.

Член 38

Во членот 87 по запирката по зборовите: “видео филм” се додаваат зборовите: “како и”, а зборовите: “како и друго дело” се бришат.

Член 39

Членот 88 се менува и гласи:

“Автори на аудиовизуелно дело, во смисла на овој закон, се писателот на сценариото, главниот режисер и главниот снимател. Во случај кога анимацијата од кој било вид е суштински елемент на делото, за автор се смета и главниот цртач. Во случај кога музиката е суштински елемент на делото, за автор се смета и авторот на музиката посебно создадена за користење во аудиовизуелно дело.”

Член 40

Членот 90 се брише.

Член 41

Во членот 91 став 3 алинеја 2 зборот “десет” се заменува со зборот “пет”.

Алинеја 3 се менува и гласи:

“- правото на правичен надомест од филмскиот продуцент, за секое користење од ставот 2 на овој член”.

Член 42

Во членот 92 став 2 зборовите: “и други права” се бришат.

Во ставот 4 алинејата 3 се менува и гласи:

“- авторите задржуваат право на правичен надомест од филмскиот продуцент, за секое користење од ставот 2 на овој член”.

Член 43

Во членот 94 став 1 по зборот “кога” се додаваат зборовите: “главниот режисер ќе утврди дека”, а зборовите: “согласно со договорот меѓу главниот режисер и филмскиот продуцент” се бришат.

Член 44

Членот 98 се менува и гласи:

“Во случај кога компјутерската програма е подготвена од работник при извршувањето на своите работни обврски или по упатство на работодавецот се смета дека материјалните права на авторот на програмата, исклучиво и неограничено му се пренесени на работодавецот, доколку со договор поинаку не е определено.”

Член 45

Членот 99 се менува и гласи:

“Доколку со членовите 100 и 101 од овој закон поинаку не е определено, авторот на компјутерската програма има исклучиво материјално право да ја користи програмата и да дозволува или забранува користење на програмата за:

- репродуцирање, како и внесување, прикажување, користење, пренесување или чување на компјутерска програма, доколку овие дејствија наложуваат таква репродукција;

- преведување, адаптирање или било која друга преработка, како и репродуцирање на резултатите од таа преработка, без да се повредат правата на лицето кое ја извршило таквата преработка и

- дистрибуирање на оригиналот на компјутерската програма или нејзините копии во било каква форма.

Одредбата од членот 25 на овој закон се применува и во случај на компјутерски програми од ставот 1 алинеја 3 на овој член.

Авторот може со договор да ги пренесе правата од ставот 1 на овој член на трети лица.”

Член 46

Во членот 100 став 1 по зборот “намена” се додаваат зборовите: “за дејствијата од членот 99”.

Во ставот 2 по зборовите: “две копии на програмата” се додаваат зборовите: “од кои едната е резервна”.

Во ставот 3 по зборовите: “да го” се додава зборот “следи” и се става запирка.

Ставот 4 се брише.

Ставот 5 станува став 4 и во него зборовите: “ставовите 2, 3 и 4” се заменуваат со зборовите: “ставовите 2 и 3”.

Член 47

Членот 102 се менува и гласи:

“Се смета дека некое лице ги повредува исклучивите права според овој закон, кога знаело или можело да знае дека дистрибуира или поседува за комерцијални цели недозволените копии на компјутерски програми.”

Член 48

По членот 102 се додава нов член 102-а, кој гласи:

“Член 102-а

Се смета дека некое лице ги повредува исклучивите права според овој закон, кога знаело или можело да знае дека дистрибуира или поседува за комерцијални цели која било технологија, средства или нивни составни делови чијашто цел е неовластено остранување или менување на технолошки мерки од членот 158 став 3 на овој закон, користени да ја заштитат компјутерската програма.”

Член 49

Во членот 103 се додава нов став 1, кој гласи:

“За компјутерските програми не важат одредбите за правото на откажување од членот 17 на овој закон.”

Во ставот 1 кој станува став 2 бројот “102” се заменува со бројот “102-а”.

Член 50

Во член 104 по заградата на зборот “продуценти” се става запирка и се додаваат зборовите “како и на изготвувачите на бази на податоци”, а по зборот “емисии” сврзникот “или” се брише и се става запирка, а по зборот “изданија” се додаваат зборовите “и бази на податоци”.

Член 51

Членот 105 се менува и гласи:

“Одредбите од овој закон за деловите на авторското дело, за дефинициите на материјалните права, за пресметување на траењето на авторското право, како и за пренесување на авторското право, соодветно се применуваат и на сродните права.

Одредбите од членовите 21-г, 21-е, 21-ж, 21-з, 21-с, 22, 23, 24, 25, 27 ставови 1 и 2, 28, 29, 30-а, 32, 33, 34, 34-а, 35, 36, 37, 40, 40-а, 41 и 41-а на овој закон се применуваат во обем и во случаи соодветно на одделни видови сродни права.

Ограничувањето на материјалните права на изготвувачите на базите на податоци со “суи генерис” се врши заштита според членот 134-д на овој закон.”

Член 52

Во членовите 109 и 110 зборот “исклучиво” се брише.

Во членот 109 алинеја 2 по зборот “солистот” се додаваат зборовите: “кога тоа го овозможува начинот на користење”.

Член 53

Во членот 111 став 1 зборовите: “соодветно” и “особено” се бришат.

Алинеја 5 се брише.

Во алинејата 6 која станува алинеја 5 по зборот “дистрибуирање” се додаваат зборовите: “вклучувајќи и изнајмување”.

Алинејата 7 која станува алинеја 6 се менува и гласи: “- ставање на располагање на јавноста на снимката”.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Со првата продажба на оригиналот или копија на снимена изведба во Република Македонија, направени со изрична или премолчана согласност на изведувачот, се смета дека правото на дистрибуција на тој оригинал или примерок на територија на Република Македонија е исцрпено, со исклучок на изнајмувањето на снимката на изведбата.”

Член 54

Во членот 112 зборот “објавување” се заменува со зборот “користење”, а по зборот “изведба” се става запирка и се додаваат зборовите: “во согласност со членот 119 од овој закон”.

Член 55

По членот 112 се додава нов член 112-а, кој гласи:

“Член 112-а

Со склучување договор за производство на фонограми, се смета дека изведувачот, по однос на својата изведба има право на надомест посебно за секое пренесено материјално право.

Независно од договорот од ставот 1 на овој член, изведувачот има право на правичен надомест од фонограмскиот продуцент за секое користење.

Изведувачот не може да се откаже од правото утврдено во ставот 2 на овој член.”

Член 56

Во членот 113 став 1 зборовите: “фонограми или” и зборовите: “на фонограмскиот продуцент, односно” се бришат, запирката пред зборот “дистрибуирање” се заменува со сврзникот “и”, а зборовите: “и правото на изнајмување” се бришат.

Во ставот 2 зборовите: “фонограмскиот продуцент и од” се бришат, а зборот “изнајмување” се заменува со зборот “користење”.

Член 57

Членот 117 се менува и гласи:

“Фонограмски продуцент, во смисла на овој закон, е физичко или правно лице што ќе преземе иницијатива и одговорност за прво снимање фонограм.

Фонограм, во смисла на овој закон, е снимка на звуци од некоја изведба, други звуци или звучни појави, освен снимките содржани во аудиовизуелно дело. Снимка, во смисла на овој став, е забележување на звуците на носач на тон од кои тие можат да бидат восприемени, репродуцирани или соопштени со помош на технички средства.”

Член 58

Членот 118 се менува и гласи:

“Фонограмскиот продуцент има исклучиви материјални права да користи или да дозволува или забранува користење на своите фонограми за: репродуцирање,

дистрибуирање вклучувајќи и изнајмување, издавање, како и ставање на располагање на јавноста. За правото на дистрибуција соодветно се применува членот 111 став 2 на овој закон.”

Член 59

Членот 119 се менува и гласи:

“Примерок или репродукција на фонограм може да се користи без дозвола на фонограмскиот продуцент, доколку е издаден за комерцијална цел и тоа за: јавно пренесување, радиодифузно емитување и радиодифузно реемитување. Во тој случај, корисникот е должен при секое користење да му плаќа на фонограмскиот продуцент правичен надомест во единствен износ за правата на фонограмскиот продуцент и за правата на изведувачот, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Фонограм ставен на располагање на јавноста со дозвола на фонограмскиот продуцент се смета за издаден за комерцијални цели и се користи под услови определени во ставот 1 на овој член.

Фонограмскиот продуцент е должен на изведувачот на фонограмот да му исплати половина од надоместот од ставот 1 на овој член, доколку со овој закон поинаку не е определено.”

Член 60

Членот 121 се менува и гласи:

“Филмски продуцент, во смисла на овој закон, е физичко или правно лице што води или организира изработка на видеограм и е одговорно за неговото довршување.

Видеограм, во смисла на овој закон, е првата стандардна копија (аудиовизуелно дело) или прва аудиовизуелна снимка. Аудиовизуелна снимка, во смисла на овој став, е забележување на подвижни слики, со или без тон, односно звуци или звучни појави на носач на тон и слика од кои тие можат да бидат восприемени, репродуцирани или соопштени со помош на технички средства.”

Член 61

Членот 122 се менува и гласи:

“Филмскиот продуцент од членот 121 на овој закон има исклучиво право на репродуцирање, дистрибуирање вклучувајќи и изнајмување, издавање, како и соодветен вид јавно соопштување на своите видеограми. За правото на дистрибуција соодветно се применува членот 111 став 2 на овој закон.”

Член 62

По членот 128 називот на Пододделот 5 и членот 129 се менуваат и гласат:

“Права на радио и телевизиските организации

Член 129

Радио и телевизиската организација (во натамошниот текст: РТВ организација) има исклучиви материјални права да ги користи или да дозволува или забранува користење на своите емисии за:

- радиодифузно емитување и реемитување;
- јавно пренесување, доколку истото е направено во места достапни на јавноста со наплата на влез;
- ставање на располагање на јавноста, вклучувајќи и дистрибуција преку електронски комуникациски мрежи (кабелско реемитување);
- снимање, репродуцирање на снимките и дистрибуирање на снимките и
- дистрибуирање сигнали на програмата пренесени преку комуникациски сателити од страна на други емитувачи, кабелски и други дистрибутери.

Со првата продажба на снимка или копија на снимка на програма во Република Македонија, пренесено со изрична или премолчана согласност на РТВ органи-

зација, се смета дека правото на дистрибуција на таквата снимка или копија на снимката на територија на Република Македонија е исцрпено.”

Член 63

По членот 130 во насловот на Пододдел 6 по зборот “издавачите” се додаваат зборовите: “и други лица”.

Член 64

Членот 132 се менува и гласи:

“Издавач што прв пат законски ќе издаде или лице кое прв пат јавно ќе соопшти необјавено авторско дело врз кое истекло авторското право, ужива заштита еднаква на материјалните права на авторот, утврдени со овој закон.”

Член 65

Членот 133 се менува и гласи:

“Физичко лице кое ќе создаде научен или критички коментар или осврт на претходно објавено авторско дело врз кое истекло авторското право, ужива заштита еднаква на материјалните права на авторот, утврдени со овој закон.”

Член 66

Членот 134 се менува и гласи:

“Правата од членовите 131 став 2 и 133 на овој закон траат 25 години од законското издавање.

Правата од членот 132 на овој закон траат 25 години од првото законско издавање или законско јавно соопштување.”

Член 67

По членот 134 се додава нов Пододдел 7 со шест нови члена: 134-а, 134-б, 134-в, 134-г, 134-д и 134-ф, кои гласат:

“Пододдел 7

ПРАВА НА ИЗГОТВУВАЧИ НА БАЗИ НА ПОДАТОЦИ СО “СУИ ГЕНЕРИС” ЗАШТИТА

Член 134-а

Изготвувачот на базата на податоци има право да го спречи извлекувањето и/или повторното користење на целината или битните делови на базата на податоци, доколку презентира дека извршил квалитативно и/или квантитативно суштинско вложување во прибирање, верификација или презентација на нејзината содржина (во натамошниот текст: “суи генерис” заштита).

“Суи генерис” заштитата се применува независно од тоа дали базата на податоци или нејзините составни делови уживаат авторско-правна заштита според овој закон или според други прописи.

“Суи генерис” заштитата ќе се применува без да се повредат постојните права во однос на содржината на базата на податоци.

Член 134-б

“Суи генерис” заштитата на базата на податоци ја опфаќа:

- целата содржина на базата на податоци;
- суштинските делови од нејзината содржина, проценети квалитативно и/или квантитативно и
- несуштинските делови од нејзината содржина, кога тие се користат повторувано и систематично и спротивно на редовното користење или во неразумна мерка ги повредуваат законските интереси на изготвувачот на базите на податоци.

“Суи генерис” заштитата на базата на податоци не се применува на компјутерски програми користени за изработка или за работа на базите на податоци достапни преку електронски средства.

Член 134-в

Изготвувачот на базата на податоци има исклучиво право да дозволува или забранува извлекување и повторно користење.

“Извлекување”, во смисла на овој закон, претставува трајно или времено пренесување на целата содржина или на суштински дел од содржината на базите на податоци на друга материјална подлога на кој било начин или форма.

“Повторно користење”, во смисла на овој закон, претставува која било форма на објавување на целата содржина или на суштински дел од содржината на базите на податоци преку дистрибуирање на примероци, ставање на располагање на јавноста или други форми на јавно соопштување. Со првата продажба на примерок од базата на податоци од страна на носителот на правото или со негова согласност, се исцрпува правото на контрола на натамошната продажба на примероците.

Јавното позајмување, во смисла на овој закон, не претставува користење во смисла на ставовите 2 и 3 од овој член.

Член 134-г

Изготвувач на објавена база на податоци не смее да го спречи законскиот корисник од користење на несуштинските делови од нејзината содржина проценета квалитативно и/или квантитативно за какви било цели. Кога законскиот корисник е овластен да користи само дел од базите на податоци, овој став ќе се применува само за тој дел.

Законски корисник на објавена база на податоци не смее да презема какви било дејства спротивни на редовното користење и/или дејства што во неразумна мера ги повредуваат законските интереси на изготвувачот на базите на податоци.

Законскиот корисник на објавена база на податоци не смее да предизвика штета на носителот на авторското право или сродните права во однос на делата или предметите на сродните права што се содржани во базата на податоци.

Одредбите од договорот спротивни на овој член се ништовни.

Член 134-д

Користењето на суштинските делови од содржината на базата на податоци од страна на законскиот корисник е слободно како:

- извлекување од неелектронска база на податоци за приватни цели;
- извлекување заради илустрирање во наставата или за научни истражувања, доколку изворот е наведен и во обем оправдан со некомерцијалната цел и
- извлекување и/или повторно користење за цели на јавна безбедност во управни и судски постапки.

Одредбите од членовите 28 до 42 на овој закон не се применуваат на “суи генерис” заштитата.

Член 134-е

Правата на изготвувачот на базата на податоци траат 15 години по завршувањето на изработката на базата на податоци. Доколку во тој период таа законски е објавена, правата ќе траат 15 години од првото такво објавување.

Начинот на пресметувањето на траењето на заштитата утврден во членот 51 од овој закон соодветно се применуваат на “суи генерис” заштитата.

Рокот за заштита утврден во ставот 1 од овој член почнува од ново да тече со секоја значителна измена, проценета квалитативно и/или квантитативно, на содржините на базата на податоци вклучително и секоја суштинска измена што произлегува од кумулацијата на последователни дополнувања, бришења или менувања што ја квалификува базата на податоци како суштински ново вложување проценето квалитативно или квантитативно.”

Член 68

Во членот 139 алинеја 1 зборот “објавување” се заменува со зборовите: “јавно соопштување”.

Алинејата 2 се заменува и гласи:

“- репродуцирање за приватно користење”;

По алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

“- надомест од секоја наредна продажба на оригинално уметничко дело во смисла на членот 21-а од овој закон како право на наследство и”.

Алинејата 3 станува алинеја 4 и зборот “кабловско” се заменува со зборот “кабелско”.

Член 69

Членот 140 се заменува и гласи:

“Колективно може да се остваруваат и следниве права:

- надомест од позајмување;

- репродуцирање музички и книжевни дела на фонограми и видеограми (механички права);

- изнајмување фонограми и видеограми;

- репродуцирање или јавно соопштување во учебници, читанки и други публикации од слична природа авторски дела во делови или во целина кога се работи за кратки авторски дела и дела од областа на фотографијата, ликовната и применетата уметност, архитектурата, дизајнот и картографијата, исклучиво заради илустрирање во настава со некомерцијална цел;

- репродуцирање или јавно соопштување во целина на актуелни написи од дневен и периодичен печат, како и на коментари од радиодифузни емисии во кои се расправа за прашања од поширок интерес од областа на економијата, политиката, религијата, уметноста, науката и слично, освен доколку правото на таквото користење не е изречно задржано од страна на авторот;

- репродуцирање, јавно прикажување и друго јавно соопштување на авторски дела во пропагандни пораки во траење до 60 секунди и

- репродуцирање на авторски дела изложени на јавни места, за комерцијални цели.

Колективно може да се остваруваат и други видови на користење на авторските дела, доколку е во интерес на авторите.”

Член 70

Членот 141 се заменува и гласи:

“Колективно остварување вршат здруженија на автори, односно здруженија на носители на сродните права, основани за таа цел, согласно со овој и друг закон (во натамошниот текст: здружение).

Здружението од ставот 1 на овој член, работи со непрофитна цел и може да врши само колективно остварување.

Со здружението управуваат членовите, во согласност со овој и друг закон.”

Член 71

Во членот 144 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Доколку врз основа на конкурсот од ставот 1 на овој член не издаде дозвола, Министерството за култура може да издаде привремена дозвола за колективно остварување на определени права, на правно лице што не ги исполнува условите од овој закон. Во привремената дозвола се определува рокот и условите за привремено колективно остварување.”

Ставот 3 кој станува став 4 се заменува и гласи:

“Министерството за култура издава дозвола, односно привремена дозвола со решение, против кое е дозволена жалба. По жалбата одлучува второстепена комисија на Владата на Република Македонија. Жалбата по решението за привремена дозвола не го одлага извршувањето на решението и неговото објавување во “Службен весник на Република Македонија”.

Ставот 4 кој станува став 5 се заменува и гласи:

“Конечните решенија од ставовите 3 и 4 на овој член се објавуваат во “Службен весник на Република Македонија”.

Член 72

Во членот 145 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Министерството за култура ќе ја одземе издадената привремена дозвола, доколку здружението не поставило во согласност со рокот и условите определени со решението.”

Во ставот 2 кој станува став 3 по зборот “дозволата” се додаваат зборовите: “во случаите од ставовите 1 и 2 на овој член”, а по зборовите: “жалба до” се додаваат зборовите: “второстепена комисија на”.

Член 73

Членот 146 се заменува и гласи:

“Надоместоците за користење на делата првенствено се утврдуваат со договор меѓу здружение за колективно остварување и националниот радиодифузен сервис, како и со договор меѓу здружение за колективно остварување и соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора. Под соодветно здружение на корисниците, односно нивна комора во смисла на овој став, се подразбира здружение, односно комора основано согласно со закон која го претставува мнозинството на корисниците од определената дејност, дел од дејност или збир на дејности.

Доколку надоместот не е определен согласно со ставот 1 на овој член, тој се плаќа согласно со правилникот за користење на авторските дела со тарифата за висината на надоместоците на здружението за колективно остварување, на кој согласност дава Министерството за култура.

Договорите од ставот 1 на овој член се склучуваат за определено време, не подолго од четири години.

Ниедна од договорните страни не смее да одбие преговори за договорите во смисла на ставот 1 од овој член. Доколку корисникот или соодветните здруженија на корисниците, односно нивните комори од ставот 2 на овој член одбијат да преговараат, ќе се смета дека по истекот на времетраењето на договорот од ставот 1 на овој член се применува правилникот со тарифата на здружението. Доколку здружението за колективно остварување одбие да преговара со корисникот или соодветните здруженија на корисници, односно нивните комори, претставува основа за одземање на дозволата за колективно остварување.

До склучувањето на договор од ставот 1 на овој член се пресметува и се наплаќа авторски надомест во аконтативен износ, пресметан под услови, начин и висина определена во правилникот со тарифата. Аконтативниот износ од овој став се засметува во масата на средствата за исплата на надоместоци, определна со договорот од ставот 1 на овој член.”

Член 74

По членот 146 се додаваат четири нови члена 146-а, 146-б, 146-в и 146-г, кои гласат:

“Член 146-а

Здружението за колективно остварување е должно пред утврдувањето на правилникот со тарифата за користење на авторски дела од членот 146 на овој закон, да побара мислење за предлогот на правилникот со тарифата од соодветните здруженија на корисниците, односно нивните комори од членот 146 став 1 на овој закон, националниот радиодифузен сервис и Советот за радиодифузија.

Доколку субјектите од ставот 1 на овој член во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето не достават свои мислења и предлози, ќе се смета дека се согласни со предлогот на правилникот со тарифата.

Доколку здружението не ги прифати во целина или делумно мислењата и предлозите на субјектите од ставот 1 на овој член, во рок од 15 дена од денот на приемот на истите, тоа е должно да побара мислење од Ко-

мисијата за посредување во авторското право и сродните права од членот 146-б на овој закон во врска со предметот на несогласување. Комисијата за посредување во авторското право и сродните права ќе даде мислење во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето. Мислењето на Комисијата за посредување во авторското право и сродните права содржи оценка за тоа дали тарифата на здружението ги опфаќа правата за кое тоа здружение има дозвола, како и тоа дали надоместот во тарифата е определен во согласност со членот 146-б од овој закон. Доколку Комисијата за посредување во авторското право и сродните права не даде мислење во определен рок се смета дека е согласна со предлог - правилникот со тарифата.

По спроведување на постапката според одредбите од овој член, здружението во рок од три месеца од денот на објавувањето на дозволата, односно привремената дозвола за колективно остварување го доставува правилникот со тарифата до Министерството за култура на согласност. Правилникот со тарифата за која е дадена согласност, здружението за колективно остварување ја објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Недоставувањето на правилникот со тарифата во рокот од ставот 4 на овој член претставува услов за одземање на дозволата, односно привремената дозвола.

Изменување и дополнување на правилникот со тарифата се врши на ист начин како и за негово донесување.

Член 146-б

Доколку користењето на авторското дело е нужно за вршење на дејноста на корисникот на начин што дејноста на корисникот зависи од користењето на делата, како во случај на радиодифузното користење, концертните, танчерските и другите користења висината на надоместот во правилникот со тарифата се определува, по правило, во процент од приходот, односно добивката којашто корисникот ја остварува со користењето на авторското дело.

Доколку со користењето на авторското дело не се остварува приход, односно добивка висината на надоместот во правилникот со тарифата може да се определи во процент од трошоците потребни за користење на делото, како што се: надоместоците или платите на уметниците, трошоците за користење на просторот при користење на делата или други соодветни трошоци.

Со надоместоците што се определуваат во проценти се определува и најнискиот износ на надоместот.

Доколку користењето на авторското дело не е нужно за вршење на дејноста на корисникот, меѓутоа е корисно или пријатно за корисниците на нивните услуги, како во случај на хотелските објекти или другите објекти за сместување, изложбените простори, угостителските објекти, превозните средства и другите јавни објекти, висината на надоместот во правилникот со тарифата се определува во паушален износ и тоа како за постојаните, така и за повремениите користења на делата.

При определување на висината на паушалниот надомест во правилникот со тарифата, како и во случај на надоместот од ставот 3 на овој член се земаат предвид околностите на користењето, како што се: видовите на користење, подрачјето на користење (бројноста на потенцијалните корисници), категоријата и големината на просторот, траењето и бројот, како и разликата во висината на цените во работењето на корисникот.

Член 146-в

Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за култура, именува Комисија за посредување во авторското право и сродните права (во натамошниот текст: Комисија) што има задача да посредува во преговорите од членот 146 на овој закон, како и да даде мислење од членот 146-а став 3 на овој закон.

Комисијата задолжително посредува во преговорите за висината на надоместоците за кабелското реемитирање на авторските дела и предметите на сродните права.

Комисијата ја сочинуваат претседател и четири членови со мандат од четири години. Претседателот и членовите на Комисијата се именуват од редот на истакнатите независни стручњаци кои со својата работа и познавање на примената на авторското право и сродните права можат да придонесат за остварување на целите за коишто се формира.

Комисијата донесува деловник за работа и начинот на одлучување во случаите определени со овој закон.

Комисијата од ставот 1 на овој член на своја седница може да покани на седницата да присуствуваат по еден овластен претставник од договорните страни и други стручни лица од соодветна област. Претставниците на договорните страни и поканетите стручњаци рамноправно учествуваат во работата на Комисијата, без право на глас.

Предлогот од членот 146-г став 1 на овој закон и мислењето од ставот 1 на овој член, Комисијата го донесува со мнозинството гласови од вкупниот број членови.

Членовите на Комисијата и другите стручњаци од ставот 4 на овој член имаат право на надомест. Висината на надоместот ја определува министерот за култура, а средствата за надоместот го обезбедуваат договорните страни во подеднакви износи.

Член 146-г

Доколку договорните страни од членот 146 став 1 на овој закон не се спогодат во врска со одредбите на договорот и не го склучат истиот, која било од договорните страни може да побара посредување од Комисијата. Комисијата во својство на посредник во преговорите е овластена на договорните страни да им помогне во водењето на преговорите и може по барање на страните да дава предлози за уредување на меѓусебните односи за склучување на договорот од членот 146 на овој закон. Предлозите на договорните страни им се доставуваат лично или преку препорачана пошта.

Предлозите на Комисијата се сметаат за прифатени, доколку ниедна од договорните страни не изрази писмено спротивставување на предлозите во рок од три месеца од приемот на предлозите, а спротивставувањето се доставува до Комисијата лично или со препорачана пошта.

Член 75

Членот 147 се менува и гласи:

"Здружението донесува правилник за распределба на авторските надоместоци во рок од три месеца од издавањето на дозволата за колективно остварување, усогласен со статут и со овој закон.

Правилникот од ставот 1 на овој член содржи одредби, особено за:

- видови дела и видови права, како и нивна категоризација и видови на носители на права;
- утврдување на удели на одделни носители на права во наплатените надоместоци;
- утврдување на износите за исплата на надоместоците по одбивањето на трошоците за остварување на правата;
- издвојување на износите и нивно распределување по класи и фондови;
- издвојување на определени износи во резервни фондови утврдени со статутот или произлегуваат од меѓународните договори за заемно застапување на здруженијата за колективно остварување на правата и
- рокови во кои се вршат пресметките и исплатите на распределените надоместоци.

Здружението го доставува правилникот од ставот 1 на овој член до Министерството за култура за согласност. Правилникот, за кој е дадена согласност, здружението го објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Средствата од наплатените надоместоци можат да се користат само во согласност со одредбите од правилникот од ставот 1 на овој член.

За покривање на трошоците на здружението може да се користат најмногу 30% од прибраните авторски надоместоци.

Поединечните пресметки и исплатите на надоместоците мораат да се вршат најмалку еднаш годишно.

Финансискиот план за прибраните средства за распределба и исплата на надоместоците ја утврдува собранието на здружението. Здружението е должно да го достави на увид финансискиот план до Министерството за култура во рок од 15 дена од нејзиното утврдување.

Непочитувањето на одредбите од ставовите 1, 3, 4, 5, 6 и 7 на овој член се основа за одземање на дозволатата на здружението за колективно остварување."

Член 76

По членот 147 се додава нов член 147-а, кој гласи:

"Член 147-а

При распределбата на надоместоците прибрани за приватно репродуцирање од членот 30-а на овој закон, авторите примаат 40%, изведувачите 30%, а фонограмските или филмските продуценти 30 %.

Надоместоците прибрани за приватно репродуцирање од членот 30-а на овој закон, се распределува меѓу авторите и издавачите во сооднос од по 50%."

Член 77

Членот 152 се менува и гласи:

"Организаторот на културно-уметнички и забавни приредби, како и на другите корисници на авторските дела се должни во рок од најмалку 15 дена пред денот на јавното изведување, односно јавно соопштување на авторското дело да го известат соодветното здружение и да добијат дозвола за соодветното користење, а во рок од 15 дена од денот на изведувањето, односно јавното соопштување, на здружението да му достават преглед на сите изведени, односно јавно соопштени дела со податоци за користеното дело, времето, местото и начинот на користењето и да уплатат износ, согласно со тарифата на здружението.

На барање на авторот или здружението, надлежниот суд определува привремена мерка забрана на изведувањето, односно јавното соопштување на авторското дело, доколку организаторот претходно не добил дозвола согласно со ставот 1 на овој член.

Продавачот, односно галеристот, организаторот на јавната продажба, уметничката галерија или друг посредник што врши продажба на уметнички дела во смисла на членот 21 од овој закон и оригиналите (ракописите) на книжевни и музички дела од членот 21-г на овој закон е должен да му доставува на надлежното здружение податоци за отуѓените дела, за сопственикот и посредникот, за договорите за продажба и за потврдите за оригиналноста на делата, за продажната цена во рок од 30 дена по извршеното продавање.

Произведувачите и увозниците на апарати за тонско и визуелно снимање, на апарати за фотокопирање, на несимени носачи на тон и на тон и слика, како и лица кои вршат услуги на фотокопирање се должни на барање на соодветното здружение да му доставуваат податоци за видот и бројот на продадените или увезените апарати и носачи на тон и на тон и слика, како и податоци за направените фотокопии во текот на определен месец.

РТВ организациите се должни еднаш месечно да му доставуваат на надлежното здружение прегледи на емитуваните авторски дела."

Член 78

Во членот 155 се додава нов став 2, кој гласи:

"Министерството за култура може да бара информации или податоци од здруженијата за колективно ос-

тварување, може да спроведе инспекциски надзор и е овластено да врши увид во актите, годишниот финансиски извештај и финансиската документација."

Ставот 2 станува став 3 кој се менува и гласи:

"Здружението е должно да го известува Министерството за култура за започнувањето и престанокот на функциите на лицата кои, согласно со статутот, раководат и управуваат со него, за склучување договори во смисла на членот 146 став 2 од овој закон, за склучување договори со странски здруженија што вршат ист вид заштита, за измените на општите акти, како и за други прашања. За изменувањето и дополнувањето на статутот и другите акти определени со овој закон е потребна согласност од Министерството за култура."

Ставот 3 станува став 4.

Член 79

Членот 158 се менува и гласи:

"Се смета дека некое лице ги повредува исклучивите права утврдени со овој закон кога знаело или можело да знае дека врши дејствија за изигрување на технолошките мерки кои служат за заштита на тие права од овој закон.

Како повреда на исклучивите права утврдени со овој закон, се смета и кога некое лице произведува, увезува, дистрибуира, продава, изнајмува, рекламира за продажба или изнајмување или поседува во комерцијални цели средства, производи и нивни составни делови или врши (нуди) услуги, на кои било делотворни технолошки мерки, кои:

- се промовирани, рекламирани или се во продажба заради изигрување;
- имаат само ограничено комерцијално значајна цел или користење, освен заради изигрување и
- првенствено се креирани, произведени, прилагодени или функционираат за да се овозможи или олесни изигрување.

Технолошките мерки, во смисла на овој закон, е која било технологија, средства или нивни составни делови, кои во текот на своето редовно работење, се наменети за спречување или за ограничување на повреда на правата, утврдени со овој закон. Овие мерки се сметаат за делотворни, доколку користењето на авторските дела или на предметите на сродните права или на базите на податоци со "суи генерис" заштита е контролирано од носителите на правата заради остварување на заштита преку примена на контрола на пристап, преку процесот на заштита (како што е нивно кодирање, предметнување или друг вид на промена на делата или предметите на сродните права), како и преку механизмите за контрола на копирање."

Член 80

По членот 158 се додаваат два нови члена 158-а и 158 -б, кои гласат:

"Член 158 - а

Носителот на правото што ги користи технолошките мерки е должен, без одолговлекување во најкраток можен рок, на барање на лица кои имаат законски пристап до авторските дела, предметите на сродните права и базите на податоци со "суи генерис" заштита, во случај на остварување на законските дозволи и на слободното користење на материјалните права, утврдени со овој закон, преку отстранување на технолошките мерки или со други средства да им го овозможи остварувањето на тие права, и тоа за:

- користење за цели на наставата (член 29 став 1);
- репродуцирање во книжен формат за приватно користење (член 30-а);
- репродуцирање во книжен формат за користење за научни цели (член 34 став 1 алинеја 1);
- користење за потребите на лицата со посебни потреби (член 34 став 1 алинеја 2);

- репродуцирање за сопствено користење од непрофитните установи, како библиотеки, кинотека, музеи и други културни, образовни и научни институции (член 34-а);

- користење за цели на јавната безбедност, како и пред арбитражи, судски, управни и други органи (член 40);

- репродуцирање на ефемерни снимки создадени од страна на РТВ организации (член 67 став 2);

- користење на правата на компјутерската програма (членови 100 и 101) и

- користење на правата на базите на податоци со “суи генерис” заштита (член 134-4).

Одредби од договори што се спротивни од ставот 1 на овој член се ништовни.

Одредбите од ставовите 1 и 2 на овој член не се применуваат при исполнување на обврските од договорите за примена на технолошки мерки, вклучувајќи ги и договорите за правото на располагање на јавноста, склучени меѓу носителите на правото од ставот 1 на овој член и корисниците на авторските дела, предметите на сродните права и базите на податоци со “суи генерис” заштита.

Член 158-б

Се смета дека некое лице ги повредува исклучивите материјални права кога свесно, без дозвола отстранува или изменува која било електронска информација за управување со правата, репродуцира, дистрибуира, увезува заради дистрибуција, изнајмува или јавно соопштува авторско дело или предмет на сродните права чиешто електронски информации за управување со правата биле неовластено отстранети или изменети, а знаело или можело да знае дека со тоа предизвикува, овозможува, олеснува или прикрива повреда на правата.

Информациите за управување со правата од ставот 1 на овој член претставуваат сите информации што ги обезбедуваат носителите на правата, а со кои се препознаваат авторските дела, предметите на сродните права, базите на податоци со “суи генерис” заштита, авторот, други носители на правата, роковите и условите за нивно користење, како и нивните соодветни бројки и кодови, што ги претставуваат тие информации.”

Член 81

Во членот 159 став 1 алинејата 5 се менува и гласи:

“- да се уништи или преработи опрема чиешто претежно користење е наменето за повреда на правата според овој закон, што е во сопственост или владение на тужениот и”.

Член 82

Во членот 160 став 1 зборот “вообичаениот” се заменува со зборот “правичниот”.

Член 83

Во членот 167 по зборовите: “своето дело” се става запирка, се додаваат зборовите: “односно видеограмот” и се става запирка.

Член 84

Членот 168 се менува и гласи:

“ Со парична казна од 60.000 до 300.000 денари, ќе се казни за прекршок правно лице кое:

- без пренесување на соодветно материјално право од авторот, во случаи кога таквиот пренос е потребен според овој закон, издава, репродуцира, дистрибуира вклучувајќи го и изнајмувањето, јавно изложува, јавно соопштува, преработува или аудиовизуелно приспособува дело, односно примероци на делото или на друг начин неовластено користи авторско дело (член 19);

- без наведување на изворот и потеклото, со сакатење или на друг начин, недостојно користи дела од нардното творештво (член 42 став 2);

- без наведување на името, псевдонимот или друга ознака на авторот, односно изведувачот, освен кога тоа го овозможува начинот на користење или со нарушување на интегритетот на целината на делото, односно снимената изведба или со деформирање или со друго користење на делото, односно снимена изведба на начин што може да наштети на личноста, честа и угледот на авторот, односно изведувачот или користи дело, односно изведба на кое истекла заштитата на авторското право, односно сродното право (член 52 во врска со членовите 16 алинеи 4 и 5, 109 и 110);

- не води соодветни книги или друга евиденција за висината на остварената добивка во случај кога надоместот е договорен или определен во зависност од остварената добивка или не овозможи увид во евиденцијата или не доставува извештаи за остварената добивка на носителот на авторското право (член 70);

- нема да му овозможи на авторот увид во јавното изведување на делото или нема да му обезбеди соодветни технички услови за изведување (член 81);

- без пренесување на соодветно материјално право на авторот, во случаи кога таквиот пренос е потребен според овој закон, репродуцира, вклучувајќи и репродуцирање при внесување, прикажување, користење, пренесување или чување на компјутерска програма, доколку наведените дејствија наложуваат таква репродукција, преведува, адаптира или врши која било друга преработка на компјутерска програма, како и репродуцира резултати од таа преработка, без да се повредат правата на лицето кое ја извршило таквата преработка, како и го дистрибуира оригиналот на компјутерската програма или нејзините копии во било каква форма, освен доколку со овој закон поинаку не е определено (член 99 во врска со член 102);

- без пренесување на соодветно исклучиво право од носителот на сродно право, во случаи кога пренесувањето е потребно според овој закон, изведува во живо, снима жива изведба, снима, репродуцира, дистрибуира, изнајмува, става на располагање на јавноста, јавно пренесува, радиодифузно емитува, радиодифузно реемитува или на друг начин користи изведба, снимки од изведбата, сценското дело, фонограмите, видеограмите од изведбата или изданијата (членови 108, 109, 111, 118, 122, 125, 131, 132 и 133);

- не плаќа правичен надомест во единствен износ за правата на фонограмскиот продуцент и за правата на изведувачот за користење фонограми што биле издадени за комерцијални цели или нивната репродукција се користи за јавно пренесување, радиодифузно емитување или радиодифузно реемитување (член 119);

- без пренесување на соодветно исклучиво право од РТВ организација, во случај кога таквиот пренос е потребен според овој закон, радиодифузно емитува и реемитува, јавно пренесува со наплата на влез, става на располагање на јавноста, снима, репродуцира и дистрибуира на снимки на РТВ емисии или дистрибуира снимки на програмата пренесени преку комуникациски сателити од страна на други емитувачи, кабелски и други дистрибутери (член 129);

- без пренесување на соодветно исклучиво право од изготвувач на бази на податоци извлекува или повторно користи бази на податоци со “суи генерис” заштита (член 134-в);

- одбие колективно остварување на авторско право и сродно право кога тоа ќе го побара носителот на авторско право или сродно право (член 150);

- не склучува договори за пренесување неисклучиви права за кои е овластено да ги остварува на барање на корисникот, односно здруженијата на корисниците (член 151 став 2);

- нема да го извести соодветното здружение за користењето, ниту од него ќе добие дозвола за соодветно користење (член 152 став 1);

- нема на надлежно здружение да му достави во определен рок преглед, односно податоци за користење дела или нема да го уплатат определениот надомест (член 152 ставови 3, 4 и 5);

- врши дејствија за изигрување на технолошките мерки кои служат за заштита на правата од овој закон или произведува, увезува, дистрибуира, продава, изнајмува, рекламира за продажба или изнајмување или поседува во комерцијални цели средства, производи и нивни составни делови или врши (нуди), услуги кои се промовирани, рекламирани или се во продажба заради изигрување или имаат само ограничено комерцијално значајна цел или користење, освен заради изигрувањето или првенствено се креирани, произведени, прилагодени или функционираат за да се овозможи или олесни изигрување на ефективни технолошки мерки (член 158 во врска со член 102-а);

- одбие или неоправдано одолговлекува овозможување остварување на правата преку отстранување на технолошки мерки или со други средства на лицата кои имаат законски пристап до авторско дело или предмет на сродните права заради спроведување на ограничувањето на материјалните права од овој закон (член 158-а) и

- отстранува или изменува секоја електронска информација за управување со правата или репродуцира, дистрибуира, увезува заради дистрибуција, изнајмува или јавно соопштува авторско дело или предмет на сродните права чишто електронски информации за управување со правата биле неовластено отстранети или изменети, а со намера или небрежност предизвикало, овозможило, олеснило или прикривало повреда на правата (член 158-б).

Со парична казна од 1.700 до 50.000 денари ќе се казни и одговорното лице во правното лице и поединец кој врши самостојна дејност или професија, за прекршокот од ставот 1 на овој член.

Со парична казна од 10.000 до 50.000 денари, ќе се казни и физичко лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

За прекршоците од ставот 1 на овој член сторени од користољубие или користење со кое е предизвикана поголема имотна штета, физичките лица од ставовите 2 и 3 на овој член ќе се казнат со парична казна до двојниот износ од максималната казна определена во наведените членови.

За прекршокот од ставот 1 на овој член, на правното лице, односно на поединецот кој врши самостојна дејност или професија, ќе му се изрече и заштитна мерка забрана на вршење на дејноста во траење од три месеца до една година, а на соодветното здружение ќе му се одземе дозволатата за колективното остварување на авторското право и сродните права и заштитна мерка одземање на примероците на авторското дело од алинеја 1, примероците на компјутерската програма од алинеја 6, снимките на изведбата, односно сценското дело, како и фонограмите и видеограмите од алинеја 7, снимките на програмите од алинеја 9, средствата од алинеите 17 и 19 на овој член, како и другите средства што биле користени или наменети за извршување на прекршокот од овој член.

За прекршокот од ставот 1 на овој член на физичко лице ќе му се изрече и заштитна мерка одземање на предметите од ставот 5 на овој член.

Запленетите предмети настанати со прекршок од овој член, по конечната судска одлука се уништуваат.”

Член 85

Членот 169 се менува и гласи:

“За прекршоците од членот 168 на овој закон не може да се поведе постапка ниту таа да се води доколку поминаат пет години од денот кога е сторен прекршокот.”

Член 86

Членот 170 се менува и гласи:

“Надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон врши Министерството за култура, согласно со овој и друг закон.

Инспекцискиот надзор за остварување на одредбите од овој закон за репродукција и дистрибуција на компјутерски програми, како и на музички и аудиовизуелни дела и компјутерските програми снимени на носачи на тон и на тон и слика, ги врши орган на државната управа надлежен за надзор во областа на прометот со стоки и услуги, согласно со овој и друг закон.

Инспекцискиот надзор за остварување на одредбите од овој закон можат да вршат и други надлежни државни органи, согласно со овој и друг закон.

Кога овластено лице (во натамошниот текст: инспектор) при вршењето на надзорот основано се посомнева дека е сторено кривично дело или прекршок, како привремена мерка ги одзема примероците на авторските дела или примероците на предметите на сродните права или средствата што биле користени или наменети за извршување на кривичното дело, односно прекршокот или биле создадени со кривичното дело, односно прекршокот за што е должен да издаде потврда со точен опис и количина на одземените предмети.

Во пријавата за поведување на постапка за сторено кривично дело, односно барањето за поведување на прекршочна постапка, инспекторот е должен да ја наведе и преземената мерка од ставот 4 на овој член.”

Член 87

Во членот 176 по зборовите: “носителите на” се додаваат зборовите: “авторско право и”.

Член 88

Во членот 181 зборот “објавување” се заменува со зборовите: “јавно соопштување”.

Член 89

Во членот 184 по ставот 6 се додаваат два нови става 7 и 8, кои гласат:

“Одредбите од овој член се применуваат само до степен потребен за исполнување на меѓународните обврски што произлегуваат од меѓународните договори кои Република Македонија ги ратификувала. Во спротивно, овој закон се применува на авторските дела и на предмети на сродни права кои биле заштитени во времето на влегувањето во сила на овој закон.

Доколку до денот на влегувањето во сила на овој закон корисниците законски ги користат авторските дела и предметите на сродните права на коишто им истекнала заштитата до денот на влегувањето во сила на овој закон овие дела, односно предмети на сродни права, не уживаат заштита согласно со овој закон.”

Член 90

По членот 184-а се додаваат пет нови члена 184-б, 184-в, 184-г, 184-д и 184-ѓ, кои гласат:

“ Член 184-б

Одредбите од членовите 21-ѓ до 21-с на овој закон ќе се применуваат по три години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Владата на Република Македонија го донесува актот за висината на утврдување на вкупниот надомест од приватното копирање од членот 21-ж на овој закон, во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 184-в

Овој закон се применува на заштитата на базите на податоци со “суи генерис” заштита, доколку до денот на влегувањето во сила на овој закон не поминале 15 години од завршувањето на нивната изработка.

Одредбите од членот 184 на овој закон се применуваат и на базите на податоци со “суи генерис” заштита.

Член 184-г

Здруженијата за колективно остварување на авторското право и сродните права се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да ја усогласат својата работа со одредбите од овој закон и во тој рок да ги достават до Министерството за култура општите акти определени со овој закон на согласност донесена на начин и постапка определена со овој закон.

Член 184-д

Постапките за издавање дозволи за колективно остварување што на денот на влегувањето во сила на овој закон не се завршени продолжуваат според одредбите од овој закон. Постапките за согласност на општите акти од овој закон што на денот на влегувањето во сила на овој закон не се завршени се прекинуваат.

Член 184-ѓ

Владата на Република Македонија ја именува Комисијата од членот 146-б на овој закон, во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.”

Член 91

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецистен текст на Законот за авторското право и сродните права.

Член 92

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J I PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TË DREJTËN E AUTORIT DHE TË DREJTAT E NGJASHME

Neni 1

Në Ligjin për të drejtën e autorit dhe të drejtat e ngjashme (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 47/96, 3/98 dhe 98/2002) në nenin 1 pas fjalës “organizatave” vihet presja, lidhëza “dhe” fshihet, ndërsa pas fjalës “botuesve” shtohen fjalët “dhe personave të tjerë të përcaktuar me këtë ligj, si dhe të përpiluesve të bazave të të dhënave”

Neni 2

Neni 2 ndryshon si vijon:

“Shprehjet e veçanta të përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. “Publik” është ofrimi i veprës së autorit, në kushte të njëjta, numrit të pacaktuar të personave jashtë rrethit të rëndomtë familjar ose të të njohurve personalë;

2. “Publikim” është njohja e publikut me veprën e autorit, me pajtimin e autorit pavarësisht nga mënyra dhe forma;

3. “Botim” është riprodhimi i veprës së autorit, në numër të mjaftueshëm ekzemplarësh dhe distribuimi i tyre;

4. “Riprodhim” është përpunimi i ekzemplarit të veprës së autorit, ose një pjese të saj, të inçizuar në bazë materiale, drejtpërdrejt ose me ndërmjetësim, përkohësisht ose në mënyrë të përhershme, pavarësisht nga lloji i bazës së ekzemplarit, numri i ekzemplarëve dhe procedura;

5. “Distribuim” është lëshimi në qarkullim ose ofrimi në opinion për shitje, ose lloj tjetër i bartjes të së drejtës së pronësisë, duke përfshirë edhe huazimin dhe dhënen me qira të origjinalit ose ekzemplarit të veprës së autorit, si dhe importi i tyre për qarkullim të mëtejme, pavarësisht se a janë bërë legalisht;

6. “Qiradhënie” është shfrytëzimi për kohë të caktuar të origjinalit ose ekzemplarit të veprës së autorit, për interes ekonomik të drejtpërdrejt ose me ndërmjetësim;

7. “Huamarrje” është shfrytëzimi për kohë të caktuar i origjinalit ose ekzemplarit të veprës së autorit, pa interes ekonomik të drejtpërdrejt ose me ndërmjetësim, nëse kjo bëhet përmes organizatave në të cilat opinionin ka qasje;

8. “Ekspozim publik” është paraqitja në opinion e origjinalit ose ekzemplarit të veprës së artit figurativ, veprës së fotografuar ose veprës së krijuar në procedurë të ngjashme me fotografimin, të veprës nga sfera e artit të aplikuar, dizajnit, arkitekturës, urbanizmit, kartografisë, si dhe veprës tjetër të natyrës shkencore dhe teknike;

9. “Njoftimi publik” është shfrytëzimi i origjinalit ose ekzemplarit të veprës së autorit, në formë jomateriale, si vijon:

– “Ekzekutim publik” është paraqitja e drejtpërdrejt ose me ndihmën e mjeteve teknike, duke përfshirë paraqitjen e drejtpërdrejt në skenë;

– “Bartje publike” është paraqitja jashtë hapësirës ose vendit të shfaqjes, përmes altoparlantit, ekranit e ngjashëm;

– “Ofrim në disponim për opinionin” është shfrytëzimi individual i origjinalit ose ekzemplarit të veprës së autorit, në të cilën opinionin ka qasje përmes lidhjes ajrore ose rrjetit, në vendin dhe kohën të cilën shfrytëzuesi e zgjedh vetë;

– “Shfaqje publike” është paraqitja përmes mjeteve teknike të veprës kinematografike ose veprës tjetër audiovizuale, ose veprës nga sfera e fotografisë, artit figurativ, arkitekturës, urbanizmit, artit të aplikuar, dizajnit, kartografisë, si dhe veprave të natyrës shkencore e teknike;

– “Emetim radiodifuziv” është paraqitja e veprës së autorit përmes sinjaleve ajrore programore radiotelevizive, duke përfshirë satelitin ose përmes rrjetit, përfshirë sistemin kablovok ose të mikrovalëve. Emetimi radiodifuziv përmes satelitetit bëhet nën kontrollin dhe përgjegjësinë e organizatës radiodifuzive, dërgohen sinjale për emetimin e programit, të dedikuar për opinionin në vargun e pandërprerë të komunikimit që çon deri në satelit dhe prapa në tokë. Kur sinjalet programore janë të koduara, emetimi radiodifuziv përmes satelitetit, bëhet në kushte kur mjetet e dekodimit janë në qasje për opinionin, përmes organizatës radiodifuzive ose përmes personit tjetër me pajtimin e tij. Me “satelit” kuptojmë çfarëdo sateliti që punon në frekuencë, e cila në pajtim me dispozitën përkatëse të telekomunikimit, është e rezervuar për emetimin e sinjaleve për pranin nga opinionin ose për komunikim të mbyllur individual, por kushtet për pranimin e sinjaleve janë përkatëse me kushtet e pranimin nga opinionin, dhe

– “Riemetim radiodifuziv” është bartja e përnjëhershme në tërësi dhe e pandryshuar radiodifuzive, nëse e kryen organizata tjetër radiotelevizive ose nëse bëhet fjalë për bartje përmes riemetimit kablovik-bartjes përmes sistemit kablovik ose sistemit të mikrovalëve, kurse u dedikohet më tepër se njëqind lidhjeve kablovike me kusht që vepra fillimisht të emetohet nga shteti tjetër dhe

10. “Ripunim” është përkthimi, përpunimi, adaptimi, aranzhimi ose mënyrë tjetër e adaptimit të veprës burimore të autorit.”

Neni 3

Në nenin 7 paragrafi 1, pas fjalës “zgjedhjes” presja dhe fjala “dedikimit” fshihen.

Paragrafi 2 ndryshon, si vijon:

“Mbrotja e përmbledhjes nga paragrafi 1 i këtij neni nuk e përfshin përmbajtjen e saj dhe nuk ndikon në mbrotjen e të drejtave që kanë të bëjnë me përmbajtjet e përmbledhjes.”

Paragrafi 3 fshihet.

Neni 4

Pas nenit 7, shtohet neni i ri 7-a, si vijon:

“Neni 7-a

Baza e të dhënave sipas nenit 7 të këtij ligji është përmbledhje e veprave të pavarura të autorëve, veprave të krijimtarisë popullore, veprave të tjera, të dhënave ose

materialeve të tjera të renditura në mënyrë sistematike ose metodike dhe në të cilën mund të qasemi individualisht përmes mjeteve elektronike ose në mënyrë tjetër.

Mbrojtja e bazës së të dhënave sipas këtij ligji, nuk ka të bëjë me programet kompjuterike që shfrytëzohen për krijimin ose punën e bazave të të dhënave me qasje elektronike.”.

Neni 5

Në nenin 14, pas fjalës ”përmban”, fjala ”ekskluzive” fshihet.

Neni 6

Në nenin 16, në fjalinë hyrëse, fjala ”ekskluzive” dhe fjalët nga alineja 4 “në mënyrë si rëndom” fshihen.

Neni 7

Në nenin 17 paragrafi 3, fjala ”shuhet”, fshihet, ndërsa fjalët “e bartësit” zëvendësohen me fjalët “i kthehet autorit”.

Neni 8

Në nenin 19 paragrafi 1 ndryshon, si vijon:

“Autori ka të drejtë ekskluzive materiale ta shfrytëzojë veprën e tij dhe të lejojë ose ndalojë shfrytëzimin e veprës për: botim, riprodhim, distribuim, duke përfshirë edhe dhënien me qira ose huazimin, ekspozimin publik, paraqitjen publike dhe ripunimin.”.

Neni 9

Neni 21 ndryshon si vijon:

“Nëse origjinali i veprës artistike është shitur, ose në mënyrë tjetër është tjetërsuar, autori i saj ka të drejtë të njoftohet dhe të fitojë kompensim nga çdo shitje e ardhshme (në tekstin e mëtejshëm: e drejta e vazhdimësisë).

E drejta e vazhdimësisë nga paragrafi 1 i këtij neni nuk mund të bëhet lëndë për refuzim, disponim dhe ekzekutim gjyqësor.”.

Neni 10

Pas nenit 21, shtohen 10 nene të rinj 21-a, 21-b, 21-v, 21-g, 21-d, 21-gj, 21-e, 21-zh, 21-z dhe 21-x, si vijojnë:

“Neni 21-a

“Origjinali i veprës artistike” sipas nenit 21 të këtij ligji është vepra nga arti figurativ, grafik ose plastik, siç janë: pëlhura, kollazhë, piktura, vizatime, grafika, gravura, litografi, skulptura, keramikë, gdhendje, tapiceri, vepra në qelq, vepër fotografike dhe vepër e krijuar në procedurë të ngjashme me fotografimin, si dhe ekzemplarë të veprave të përmendura që konsiderohen si origjinale.

Ekzemplarët e veprave të përmendura që i ka krijuar vetë autori ose kanë qenë të krijuara me lejen e tij në numër të kufizuar, do të konsiderohen si origjinale dhe atyre zakonisht autori ua vë numrat, i nënshkruan ose në mënyrë tjetër përkatëse i lejon.

Neni 21-b

Kompensimi i autorit nga e drejta e vazhdimësisë përcaktohet sipas shkallëve si vijon:

- 4% nga çmimi i shitjes deri 50.000 euro me kundërvlerë në denarë;
- 3% nga çmimi i shitjes prej 50.000,01 deri 200.000 euro me kundërvlerë në denarë;
- 1% nga çmimi i shitjes prej 200.000,01 deri 350.000 euro me kundërvlerë në denarë;
- 0,5% nga çmimi i shitjes për pjesën e çmimit prej 350.000,01 deri 500.000 euro me kundërvlerë në denarë;
- 0,25% nga çmimi i shitjes për pjesën e çmimit mbi 500.000 euro me kundërvlerë në denarë.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni, llogaritet me kundërvlerë në denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë. Çmimi i shitjes nga paragrafi 1 i këtij neni, është vlera neto pa tatim.

Shuma më e lartë e kompensimit nuk guxon të tejkalojë 12.500 euro në kundërvlerë me denarë.

Kompensimin e autorit nga paragrafi 1 i këtij neni e paguan shitësi, përkatësisht galeristi, organizuesi i shitjes publike, galeria e arteve ose ndërmjetësuesi tjetër që bën shitjen e veprave artistike.

Neni 21-v

Autori, trashëguesit ose shoqatat për realizim kolektiv, kanë të drejtë të kërkojnë në afat prej tre vjetësh nga dita e shitjes së veprës së autorit nga subjektet nga neni 21-b paragrafi 4 i këtij ligji, informata të domosdoshme që të sigurohet arkëtimi i kompensimit të autorit nga stërshtitja, veçanërisht: për titujt e veprave të tjetërsuara, për pronarin dhe ndërmjetësuesin, për marrëveshjet e shitjes, për çmimin e shitjes e ngjashëm.

Neni 21-g

Nëse origjinali (dorëshkrimi) i veprës letrare ose muzikore është shitur, ose në mënyrë tjetër është tjetërsuar, autori i saj ka të drejtë të njoftohet dhe të fitojë kompensim në shumë prej 3% nga çmimi i shitjes i shprehur si neto vlerë pa tatim për çdo shitje të ardhshme.

Dispozitat nga neni 21-b paragrafi 4 dhe 21-v të këtij ligji, në mënyrë përkatëse zbatohen edhe për veprat nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 21-d

Pas mbarimit të së drejtës së distribuimit nga neni 25 i këtij ligji, autori ka të drejtë kompensim real nga huazimi.

E drejta e huazimit nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk ka të bëjë me objektet arkitektonike dhe ekzemplarët e origjinalët e veprave nga arti i aplikuar dhe dizajni.

Nga pagesa e kompensimit nga paragrafi 1 i këtij neni, përjashtohen institucionet publike si vijojnë:

- bibliotekat për origjinalet ose ekzemplarët e veprave të shkruara dhe bibliotekat për ekzemplarët e fonogrameve;
- galeritë dhe muzeumet për origjinalët dhe ekzemplarët e veprave figurative dhe të fotografive;
- kinotekat dhe institucionet nga sfera e arsimit për origjinalët ose ekzemplarët e videogrameve me vepra të inçizuara kinematografike dhe vepra tjera audiovizuale.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni nuk paguhet edhe gjatë huazimit të veprave ndërmjet institucioneve publike, përkatësisht institucioneve të tjera joprofitabile.

Neni 21-gj

Autori ka të drejtë për kompensim real për inçizimin tonik ose vizuel dhe fotokopjimin e veprës së tij, që bëhet për shfrytëzim privat nga neni 30-a i këtij ligji.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni për inçizim tonik dhe vizuel paguhet gjatë shitjes së parë ose importit të: aparateve për inçizim tonik dhe vizuel dhe bartësve të tjerë të rinj të painçizuar të tonit ose tonit dhe fotografisë.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni për fotokopjimin paguhet edhe: gjatë shitjes së parë ose importit të aparateve për fotokopjim dhe nga punimi i fotokopjeve, të dedikuara për shitje, për çdo muaj, sipas numrit të fotokopjeve.

Me fotokopjimin sipas këtij neni janë barazuar edhe teknikat e tjera për riprodhim, ndërsa me mjetet për inçizim tonik e vizuel janë barazuar të gjitha mjetet e tjera që mundësojnë arritjen e efektit të njëjtë.

E drejta e kompensimit nga paragrafi 1 i këtij neni nuk mund të bëhet lëndë për refuzim, disponim ose ekzekutim gjyqësor.

Neni 21-e

Obligim për pagesën e kompensimit nga neni 21-gj të këtij ligji kanë prodhuesit dhe importuesit e aparateve për inçizim tonik e vizuel, aparateve për fotokopjim, të bartësve të inçizuar e të painçizuar të tonit dhe tonit e fotografisë, si dhe personat që kryejnë shërbime të fotokopjimit.

Personat nga paragrafi 1 i këtij neni obligohen që, me kërkesën e shoqatës së autorëve t'i paraqesin të dhëna për llojin dhe numrin e aparateve të shitura ose të importuara dhe bartësve të tonit dhe tonit të fotografisë, si dhe të dhënat për fotografitë e bëra.

Neni 21-zh

Lartësinë e kompensimit të përgjithshëm nga neni 21-gj i këtij ligji, që i takon të gjithë bartësve të së drejtës nga ky ligj e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohet veç e veç për çdo lloj të aparateve të inçizimit tonik e vizuel, për çdo aparat për inçizim që për shkak të konstruksionit të tij nuk nevojitet material i veçantë për punën e tij (në shumë të dyfishtë nga e ajo e zakonshme), për çdo bartës të tonit dhe tonit e fotografisë në bazë të kohëzgjatjes së inçizimit të tij, për çdo aparat për fotokopjim në bazë të mundësisë për fotokopjim të numrit të ekzemplarëve në minutë dhe në bazë të mundësisë për fotokopjim me ngjyra (në shumë të dyfishtë nga fotokopjimi bardhë e zi), si dhe për çdo fotokopje të veçantë të dedikuar për shitje.

Qeveria e Republikës së Maqedonisë i harmonizon shumat e kompensimeve nga neni 21-gj i këtij ligji, varësisht nga ndryshimi i çmimeve të shpenzimeve të jetesës në Republikën e Maqedonisë.

Neni 21-z

Lartësia e kompensimit nga neni 21-gj paragrafi 2 i këtij ligji, për aparatet për inçizim tonik nuk mund të jetë më e madhe se 30,00 denarë për aparatin e importuar përkatësisht të shitur, e për aparatet për inçizim vizuel nuk mund të jetë më e madhe se 250,00 denarë për aparat të importuar përkatësisht të shitur.

Lartësia e kompensimit nga neni 21-gj paragrafi 2 i këtij ligji, për bartësit e rinj të painçizuar të tonit në kohëzgjatje deri 120 minuta, nuk mund të jetë më e madhe se 1,20 denarë për bartësin e tonit të importuar përkatësisht të shitur, e për bartësit e ri të painçizuar të tonit në kohëzgjatje mbi 120 minuta nuk mund të jetë më e madhe se 2,40 denarë për bartësin e tonit të importuar përkatësisht të shitur.

Lartësia e kompensimit nga neni 21-gj paragrafi 2 i këtij ligji, për bartësit e rinj të painçizuar të tonit dhe fotografisë në kohëzgjatje prej 180 minuta, nuk mund të jetë më e madhe se 2,40 denarë për bartësin e tonit dhe fotografisë të importuar përkatësisht të shitur, e për bartësit e rinj të painçizuar të tonit dhe fotografisë në kohëzgjatje mbi 180 minuta, nuk mund të jetë më e madhe se 3,60 denarë për bartësin e tonit dhe fotografisë, të importuar përkatësisht të shitur.

Neni 21-x

Lartësia e kompensimit nga neni 21-gj paragrafi 3 i këtij ligji për aparatet e fotokopjimit me kapacitet deri 12 ekzemplarë në minutë, nuk mund të jetë më e madhe se 500,00 denarë për aparatin e importuar përkatësisht të shitur, për aparatet e fotokopjimit me kapacitet prej 13 deri 36 ekzemplarë në minutë nuk mund të jetë më e madhe se 750,00 denarë për aparatin e importuar përkatësisht të shitur, ndërsa për aparatet e fotokopjimit me kapacitet mbi 36 ekzemplarë në minutë nuk mund të jetë më e lartë se 1.250,00 denarë për aparatin e importuar përkatësisht të shitur.

Lartësia e kompensimit nga neni 21-gj paragrafi 3 i këtij ligji, për çdo ekzemplar të fotokopjuar nuk mund të jetë më e madhe se 3% nga çmimi shitës për çdo ekzemplar të fotokopjuar.

Lartësia e kompensimit nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, për çdo aparat për fotokopjim me ngjyra, përkatësisht për çdo fotokopje me ngjyra e dedikuar për shitje personave fizikë është në shumë të dyfishtë.”.

Neni 11

Në nenin 25 pas paragrafit 1, shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

“Me mbarimin e të drejtës së distribuimit, autori e mban të drejtën për dhënien me qira të veprave të autorit, përveç objekteve të arkitekturës dhe të veprave të artit të aplikuar dhe dizajnit.”.

Neni 12

Neni 28 ndryshon si vijon:

“Shfrytëzimi i veprës së autorit pa bartjen e të drejtës përkatëse materiale, mund të bëhet vetëm për veprën e botuar të autorit, në rastet e përcaktuara me këtë ligj, në formë të shfrytëzimit të lejuar ligjor me kompensim si leje ligjore dhe në formë të shfrytëzimit të lejuar ligjor pa kompensim si shfrytëzim i lirë.

Shfrytëzimi nga paragrafi 1 i këtij neni bëhet në rastet e veçanta, që nuk janë në kundërshtim me shfrytëzimin e rregullt të veprës së autorit dhe që nuk i çenojnë intereset legjitime të autorit.

Gjatë shfrytëzimit nga paragrafi 1 i këtij neni, në rastet e përcaktuara me dispozitat e neneve 29, 32, 33, 34 paragrafi 1 alineja 1, 35 dhe 42 të këtij ligji, shënohet origjina dhe autori i veprës, nëse kjo është shënuar në veprën e shfrytëzuar, përveç rasteve kur këtë e pamundëson mënyra e shfrytëzimit.”.

Neni 13

Neni 29 ndryshon si vijon:

“Me ligj lejohet riprodhimi i teksteve shkollore, abetareve dhe publikimeve të tjera të natyrës së ngjashme, veprave të autorëve në pjesë ose në tërësi kur bëhet fjalë për vepra të shkurtëra të autorëve dhe vepra nga sfera e fotografisë, artit figurativ dhe të aplikuar, arkitekturës, dizajnit dhe kartografisë, ekskluzivisht për ilustrim në mësim me qëllim jokomercial.

Me ligj lejohet edhe riprodhimi në tërësi i shkrimeve aktuale në shtypin e përditshëm e periodik, si dhe të komenteve të emisioneve radiodifuzive në të cilat debatohet për çështje me ineres më të gjërë nga sfera e ekonomisë, politikës, religjionit, artit, shkencës dhe ngjashëm, përveç nëse e drejta për shfrytëzimin e këtyllë nuk mbahet në mënyrë të prerë nga ana e autorit.

Shfrytëzimi nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, në mënyrë analoge zbatohet edhe për paraqitjen publike.”.

Neni 14

Pas nenit 30, shtohet neni i ri 30-a, si vijon:

“Neni 30-a

Me ligj lejohet riprodhimi i veprës së autorit, më së shumti deri në tri kopje nga personi fizik për shfrytëzim privat, për qëllime jokomerciale, as drejtpërdrejt as me ndërmjetësim.

Riprodhimi, sipas paragrafit 1 të këtij neni, nuk ka të bëjë në vëllim për tërë veprën, si vijon: për veprën letrare, përveç nëse tirazhi ka mbaruar para së paku dy vjetësh; për botimin grafik të veprës muzikore, përveç përshkrimit me dorë; për bazat e të dhënave në formë joelektronike, si dhe për objekt arkitektonik nëse me këtë ligj ose me marrëveshje nuk është përcaktuar ndryshe.”.

Neni 15

Në nenin 32 në fjalinë hyrëse, lidhëza ”ose” zëvendësohet me lidhëzën “dhe”.

Alineja 2 ndryshon, si vijon:

“Fjalimet publike politike dhe shkëputje nga fjalimet publike dhe ligjëratat ose veprat e ngjashme para organeve shtetërore, fetare ose të tjera.”.

Alineja 3 fshihet.

Neni 16

Në nenin 33 paragrafët 1 dhe 2 ndryshojnë, si vijojnë:

“Lejohet ekzekutimi publik i veprës së autorit për ilustrim në mësimin e drejtpërdrejtë jokomercial dhe në manifestimet jokomerciale shkollore, nëse pjesëmarrësit e manifestimeve nuk marrin kompensim.

Lejohet riprodhimi dhe shfaqja publike e veprave të autorëve të emetuara në radiotelevizion, për ilustrim në mësimin e drejtpërdrejtë jokomercial.”.

Neni 17

Neni 34 ndryshon si vijon:

“Lejohet riprodhimi më së shumti në tri kopje, i veprës së autorit pa qëllim komercial për:

-qëllime shkencore, në vëllim të arsyeshëm për qëllimin e shfrytëzimit dhe

-për shfrytëzim nga personat me nevoja të veçanta, me kusht që shfrytëzimi të lidhet drejtpërdrejt me nevojat e tyre.

Riprodhimi, sipas paragrafit 1 të këtij neni, nuk ka të bëjë në vëllim për tërë veprën dhe për veprën letrare, përveç nëse tirazhi ka mbaruar para së paku dy vjetësh; për botimin grafik të veprës muzikore, përveç përshkrimit me dorë; për bazat e të dhënave në formë joelektronike, për programin kompjuterik si dhe për objektin arkitektonik nëse me këtë ligj ose me marrëveshje nuk është përcaktuar ndryshe.”.

Neni 18

Pas nenit 34 shtohet neni i ri 34-a si vijon:

“Neni 34-a

Riprodhimi i veprës autoriale pa qëllim komercial është i lirë, por më së shumti në tri kopje për përdorim personal të institucioneve jopërfutuese (arkivat, bibliotekat, kinotekat, muzetë, institucionet kulturore, arsimore, shkencore dhe të ngjashme) me kusht që riprodhimet të bëhen nga kopja personale ose kopja e institucionit tjetër të ngjashme, për shkak të ruajtjes dhe mbrojtjes së veprës.

Riprodhimi sipas paragrafit 1 të këtij neni, nuk ka të bëjë me vëllimin e tërë veprës edhe atë veprës letrare, përveç kur tirazhi është shterrur para së paku dy vjetësh; me botimin grafik të veprës muzikore, përveç me përshkrim me dorë; në bazë të të dhënave në formë joelektronike; me program kompjuterik si edhe me objekt arkitektonik në qoftë se me këtë ligj ose marrëveshje nuk është përcaktuar ndryshe.

Është i lirë njoftimi publik ose vënia në disponim të publikut i veprës autoriale për shkak të kërkimit ose përsosjes personale të individëve në vende të caktuara në organizatat nga paragrafi 1 i këtij neni, në qoftë se veprat nuk mund të blehen ose për to nuk është e nevojshme leje e posaçme për shfrytëzim, e janë pjesë e koleksioneve të këtyre organizatave”.

Neni 19

Në nenin 35 pas fjalës “sqarim” shtohet fjala “ilustrim”.

Neni 20

Pas nenit 37 shtohet neni i ri 37-a si vijon:

“Neni 37-a

Shfrytëzuesi ligjor i përmbledhjes nga neni 7-a, paragrafi 2 i këtij ligji ose i kopjeve të saj, në qoftë se është e nevojshme për qasjen të përmbajtjet përbërëse dhe për shfrytëzimin e tyre të zakonshëm, lirisht mund të:

-riprodhojë, përpunojë, distribuojë ose në cilëndo mënyrë njofton publikisht ose

-në cilëndo mënyrë t’i riprodhojë, distribuojë dhe në mënyrë tjetër publikisht t’i njoftojë rezultatet nga veprimet e përpunimit të asaj përmbledhjeje.

Me shitjen e parë të kopjeve të përmbledhjeve nga paragrafi 1, alineja 1 e këtij neni, përfundon e drejta e kontrollit të shitjes së mëtejshme të këtyre kopjeve.

Çdo dispozitë nga marrëveshja, në kundërshtim me paragrafin 1 të këtij neni, është e pavlefshme”.

Neni 21

Neni 38 ndryshon si vijon:

“Është i lirë shfrytëzimi i veprave autoriale që gjenden në ekspozita publike, shitje, ankande, panaire dhe ngjashëm, në vëllim të domosdoshëm për reklamimin e atyre ndodhive përmes katalogëve dhe formave të tjera, nga ana e organizatorit të tyre, duke përjashtuar çfarëdo shfrytëzimi tjetër komercial”.

Neni 22

Pas nenit 39 shtohet neni i ri 39-a si vijon:

“Neni 39-a

Është i lirë shfrytëzimi i veprës autoriale si objekt arkitektonik ose të vizatimit ose të planit të objektit për shkak të rikonstruimit të tij”.

Neni 23

Neni 40 ndryshon si vijon:

“Është i lirë shfrytëzimi i veprës autoriale për qëllimet e sigurisë publike, si edhe para arbitrazheve, organeve gjyqësore, administruese ose organeve të tjera shtetërore, në vëllim që është i domosdoshëm për dhënien e provave, marrjen e vendimeve, arsyetimin dhe shpalljen e tyre.

Është i lirë shfrytëzimi i veprës autoriale gjatë ceremonive fetare ose kremtimit të festave shtetërore”.

Neni 24

Pas nenit 41 shtohet neni i ri 41-a si vijon:

“Neni 41-a

Është i lirë riprodhimi i përkohshëm i veprave autoriale me karakter të rastit ose të rastësishëm, i cili është pjesë përbërëse dhe thelbësore e procesit teknologjik, që si i tillë nuk ka vlerë ekonomike të pavarur dhe është me dedikim të vetëm që të mundësojë:

- transmetim në rrjet mes personave të tretë përmes ndërmjetësuesit ose

- shfrytëzimit të autorizuar, në pajtim me këtë ligj”.

Neni 25

Pas nenit 42 shtohet neni i ri 42-a si vijon:

“Neni 42-a

Dispozitat nga nenet prej 28 deri më 42 të këtij ligji, nuk kanë të bëjnë me programet kompjuterike, ndërsa për të njëjtat zbatohen dispozitat nga nenet 100 dhe 101 të këtij ligji”.

Neni 26

Në nenin 45 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2 si vijon:

“Në rast të koautorësisë të veprës kinematografike ose veprës tjetër audiovizuale, afati i zgjatjes së mbrojtjes llogaritet prej vdekjes së të gjallit të fundit nga personat vijues: regjisorin kryesor, autorin i skenarit, autorin i dialogëve dhe kompozitorin i muzikës të krijuar posaçërisht për shfrytëzim në vepër kinematografike ose në vepër tjetër audiovizuale”.

Neni 27

Nenet 47 dhe 50 fshihen.

Neni 28

Në nenin 57 paragrafin 1 fjalët: “me kontratë ose në mënyrë tjetër ligjore” dhe presjet para dhe pas fjalëve të cituara, fshihen.

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Bartja e të drejtave materiale dhe të tjerave të autorit, bëhet me anë të kontratës në qoftë se me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe. Kontrata për bartje e cila nuk është lidhur në formë të shkruar, nuk përfundon me ndikim juridik”.

Pas paragrafit 2 shtohet paragrafi i ri 3, si vijon:

“Kontrata për bartje nga paragrafi 2 i këtij neni posaçërisht përmban: llojin e të drejtave që barten, vëllimin e tyre dhe kohëzgjatjen, territorin në të cilin vlejnë të drejtat, afatin për publikimin e veprës dhe kompensimin autorial”.

Në paragrafin 3 i cili bëhet paragraf 4, numri “1” zëvendësohet me numrin “2”.

Neni 29

Në nenin 58 fjala “publikim” zëvendësohet me fjalën “botim”.

Neni 30

Në nenin 66 në paragrafin 3, fjala "përkatës" zëvendësohet me fjalën "të drejtë".

Neni 31

Në nenin 69 në paragrafin 1, fjala "pagimit të zakonshëm" zëvendësohet me fjalët "kompensim të drejtë".

Në paragrafin 2 pas fjalës "të përcaktuar" shtohet fjala "të drejtë".

Neni 32

Në nenin 71 paragrafi 5 ndryshon si vijon:
"Me realizimin e tërheqjes, e drejta materiale i kthehet autorit".

Neni 33

Në nenin 73 pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4 si vijon:

"Konsiderohet se autori, me kontratën për botim e ka bartur mbi botuesin të drejtën e botimit të vetëm një botimi bibliografik respektivisht të drejtën për vetëm një shumim në qoftë se me atë kontratë nuk është përcaktuar ndryshe".

Neni 34

Në nenin 83 paragrafi 3 pas fjalës "vepër", fjalët "përveç të drejtës për distribuim" fshihen.

Neni 35

Neni 84 fshihet.

Neni 36

Në nenin 85 paragrafi 1 pas fjalëve: "autori i asaj vepre" shtohen fjalët: "përveç të drejtës për dhënie me qira", fjala "dhjetë" zëvendësohet me fjalën "pesë", ndërsa pas pikës shtohet fjali e re si vijon: "Përfshirimi nga ky paragraf, për të drejtën e dhënies me qira, nuk ka të bëjë me bartjen e të drejtës për dhënie me qira te prodhimi i filmit".

Në paragrafin 2 pas fjalës "kompensim" shtohen fjalët: "për çdo lloj të drejte materiale".

Pas paragrafit 2 shtohen dy paragrafë të ri 3 dhe 4 si vijon:

"Pavarësisht nga paragrafi 1 dhe 2 i këtij neni, autori ka të drejtë në kompensim të drejtë për çdo dhënie me qira.

Autori nuk mund të heqë dorë nga e drejta nga paragrafi 3 i këtij neni".

Neni 37

Në nenin 86 në alinenë 2 fjalët "të veprës kolektive dhe", fshihen.

Neni 38

Në nenin 87, pas presjes, pas fjalëve "video film" shtohen fjalët "si edhe", ndërsa fjalët "si edhe vepër tjetër" fshihen.

Neni 39

Neni 88 ndryshon si vijon:
"Autorë të veprës audiovizuele, sipas këtij ligji janë: shkrimtari i skenarit, regjisor kryesor dhe xhiruesi kryesor. Në rastin kur animacioni i cili tdo lloji është element thelbësor i veprës, autor konsiderohet edhe vizatuesi kryesor. Në rastet kur muzika është elementi thelbësor i veprës, autor konsiderohet edhe autori i muzikës të krijuar posaçërisht për shfrytëzim në veprën audiovizuele".

Neni 40

Neni 90 fshihet.

Neni 41

Në nenin 91 paragrafi 3 në alinenë 2 fjala "dhjetë" zëvendësohet me fjalën "pesë".

Alineja 3 ndryshon si vijon:

"- e drejta për kompensim të drejtë nga producenti i filmit, për çdo shfrytëzim nga paragrafi 2 i këtij neni".

Neni 42

Në nenin 92 paragrafi 2 fjalët "dhe të drejta të tjera" fshihen.

Në paragrafin 4 alineja 3 ndryshon si vijon:
"-autorët e mbajnë të drejtën për kompensim të drejtë prej producentit të filmit, për çdo shfrytëzim nga paragrafi 2 i këtij neni".

Neni 43

Në nenin 94 paragrafi 1, pas fjalës "kur" shtohen fjalët: "regjisor kryesor do të përcaktojë se", e fjalët: "në pajtim me kontratën mes regjisorit kryesor dhe producentit të filmit" fshihen.

Neni 44

Neni 98 ndryshon si vijon:

"Në rastin kur programi kompjuterik është përgatitur nga punëtori, gjatë kryerjes së obligimeve të tij të punës ose pas udhëzimit të punëdhënësit, konsiderohet se të drejtat materiale të autorit të programit, ekskluzivisht dhe pakufishëm i janë bartur punëdhënësit, në qoftë se me kontratë nuk është përcaktuar ndryshe".

Neni 45

Neni 99 ndryshon si vijon:

"Në qoftë se me nenet 100 dhe 101 të këtij ligji nuk është përcaktuar ndryshe, autori i programit kompjuterik ka të drejtë materiale ekskluzive që ta shfrytëzojë programin dhe të lejojë ose të ndalojë shfrytëzim të programit për:

-riprodhim, si edhe futje, paraqitje, shfrytëzim, bartje ose ruajtje të programit kompjuterik, në qoftë se këto veprime imponojnë riprodhim të tillë:

-përkthim, adaptim ose cilido përpunim tjetër, si edhe riprodhim i rezultateve të atij përpunimi, pa i cenuar të drejtat e personit i cili e ka kryer përpunimin e tillë dhe

-distribuimi i origjinalit të programit kompjuterik ose kopjeve të tij në cilëndo formë.

Dispozita nga neni 25 i këtij ligji, zbatohet edhe në raste të programeve kompjuterike nga paragrafi 1 alineja 3 e këtij neni.

Autori me kontratë mund t'ia bartë personit të tretë të drejtat nga paragrafi 1 i këtij neni".

Neni 46

Në nenin 100 në paragrafin 1 pas fjalës "dedikim" shtohen fjalët: "për veprimet nga neni 99".

Në paragrafin 2 pas fjalëve: "dy kopje të programit" shtohen fjalët "prej të cilave njëra është rezerve".

Në paragrafin 3 pas fjalës "ta" shtohet fjala "përcjellë" dhe vihet presje.

Paragrafi 4 fshihet.

Paragrafi 5 bëhet paragrafi 4 dhe në të fjalët "paragrafët 2,3 dhe 4" zëvendësohen me fjalët "paragrafët 2 dhe 3".

Neni 47

Neni 102 ndryshon si vijon:

"Konsiderohet se ndonjë person i cenon të drejtat ekskluzive sipas këtij ligji, kur ka ditur ose ka mund të dijë se distribuon ose posedon kopje të palejuara të programeve kompjuterike për qëllime komerciale".

Neni 48

Pas nenit 102 shtohet neni i ri 102-a si vijon:

"Neni 102-a

Konsiderohet se ndonjë person i cenon të drejtat ekskluzive sipas këtij ligji, kur ka ditur ose ka mund të dijë se distribuon ose posedon për qëllime komerciale cilëndo teknologji, mjete ose pjesë përbërëse të tyre, qëllimi i të cilave është mënjanimi i pautorizuar ose ndërrimi i masave teknologjike të nenit 158, paragrafi 3 i këtij ligji, të shfrytëzuara për mbrojtjen e programit kompjuterik".

Neni 49

Në nenin 103 shtohet paragrafi i ri 1, si vijon:
 “Për programet kompjuterike nuk vlejné dispozitat për të drejtën për heqje dorë nga neni 17 i këtij ligji”.

Në paragrafin 1 i cili bëhet paragrafi 2 numri “102” zëvendësohet me fjalët “102-a”.

Neni 50

Në nenin 104, pas kllapës së fjalës “producent” vihet presje dhe shtohen fjalët “si edhe përpiluesve të bazave të të dhënave”, ndërsa pas fjalës “emisione” fjala “ose” fshihet dhe vihet presje, ndërsa pas fjalës “edicione” shtohen fjalët “dhe baza të të dhënave”.

Neni 51

Neni 105 ndryshon si vijon:

“Dispozitat e këtij ligji për pjesët e veprës autoriale, për përkufizimet e të drejtave materiale, për llogaritjen e zgjatjes së veprës autoriale si edhe për bartjen e të drejtës autoriale, zbatohen në mënyrë përkatëse edhe mbi të drejtat e ngjashme.

Dispozitat nga nenet 21-gj, 21-e, 21-zh, 21-x, 22, 23, 24, 25, 27 paragrafi 1 dhe 2, 28, 29, 30-a, 32, 33, 34, 34-a, 35, 36, 37, 40, 40-a, 41 dhe 41-a të këtij ligji, zbatohen në vëllim dhe në raste përkatëse në lloje të drejtave të veçanta të ngjashme.

Kufizimi i të drejtave materiale të përpiluesve të bazave të të dhënave me mbrojtje “sui generis”, bëhet sipas nenit 134-d të këtij ligji”.

Neni 52

Në nenin 109 dhe 110, fjala “ekskluzive” fshihet.

Në nenin 109 në alinenë 2 pas fjalës “solisti” shtohen fjalët “kur ajo e mundëson mënyrën e shfrytëzimit”.

Neni 53

Në nenin 111 në paragrafin 1 fjalët “përkatëse” dhe “posaçërisht” fshihen.

Alineja 5 fshihet.

Në alinenë 6 e cila bëhet aline 5 pas fjalëve “distribui” shtohen fjalët “duke përfshirë edhe dhënien me qira”.

Alineja 7 bëhet alineja 6 ndryshon si vijon:

“-vënie të inçizimit në disponim të publikut;”.

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Me shitjen e parë të origjinalit ose kopjes të ekzekutimit të inçizuar në Republikën e Maqedonisë, të bëra me pajtim të prerë ose të heshtur të ekzekutuesit, konsiderohet se e drejta e distribuimit të atij origjinali ose kopjes në territorin e Republikës së Maqedonisë është shterrur, me përjashtim të dhënies me qira të inçizimit të ekzekutimit”.

Neni 54

Në nenin 112, fjala “publikim” zëvendësohet me fjalën “shfrytëzim”, ndërsa pas fjalës “ekzekutim” vihet presje dhe shtohen fjalët “në pajtim me nenin 119 të këtij ligji”.

Neni 55

Pas nenit 112 shtohet neni i ri 112-a, si vijon:

“Neni 112-a

Me lidhjen e marrëveshjes për prodhimin e fonogrameve, konsiderohet se ekzekutuesi, për ekzekutimin e tij ka të drejtë kompensimi, veçanërisht për çdo të drejtë materiale të bartur.

Pavarësisht nga marrëveshja nga paragrafi 1 i këtij neni, ekzekutuesi ka të drejtë në kompensim të drejtë nga producenti fonogramor për çdo shfrytëzim.

Ekzekutuesi nuk mund të heqë dorë nga e drejta e përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni”.

Neni 56

Në nenin 113, në paragrafin 1, fjalët “fonograme ose” dhe fjalët “producentit fonogramor, respektivisht” fshihen, presja para fjalës “distribui” zëvendësohet me fjalën “dhe” ndërsa fjalët “dhe e drejta e dhënies me qira” fshihen.

Në paragrafin 2, fjalët “producenti fonogramor dhe nga” fshihen, ndërsa fjalët “dhënie me qira” zëvendësohen me fjalën “shfrytëzim”.

Neni 57

Neni 117 ndryshon si vijon:

“Producent fonogramor, sipas këtij ligji, është person fizik ose juridik i cili do të ndërmarrë iniciativë dhe përgjegjësi për inçizimin e parë të fonogramit.

Fonogram, sipas këtij ligji, është inçizimi i tingujve të ndonjë ekzekutimi, tingujve ose dukurive tingullore të tjera, përveç inçizimeve të përmbajtura në veprën audiovizuale. Inçizim, sipas këtij paragrafi është regjistrimi i tingujve në bartës të tonit nga i cili ato mund të jenë të pranuar, riprodhuar ose të njoftuar me ndihmën e mjeteve teknike”.

Neni 58

Neni 118 ndryshon si vijon:

“Producenti fonogramor ka të drejta materiale ekskluzive të shfrytëzojë ose të lejojë ose të ndalojë, shfrytëzimin e fonogrameve të veta për: riprodhim, distribuim duke përfshirë edhe dhënie me qira, botimin si edhe vënien në disponim të publikut. Për të drejtën e distribuimit, zbatohet në mënyrë përkatëse neni 111, paragrafi 2 i këtij ligji”.

Neni 59

Neni 119 ndryshon si vijon:

“Kopje ose riprodhim fonogrami mund të shfrytëzohet pa leje të producentit fonogramor, në qoftë se është botuar për qëllim komercial edhe atë për: transmetim publik, emitim radiodifuziv dhe riemitim radiodifuziv. Në atë rast, shfrytëzuesi është i obliguar që gjatë çdo shfrytëzimi t’i paguajë producentit fonogramor kompensim të drejtë në shumë të vetme për të drejtat e producentit fonogramor dhe për të drejtat e ekzekutuesit në qoftë se me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Fonogram i vënë në disponim të publikut me leje të producentit fonogramor, konsiderohet i botuar për qëllime komerciale dhe shfrytëzohet nën kushte të përcaktuara me paragrafin 1 të këtij neni.

Producenti fonogramor është i obliguar që ekzekutuesit të fonogramit t’ia paguajë gjysmën e kompensimit nga paragrafi 1 i këtij neni në qoftë se me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe”.

Neni 60

Neni 121 ndryshon si vijon:

“Producenti filmi, sipas këtij ligji është personi fizik apo juridik i cili mban ose e organizon hartimin e videogramit dhe ka përgjegjësi për finalizimin e tij.

Videogram, sipas këtij ligji, është kopja e parë standarde (vepër audiovizuale) apo inçizimi i parë audiovizuel. Inçizim audiovizuel sipas këtij ligji, është regjistrimi i fotografive lëvizëse, me apo pa zë, përkatësisht tingujve apo paraqitjes së tingujve të mbartësi i zërit dhe fotografisë, prej të cilëve ato mund të pranohen, riprodhohen ose publikohen me ndihmën e mjeteve teknike”.

Neni 61

Neni 122 ndryshon si vijon:

“Producenti i filmit nga neni 121 i këtij ligji ka të drejtë ekskluzive në riprodhuesion, në distribuim përfshirë këtu edhe qiradhënien, botim, si edhe në njoftimin publik të llojit përkatës të videogrameve vetjake. Për të drejtën në distribuim në mënyrë përkatëse aplikohet neni 111 paragrafi 2 i këtij ligji.”

Neni 62

Pas nenit 128 titulli i Nënkapitullit 5 dhe neni 129 ndryshojnë si vijon:

“Të drejtat e organizatave radio dhe televizive

Neni 129

Organizata radio dhe televizive (në tekstin e mëtejme: organizatë RTV) ka të drejtë ekskluzive që t’i shfrytëzojë ose të japë pëlqim apo ta ndalojë shfrytëzimin e emisioneve vetjake për:

- emetim dhe riemetim radiodifuziv;
- transmetim publik, në qoftë se i njëjti është realizuar në vende në të cilat publiku ka arritshmëri përmes arkëtimit nga hyrja;

- vënien në disponim të publikut, përfshirë edhe distribuimin përmes rrjetit elektronik për komunikim (riemetim kabllovik);

- incizim, riprodhimin e incizimeve dhe distribuimin e incizimeve;

- distribuimin e sinjaleve programore të transmetuara përmes satelitëve për komunikim nga ana e emetuesve të tjerë, distributorëve kabllovik dhe distributorëve të tjerë.

Me shitjen e parë të incizimit ose kopjes së incizimit të programit në Republikën e Maqedonisë, i transmetuar me pëlqim të prerë ose të heshtur të organizatës RTV, konsiderohet se e drejta e distribuimit të incizimit të atillë apo kopjes së incizimit të atillë në territorin e Republikës së Maqedonisë është shtetur”.

Neni 63

Në nenin 130 në titullin e Nënkapitullit 6, pas fjalës “botuesit” shtohen fjalët: “ dhe persona të tjerë”.

Neni 64

Neni 132 ndryshohet si vijon:

“Botuesi i cili herën e parë në mënyrë ligjore do të botojë apo personi i cili për herë të parë do të komunikojë vepër autori të pabotuar, të cilës i ka skaduar e drejta e autorësisë, gëzon mbrojtje të barabartë mbi të drejtat materiale të autorit, të përcaktuara me këtë ligj”.

Neni 65

Neni 133 ndryshon si vijon:

“Personi fizik i cili do të krijojë koment shkencor ose kritik apo vështrim ndaj veprës së autorit paraprakisht të botuar ndaj të cilës ka skaduar e drejta e autorit, gëzon mbrojtje të barabartë me të drejtat materiale të autorit, të përcaktuara me këtë ligj”.

Neni 66

Neni 134 ndryshon si vijon:

“Të drejtat nga neni 131 paragrafi 2 dhe neni 133 të këtij ligji, kanë afat 25 vjetësh nga botimi ligjor.

Të drejtat nga neni 132 të këtij ligji, kanë afat 25 vjetësh, nga botimi i parë ligjor apo nga komunikimi i parë publik ligjor”.

Neni 67

Pas nenit 134 shtohet Nënkapitulli i ri 7 me gjashtë nene të reja: 134-a, 134-b, 134-v, 134-g, 134-d dhe 134-gj, si vijojnë:

“Nënkapitulli 7

TË DREJTAT E HARTUESVE TË BAZAVE TË TË DHËNAVE ME MBROJTJE “SUI GENERIS”

Neni 134-a

Hartuesi i bazës së të dhënave ka të drejtë që ta parandalojë ekstraktimin dhe/ose shfrytëzimin e përsëritur të tërësisë apo pjesëve të rëndësishme të bazës së të dhënave, në qoftë se prezenton se ka bërë investim esencial cilësor dhe/ose kuantitativ në grumbullimin, verifikimin apo prezentimin e përmbajtjes së tij (në tekstin e mëtejme: mbrojtje “sui generis”).

Mbrojtja “sui generis” aplikohet pavarësisht nga ajo se baza e të dhënave ose pjesët përbërëse të saj a gëzojnë mbrojtje juridike të autorit sipas këtij ligji ose sipas dispozitave të tjera.

Mbrojtja “sui generis” do të aplikohet pa u cenuar të drejtat ekzistuese sa i përket përmbajtjes së bazës së të dhënave.

Neni 134-b

Mbrojtja “sui generis” e bazës së të dhënave i përfshin:

- tërë përmbajtjen e bazës së të dhënave ;

- pjesët esenciale të përmbajtjes së saj, të vlerësuara në mënyrë cilësore dhe/ose kuantitative;

- pjesët e parëndësishme nga përmbajtja e saj, kur ato shfrytëzohen në mënyrë të përsëritur dhe sistematike dhe në kundërshtim me shfrytëzimin e rregullt ose në masë të paarsyeshme i cenojnë interesat juridike të hartuesit të bazave të të dhënave.

Mbrojtja “sui generis” e bazës së të dhënave nuk aplikohet ndaj programeve të kompjuterëve të shfrytëzuar për hartimin apo për punë të bazave të të dhënave të arritshme përmes mjeteve elektronike.

Neni 134-v

Hartuesi i bazës së të dhënave ka të drejtë ekskluzive që ta lejojë apo parandalojë ekstraktimin dhe shfrytëzimin e përsëritur.

“Ekstraktim” sipas këtij ligji, paraqet mbartja e përhershme ose e përkohshme e tërë përmbajtjes apo të një pjese esenciale nga përmbajtja e bazave të të dhënave në bazë tjetër materiale edhe atë në çdo mënyrë dhe formë.

“Shfrytëzimi i sërishëm” sipas këtij ligji, paraqet çdo formë publikimi e tërë përmbajtjes apo të një pjese nga përmbajtja e bazave të të dhënave përmes distribuimit të ekzemplarëve, vënies në disponim të publikut ose formave të tjera të komunikimit publik. Me shitjen e parë të ekzemplarit nga baza e të dhënave nga ana e bartësit të së drejtës apo me pëlqimin e tij, shterret e drejta e kontrollit mbi shitjen e mëturjeshe të ekzemplarëve.

Huazimi publik sipas këtij ligji, nuk paraqet shfrytëzim sipas paragrafit 2 dhe 3 të këtij neni.

Neni 134-g

Hartuesi i bazës së të dhënave të publikuara, nuk guxon ta pengojë shfrytëzuesin ligjor nga shfrytëzimi i pjesëve të parëndësishme të përmbajtjes së saj e vlerësuar në mënyrë cilësore dhe/ose kuantitative për çdo lloj qëllimesh. Kur shfrytëzuesi ligjor është i autorizuar që të shfrytëzojë vetëm një pjesë nga bazat e të dhënave, ky paragraf do të aplikohet vetëm për atë pjesë.

Shfrytëzuesi ligjor i bazës së të dhënave të publikuara nuk guxon të ndërmarrë kurrfarë veprimesh në kundërshtim me shfrytëzimin e rregullt dhe/ose veprime që në masë të paarsyeshme i cenojnë interesat ligjore të hartuesit të bazave të të dhënave.

Shfrytëzuesi ligjor i bazës së të dhënave të publikuara nuk guxon t'i shkaktojë dëm bartësit të së drejtës së autorësisë apo të drejtave të afërta që kanë të bëjnë me veprat apo lëndët e të drejtave të afërta që janë të përmbajtura në bazën e të dhënave.

Dispozitat nga marrëveshja që janë në kundërshtim me këtë nen janë të pavlefshme.

Neni 134-d

Shfrytëzimi i pjesëve esenciale nga përmbajtja e bazës së të dhënave nga ana e shfrytëzuesit ligjor është i lirë si:

- ekstraktimi nga baza joelektronike e të dhënave për qëllime private;

- ekstraktimi për shkak të ilustrimit në procesin arsimor ose për kërkime shkencore, në qoftë se burimi është i cekur dhe në vëllim i arsyetuar me qëllimin jokomercial;

- ekstraktim dhe/ose shfrytëzim i sërishëm për qëllime të sigurisë publike, në procedurat administrative dhe gjyqësore.

Dispozitat nga neni 28 deri në nenin 42 të këtij ligji, nuk aplikohen ndaj brojtjes “sui generis”.

Neni 134-gj

Të drejtat e hartuesit të bazës së të dhënave vlejnë 15 vjet, pas përfundimit të hartimit të bazës së të dhënave. Në qoftë se, në atë periudhë ajo është publikuar në mënyrë ligjore, të drejtat do të vlejnë 15 vjet nga publikimi i atillë i parë.

Mënyra e përllogaritjes së kohëzgjatjes së mbrojtjes e përcaktuar në nenin 51 të këtij ligji, në mënyrë përkatese aplikohet ndaj mbrojtjes “sui generis”.

Afati i mbrojtjes i përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, rishtas fillon të rrjedhë sipas secilit ndryshim të rëndësishëm, i vlerësuar në mënyrë cilësore dhe/ose kuantitative, në përmbajtjen e bazës së të dhënave duke e përfshirë edhe çdo ndryshim të rëndësishëm i cili del nga kumulimi i plotësimeve shtesë të një pas njëshme, shlyerjeve apo ndryshimeve që e vlerësojnë bazën e të dhënave si investim të ri esencial i vlerësuar në mënyrë cilësore ose kuantitative.”

Neni 68

Në nenin 139 në alinenë 1 fjala “publikim” zëvendësohet me fjalët “njoftim publik”.

Alineja 2 ndryshon si vijon:

– “riproduksion për shfrytëzim privat;”.

Pas alinesë 2 shtohet aline e re 3, si vijon:

– “kompensim nga çdo shitje e radhës e veprës artistike origjinal sipas nenit 21-a të këtij ligji, si e drejtë që i takon dhe”.

Alineja 3 bëhet aline 4 dhe fjala “kablloviqe” zëvendësohet me fjalën “kablloviqe”.

Neni 69

Neni 140 ndryshon si vijon:

“Në mënyrë kolektive mund të realizohen këto të drejta:

- kompensimi nga huamarrja;
- riprodursioni i veprave muzikore dhe letrare në fonograme dhe videograme (të drejta mekanike);
- qiradhënia e fonogrameve dhe videogrameve;
- riprodursioni ose njoftimi publik në librat shkollore, abetare dhe në publikime të tjera të natyrës së ngjashme të veprave të autorit në pjesë apo në tërësi kur bëhet fjalë për vepra autori të shkurtëra nga fusha e fotografisë, artit të bukur figurativ, arkitekturës, dizajnit dhe fotografisë, ekskluzivisht për shkak të ilustrimit në procesin arsimor me qëllim jokomercial;

- riprodursioni ose njoftimi publik në tërësi i shkrimeve aktuale nga shtypi ditor apo periodik si edhe komentet nga emisionet radiodifuzive në të cilat debatohet për çështje me interes më të gjerë nga fusha e ekonomisë, politikës, religjionit, artit, shkencës dhe ngjashëm, përveç nëse e drejta e këtij shfrytëzimi në mënyrë të prerë nuk është ruajtur nga ana e autorit;

- riprodursioni, të shfaqurit publik dhe njoftime tjera publike të veprave të autorit në porosi propagandistike në kohëzgjatje prej 60 sekondash dhe

- riprodursioni i veprave të autorit të eksponuara në vende publike, për qëllime komerciale.

Në mënyrë kolektive mund të realizohen edhe lloje të tjera të shfrytëzimit të veprave të autorit, në qoftë se është në interes të autorëve”.

Neni 70

Neni 141 ndryshon si vijon:

“Sendërtim kolektiv kryejnë shoqatat e autorëve, përkatësisht shoqatat e bartësve të të drejtave të afërta, të themeluara për atë qëllim, në pajtim me këtë dhe me ligj tjetër (në tekstin e mëtejshëm: shoqatë).

Shoqata nga paragrafi 1 i këtij neni, punon pa profit dhe mund të kryejë vetëm sendërtim kolektiv.

Shoqatën e drejtojnë anëtarët, në pajtim me këtë dhe me ligj tjetër”.

Neni 71

Në nenin 144 pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Në qoftë se në bazë të konkursit nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk lëshon leje, Ministria e Kulturës mund të lëshojë leje të përkohshme për sendërtim kolektiv të së drejtave të përcaktuara, personit juridik i cili nuk i përmbush kushtet nga ky ligj. Në lejen e përkohshme përcaktohet afati dhe kushtet për sendërtim të përkohshëm kolektiv.”

Paragrafi 3 i cili bëhet paragraf 4, ndryshon si vijon:

“Ministria e Kulturës lëshon leje, përkatësisht leje të përkohshme me vendim, kundër të cilës lejohet ankesë. Për ankesën vendos komision i shkallës së dytë i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë. Ankesa ndaj vendimit për leje të përkohshme nuk e shtyn përmbarrimin e vendimit dhe shpalljen e tij në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë.”

Paragrafi 4 i cili bëhet paragraf 5, ndryshon si vijon:

“Vendimet përfundimtare nga paragrafi 3 dhe 4 të këtij neni, shpallen në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

Neni 72

Në nenin 145 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2 si vijon:

“Ministria e Kulturës do ta heqë lejen përkohësisht të lëshuar, në qoftë se shoqata nuk ka vepruar në pajtim me afatim dhe kushtet e përcaktuara në vendim.”

Në paragrafin 2 i cili bëhet paragraf 3, pas fjalës “leja” shtohen fjalët: “në rastet nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni”, dhe pas fjalëve “ankesë pranë” shtohen fjalët: “komisionit të shkallës së dytë”.

Neni 73

Neni 146 ndryshon si vijon:

“Kompensimet për shfrytëzimin e veprave fillimisht përcaktohen me marrëveshje ndërmjet shoqatës për sendërtim kolektiv dhe servisit radiodifuziv nacional, si edhe me marrëveshje ndërmjet shoqatës për sendërtim kolektiv dhe shoqatës përkatëse të shfrytëzuesve, përkatësisht odës së tyre. Me shoqatë përkatëse të shfrytëzuesve, përkatësisht me odë të tyre sipas këtij paragrafi, nënkuptohet shoqata, përkatësisht oda e themeluar në pajtim me ligjin e cila e përfaqëson shumicën e shfrytëzuesve nga veprimtaria e caktuar, një pjesë të veprimtarisë ose përmblledhjes së veprimtarive.

Në qoftë se kompensimi nuk është i përcaktuar në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, ai paguhet në pajtim me rregulloren për shfrytëzimin e veprave të autorit sipas tarifës për lartësinë e kompensimeve të shoqatës për sendërtim kolektiv, të cilit pëlqim i jep Ministria e Kulturës.

Marrëveshjet nga paragrafi 1 i këtij neni, lidhen për kohë të caktuar, jo më të gjatë se katër vjet.

Asnjëra nga palët e kontraktuara nuk guxon të refuzojë negociata për marrëveshjet sipas paragrafit 1 të këtij neni. Në qoftë se shfrytëzuesi ose shoqatat përkatëse të shfrytëzuesve, përkatësisht odat e tyre nga paragrafi 2 i këtij neni, refuzojnë që të negociojnë, do të konsiderohet se pas skadimit të kohëzgjatjes së marrëveshjes nga paragrafi 1 i këtij neni, aplikohet rregullorja me tarifën e shoqatës. Në qoftë se shoqata për sendërtim kolektiv refuzon që të negociojë me shfrytëzuesin ose me shoqatat përkatëse të shfrytëzuesve, përkatësisht odat e tyre, paraqet bazë për heqjen e lejes për sendërtim kolektiv.

Deri në kohën e lidhjes së marrëveshjes nga paragrafi 1 i këtij neni, përlllogaritet dhe inkasohet kompensim autorësie në shumë akontative, e përlllogaritur në kushte, mënyrë dhe lartësi të përcaktuar në rregulloren me tarifën. Shuma akontative nga ky paragraf përlllogaritet në masën e mjeteve për pagimin e kompensimeve, e përcaktuar me marrëveshjen nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 74

Pas nenit 146 shtohen katër nene të reja 146-a, 146-b, 146-v dhe 146-g, si vijojnë:

“Neni 146-a

Shoqata për sendërtim kolektiv e ka për obligim që para se të verifikohet rregullorja me tarifën për shfrytëzimin e veprave të autorit nga neni 146 i këtij ligji, të kërkojë mendim për propozim-rregulloren me tarifën nga shoqatat përkatëse të shfrytëzuesve, përkatësisht nga odat e tyre nga neni 146, paragrafi 1 i këtij ligji, servisi nacional radiodifuziv dhe Këshilli radiodifuziv.

Në qoftë se subjektet nga paragrafi 1 i këtij neni, në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës nuk paraqesin mendime dhe propozime të tyre, do të konsiderohet se pajtohen me propozim-rregulloren me tarifën.

Në qoftë se shoqata në tërësi apo pjesërisht nuk i pranon mendimet dhe propozimet e subjekteve nga paragrafi 1 i këtij neni, brenda afatit prej 15 ditësh nga dita e pranimit të njëjtave, e ka për obligim që të kërkojë mendim nga Komisioni për ndërmjetësim në të drejtën e autorit dhe në të drejtat e afërta nga neni 146-b të këtij ligji, që ka të bëjë me lëndën e mosmarrëveshjes. Komisioni për ndërmjetësim në të drejtën e autorit dhe në të drejtat e afërta do të japë mendim në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës. Mendimi i Komisionit për ndërmjetësim në të drejtën e autorit dhe në të drejtat e afërta e përmban vlerësimin për atë se tarifa e shoqatës a i përfshin të drejtat për të cilën gjë shoqata ka leje, si edhe atë se kompensimi në tarifë a është i përcaktuar në pajtim me nenin 146-b të këtij ligji. Në qoftë se Komisioni për ndërmjetësim në të drejtën e autorit dhe në të drejtat e afërta nuk jep mendim brenda afatit të paraparë, konsiderohet se pajtohet me propozim-rregulloren me tarifën.

Pas zbatimit të procedurës sipas dispozitave të këtij neni, shoqata brenda afatit prej tre muajsh nga dita e publikimit të lejes, përkatësisht lejes së përkohshme për sendërtim kolektiv, rregulloren me tarifën për pëlqim e paraqet pranë Ministrisë së Kulturës. Rregulloren me tarifën për të cilën është dhënë pëlqim, shoqata për sendërtim kolektiv e shpall në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Mosparaqitja e rregullore me tarifën brenda afatit të paraparë në paragrafin 4 të këtij neni, paraqet kusht për heqjen e lejes, përkatësisht lejen e përkohshme.

Ndryshimi dhe plotësimi i rregullore me tarifën bëhet në mënyrën e njëjtë si edhe për nxjerrjen e tij.

Neni 146-b

Në qoftë se shfrytëzimi i veprës së autorit është e domosdoshme për ushtrimin e veprimtarisë së shfrytëzuesit në mënyrë që veprimtaria e shfrytëzuesit të varet nga shfrytëzimi i veprave, si në rastin e shfrytëzimit radiodifuziv, shfrytëzimit në koncerte, kërcime dhe në shfrytëzime të tjera, lartësia e kompensimit në rregulloren me tarifën përcaktohet, sipas rregullës, me përqindje nga të hyrat, përkatësisht nga fitimi të cilin shfrytëzuesi e realizon përmes shfrytëzimit të veprës së autorit.

Në qoftë se përmes shfrytëzimit të veprës së autorit nuk realizohet hyrje, përkatësisht fitim, lartësia e kompensimit në rregulloren me tarifën mund të përcaktohet me përqindje nga shpenzimet e nevojshme për shfrytëzimin e veprës, siç janë; kompensimet ose rrogat e artistëve, shpenzimet për shfrytëzimin e lokalit gjatë shfrytëzimit të veprave apo shpenzime të tjera përkatëse.

Me kompensimet të cilat përcaktohen me përqindje, përcaktohet edhe shuma më e ulët e kompensimit.

Në qoftë se shfrytëzimi i veprës së autorit nuk është e domosdoshme për ushtrimin e veprimtarisë së shfrytëzuesit, mirëpo është e dobishme apo e mirëseardhur për shfrytëzuesit e shërbimeve të tyre, si në rastet e: objekteve të hoteleve ose objekteve të tjera për akomodim, lokaleve për ekspozita, objekteve hotelierike, mjeteve për transport dhe në objekte të tjera publike, lartësia e kompensimit në rregulloren me tarifën përcaktohet me një shumë kuturu, edhe atë si për shfrytëzimet e përhershme ashtu edhe për shfrytëzimet e përkohshme të veprave.

Gjatë përcaktimit të lartësisë së kompensimit kuturu, në rregulloren me tarifën, si edhe në rastin e kompensimit nga paragrafi 3 i këtij neni, parasysh merren rrethanat e shfrytëzimit, siç janë: llojet e shfrytëzimit, rajoni i shfrytëzimit (numri i shfrytëzuesve potencialë), kategoria dhe madhësia e lokalit, kohëzgjatja dhe numri, si edhe dallimi në lartësinë e çmimeve gjatë punës së shfrytëzuesit.

Neni 146-v

Qeveria e Republikës së Maqedonisë, sipas propozimit të ministrit të Kulturës emëron Komision për ndërmjetësim në të drejtën e autorit dhe në të drejtat e afërta (në tekstin e mëtejme: Komision) i cili e ka për detyrë që të ndërmjetësojë në negociatat nga neni 146 të këtij ligji, si edhe të japë mendim nga neni 146-a, paragrafi 3 i këtij ligji. Komisioni detyrimisht ndërmjetëson në negociata për lartësinë e kompensimeve për riemëtimin kablovik të veprave të autorëve dhe lëndëve të drejtave të afërta.

Komisioni përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë me mandat prej katër vitesh. Kryetari dhe anëtarët e Komisionit emërohen nga radhët e ekspertëve të shquar të pavarur, të cilët me punën e tyre dhe njohurinë mbi aplikimin e të drejtës së autorit dhe të drejtave të afërta, mund të kontribuojnë në realizimin e synimeve për të cilat formohet.

Komisioni e nxjerr rregulloren e punës dhe mënyrën e vendimmarrjes në rastet e përcaktuara me këtë ligj.

Komisioni nga paragrafi 1 i këtij neni, në seancat e veta mund të ftojë që në seancë të marrin pjesë nga një përfaqësues i autorizuar nga palët kontraktuese dhe ekspertë të tjerë nga sfera përkatëse. Përfaqësuesit e palëve kontraktuese dhe ekspertët e ftuar në mënyrë të barabartë marrin pjesë në punën e Komisionit, pa të drejtë vote.

Propozimin nga neni 146-g, paragrafi 1 i këtij ligji, dhe mendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, Komisioni i miraton me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

Anëtarët e Komisionit dhe ekspertët e tjerë nga paragrafi 4 i këtij neni, kanë të drejtë në kompensim. Lartësinë e kompensimit e përcakton ministri i Kulturës, ndërkaq mjetet për kompensim i sigurojnë palët kontraktuese në shuma të barabarta.

Neni 146-g

Në qoftë se palët kontraktuese nga neni 146, paragrafi 1 i këtij ligji, nuk bien dakord në lidhje me dispozitat e marrëveshjes dhe nëse të njëjtën nuk e lidhin, secila nga palët kontraktuese mund të kërkojë ndërmjetësim nga Komisioni. Komisioni në cilësi të ndërmjetësit në negociata është i autorizuar që palëve kontraktuese t'u ndihmojë gjatë mbajtjes së negociatave dhe me kërkesë të palëve mund të japë propozime që të rregullohen raportet e ndërsjella për lidhjen e marrëveshjes nga neni 146 i këtij ligji. Propozimet e palëve kontraktuese paraqiten personalisht apo dërgohen përmes postës rekomande.

Propozimet e Komisionit konsiderohen si të pranuar, në qoftë se asnjëra nga palët kontraktuese, propozimet nuk i kundërshton në formë të shkruar brenda afatit prej tre muajsh nga pranimi i propozimeve, ndërkaq kundërshtimi paraqitet personalisht apo dërgohet përmes postës rekomande deri te Komisioni.

Neni 75

Neni 147 ndryshon si vijon:

"Shoqata miraton rregullorë për shpërndarjen e të drejtave të kompensimeve të autorit në afat prej tre muajve nga dhënia e lejes për realizim kolektiv, të harmonizuar me statutin dhe me këtë ligj.

Rregullorja nga paragrafi 1 të këtij neni përmban dispozita, veçanërisht për:

- llojet e veprave dhe llojet e të drejtave, si dhe kategorizimin e tyre dhe llojet e bartësve të të drejtave;
- përcaktimin e pjesëve të disa bartësve të të drejtave në kompensim e paguara;
- përcaktimin e shumave për pagim të kompensimeve pas refuzimit të shpenzimeve për realizimin e të drejtave;
- ndarjen e shumave dhe ndarjen e tyre në klasa dhe fonde;
- ndarjen e shumave të caktuara në fonde rezervë të vërtetuara me statutin ose që dalin nga marrëveshjet ndërkombëtare për përfaqësim të ndërsjellë të shoqatave për realizim kolektiv të të drejtave dhe

- afatet në të cilat bëhen llogaritë dhe pagesat e kompensimeve të ndara.

Shoqata e dorëzon rregulloren e paragrafit 1 të këtij neni për pëlqim në Ministrinë e Kulturës. Rregulloren, për të cilën është dhënë pëlqim, shoqata e shpall në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Mjetet nga kompensimet e paguara mund të shfrytëzohen vetëm në pajtim me dispozitat e rregullores nga paragrafi 1 i këtij neni.

Për mbulimin e shpenzimeve të shoqatës mund të shfrytëzohen më së shumti 30% nga grumbullimi i kompensimeve të autorit.

Llogaritë e veçanta dhe pagesat e kompensimeve doemos duhet të bëhen së paku një herë në vit.

Planin financiar për mjetet e grumbulluara për ndarje dhe pagesë të kompensimeve e përcakton kuvendi i shoqatës. Shoqata është e detyruar ta dorëzojë në shikim planin financiar në Ministrinë e Kulturës në afat prej 15 ditëve nga përcaktimi i tij.

Mosrespektimi i dispozitave nga paragrafi 1, 3, 4, 5, 6 dhe 7 të këtij neni është bazë për marrjen e lejes së shoqatës për realizim kolektiv".

Neni 76

Pas nenit 147 shtohet nen i ri 147-a si vijon:

"Neni 147-a

Gjatë ndarjes së kompensimeve të grumbulluara për riprodhim privat nga neni 30-a të këtij ligji, autorët pranojnë 40%, realizuesit 30%, ndërsa prodhuesi i filmit ose fonogramit 30%.

Kompensimet e grumbulluara për riprodhim privat nga neni 30-a të këtij ligji, ndahet midis autorëve dhe botuesve në raport prej 50%".

Neni 77

Neni 152 ndryshon si vijon:

"Organizatori i shfaqeve kulturoro-artistike dhe argëtuese, si dhe shfrytëzuesit tjerë të veprave të autorit janë të detyruar që në afat prej së paku 15 ditësh para ditës së realizimit publik, përkatësisht informimit publik të veprës së autorit ta informojnë shoqatën adekuate dhe të marrin leje për shfrytëzimin adekuat, ndërsa në afat prej 15 ditëve nga dita e realizimit, përkatësisht informimit publik, të shoqatës t'i dorëzojnë vështrim për të gjitha veprat e realizuara, përkatësisht publikisht të informuara me të dhënat për veprën e shfrytëzuar, kohën, vendin dhe mënyrën e shfrytëzimit dhe të paguajnë shumë, në pajtim me tarifën e shoqatës.

Me kërkesë të autorit ose shoqatës, gjyqi kompetent cakton masën e përkohshme - ndalimin e realizimit, përkatësisht informit publik të veprës së autorit, nëse organizatori paraprakisht nuk ka marrë leje në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni.

Shitësi, përkatësisht galeristi, organizatori i shitjes publike, galeria artistike ose ndërmjetësuesi tjetër që bën shitjen e veprave artistike në kuptim të nenit 21 nga ky ligj dhe originalet (dorëshkrimet) e veprave letrare dhe muzikore nga neni 21-g të këtij ligji është i detyruar t'i dorëzojë shoqatës kompetente të dhëna për veprat e huazuara, për pronarin dhe ndërmjetësuesin, për marrëveshjet e shitjeve dhe për vërtetimet për origjinalitetin e veprave, për çmimin shitës në afat prej 30 ditëve pas shitjes së bërë.

Prodhuesit dhe importuesit e aparateve për incizim vizuel dhe të tonit, të aparateve për fotokopjim, të mbajtësve të paicizuar të tonit dhe të tonit dhe fotografisë, si dhe individë të cilët bëjnë shërbime të fotokopjimit janë të detyruar që, me kërkesë të shoqatës adekuate t'i paraqesin të dhëna për llojin dhe numrin e aparateve të shitur ose të importuar dhe mbajtësve të tonit dhe tonit e fotografisë, si dhe të dhëna për fotokopjet e bëra gjatë muajit të caktuar.

Organizatrat RTV janë të detyruara që një herë në muaj t'i dërgojnë shoqatës kompetente vështrime të veprave të emituara të autorit".

Neni 78

Në nenin 155 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Ministria e Kulturës mund të kërkojë informata ose të dhëna nga shoqatat për realizim kolektiv, mund të realizojë mbikëqyrje inspektimi dhe është e autorizuar të bëjë shikim në aktet, në raportin vjetor financiar dhe dokumentacionin financiar".

Paragrafi 2 bëhet paragraf 3 dhe ndryshon si vijon:

"Shoqata është e detyruar ta informojë Ministrinë e Kulturës për fillimin dhe ndërprerjen e funksioneve të personave të cilët, në pajtim me statutin udhëheqin dhe administrojnë me atë, për lidhjen e marrëveshjeve në kuptim të nenit 146 paragrafi 2 të këtij ligji, për lidhjen e marrëveshjeve me shoqatat e huaja që bëjnë mbrojtjen e të njëjtut lloj, për ndryshimet e akteve të përgjithshme, si dhe për çështje tjera. Për ndryshimin dhe plotësimin e statutit dhe akteve tjera të përcaktuara me këtë ligj është i nevojshëm pëlqimi nga Ministria e Kulturës".

Paragrafi 3 bëhet paragraf 4.

Neni 79

Neni 158 ndryshon si vijon:

"Konsiderohet se ndonjë individ i cënon të drejtat ekskluzive të përcaktuara me këtë ligj kur e ka ditur ose ka mundur të dijë se bën veprime për mashtrim të masave teknologjike, të cilat shërbejnë për mbrojtjen e atyre të drejtave nga ky ligj.

Si çënim i të drejtave ekskluzive të përcaktuara me këtë ligj, konsiderohet edhe kur ndonjë person prodhon, importon, distribuon, shet, huazon, reklamon për shitje ose huazim ose posedon për qëllime komerciale mjete, prodhime dhe pjesë të tyre përbërëse ose bën (ofron) shërbime, të cilavedo lloj të masave krijuese teknologjike, të cilat:

- janë të promovuara, reklamuar ose janë në shitje për shkak mashtrimit;

- kanë vetëm rëndësi, qëllim ose shfrytëzim të kufizuar komercial, përveç për mashtrim dhe

- fillimisht janë të krijuara, prodhuara, përshtatura ose funksionojnë për t'u mundësuar ose lehtësuar mashtrimi.

Masat teknologjike, në kuptim të këtij ligji, është cilado qoftë teknologji, mjet ose pjesë e tyre përbërëse, të cilat gjatë punës së tyre të rregullt, janë të dedikuara për pengimin ose për kufizimin e çënimit të të drejtave, të përcaktuara me këtë ligj. Këto masa konsiderohen si të dobishme, nëse shfrytëzimi i veprave të autorit ose të lëndëve të të drejtave të përafërta ose të bazave të të dhënave nën mbrojtjen "sui generis" është e kontrolluar nga bartësit e të drejtave për shkak të realizimit të mbrojtjes përmes zbatimit të kontrollit të qasjes, nëpërmjet procesit të mbrojtjes (siç është kodimi i tyre, ndërhyrja ose ndonjë lloj tjetër i ndryshimit të veprave ose lëndëve të të drejtave të përafërta), si dhe përmes mekanizmave për kontrollin e kopjimit".

Neni 80

Pas nenit 158 shtohen dy nene të reja 158-a dhe 158-b si vijojnë:

"Neni 158-a

Bartësi i të drejtës që i shfrytëzon masat teknologjike është i detyruar që, pa zvarritje në afatin e mundshëm më të shkurtër, me kërkesë të personave që kanë qasje ligjore në veprat e autorit, lëndët e të drejtave të përafërta dhe bazat e të dhënave nën mbrojtjen "sui generis", në rast të realizimit të lejeve ligjore dhe të shfrytëzimit të lirë të të drejtave materiale, të përcaktuara me këtë ligj, përmes mënjanimi të masave teknologjike ose me mjete tjera t'ua mundësojë realizimin e atyre të drejtave edhe atë për:

- shfrytëzim për qëllime në mësim (neni 29 paragrafi 1)

- riprodhimin në fond libror për shfrytëzim privat (neni 30-a);

- riprodhim në fond libror për shfrytëzim për qëllime shkencore (neni 34 paragrafi 1 aline 1);

- shfrytëzim për nevojat e personave me nevoja të veçanta (neni 34 paragrafi 1 aline 2);

-riprodhim për shfrytëzim personal nga institucionet jopërfutuese, si biblioteka, kinoteka, muzetë dhe institucione tjera kulturore, arsimore dhe shkencore (neni 34-a);

- shfrytëzim për qëllime të sigurimit publik, si dhe para organeve arbitrarë, gjyqësore, administrative dhe organeve tjera (neni 40);

- riprodhim të incizimeve efemere të krijuara nga ana e organizatave të RTV-së (neni 67 paragrafi 2);

- shfrytëzimin e të drejtave të programit kompjuterik (neni 100 dhe 101) dhe

- shfrytëzimin e të drejtave të bazave të të dhënave nën mbrojtjen “sui generis” (neni 134-a).

Dispozitat e marrëveshjeve që janë në kundërshtim me paragrafi 1 të këtij neni janë të pavlefshme.

Dispozitat nga paragrafi 1 dhe 2 nga ky nen nuk zbatohen gjatë realizimit të obligimeve nga marrëveshjet për zbatimin e masave teknologjike, duke i përfshirë edhe marrëveshjet për të drejtën e disponimit të opinionit, të lidhura ndërmjet bartësve të të drejtës nga paragrafi 1 të këtij neni dhe shfrytëzuesit e të drejtave të autorit, lëndët e të drejtave të përafërta dhe bazat e të dhënave nën mbrojtjen “sui generis”.

Neni 158-b

Konsiderohet se ndonjë person i cënon të drejtat ekskluzive materiale kur i me vetëdije, pa leje mënjanon ose ndryshon cilëndo qoftë informatë elektronike për administrim me të drejtat, riprodhon, distribuon, importon për shkak të distribuimit, huazon ose informom publikisht vepër autori ose lëndë të të drejtave të përafërta, të cilat informata elektornike me të drejtat janë mënjantuan ose ndryshuar në mënyrë të paligjshme, ndërsa e ka ditur ose ka mundur të dijë se me atë shkakton, mundëson, lehtëson ose mbulon cënimin e të drejtave.

Informatat për administrim me të drejtat e paragrafit 1 të këtij neni paraqesin të gjitha informatat që i sigurojnë bartësit e të drejtave, e me të cilat njihen të drejtat e autorit, lëndët e të drejtave të përafërta, bazat e të dhënave nën mbrojtjen “sui generis”, autori, bartësit tjerë të të drejtave, afatet dhe kushtet për shfrytëzimin e tyre, si dhe numrat dhe kodet e tyre adekuate, që i paraqesin ato informata”.

Neni 81

Në nenin 159 paragrafi 1, alineja 5 ndryshon si vijon:

“të zhdukët ose të përpunohet pajisja shfrytëzimi i të cilës kryesisht është i dedikuar për cënimin e të drejtave sipas këtij ligji, që është në pronësi ose në zotërim të të paditurit dhe”.

Neni 82

Në nenin 160 paragrafi 1 fjala “zakonshëm” zëvendësohet me fjalën “drejtë”.

Neni 83

Në nenin 167 pas fjalëve “vepra e vet” vendoset presje, shtohen fjalët “përkatesisht videogrami” dhe vendoset presje.

Neni 84

Neni 168 ndryshon si vijon:

“Me dënim me para prej 60.000 deri 300.000 denarë, do të dënohet për kundërvajtje personi juridik, i cili:

- pa bartjen e të drejtës materiale adekuate nga autori, në raste kur procesi i tillë është i nevojshëm sipas këtij ligji, boton, riprodhon, distribuon duke përfshirë edhe huazimin, publikisht ekspozon, publikisht informon, përpunon ose aftëson vepër audiovizuelisht, përkatesisht ekzemplar të vepërve ose pa autorizim në mënyrë tjetër shfrytëzon vepër autori (neni 19);

- pa përmendjen e burimit dhe prejardhjen, me dënim ose në mënyrë tjetër, në mënyrë të pandershme shfrytëzon vepër nga krijimtaria popullore (neni 42 paragrafi 2);

- pa shënimin e emrit, pseudonimit ose shenjës tjetër të autorit, përkatesisht realizuesit, përveç kur atë e mundëson mënyra e shfrytëzimit ose me çrregullimin e integritetit të

tërësisë së vepërës, përkatesisht shfaqjes së incizuar ose me deformin ose me shfrytëzimin tjetër të vepërës, përkatesisht shfaqja e incizuar në mënyrë që mund ta dëmtojë personalitetin, nderin dhe autoritetin e autorit, përkatesisht realizuesi ose shfrytëzon vepër, përkatesisht shfaqë të cilës i ka skaduar mbrojtja e të drejtës së autorit, përkatesisht të drejtës së përafërt (neni 52 në lidhje me nenet 16 alinetë 4 dhe 5, 109 dhe 110);

- nuk mban libra adekuate ose evidencë tjetër për lartësinë e fitimit të realizuar në rast kur kompensimi është marrë vesh ose caktuar varësisht me fitimin e realizuar ose nuk mundëson shikim në evidencë ose nuk i dërgon raporte për fitimin e realizuar bartësit të të drejtës së autorit (neni 70);

- nuk do t'i mundësojë autorit shikim në relizimin publik të vepërës ose nuk do t'i sigurojë kushte adekuate teknike për realizimin (neni 81);

- pa bartjen e të drejtës materiale adekuate të autorit, në rastet kur bartja e tillë është e nevojshme sipas këtij ligji, riprodhon, duke përfshirë edhe riprodhimin gjatë futjes, tregimit, shfrytëzimit, transmetimit ose ruajtjes në program kompjuterik, nëse veprimet e përmendura ofrojnë riprodhim të tillë, përkthen, adapton, ose bën çfarëdo qoftë përpunimi tjetër në program kompjuterik, si dhe riprodhon rezultate nga ai përpunim, pa u cënuar të drejtat e personit që e ka bërë atë përpunim, si dhe e distribuon origjinalin e programit kompjuterik ose kopjet e tij në cilëndo qoftë formë, përveç nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe (neni 99 në lidhje me nenin 102);

- pa bartjen e të drejtës adekuate ekskluzive nga bartësi i të drejtës së përafërt, në rastet kur bartja është e nevojshme në bazë të këtij ligji, realizon drejtpërdrejt, incizon shfaqje të drejtpërdrejtë, incizon, riprodhon, distribuon, huazon, vendos në disponim të opinionit, transmeton publikisht, bën riemitim radiodifuziv ose në mënyrë tjetër shfrytëzon shfaqje, incizime nga shfaqja, vepër skenike, fonograme, videograme nga shfaqja ose nga publikimet (nenet 108, 109, 111, 118, 122, 125, 131, 132 dhe 133);

- nuk paguan kompensim të drejtë në shumë unike për të drejtat e producentit fonogramik dhe për të drejtat e realizuesit për shfrytëzimin e fonogrameve që kanë qenë të dhëna për qëllime komerciale ose riprodhimi i tyre shfrytëzohet për transmetim publik, emitim radiodifuziv ose riemitim radiodifuziv (neni 119);

- pa bartjen e të drejtës adekuate ekskluzive nga organizatat RTV, në rast kur transmetimi i tillë është i nevojshëm sipas këtij ligji, emiton dhe riemiton radiodifuzisht, publikisht transmeton me pagesë e hyrjes, vendos në disponim të opinionit, incizon, riprodhon dhe distribuon incizime të emisioneve RTV ose distribuon sinjale në programin të transmetuar nëpërmjet satelitëve të komunikacionit nga ana e emituesve tjerë, kabllovikë dhe distribues tjerë (neni 129);

- pa bartjen e të drejtës adekuate ekskluzive nga përpiluesi i bazave të të dhënave tërheq ose përsëri shfrytëzon baza të të dhënave nën mbrojtjen “sui generis” (neni 134-v);

- refuzon realizimin kolektiv të së drejtës së autorit dhe të drejtën e përafërt kur ate do ta kërkojë bartësi i të drejtës së autorit ose të drejtës së përafërt (neni 150);

- nuk lidh marrëveshje për bartjen e të drejtave të pazakonshme për të cilat është i autorizuar t'i realizojë, me kërkesë të shfrytëzuesit, përkatesisht shoqatave të shfrytëzuesve, (neni 151 paragrafi 2);

- nuk do ta informojë shoqatën adekuate për shfrytëzimin, as që nga ajo do të marrë leje për shfrytëzim adekuat (neni 152 paragrafi 1);

- nuk do t'i dërgojë organizatës kompetente në afat të caktuar vështrim, përkatesisht të dhëna për veprat e shfrytëzuara ose nuk do ta arkëtojnë kompensimin e caktuar (neni 152 paragrafi 3,4 dhe 5);

- bën veprime për mashtrim të masave teknologjike të cilat shërbejnë për mbrojtjen e të drejtave nga ky ligj ose

prodhon, importon, distribuon, shet, huazon, reklamon për shitje ose huazim ose posedon për qëllime komerciale mjete, prodhime dhe pjesë të tyre përbërëse ose bën (ofron, shërbime të cilat janë promovuar, reklamuar ose janë në shitje për shkak mashtrimit ose kanë vetëm qëllim të rëndësishëm e të kufizuar komercial ose shfrytëzim për shkak mashtrimit ose janë krijuar, prodhuar, përshtatur ose funksionojnë paraprakisht për t'u mundësuar ose lehtësuar mashtrim të masave efektive teknologjike (neni 158 në lidhje me 102-a);

- refuzon ose pa arsye zvarrit mundësimin e realizimit të të drejtave përmes mënjanimin të masave teknologjike ose me mjete tjera, personave të cilët kanë qasje ligjore në veprën e autorit ose lëndë e të drejtave të përafërta për shkak të realizimit të kufizimit të të drejtave materiale nga ky ligj (neni 158-a) dhe

- mënjanon ose ndryshon çdo informatë elektronike për administrim me të drejtat ose riprodhon, distribuon, importon për shkak të distribuimit, huazon ose publikisht informon veprën të autorit ose lëndë të të drejtave të përafërta të cilat informata elektronike për administrim me të drejtat kanë qenë të mënjanuara ose ndryshuara pa autorizim, e me qëllim ose pakujdes ka shkaktuar, ka mundësuar, lehtësuar ose ka fshehur cënimin e të drejtave (neni 158-b);

Me dënim me para prej 1.700 deri 50.000 denarë do të dënohet edhe personi përgjegjës në personin juridik dhe individ, i cili bën veprimtari ose profesion të pavarur, për kundërvajtjen nga paragrafi 1 të këtij neni.

Me dënim me para prej 10.000 deri 50.000 denarë, do të dënohet edhe personi fizik për kundërvajtjen nga paragrafi 1 të këtij neni.

Për kundërvajtjet nga paragrafi 1 të këtij neni të kryera nga intersi personal ose shfrytëzim me të cilën është shkaktuar dëm më i madh i pasurisë, personat fizikë nga paragrafët 2 dhe 3 nga ky nen do të dënohen me dënim me para deri në shumën e dyfishtë nga dënimi maksimal i përcaktuar në nenet e përmendura.

Për kundërvajtjen nga paragrafi 1 të këtij neni, personit juridik, përkatësisht individit i cili bën veprimtari ose profesion të pavarur, do t'i shqiptohet edhe masa e sigurisë ndalim për kryerjen e veprimtarisë në kohëzgjatje prej tre muajve deri një vit, ndërsa shoqatës adekuate do t'i merret leja për realizim kolektiv të të drejtës së autorit dhe të drejtat e përafërta dhe masa e sigurisë marrja e ekstrakteve të veprës së autorit nga alineja 1, ekstraktet e programit kompjuterik nga alineja 6, incizimet nga shfaqja, përkatësisht vepra skenike, si dhe fonogramet dhe videogramet nga alineja 7, incizimet e programeve nga alineja 9, mjetet nga alinetë 17 dhe 19 të këtij neni, si dhe mjetet tjera që kanë qenë të shfrytëzuara ose të dedikuara për ekzekutimin e kundërvajtjes nga ky nen.

Për kundërvajtjen nga paragrafi 1 të këtij neni, personit fizik do t'i shqiptohet edhe masa e sigurisë marrje e lëndëve nga paragrafi 5 të këtij neni.

Lëndët e konfiskuara të bëra nga kundërvajtja nga ky nen, pas vendimit definitiv gjyqësor zhduken".

Neni 85

Neni 169 ndryshon si vijon:

"Për kundërvajtjet nga neni 168 të këtij neni nuk mund të zbatohet procedurë as ajo të mbahet nëse kalojnë pesë vjet nga dita kur është kryer kundërvajtja".

Neni 86

Neni 170 ndryshon si vijon:

"Mbikëqyrje mbi realizimin e dispozitave të këtij ligji bën Ministria e Kulturës, në pajtim me këtë ligj dhe me ligj tjetër.

Mbikëqyrjen inspektuese për realizimin e dispozitave nga ky ligj për riprodhim dhe distribuim të programeve kompjuterike, si dhe të veprave muzikore dhe audiovizuele dhe programeve kompjuterike të incizuara në mbajtës të tonit dhe të tonit dhe fotografisë, i bën organi i

administratës shtetërore kompetent për mbikëqyrje në lëmin e qarkullimit me mallra dhe shërbime, në pajtim me këtë dhe me ligj tjetër.

Mbikëqyrjen inspektuese për realizimin e dispozitave nga ky ligj mund ta bëjnë edhe organe tjera shtetërore kompetente, në pajtim me këtë ligj dhe me ligj tjetër.

Kur personi zyrtar (në tekstin e mëtejshëm: inspektori) gjatë kryerjes së mbikëqyrjes me bazë dyshon se është kryer veprë penale ose kundërvajtje, si masë e përkohshme i merr ekstraktet e veprave të autorit ose ekstraktet e lëndëve të të drejtave të përafërta ose mjetet që kanë qenë të shfrytëzuara ose dedikuara për kryerjen e veprës penale përkatësisht kundërvajtje ose janë krijuar me veprën penale përkatësisht kundërvajtje, për çka është i obliguar të japë vërtetim me përshkrim të saktë dhe sasi të lëndëve të marra.

Në fletaparaqitje për ngritjen e procedurës për veprën e kryer penale, përkatësisht kërkesa për ngritjen e procedurës kundërvajtëse, inspektori është i detyruar ta shkruajë edhe masën e marrë nga paragrafi 4 të këtij neni".

Neni 87

Në nenin 176 pas fjalëve "bartësit e" shtohen fjalët "të drejtën e autorit dhe".

Neni 88

Në nenin 181 fjala "publikim" zëvendësohet me fjalët "inform publik".

Neni 89

Në nenin 184, pas paragrafit 6 shtohen dy paragrafë të rinj 7 dhe 8, si vijojnë:

"Dispozitat nga ky nen zbatohen vetëm deri në shkallën e nevojshme për plotësimin e obligimeve ndërkombëtare që dalin nga marrëveshjet ndërkombëtare, të cilat Republika e Maqedonisë i ka ratifikuar. Në të kundërtën, ky ligj zbatohet ndaj veprave të autorit dhe të lëndëve të të drejtave të përafërta, të cilat kanë qenë të mbrojtura në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Në qoftë se deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji shfrytëzuesit me ligj i shfrytëzojnë veprat e autorëve dhe lëndët e të drejtave të përafërta, të cilave u ka kaluar mbrojtja deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, këto vepra, përkatësisht lëndë të të drejtave të përafërta, nuk gëzojnë mbrojtje në pajtim me këtë ligj".

Neni 90

Pas nenit 184-a shtohen pesë nene të reja 184-b, 184-v, 184-g, 184-d, 184-gj, si vijojnë:

"Neni 184-b

Dispozitat nga neni 21-gj deri 21-x të këtij ligji do të zbatohen pas tri vjetësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji. Qeveria e Republikës së Maqedonisë e miraton aktin për lartësinë e përcaktimit të kompensimit të përgjithshëm nga kopjimi privat nga neni 21-zh nga ky ligj, në afat prej dy viteve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 184-v

Ky ligj zbatohet për mbrojtjen e bazave të të dhënave nën mbrojtjen "sui generis", nëse deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk kanë kaluar 15 vjet nga mbarimi i përpilimit të tij.

Dispozitat nga neni 184 nga ky ligj zbatohen edhe për bazat e të dhënave nën mbrojtjen "sui generis".

Neni 184-g

Shoqatat për realizimin kolektiv të të drejtës së autorit dhe të drejtave të përafërta janë të detyruar që në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji ta harmonizojnë punën e tyre me dispozitat e këtij ligj dhe në atë afat t'i dorëzojnë në Ministrinë e Kulturës aktet e përgjithshme të përcaktuara me këtë ligj për pëlqim të miratuara në mënyrë dhe me procedurë të përcaktuar me këtë ligj.

Neni 184-d

Procedurat për dhënien e lejeve për realizim kolektiv që në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk kanë përfunduar, vazhdojnë sipas dispozitave të këtij ligji. Procedurat për pëlqim të akteve të përgjithshëm nga ky ligj që në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk kanë përfunduar, ndërpriten.

Neni 184-gj

Qeveria e Republikës së Maqedonisë e emëron Komisionin nga neni 146-b nga ky ligj, në afat prej tre muajve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji”.

Neni 91

Autorizohet Komisioni juridiko-ligjdhënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë të përcaktojë tekst të pastërt të Ligjit për të drejtën e autorit.

Neni 92

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

17.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Се прогласува Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 12 јануари 2005 година.

Бр. 07-115/1
12 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Цвренковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

І ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува приватизацијата, долго-трајниот закуп, временит закуп, одземањето и престанувањето на правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост, на кое право на користење имаат физички и правни лица.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. “Градежно земјиште” е градежното изградено и градежното неизградено земјиште, определено како такво со Законот за градежното земјиште;

2. “Градежно земјиште во државна сопственост” е земјиште на кое право на сопственост има Република Македонија;

3. “Приватизација на градежно земјиште во државна сопственост” е стекнување на право на приватна сопственост на градежното земјиште во државна сопственост на кое право на користење имаат физички и правни лица;

4. “Корисници на градежно земјиште” се: физички и правни лица кои правото на користење на градежно земјиште во државна сопственост го стекнале со правна основа;

5. “Долготраен закуп” е стварно право кое се установува меѓу Република Македонија како закуподавец и корисникот на градежното земјиште како закупец, на начин определен со овој закон;

6. “Времен закуп” е закупен однос кој се установува меѓу Република Македонија како закуподавец и корисникот во чие фактичко владение е градежното земјиште, како закупец, на начин определен со овој закон;

7. “Поранешни сопственици на градежно земјиште” се:

- физички лица, сегашни корисници на градежното земјиште во државна сопственост, кои биле сопственици на земјиштето на денот кога земјиштето е национализирано, односно поопштествено врз основа на закон, одлука на околиски народен одбор или одлука на собрание на општина,

- физички лица сегашни корисници на кои им е пренесено правото на трајно користење на градежно неизградено земјиште согласно со членот 39 од Законот за национализација на наемните згради и градежно земјиште (“Службен лист на ФНРЈ” број 52/58) и задолжителното толкување на членот 39 став 1 од овој закон (“Службен лист на ФНРЈ” број 24/59, 24/61 и 1/63), во периодот до 15 февруари 1968 година, како ден кога е влезен во сила Сојузниот закон за определување на градежното земјиште во градовите и населбите од градски карактер (“Службен лист на СФРЈ” број 5/68 и 20/68), доколку според членот 5 од тој закон пренесеното трајно право на користење на градежното неизградено земјиште во овој период ги исполнува еден од следниве услови: договорот за пренос е заверен од орган надлежен за заверување, ако договорената цена е исплатена преку банка и ако лицето на кое му е пренесено правото на користење ги извршувало обврските спрема заедницата во однос на тоа земјиште и

- физички лица, наследници на физичките лица од алинеите 1 и 2 на оваа точка според прописите за наследување;

8. “Спорно право на користење на градежно земјиште во државна сопственост” е право на користење на градежно земјиште во државна сопственост за кое постојат спорни имотно-правни односи од правна и фактичка природа меѓу корисникот на градежното земјиште и државата како сопственик на земјиштето, односно трети лица;

9. “Неидентичност на градежното земјиште” е состојба на несовпаѓање на фактичката или правна состојба (местоположба, површина, култура, објект) на градежното земјиште со податоците од актот за стекнување на поранешната сопственост, односно правото на користење на земјиштето (местоположба, површина, култура, објект) и

10. “Соодветна јавна книга за недвижности” е катастар на недвижности како јавна книга во која се врши запишување на правата на недвижностите и катастар на земјиште како јавна книга во која се врши евидентирање на правата на земјиштето.

Член 3

(1) Корисниците на градежно земјиште во државна сопственост, за стекнување на право на сопственост, долготраен закуп и времен закуп се должни да поднесат барање под услови, на начин и во постапка утврдени со овој закон.

(2) Ако корисниците на градежно земјиште во државна сопственост за стекнување на правата од ставот (1) на овој член во роковите определени со овој закон не поднесат барање, правото се установува под услови и на начин утврдени со овој закон.

(3) Со стекнувањето на правата од ставот (1) на овој член, врз основа на овој закон престанува правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост на досегашните корисници на градежното земјиште.

Член 4

(1) Сопственикот на градежното земјиште кое се приватизирало има право градежното земјиште да го држи, целосно да го користи и да располага со него по своја волја ако со овој или друг закон поинаку не е определено.

(2) Правото на сопственост на градежното земјиште од ставот (1) на овој член може да биде во правен промет, како право на сопственост на градежно земјиште што претставува цела катастарска парцела или право на сопственост на градежно земјиште што претставува дел од катастарска парцела (идеален или реален дел).

Член 5

(1) Носителот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште во државна сопственост има право градежното земјиште да го држи и да го користи во согласност со намената дефинирана со урбанистичките планови и општите акти што ги заменуваат урбанистичките планови на градежното земјиште и со договорот, односно со решението за стекнување на правото на долготраен закуп.

(2) Градежното изградено земјиште во државна сопственост на кое постои право на долготраен закуп може да биде во правен промет само со преносот на правото на сопственост на објектот.

(3) Правото на долготраен закуп на градежното земјиште може да се наследува.

Член 6

(1) Градежното земјиште што е во општа употреба (јавни плоштади, улици, сообраќајници, паркови и јавно сообраќајни-површини) и градежното земјиште што со просторните и урбанистичките планови и актите што ги заменуваат тие планови е наменето за добро во општа употреба е во државна сопственост и не е предмет на приватизација.

(2) Правните дела спротивни на ставот (1) од овој член се ништовни и не произведуваат правно дејство.

Член 7

Градежното неизградено земјиште во државна сопственост кое физички или правни лица го користат врз основа на закуп, заради поставување-изградба на времени објекти или други намени, не е предмет на приватизација.

Член 8

Правна заштита на имотните права и интереси на Република Македонија во постапката за приватизација, долготраен закуп и времен закуп на градежното земјиште во државна сопственост врши Јавното правобранителство на Република Македонија.

Член 9

Средствата од приватизацијата, од долготрајниот закуп и времениот закуп на градежното земјиште во државна сопственост се приход на Буџетот на Република Македонија.

Член 10

За приватизацијата на градежното земјиште во државна сопственост не се плаќа данок на промет на недвижности и права.

Член 11

Во постапката за приватизација, долготрајниот закуп и времен закуп на градежното земјиште во државна сопственост се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка, ако со овој закон поинаку не е определено.

II ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

1. НАЧИН НА ПРИВАТИЗАЦИЈА

Член 12

Градежното земјиште во државна сопственост (во натамошниот текст: градежното земјиште), може да се приватизира од државна сопственост во сопственост на домашни физички и правни лица корисници на градежното земјиште.

Член 13

(1) Градежното изградено земјиште на кое постојат сокориснички права може да се приватизира сразмерно на големината на сопственичкиот дел од објектот односно објектите, ако сокорисниците на градежното земјиште поинаку не се договорат.

(2) Градежното неизградено земјиште на кое постојат сокориснички права може да се приватизира сразмерно на големината на идеалниот дел од сокорисничкото право, ако сокорисниците поинаку не се договорат.

Член 14

(1) Градежното земјиште може да се приватизира во целост или во дел.

(2) Градежното земјиште, може да се приватизира во површина на стекнатото право на користење а во рамките на градежната парцела чија површина е дефинирана со урбанистичките планови, односно актите што ги заменуваат тие планови, ако за тоа нема пречки од правна или фактичка природа, односно во делот за кој такви пречки не постојат.

(3) Градежното земјиште може да се приватизира во рамките на градежната парцела чија површина е дефинирана со урбанистичките планови, односно со актите што ги заменуваат тие планови, ако со актот врз основа на кој е стекнато правото на користење површината не е определена.

(4) Градежното земјиште може да се приватизира во површина на земјиштето под објектот стекнат со правна основа, ако со урбанистичките планови или актите што ги заменуваат тие планови, градежната парцела не е дефинирана.

(5) Градежното земјиште на кое постои право на користење, а не може да се приватизира заради тоа што влегува во друга градежна парцела, може да се даде во долготраен закуп до реализација на урбанистичкиот план, односно актите што го заменуваат планот.

Член 15

Градежното земјиште на кое постои спорно право на користење или постои неидентичност на градежното земјиште, може да се приватизира согласно со овој закон после решавањето на претходното прашање за спорното право на користење, односно за неидентичноста на градежното земјиште.

2. УСЛОВИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА

а. Услови за приватизација на градежно земјиште на физички лица кои немаат обврска за плаќање надомест

Член 16

Градежното земјиште на кое постои право на користење на физички лица - поранешни сопственици на градежното земјиште, се приватизира од државна сопственост во сопственост на поранешните сопственици, при што за приватизацијата на градежното земјиште поранешните сопственици немаат обврска да платат надомест за приватизација.

Член 17

(1) Градежното земјиште, на кое постои право на користење на физички лица стекнато со надомест, се приватизира од државна сопственост во сопственост на корисниците на градежното земјиште при што за приватизацијата на градежното земјиште не се плаќа надомест, ако е стекнато со надомест со:

- 1) јавно наддавање;
- 2) непосредна спогодба со надомест;
- 3) доделување на земјиштето од надлежен орган со надомест;
- 4) доделување на земјиштето во замена за експроприрана недвижност;
- 5) доделување на земјиштето за замена на одземено од владение градежно земјиште од поранешен сопственик;

(6) предимствено право на користење на градежното земјиште за површината на градежното земјиште која е поранешна сопственост на корисникот на предимственото право и

(7) други случаи кога ќе се утврди дека правото на користење е стекнато со надомест (дооформување на градежна парцела со надомест, предимствено право на градба со дооформување на градежна парцела со надомест и друго).

(2) Физичките лица наследници на лицата од ставот (1) на овој член според прописите за наследување, не плаќаат надомест за приватизација на градежното земјиште.

б. Услови за приватизација на градежно земјиште на физички лица со надомест**Член 18**

(1) Градежното земјиште, на кое постои право на користење на физички лица стекнато без надомест, може да се приватизира од државна сопственост во сопственост на корисниците на градежното земјиште со плаќање надомест.

(2) Се смета дека правото на користење на земјиштето од ставот(1) на овој член е стекнато без надомест, ако е стекнато со:

1) доделување на градежно земјиште на користење без надомест кога во актот за доделување на градежното земјиште не е определен надомест, односно обврска за плаќање надомест;

2) стекнување на право на сопственост на објект со правна основа при што со пренесување на правото на сопственост на објектот е пренесено и правото на користење на градежното земјиште во општествена, односно државна сопственост и

3) предимствено право на користење на градежното земјиште за површина на градежното земјиште која не е поранешна сопственост на корисникот на предимственото право, а е стекната без надомест како дооформување на градежна парцела.

в. Услови за приватизација на градежно земјиште на правни лица кои немаат обврска за плаќање надомест**Член 19**

Градежното земјиште, на кое правни лица во приватна сопственост стекнале право на користење, може да се приватизира од државна сопственост во сопственост на корисниците на градежното земјиште при што не се плаќа надомест, ако тоа е стекнато со надомест со:

- 1) јавно наддавање;
- 2) непосредна спогодба со надомест;
- 3) доделување на земјиштето од надлежен орган со надомест;
- 4) доделување на земјиштето во замена за експроприрано земјиште на правното лице во приватна сопственост;

5) доделување на земјиштето за замена за одземено од владение градежно земјиште на правното лице во приватна сопственост и

6) основачки влог на физичко лице во правно лице во приватна сопственост во кој градежното земјиште претставува поранешна сопственост, односно право на користење стекнато со надомест.

г. Услови за приватизација на градежно земјиште на правни лица со надомест**Член 20**

Градежното земјиште, на кое правни лица стекнале право на користење без надомест, може да се приватизира од државна сопственост во сопственост на корисниците на градежното земјиште со надомест, ако градежното земјиште се користи по основа на:

1) стекнато право на сопственост на објект со правна основа кој бил поранешна општествена, односно државна сопственост;

2) стекнато право на сопственост на објект со правна основа при што со пренесување на правото на сопственост на објектот е пренесено правото на користење на градежното земјиште во општествена, односно државна сопственост и

3) приватизација на правни лица во општествена, односно државна сопственост.

Член 21

Градежното земјиште на кое постои право на користење на правни лица во мешовита сопственост (приватна и државна), може да се приватизира со надомест, по целосната приватизација на правното лице.

3. НАДОМЕСТ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ**Член 22**

За градежното земјиште кое се приватизира со надомест се плаќа надомест под услови и на начин определени со овој закон.

Член 23

(1) Кога градежното земјиште е приватизирано со надомест, а надоместот не е платен заради смрт на сопственикот на градежното земјиште, обврската за плаќање на надоместот преминува на наследниците на градежното земјиште, според прописите за наследување.

(2) Кога градежното земјиште е приватизирано со надомест, а надоместот не е платен, правото на сопственост на градежното земјиште може да биде во правен промет, само ако се плати надоместот за приватизираното земјиште.

Член 24

(1) Висината на надоместот за градежното земјиште што е предмет на приватизација, како и начинот и постапката за наплата на надоместот за приватизација, на предлог на министерот за финансии ги пропишува Владата на Република Македонија со посебен пропис.

(2) Висината на надоместот за градежното земјиште што е предмет на приватизација се утврдува во зависност од зоните утврдени во членот 83 од овој закон.

Член 25

(1) Надоместот за приватизација на градежното земјиште се плаќа со денари.

(2) Обврзници издадени од страна на Република Македонија за исплата на депонирани девизни влогови на граѓаните по кои гарант е Република Македонија и обврзници од денационализацијата, можат да се користат за плаќање на надоместот за приватизација на градежно земјиште.

4. ПОСТАПКА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ

Член 26

Постапката за приватизација на градежното земјиште се покренува по барање на корисникот на градежното земјиште (во натамошниот текст: барање за приватизација).

Член 27

Барањето за приватизација од членот 26 на овој закон може да се поднесе во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 28

(1) Барањето за приватизација се поднесува до органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи на подрачјето каде што се наоѓа градежното земјиште што е предмет на приватизација.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член треба да ги содржи:

а) основата на правото што се бара: (приватизација без обврска за плаќање надомест, односно приватизација со обврска за плаќање надомест) и

б) начин на плаќање на надоместот.

(3) Кон барањето од ставот (1) на овој член се приложуваат:

- доказ за идентификација на барателот, односно лицата кои се негови наследници според прописите за наследување (фотокопија од лична карта или патна исправа за физички лица), односно извод од соодветниот регистар за правни лица,

- правната основа, односно актот врз основа на кој е стекнато правото на користење на градежното земјиште на кое се однесува барањето за приватизација (закон, тапија, пресуда, договор, решение, одлука на надлежен државен орган и друго),

- податоци за градежното земјиште од соодветната јавна книга и тоа: имотен лист од катастарот на недвижностите или поседовен лист од катастарот на земјиштето,

- копија од катастарски план,
- извод од урбанистички план и
- писмена изјава за непосредно фактичко владение на градежното земјиште.

(4) Барањето за приватизација и прилозите се доставуваат во два примерока.

Член 29

(1) По барањето за приватизација органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи донесува решение со кое се утврдува стекнување право на приватна сопственост на градежно земјиште од страна на физички или правни лица на кое право на сопственост има Република Македонија (во натамошниот текст: решение за приватизација).

(2) Решението за приватизација содржи:

- податоци за лицето кое се стекнува со правото на сопственост на градежното земјиште (име и презиме, живеалиште и единствен матичен број за физичко лице и назив, седиште и единствен даночен број за правно лице),

- податоци за градежното земјиште предмет на приватизација од соодветната јавна книга,

- клаузула за обврска за плаќање на надомест, ако приватизацијата се врши со надомест како услов за приватизација,

- висина и рок за плаќање на надоместот ако приватизацијата се врши со надомест, со клаузула за забележување на обврската во соодветната јавна книга за запишување, односно евидентирање на правата на недвижностите во рок од 15 дена по правосилноста на решението,

- начин на плаќање,

- сметка на која треба да се плати надоместот,

- клаузула дека правосилното решение за приватизација е основа за стекнување на правото на сопственост и запишување, односно евидентирање на тоа право во соодветната јавна книга и

- клаузула за поништување на решението за приватизација на градежно неизградено земјиште, ако не се исполни условот за плаќање на надоместот утврден со решението за приватизација.

Член 30

(1) Решението за приватизација се доставува до барателот за приватизација и до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(2) До Јавното правобранителство на Република Македонија заедно со решението се доставува и примерок од барањето со прилозите кон него.

Член 31

(1) Против решението за приватизација може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(2) Правосилното решение за приватизација по службена должност се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 32

(1) Кога со решението за приватизација на градежното земјиште е утврдена обврска за плаќање надомест, а надоместот не се плаќа на начин определен во решението за приватизација, органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи со решение ќе го поништи решението за приватизација.

(2) Решението за поништување на приватизацијата се доставува до лицето на кое му е приватизирано земјиштето и Јавното правобранителство на Република Македонија.

(3) Против решението за поништување на приватизацијата може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(4) Правосилното решение за поништување на приватизацијата по службена должност се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 33

(1) Органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи води евиденција за поднесените барања за приватизација, за донесените и поништените решенија за приватизација, за донесените решенија за времено ослободување од плаќање надомест за приватизација, како и за поднесените тужби за наплата на надомест.

(2) Министерот за финансии ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член.

III ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

1. ПРАВО НА ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

а. Заеднички одредби

Член 34

(1) Корисникот на градежното земјиште кое не е приватизирано се стекнува со право на долготраен закуп согласно со овој закон.

(2) За правото на долготраен закуп на градежното земјиште на кое постои право на користење се плаќа закупнина.

(3) Одредбите од членовите 13, 14 и 15 на овој закон соодветно се применуваат и во случај кога на градежното земјиште се стекнува право на долготраен закуп.

Член 35

(1) Правото на долготраен закуп се стекнува со договор во писмена форма, склучен меѓу Република Македонија како закуподавец и корисникот на градежното земјиште како закупец, со кој се уредуваат правата и обврските од закупниот однос на градежното земјиште.

(2) Кога корисникот на градежното земјиште нема да стекне право на долготраен закуп со договор, во рокот определен со членот 46 став (2) на овој закон, долготрајниот закуп се стекнува по сила на овој закон.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член долготрајниот закуп се стекнува со решение на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште.

Член 36

(1) Долготрајниот закуп на градежното земјиште во државна сопственост (во натамошниот текст: долготрајниот закуп), може да трае најмалку десет, а најмногу 99 години.

(2) По истекот на рокот за долготраен закуп, долготрајниот закуп на градежното земјиште може да се продолжи.

(3) Сè она што правно било одвоено од земјиштето (трајни и временни објекти), со истекот на рокот на договорот за долготраен закуп на градежното изградено земјиште до влегувањето во сила на овој закон, не станува прирасток на градежното земјиште и не станува сопственост на Република Македонија.

(4) Одредбите за долготраен закуп од членот 19 до 39, членот 55 став (2) и членот 56 од Законот за градежното земјиште, соодветно се применуваат на стекнувањето на долготрајниот закуп на корисниците на градежното земјиште во државна сопственост, ако со овој закон поинаку не е определено.

Член 37

(1) Кога правото на долготраен закуп се стекнува по барање на корисникот на градежното земјиште, времетраењето на долготрајниот закуп се утврдува со договорот согласно со барањето на корисникот на градежното земјиште (закупец).

(2) Кога правото на долготрајниот закуп се утврдува по службена должност времетраењето на долготрајниот закуп изнесува десет години со можност за продолжување.

Член 38

(1) Висината на закупнината за градежното земјиште кое е предмет на долготраен закуп, како и начинот и постапката за наплата на закупнината за долготрајниот закуп, на предлог на министерот за транспорт и врски ги пропишува Владата на Република Македонија со посебен пропис.

(2) Висината на закупнината за градежното земјиште кое е предмет на долготраен закуп се утврдува во зависност од зоните утврдени во членот 83 на овој закон.

Член 39

(1) Закупнината за долготраен закуп на градежното земјиште се плаќа со денари.

(2) Обврзници издадени од страна на Република Македонија за исплата на депонирани девизни влогови на граѓаните по кои гарант е Република Македонија и обврзници од денационализацијата, можат да се користат за плаќање на закупнината за долготраен закуп на градежно земјиште.

Член 40

Градежното земјиште на кое е стекнато право на долготраен закуп, може да се приватизира со надомест во согласност со одредбите на овој закон.

б. Долготраен закуп на градежно земјиште на физички лица

Член 41

Кога градежното земјиште на кое постои право на користење на физички лица, не се приватизира се утврдува право на долготраен закуп за кое носителот на правото плаќа закупнина согласно овој закон.

Член 42

Носителот на правото на долготраен закуп на градежно изградено земјиште, може времено со решение од надлежен орган, од причини определени со овој или друг закон да биде ослободен од обврската за плаќање закупнина.

Член 43

Кога носителот на правото на долготраен закуп на градежно неизградено земјиште не ја плаќа закупнината утврдена со договорот, односно со решението за долготраен закуп, а не е ослободен од обврската за плаќање закупнина, со решение на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште ќе му престане правото на долготраен закуп пред истекот на договорениот рок, на начин определен со овој закон.

в. Долготраен закуп на градежно земјиште на правни лица

Член 44

(1) Кога градежното земјиште на кое постои право на користење на правни лица не се приватизира, се утврдува право на долготраен закуп за кое носителот на правото плаќа закупнина согласно со овој закон.

(2) Кога за градежното неизградено земјиште правното лице од ставот (1) на овој член не ја плаќа закупнината утврдена со договорот, односно со решението за долготраен закуп, со решение на надлежен орган ќе му престане правото на долготраен закуп пред истекот на договорениот рок, на начин определен со овој закон.

2. ПОСТАПКА ЗА СТЕКНУВАЊЕ ПРАВО НА ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 45

Право да поднесе барање за стекнување право на долготраен закуп на градежно земјиште имаат корисниците на градежното земјиште во државна сопственост.

Член 46

(1) Постапката за стекнување право на долготраен закуп на градежно земјиште се покренува по барање на корисникот на градежното земјиште или по службена должност од страна на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште.

(2) Постапката за стекнување право на долготраен закуп на градежно земјиште се покренува по службена должност ако корисникот на градежното земјиште не поднесе барање за стекнување право на долготраен закуп, односно за приватизација на градежното земјиште во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон, или пак ако по поднесено барање за стекнување право на долготраен закуп во рок од шест месеца не пристапи кон склучување на договор.

Член 47

(1) Барањето за стекнување право на долготраен закуп на градежното земјиште се поднесува до органот на државната управа надлежен за управување со гра-

дежно земјиште на подрачјето каде што се наоѓа градежното земјиште што е предмет на стекнување на правото на долготраен закуп.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се приложува:

- доказ за идентификација на барателот (фотокопија од лична карта или патна исправа за физички лица), односно извод од соодветниот регистар за правни лица,
- правната основа, односно актот врз основа на кој е стекнато правото на користење на градежното земјиште на кое се однесува барањето за долготраен закуп (тапија, пресуда, договор, решение, законски пропис, одлука на надлежен државен орган и друго),
- податоци за градежното земјиште од соодветната јавна книга за и тоа: имотен лист од катастарот на недвижностите или поседовен лист од катастарот на земјиштето,

- копија од катастарски план,
- извод од урбанистички план и
- писмена изјава за непосредно фактичко владение на градежното земјиште.

(3) Барањето и прилозите од ставовите (1) и (2) на овој член се доставуваат во два примерока.

(4) Во барањето од ставот (1) на овој член барателот треба да го наведе времетраењето на долготрајниот закуп и начинот на плаќање на закупнината.

Член 48

(1) По барањето за стекнување право на долготраен закуп, ако се исполнети условите утврдени со овој закон, органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште е должен да пристапи кон склучување на договор за долготраен закуп.

(2) Правата и обврските што произлегуваат од долготрајниот закуп се уредуваат со договор во писмена форма.

(3) Договорот од ставот (1) на овој член во име на Република Македонија го склучува министерот за транспорт и врски.

Член 49

Со договорот за долготраен закуп особено се уредуваат:

- висината, начинот и роковите за плаќање на закупнината,
- сметка на која се плаќа закупнината,
- времетраење на долготрајниот закуп,
- намената и начинот на користење на градежното земјиште на кое се стекнува право на долготраен закуп,
- обврска за пренесување на правото на долготраен закуп на сопственикот на објектот во случај на продажба на објектот изграден на земјиштето на кое е стекнато правото на долготраен закуп (член 5 став (2)),
- измена на висината на закупнината согласно со посебниот пропис на Владата на Република Македонија од членот 38 на овој закон и
- клаузула за престанок на долготрајниот закуп кога за градежното неизградено земјиште не се плаќа закупнината.

(2) До Јавното правобранителство на Република Македонија се доставува примерок од договорот и документацијата врз основа на која е стекнато правото на долготраен закуп.

(3) Договорот за долготраен закуп по службена должност се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 50

(1) Постапката за стекнување право на долготраен закуп на градежно земјиште се покренува по службена должност кога физичките, односно правните лица не ја исполниле обврската во согласност со членот 3 став (1) од овој закон.

(2) На барање на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште, органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности доставува податоци за земјиштето и корисникот на градежното земјиште чие земјиште не е приватизирано, заради покренување по службена должност на постапката од ставот (1) на овој член.

(3) На барање на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште, органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи ги дава сите податоци од евиденцијата од членот 33 став (1) на овој закон.

(4) На барање на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште, органот на државната управа надлежен за јавни приходи доставува податоци за градежното земјиште и корисникот на градежното земјиште, заради покренување на постапката од ставот (1) на овој член.

Член 51

(1) Кога правото на долготраен закуп на градежно земјиште се стекнува по службена должност, органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште донесува решение врз основа на кое корисникот на градежното земјиште се стекнува со право на долготраен закуп на градежното земјиште (решение за долготраен закуп).

(2) Решението за долготраен закуп содржи:

- податоци за лицето кое стекнува право на долготраен закуп на градежното земјиште (име и презиме, живеалиште и единствен матичен број за физичко лице и назив, седиште и единствен даночен број за правно лице),
- податоци за градежното земјиште предмет на долготраен закуп од соодветната јавна книга и намената на земјиштето,
- времетраење на долготрајниот закуп,
- обврска за плаќање закупнина за стекнатото право на долготраен закуп,
- висина, начин и рокови за плаќање на закупнината,
- сметка на која се плаќа закупнината,
- обврска за измена на решението во случај на промена на носителот на правото на долготраен закуп (член 5 став (2)) и
- измена на висината на закупнината согласно со посебниот пропис на Владата на Република Македонија од членот 38 на овој закон.

(3) Решението за долготраен закуп на градежно неизградено земјиште покрај податоците од ставот (2) на овој член, содржи и клаузула за престанок на правото на долготраен закуп на градежно неизградено земјиште кога закупецот не ја плаќа закупнината и кога закупецот градежното земјиште го користи спротивно на намената утврдена со решението за долготраен закуп.

Член 52

(1) Решението за долготраен закуп се доставува до носителот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште и до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(2) До Јавното правобранителство на Република Македонија заедно со решението се доставува и примерок од документацијата врз основа на која е донесено решението за стекнување на правото на долготраен закуп.

Член 53

(1) Против решението за долготраен закуп може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(2) Правосилното решение за долготраен закуп по службена должност се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 54

(1) Кога плаќањето на закупнината за стекнување на правото на долготраен закуп на градежно изградено земјиште не се врши во согласност со договорот, односно решението со кое е стекнато правото, наплатата ќе се врши врз основа на судска одлука.

(2) Заради наплата на побарувањата на Република Македонија во случаите од ставот (1) на овој член, тужба до надлежниот суд на подрачјето каде што се наоѓа градежното земјиште, поднесува Јавното правобранителство на Република Македонија.

(3) Тужбата од ставот (2) на овој член за наплата на побарувањата, Јавното правобранителство на Република Македонија по службена должност ја доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 55

(1) Органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште води евиденција за поднесените барања, за донесените и поништените решенија за стекнување право на долготраен закуп, за договорите за долготраен закуп, за решенијата за времено ослободување од плаќање закупнина за долготраен закуп, за решенијата за престанок на правото на времено ослободување од плаќање на закупнина за долготраен закуп, како и за поднесените тужби за наплата на надомест за долготраен закуп.

(2) Министерот за транспорт и врски ги пропишува формата, содржината и начинот на водењето евиденција од ставот (1) на овој член.

IV ВРЕМЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

1. ПРАВО НА ВРЕМЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 56

(1) Кога заради постоење на спорно право на користење или неидентичност на градежното земјиште, градежното земјиште во државна сопственост кое го користат физички, односно правни лица не може да се приватизира, ниту пак може да се стекне право на долготраен закуп, корисникот во чие фактичко владение е земјиштето, може да стекне право на времен закуп на тоа земјиште.

(2) Правото на времен закуп на градежното земјиште како и лицето кое тоа право го стекнало се утврдува со договор за времен закуп, односно со решение од надлежен орган согласно со одредбите на овој закон.

Член 57

(1) Правото на времен закуп може да се стекне до престанокот на причината за неможност за стекнување на правото на приватизација, односно долготраен закуп.

(2) Времениот закуп на градежното земјиште престанува со престанок на причините кои како претходно прашање биле пречка за приватизација, односно долготраен закуп на градежното земјиште во државна сопственост, врз основа на решение на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште.

Член 58

По престанок на причината за неможност за приватизација, односно за долготраен закуп на градежното земјиште од членот 56 став (1) на овој закон, градежното земјиште може да се приватизира, односно на истото може да се стекне право на долготраен закуп, согласно со овој закон.

Член 59

Висината на закупнината за градежното земјиште кое е предмет на времен закуп, како и начинот и постапката за наплата на закупнината за времен закуп се пропишуваат со посебниот пропис од членот 38 на овој закон.

2. ПОСТАПКА ЗА СТЕКНУВАЊЕ ПРАВО НА ВРЕМЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 60

(1) Барање за стекнување на право на времен закуп можат да поднесат физички и правни лица во чие фактичко владение е градежното земјиште, во случаите предвидени во членот 56 став (1) од овој закон.

(2) Барањето за стекнување право на времен закуп ги содржи податоците од членот 47 став (2) на овој закон, како и податоците за постоење на спорно право на користење или за постоење неидентичност на градежното земјиште.

(3) Правото на времен закуп врз основа на барање од ставот (2) на овој член се стекнува со договор за времен закуп, со кој особено се уредуваат:

- причината заради која се склучува договорот,
- висината, начинот и роковите за плаќање на закупнината,
- времетраењето на времениот закуп (до престанок на причината),
- промена на висината на закупнината согласно со посебниот пропис на Владата на Република Македонија од членот 38 на овој закон и
- престанок на времениот закуп.

(4) Договорот за времен закуп се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 61

(1) Кога во постапката за приватизација, градежното земјиште не може да се приватизира и кога во постапката за долготраен закуп правото на долготраен закуп не може да се стекне под услови утврдени со овој закон, а корисникот во чие фактичко владение е градежното земјиште не поднесе барање за стекнување право на времен закуп, органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште по службена должност ќе донесе решение со кое се стекнува право на времен закуп (во натамошниот текст: решение за времен закуп).

(2) Решението за времен закуп ги содржи податоците од членот 51 став (2) на овој закон.

Член 62

(1) Решението за времен закуп се доставува до носителот на правото на времен закуп и до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(2) До Јавното правобранителство на Република Македонија заедно со решението се доставува и примерок од документацијата врз основа на кое е донесено решението за стекнување право на времен закуп.

Член 63

(1) Против решението за времен закуп може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(2) Правосилното решение за времен закуп по службена должност се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 64

(1) Органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште води евиденција за донесените решенија за времен закуп, за договорите за вре-

мен закуп, за решенијата за времено ослободување од плаќање закупнина за времен закуп, за решенијата за престанок на правото на времено ослободување од плаќање на закупнина за времен закуп, како и за поднесените тужби за наплата на закупнина за времен закуп.

(2) Министерот за транспорт и врски ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член.

V ВРЕМЕНО ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ОБВРСКА ЗА ПЛАЌАЊЕ НАДОМЕСТ И ЗАКУПНИНА ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

1. ПРАВО НА ВРЕМЕНО ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ НАДОМЕСТ И ЗАКУПНИНА

Член 65

(1) Од плаќање надомест, односно закупнина за градежното земјиште можат времено да бидат ослободени физичките лица, носители на правото на приватизација, долготраен закуп или на времен закуп, ако надоместот, односно закупнината не можат да ги плаќаат.

(2) Право да бидат времено ослободени од плаќање на надоместот, односно закупнината од ставот (1) на овој член имаат лицата кои со акт на органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика, имаат статус на корисници на социјална помош или со таков статус се стекнале за времетраењето на обврската за плаќање на надоместот, односно закупнината и тоа само додека им трае статусот на корисници на социјалната помош.

(3) Со правата од ставот (2) на овој член се изедначени и лицата - корисници на социјална заштита:

- корисници на постојана парична помош и
- деца без родители и родителска грижа до 18 годишна возраст како и по престанувањето на старателството, а најмногу до 26 годишна возраст, ако се на редовно школување, сè додека користат право на социјална заштита.

Член 66

Ослободувањето како и престанокот на правото за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина се утврдува во постапка согласно со овој или друг закон.

2. ПОСТАПКА ЗА ВРЕМЕНО ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ НАДОМЕСТ И ЗАКУПНИНА

Член 67

(1) Постапката за времено ослободување од плаќање надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп се покренува по барање на физичко лице носител на утврдените права на градежното земјиште.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член, барателот поднесува решение од органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика за утврден статус на корисник на социјална помош, односно корисник на социјална заштита.

(3) По барањето од ставот (1) на овој член, органот кој го донел решението за утврденото право на градежното земјиште, носи решение за времено ослободување од плаќање надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп.

- (4) Решението од ставот (3) на овој член содржи:
- податоци за лицето кое времено се ослободува од обврската за плаќање надомест, односно закупнина,
 - обврската од која се ослободува (надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп, односно времен закуп),
 - времетраење на ослободувањето од обврската за плаќање надомест, односно закупнина,
 - причини за ослободување од обврската за плаќање надомест, односно закупнина (решение на органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика) и
 - основата за стекнување на обврската за плаќање надомест, односно закупнина (договор, решение).

(5) Со решение на органот од ставот (3) на овој член ќе престане временото ослободување за плаќање надомест, односно закупнина, ако на носителот на утврденото право на градежното земјиште му престане статусот на корисник на социјална помош, односно статус на корисник на социјална заштита.

(6) Решението од ставот (5) на овој член содржи особено податоци за:

- престанување на временото ослободување од плаќање надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп,
- воспоставување на обврска за плаќање надомест за приватизација и закупнина за долготраен закуп и времен закуп и
- рок од кога почнува да тече обврската за плаќање надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп.

Член 68

(1) Органот што го донел решението за времено ослободување од плаќање надомест за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп, правосилното решение го доставува до органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика.

(2) Органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика води службена евиденција за лицата корисници на социјална помош, односно социјална заштита кои со решение на органот од членот 67 став (3) на овој закон, времено се ослободени од плаќање надомест, односно закупнина.

(3) Органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика по службена должност го известува органот кој го донел решението за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина за престанокот на статусот корисник на социјална помош, односно социјална заштита за лицето кое времено е ослободено од плаќање надомест, односно закупнина.

Член 69

(1) Решението за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина се доставува до барателот од членот 67 став (1) на овој закон и до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(2) До Јавното правобранителство на Република Македонија заедно со решението се доставува и примерок од документацијата врз основа на која е донесено решението за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина.

Член 70

(1) Против решението за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(2) Правосилното решение за времено ослободување од плаќање надомест, односно закупнина се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

VI ОДЗЕМАЊЕ И ПРЕСТАНОК НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

1. ОДЗЕМАЊЕ НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 71

(1) Правото на користење на градежното изградено земјиште во државна сопственост на кое постојни или поранешни правни лица, односно нивни правни следбеници изградиле или стекнале објект (станбена и друга градба), а кој објект во правниот промет станал

сопственост на трети лица ќе се одземе со решение на органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи.

(2) На градежното земјиште во државна сопственост од ставот (1) на овој член, може на сопственикот на објектот да се утврди право на приватизација или право на долготраен закуп согласно со овој закон.

Член 72

(1) Не е предмет на приватизација согласно со овој закон земјоделското земјиште кое го користат правните лица врз основа на извршена трансформација на претпријатијата и задругите со општествен капитал, како и правните лица кои не извршиле трансформација согласно со Законот за трансформација на претпријатијата и задругите со општествен капитал кои стопанисуваат со земјоделско земјиште, ако земјоделското земјиште со урбанистичките планови и актите што ги заменуваат тие планови станало градежно неизградено земјиште.

(2) Кога земјоделското земјиште од ставот (1) на овој член со урбанистичките планови и актите што ги заменуваат тие планови станало градежно земјиште на кое е предвидена градба на објекти, правото на користење ќе се одземе со решение на органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи.

(3) Решението од ставот (2) на овој член се доставува до органот на државната управа надлежен за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 73

(1) Градежното изградено земјиште на кое постои право на користење, а на кое со урбанистичките планови и актите што ги заменуваат тие планови се задржува постојниот објект, не е предмет на приватизација во делот во кој е предвидена нова градба.

(2) Правото на користење на градежното земјиште од ставот (1) на овој член ќе се одземе со решение на органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи.

Член 74

(1) Кога на градежното неизградено земјиште е стекнато право на користење заради изградба на објект предвиден со урбанистичките планови и актите што ги заменуваат тие планови, а изградбата не е започната во роковите определени со закон, односно со актот со кој е стекнато правото на користење на градежното неизградено земјиште заради градба, со решение на органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи ќе се одземе правото на користење на градежното неизградено земјиште.

(2) На градежното неизградено земјиште од ставот (1) на овој член не може да се стекнуваат правата предвидени со овој закон, ако не е започната градба согласно со прописите со кои се регулира изградбата на објектите.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член нема да се одземе правото на користење од физички лица ако предвидената градба не е започната од причини на: смрт или тешка болест на корисникот, односно член на потесното семејно домаќинство, утврдување на статус на корисник на социјална помош, односно социјална заштита, влошена безбедносна состојба во времетраење на состојбата, решавање на претходно прашање по покрената судска, односно управна постапка со која се оневозможува започнувањето на градбата до решавањето на претходното прашање.

(4) По исклучок на ставот (1) од овој член нема да се одземе правото на користење од правни лица ако предвидената градба не е започната од причини на влошена безбедносна состојба во времетраење на состојбата и решавање на претходно прашање по покрената судска, односно управна постапка со која се оневозможува започнувањето на градбата до решавање на претходно прашање.

(5) Покренувањето на стечајната постапка или постапка за ликвидација на правното лице не се смета како причина за неодземање на правото на користење на градежното неизградено земјиште.

Член 75

Одземањето на правото на користење на градежното земјиште согласно со членовите 71, 72 став (2), 73 став (2) и 74 став (1) на овој закон е од јавен интерес.

Член 76

Одземањето на правото на користење од членовите 71, 72 став (2), 73 став (2) и 74 став (1) на овој закон се врши по предлог на Јавното правобранителство на Република Македонија, на начин и во постапка предвидена со Законот за експропријација.

Член 77

(1) Кога носителот на правото на долготраен закуп на градежно неизградено земјиште од членовите 43 и 44 став (2) на овој закон не ја плаќа закупнината на начин определен со договорот, односно со решението за долготраен закуп, или не го користи градежното земјиште согласно со намената, може со решение на органот на државната управа надлежен за управување со градежно земјиште да му престане правото на долготраен закуп.

(2) Решението од ставот (1) на овој член се донесува по службена должност или по барање на Јавното правобранителство на Република Македонија.

(3) Решението од ставот (1) на овој член се доставува до носителот на правото на долготраен закуп и до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(4) Против решението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

(5) Правосилното решение за престанок на правото на долготраен закуп се доставува до органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности.

Член 78

На земјиштето од членовите 71, 72 и 73 на овој закон може да се стекнува право на времен закуп согласно со одредбите на овој закон, до реализација на урбанистичкиот план или актот што го заменува.

2. ПРЕСТАНОК НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 79

(1) Правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост во целост или во дел може да престане по барање, односно со согласност на корисникот на градежното земјиште.

(2) Престанокот на правото на користење на градежното земјиште се утврдува со решение на органот на државната управа надлежен за имотно правни работи.

(3) Против решението од ставот (2) на овој член може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

Член 80

(1) Со решение на органот на државната управа надлежен за имотно-правните работи, а по барање на Јавното правобранителство на Република Македонија ќе се утврди престанок на правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост на правни лица кои престанале да постојат и кои немаат правни следбеници.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба до Владата на Република Македонија - Комисија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на имотно-правните работи и градежното земјиште.

VII ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

1. ПРОМЕТ НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ НА ГРАДЕЖНОТО ИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 81

(1) Корисниците на градежното изградено земјиште во државна сопственост до стекнувањето на право на сопственост, долготраен закуп или времен закуп, правото на користење на градежното изградено земјиште можат да го пренесуваат само со преносот на правото на сопственост на објектот, ако поднеле барање за стекнување на правото на сопственост, долготраен закуп или времен закуп на градежното земјиште во државна сопственост согласно со овој закон.

(2) Правните дела спротивни на ставот (1) од овој член се ништовни и не произведуваат правно дејство.

2. ПРАВО НА ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ НА СТРАНСКИ ЛИЦА

Член 82

(1) Странските физички и правни лица корисници на градежно изградено земјиште во државна сопственост, ги задржуваат правата согласно со актите врз основа на кои стекнале право на користење, ако со друг закон или со меѓународен договор што го ратификувала Република Македонија поинаку не е определено.

(2) Странските физички и правни лица корисници на градежно изградено земјиште во државна сопственост, до влегувањето во сила на овој закон можат на нивно барање да стекнат право на долготраен закуп на градежно земјиште согласно со одредбите на овој закон.

3. РЕОНИЗАЦИЈА И ЗОНИРАЊЕ

Член 83

(1) Заради определување на висината на надоместот за приватизација, закупнина за долготраен закуп и времен закуп на градежното земјиште се врши реонизација на зоните на градовите и населените места во Република Македонија.

(2) Реонизацијата се врши според местоположбата и степенот на комунална уреденост на градежното земјиште.

(3) Реонизацијата од ставот (1) на овој член ја определува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за транспорт и врски.

4. ПРИОРИТЕТ ВО ПОСТАПУВАЊЕ

Член 84

(1) Органот на државната управа надалежен за управување со градежно земјиште должен е податоците од членот 28 став (3) алинеја 5 и членот 47 став (2) алинеја 5 на овој закон да ги издаде приоритетно, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

(2) Органот на државната управа надлежен за водење на соодветната јавна книга за недвижности должен е податоците од членот 28 став (3) алинеи 3 и 4 и членот 47 став (2) алинеи 3 и 4 на овој закон, да ги издаде приоритетно, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

(3) Ако органите не можат да ги издадат податоците во определениот рок, должни се за причините за неиздавањето да го известат барателот, во рок од 15 дена од денот на истекот на рокот определен во ставовите (1) и (2) на овој член.

VIII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 85

(1) Прописите предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 86

Започнатите постапки за трансформација на правото на користење на градежното земјиште согласно со членовите 50 и 54 од Законот за градежното земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 53/2001 и 97/2001) до денот на влегувањето во сила на овој закон продолжуваат според Законот согласно со кој се започнати.

Член 87

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат членовите 49, 50, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 и 66 од Законот за градежното земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 53/2001 и 97/2001).

Член 88

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J I

PËR PRIVATIZIMIN DHE QIRANË E TRUALLIT NDËRTIMOR NË PRONËSI SHTETËRORE

I. DISPOZITA TË PËRGLJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet privatizimi, qiraja afatgjate, qiraja e përkohshme, marrja dhe pushimi i së drejtës për shfrytëzimin e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, për çka të drejtën e shfrytëzimit e kanë personat fizikë dhe juridikë.

Neni 2

Shprehje të veçanta të përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. "Truall ndërtimor" është trualli i ndërtuar dhe i pandërtuar ndërtimor, i përcaktuar si i tillë me Ligjin për truallit ndërtimor;

2. "Truall ndërtimor në pronësi shtetërore" është trualli për të cilin të drejtë pronësie ka Republika e Maqedonisë;

3. "Privatizimi i truallit ndërtimor në pronësi shtetërore" është fitimi i të drejtës në pronësi private të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, për të cilin të drejtë pronësie kanë personat fizikë dhe juridikë.

4. "Shfrytëzues të truallit ndërtimor" janë: personat fizikë dhe juridikë, të cilët të drejtën e shfrytëzimit të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore e kanë fituar në bazë juridike;

5. "Qira afatgjate" është e drejtë reale që konstatohet ndërmjet Republikës së Maqedonisë si qiradhënës dhe shfrytëzuesit të truallit ndërtimor si qiramarrës, në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj;

6. "Qira e përkohshme" është marrëdhënia qiramarrëse që vendoset ndërmjet Republikës së Maqedonisë si qiradhënës dhe shfrytëzuesit, në zotërimin faktik të të cilit është truallit ndërtimor, si qiramarrës, në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj;

7. "Ish pronarët e truallit ndërtimor" janë:
- personat fizikë, shfrytëzuesit e tanishëm të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, që kanë qenë pronarë të truallit në ditën kur trualli është nacionalizuar, përkatësisht është shoqërorizuar në bazë të ligjit, vendimit të këshillit popullor të rrethit ose vendimit të kuvendit komunal;

- personat fizikë shfrytëzues të tanishëm, të cilëve u është bartur e drejta e shfrytëzimit të përhershëm të truallit të pandërtuar ndërtimor, në pajtim me nenin 39 nga Ligji për nacionalizimin e ndërtesave që jepen me qira dhe truallit ndërtimor ("Fletorja zyrtare e RFPJ-së", numër 52/58) dhe interpretimit obligativ të nenit 39 paragrafi 1 i këtij ligji ("Fletorja zyrtare e RFPJ-së, numër 24/59, 24/61 dhe 1/63), në periudhën prej 15 shkurtit të vitit 1968, si ditë kur ka hyrë në fuqi Ligji federativ për përcaktimin e truallit ndërtimor në qytetet dhe vendbanimet me karakter qyteti ("Fletorja zyrtare e RSFJ-së", numër 5/68 dhe 20/68), nëse sipas nenit 5 të atij ligji e drejta e përhershme e bartur për shfrytëzimin e truallit të pandërtuar ndërtimor në këtë periudhë, i plotëson njërin nga këto kushte: marrëveshja për bartje është verifikuar në organin kompetent për verifikim, nëse çmimi i kontraktuar është paguar përmes bankës dhe nëse personi të cilit i është bartur e drejta për shfrytëzim, i ka kryer obligimet ndaj bashkësisë për truallin në fjalë dhe

- personat fizikë, trashëgues të personave fizikë nga alineja 1 dhe 2 të kësaj pike sipas dispozitave për trashëgimi;

8. "E drejta kontestuese për shfrytëzimin e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore" është e drejtë e shfrytëzimit të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, për të cilin ekzistojnë marrëdhënie kontestuese pronësore juridike, të natyrës juridike dhe faktike ndërmjet shfrytëzuesit të truallit ndërtimor dhe shtetit si pronar i truallit, përkatësisht personave të tretë;

9. "Paidentitetshmëri e truallit ndërtimor", është gjendja e mospërputhjes së gjendjes faktike ose juridike (vendpozita, sipërfaqja, kultura, objekti) e truallit ndërtimor, me të dhënat nga akti për fitimin e pronësisë së mëhershme, përkatësisht të së drejtës për shfrytëzimin e truallit (vendpozita, sipërfaqja, kultura, objekti) dhe

10. "Libri përkatës publik për patundshmëritë", është kadastrë i patundshmërive si libër publik në të cilin regjistrohen të drejtat e patundshmërive dhe kadastrë i truallit si libër publik në të cilin evidentohen të drejtat e truallit.

Neni 3

(1) Shfrytëzuesit e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, për fitimin e së drejtës në pronë, qiraja afatgjate dhe qiraja e përkohshme, obligohen të paraqesin kërkesë me kushte, mënyrë dhe procedurë të përcaktuara me këtë ligj.

(2) Nëse shfrytëzuesit e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, për fitimin e të drejtave nga paragrafi (1) i këtij neni, në afatet e përcaktuara me këtë ligj nuk paraqesin kërkesë, e drejta konstatohet me kushte dhe mënyrë të përcaktuara me këtë ligj.

(3) Me fitimin e të drejtave nga paragrafi (1) i këtij neni, në bazë të këtij ligji, pushon e drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, e shfrytëzuesve të deritashëm të truallit ndërtimor.

Neni 4

(1) Pronari i truallit ndërtimor që është privatizuar, ka të drejtë që truallin ndërtimor ta mbajë, ta shfrytëzojë plotësisht dhe të disponojë me të sipas vullnetit të tij, nëse me këtë ligj dhe ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) E drejta për pronësi të truallit ndërtimor nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të jetë në qarkullim juridik, si e drejtë pronësie e truallit ndërtimor që paraqet ngastër të plotë kadastrale ose e drejtë pronësie e truallit ndërtimor që paraqet pjesë të ngastrës kadastrale (pjesë ideale ose reale).

Neni 5

(1) Bartësi i të drejtës së qirasë afatgjate të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, ka të drejtë që truallin ndërtimor ta mbajë dhe ta shfrytëzojë në pajtim me destinimin e definuar me planet urbanistike dhe aktet e përgjithshme që i zëvendësojnë planet urbanistike të truallit ndërtimor dhe me marrëveshjen, përkatësisht me vendimin për fitimin e së drejtës për qira afatgjate.

(2) Trualli i ndërtuar ndërtimor në pronësi shtetërore, për të cilin ekziston e drejta për qira afatgjate, mund të jetë në qarkullim juridik vetëm me bartjen e të drejtës për pronësinë e objektit.

(3) E drejta për qira afatgjate të truallit ndërtimor mund të trashëgohet.

Neni 6

(1) Trualli ndërtimor që është në përdorim të përgjithshëm (sheshet publike, rrugët, vijat e komunikimit, parqet, sipërfaqet publike-të komunikimit) dhe trualli ndërtimor që me planet hapësinore urbanistike dhe aktet që i zëvendësojnë këto plane, është i dedikuar për të mirën e përdorimit të përgjithshëm, është në pronësi shtetërore dhe nuk është lëndë e privatizimit.

(2) Veprat juridike në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni, janë të pavlefshme dhe nuk kanë veprim juridik.

Neni 7

Trualli ndërtimor i pandërtuar në pronësi shtetërore, të cilin personat fizikë ose juridikë e shfrytëzojnë në bazë të qirasë për vendosjen-ndërtimin e objekteve të përkohshme ose destinime të tjera nuk është lëndë e privatizimit.

Neni 8

Mbrojtjen juridike të interesave dhe të drejtave pronësore të Republikës së Maqedonisë në procedurën e privatizimit, qirasë afatgjate dhe qirasë së përkohshme të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore e kryen Prokuroria Publike e Republikës së Maqedonisë.

Neni 9

Mjetet nga privatizimi, nga qiraja afatgjate dhe qiraja e përkohshme e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, janë të hyra në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 10

Për privatizimin e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, nuk paguhet tatim në qarkullim të patundshmërive dhe të të drejtave.

Neni 11

Në procedurën e privatizimit, qiraja afatgjate dhe qiraja e përkohshme të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurën e përgjithshme administrative, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

II. PRIVATIZIMI I TRUALLIT NDËRTIMOR NË PRONËSI SHTETËRORE

1. MËNYRA E PRIVATIZIMIT

Neni 12

Trualli ndërtimor në pronësi shtetërore (në tekstin e mëtejme: trualli ndërtimor) mund të privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të personave fizikë dhe juridikë të vendit, shfrytëzues të truallit ndërtimor.

Neni 13

(1) Trualli ndërtimor i ndërtuar për të cilin ekzistojnë të drejta bashkëshfrytëzuese mund të privatizohet proporcionalisht me madhësinë e pjesës së pronës të objektit përkatësisht objekteve, nëse bashkëshfrytëzuesit e truallit ndërtimor nuk merren vesh ndryshe.

(2) Trualli ndërtimor i pandërtuar për të cilin ekzistojnë të drejta bashkëshfrytëzuese mund të privatizohet, proporcionalisht me madhësinë e pjesës ideale të së drejtës bashkëshfrytëzuese, nëse bashkëshfrytëzuesit nuk merren vesh ndryshe.

Neni 14

(1) Trualli ndërtimor mund të privatizohet në tërësi ose në pjesë.

(2) Trualli ndërtimor mund të privatizohet në sipërfaqen me të drejtën e fituar për shfrytëzim, e në kuadër të ngastrës ndërtimore, sipërfaqja e së cilës është

definuuar me planet urbanistike, përkatësisht aktet që i zëvendësojnë ato plane, nëse për këtë nuk ka pengesa të natyrës faktike ose juridike, përkatësisht në pjesën për të cilën këso pengesa nuk ekzistojnë.

(3) Trualli ndërtimor, mund të privatizohet në kuadër të ngastrës ndërtimore, sipërfaqja e të cilës është definuar me planet urbanistike, përkatësisht me aktet që i zëvendësojnë ato plane, nëse me aktin në bazë të cilit është fituar e drejta e shfrytëzimit, sipërfaqja nuk është përcaktuar.

(4) Trualli ndërtimor mund të privatizohet në sipërfaqen e truallit nën objektin të fituar me bazë juridike, nëse me planet urbanistike ose aktet që i zëvendësojnë ato plane, ngastra ndërtimore nuk është definuar.

(5) Trualli ndërtimor për të cilin ekziston e drejta e shfrytëzimit, e nuk mund të privatizohet pasi bën pjesë në ngastrën tjetër ndërtimore, mund të jepet me qira afatgjate, deri në realizimin e planit urbanistik, përkatësisht akteve që e zëvendësojnë planin.

Neni 15

Trualli ndërtimor në të cilin ekziston e drejta kontestuese e shfrytëzimit ose ekziston paidentitetshmëri e truallit ndërtimor, mund të privatizohet në pajtim me këtë ligj, pas zgjidhjes së çështjes paraprake të së drejtës kontestuese për shfrytëzim, përkatësisht për paidentitetshmërinë e truallit ndërtimor.

2. KUSHTET PËR PRIVATIZIM

a. Kushtet për privatizimin e truallit ndërtimor të personave fizikë të cilët nuk kanë obligim të paguajnë kompensim

Neni 16

Trualli ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim nga personat fizikë – ish pronarë të truallit ndërtimor, privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të ish pronarëve, me ç'rast për privatizimin e truallit ndërtimor, ish pronarët nuk obligohen të paguajnë kompensim për privatizimin.

Neni 17

(1) Trualli ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim nga personat fizikë e fituar me kompensim, privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të shfrytëzuesve të truallit ndërtimor, me ç'rast për privatizimin e truallit ndërtimor nuk paguhet kompensim, nëse është fituar me kompensim me:

- 1) ankand publik;
- 2) marrëveshje të drejtpërdrejtë me kompensim;
- 3) ndarjen e truallit nga organi kompetent me kompensim;
- 4) ndarjen e truallit në zëvendësim për patundshmërinë e ekspropriuar;
- 5) ndarjen e truallit në zëvendësim për truallin e marrë nga pronësia e ish pronarit;
- 6) të drejtën e përparësisë për shfrytëzimin e truallit ndërtimor, për sipërfaqen e truallit ndërtimor, e cila është ish pronës e shfrytëzuesit të së drejtës së përparësisë; dhe
- 7) raste të tjera nëse vërtetohet se e drejta e shfrytëzimit është fituar me kompensim (plotësimin e ngastrës ndërtimore me kompensim, të drejtën e përparësisë për ndërtim me plotësimin e ngastrës ndërtimore me kompensim, e tjerë).

(2) Personat fizikë trashëgimtarë të personave nga paragrafi (1) i këtij neni, sipas dispozitave për trashëgimi, nuk paguajnë kompensim për privatizimin e truallit ndërtimor.

b. Kushtet për privatizimin e truallit ndërtimor të personave fizikë me kompensim

Neni 18

(1) Trualli ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim nga personat fizikë e fituar pa kompensim, mund të privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të shfrytëzuesve të truallit ndërtimor, me pagesë kompensimi.

(2) Konsiderohet se e drejta për shfrytëzimin e truallit nga paragrafi (1) i këtij neni është fituar pa kompensim, nëse është fituar me:

1) ndarjen e truallit ndërtimor për shfrytëzim pa kompensim, nëse në aktin për ndarjen e truallit ndërtimor nuk është caktuar kompensim, përkatësisht obligimi për pagesën e kompensimit;

2) fitimin e të drejtës për pronësi të objektit me bazë juridike, me ç'rast me bartjen e të drejtës për pronësi të objektit bartet edhe e drejta për shfrytëzimin e truallit ndërtimor në pronësi shoqërore përkatësisht shtetërore; dhe

3) të drejtën e përparësisë për shfrytëzimin e truallit ndërtimor, për sipërfaqen e truallit ndërtimor, e cila nuk është pronësi e përparshme e shfrytëzuesit të së drejtës së përparësisë, ndërsa është fituar pa kompensim si plotësim i ngastrës ndërtimore.

v. Kushtet për privatizimin e truallit ndërtimor të personave juridikë të cilët nuk kanë obligim të paguajnë kompensim

Neni 19

Trualli ndërtimor, për të cilin personat juridikë në pronësi private kanë fituar të drejtën për shfrytëzim, mund të privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të shfrytëzuesve të truallit ndërtimor, me ç'rast nuk paguhet kompensim, nëse kjo është fituar me kompensim me:

- 1) ankand publik;
- 2) marrëveshje të drejtpërdrejtë me kompensim;
- 3) ndarjen e truallit nga organi kompetent me kompensim;
- 4) ndarjen e truallit në zëvendësim për truallin e ekspropriuar të personit juridik në pronësi private;
- 5) ndarjen e truallit në zëvendësim për truallin ndërtimor të marrë nga zotërimi i personit juridik në pronësi private; dhe
- 6) depozin themelues të personit fizik te personi juridik në pronësi private, në të cilin trualli ndërtimor paraqet ish pronësi, përkatësisht të drejtën e shfrytëzimit të fituar me kompensim.

g. Kushtet për privatizimin e truallit ndërtimor të personave juridikë me kompensim

Neni 20

Trualli ndërtimor për të cilin personat juridikë kanë fituar të drejtën për shfrytëzim pa kompensim, mund të privatizohet nga pronësia shtetërore në pronësi të shfrytëzuesve të truallit ndërtimor me kompensim, nëse trualli ndërtimor shfrytëzohet në bazë të:

- 1) të së drejtës së fituar për pronësi të objektit me bazë juridike që ka qenë ish pronësi shoqërore përkatësisht shtetërore;
- 2) fitimin e të drejtës për pronësi të objektit me bazë juridike, me ç'rast me bartjen e të drejtës për pronësi të objektit, bartet edhe e drejta për shfrytëzimin e truallit ndërtimor në pronësi shoqërore përkatësisht shtetërore dhe
- 3) privatizimit të personave juridikë në pronësi shoqërore, përkatësisht shtetërore.

Neni 21

Trualli ndërtimor për të cilin ekziston e drejta e shfrytëzimit të personave juridikë në pronësi të përzier (shtetërore dhe private), mund të privatizohet me kompensim, pas privatizimit të plotë të personit juridik.

3. KOMPENSIMI PËR PRIVATIZIMIN E TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 22

Për truallin ndërtimor që privatizohet me kompensim, paguhet kompensimi me kushte dhe mënyrë të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 23

(1) Nëse trualli ndërtimor është privatizuar me kompensim, ndërsa kompensimi nuk është paguar për shkak të vdekjes së pronarit të truallit ndërtimor, obligimi për pagesën e kompensimit kalon te trashëguesit e truallit ndërtimor, sipas dispozitave për trashëgimi.

(2) Nëse trualli ndërtimor është privatizuar me kompensim, ndërsa kompensimi nuk është paguar, e drejta e pronësisë së truallit ndërtimor mund të jetë në qarkullim juridik vetëm nëse paguhet kompensimi për truallin e privatizuar.

Neni 24

(1) Lartësinë e kompensimit të truallit ndërtimor që është lëndë e privatizimit, si dhe mënyrën e procedurën për arkëtimin e kompensimit për privatizim, me propozimin e ministrit të Financave, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me dispozitë të veçantë.

(2) Lartësia e kompensimit për truallin ndërtimor, që është lëndë e privatizimit, përcaktohet varësisht nga zonat e përcaktuara në nenin 83 të këtij ligji.

Neni 25

(1) Kompensimi për privatizimin e truallit ndërtimor paguhet me denarë.

(2) Fletëobligacionet e lëshuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë, për pagesën e depozitimeve të depozituara devizore të qytetarëve, për të cilat garante është Republika e Maqedonisë dhe fletobligacionet nga denacionalizimi, mund të shfrytëzohen për pagesën e kompensimit për privatizimin e truallit ndërtimor.

4. PROCEDURA PËR PRIVATIZIMIN E TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 26

Procedura për privatizimin e truallit ndërtimor ngritet me kërkesën e shfrytëzuesit të truallit ndërtimor (në tekstin e mëtejme: kërkesë për privatizim).

Neni 27

Kërkesa për privatizim nga neni 26 e këtij ligji mund të paraqitet në afat prej 2 vjetësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 28

(1) Kërkesa për privatizim paraqitet në organin e administratës shtetërore, kompetent për punët pronësore-juridike, në rajonin ku gjendet trualli ndërtimor që është lëndë e privatizimit.

(2) Kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni duhet të përmbajë:

a) bazën e së drejtës që kërkohet: (privatizimin pa obligim për pagesën e kompensimit, përkatësisht privatizimin me obligim për pagesën e kompensimit) dhe

b) mënyrën e pagesës së kompensimit.

(3) Kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni i bashkangjiten:

- dëshmia për identifikimin e kërkuesit, përkatësisht personave që janë trashëgimtarë të tij, sipas dispozitave për trashëgimi (fotokopja e letërnjoftimit ose pasaportës për personat fizikë), përkatësisht ekstrakti nga regjistri përkatës për personat juridikë,

- baza juridike, përkatësisht akti në bazë të së cilit është fituar e drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor, për të cilin bëhet kërkesa për privatizim (ligji, tapia, aktgjykimi, marrëveshja, vendimi, vendimi i organit kompetent shtetëror e tjerë);

- të dhënat për truallin ndërtimor nga libri përkatës publik, si vijon: aktzotërimin nga kadastrin i patundshmërive ose fletën poseduese nga kadastrin i truallit;

- kopja e planit kadastral;

- ekstrakti nga plani urbanistik; dhe

- deklarata me shkrim për zotërimin faktik të drejtpërdrejtë të truallit ndërtimor.

(4) Kërkesa për privatizim dhe shtojcat dorëzohen në dy ekzemplarë.

Neni 29

(1) Për kërkesën për privatizim, organi i administratës shtetërore kompetent për punët pronësore-juridike, merr vendim me të cilin vërtetohet fitimi i së drejtës për pronësi private të truallit ndërtimor nga personat fizikë ose juridikë, për të cilën të drejtë pronësie ka Republika e Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: vendimi për privatizim).

(2) Vendimi për privatizim përmban:

- të dhënat për personin që fiton të drejtën e pronësisë së truallit ndërtimor (emri dhe mbiemri, vendbanimi dhe numri unik amë për personin fizikë dhe emri, selia dhe numri unik tatimor për personin juridik),

- të dhënat për truallin ndërtimor që është lëndë e privatizimit, nga libri përkatës publik,

- klauzolën për obligimin e pagesës së kompensimit, nëse privatizimi bëhet me kompensim si kusht për privatizimin,

- lartësinë dhe afatin e pagesës së kompensimit, nëse privatizimi bëhet me kompensim, me klauzolë për shënimin e obligimit në librin përkatës publik për regjistrimin, përkatësisht evidentimin e të drejtave të patundshmërive në afat prej 15 ditësh pas plotfuqishmërisë së vendimit,

- mënyrën e pagesës,

- llogarinë në të cilën duhet të paguhet kompensimi,

- klauzolën se vendimi i plotfuqishëm për privatizim është bazë për fitimin e së drejtës për pronësi dhe regjistrimin përkatësisht evidentimin e kësaj të drejte në librin përkatës publik; dhe

- klauzolën për anulimin e vendimit për privatizimin e truallit ndërtimor të pandërtuar, nëse nuk plotësohet kushti për pagesën e kompensimit të përcaktuar me vendimin për privatizim.

Neni 30

(1) Vendimi për privatizimin i dorëzohet kërkuesit për privatizim dhe në Prokurorinë Publike të Republikës së Maqedonisë.

(2) Në Prokurorinë Publike të Republikës së Maqedonisë, bashkë me vendimin dorëzohet edhe ekzemplari i kërkesës me shtojcat e tij.

Neni 31

(1) Kundër vendimit për privatizim, mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisionin për vendimmarrje me procedurë administrative të shkallës së dytë nga sfera e punëve pronësore-juridike dhe truallit ndërtimor.

(2) Vendimi i plotfuqishëm për privatizim, me detyrë zyrtare dorëzohet në organin e administratës shtetërore, kompetent për udhëheqjen e librit përkatës publik për patundshmëritë.

Neni 32

(1) Nëse me vendimin për privatizimin e truallit ndërtimor, përcaktohet obligimi për pagesën e kompensimit, ndërsa kompensimi nuk paguhet në mënyrën e përcaktuar me vendimin për privatizim, organi i administratës shtetërore kompetent për punët pronësore-juridike, me vendim e anulon vendimin për privatizim.

(2) Vendimi për anulimin e privatizimit, i dorëzohet personit të cilit i është privatizuar trualli dhe në Prokurorinë Publike të Republikës së Maqedonisë.

(3) Kundër vendimit për anulimin e privatizimit, mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisionin për vendimmarrje me procedurë administrative të shkallës së dytë nga sfera e punëve pronësore-juridike dhe truallit ndërtimor.

(4) Vendimi i plotfuqishëm për anulimin e privatizimit, me detyrë zyrtare dorëzohet në organin e administratës shtetërore, kompetent për udhëheqjen e librit përkatës publik për patundshmëritë.

Neni 33

(1) Organi i administratës shtetërore, kompetent për punët pronësore-juridike, mban evidencë për kërkesat e paraqitura për privatizim, për vendimet e marra dhe të

анулуара për privatizim, për vendimet e marra për lirimim e përkohshëm nga pagesa e kompensimit për privatizim, si dhe për paditë e paraqitura për arkëtimin e kompensimit.

(2) Ministri i Financave e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni.

III. QIRAJA AFATGJATE E TRUALLIT NDËRTIMOR NË PRONËSI SHETËTËRORE

1. E DREJTA PËR QIRA AFATGJATE TË TRUALLIT NDËRTIMOR

a. Dispozitat e përbashkëta

Neni 34

(1) Shfrytëzuesi i truallit ndërtimor që nuk është i privatizuar, fiton të drejtën për qira afatgjate në pajtim me këtë ligj.

(2) Për të drejtën e qirasë afatgjate të truallit ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim, paguhet qira.

(3) Dispozitat nga neni 13, neni 14 dhe neni 15 të këtij ligji, zbatohen në mënyrë përkatëse edhe në rast se për truallin ndërtimor fitohet e drejta e qirasë afatgjate.

Neni 35

(1) E drejta për qira afatgjate, fitohet me marrëveshje në formën e shkruar, të lidhur ndërmjet Republikës së Maqedonisë si qiradhënës dhe shfrytëzuesit të truallit ndërtimor si qiramarrës, me të cilën rregullohen të drejtat dhe obligimet nga raporti i qirasë së truallit ndërtimor.

(2) Nëse shfrytëzuesi i truallit ndërtimor nuk fiton të drejtën për qira afatgjate me marrëveshje, në afatin e përcaktuar me nenin 46 paragrafi (2) të këtij ligji, qiraja afatgjate fitohet me fuqinë e këtij ligji.

(3) Në rastet nga paragrafi (2) i këtij neni, qiraja afatgjate fitohet me vendimin e organit të administratës shtetërore, kompetent për administrimin me truallin ndërtimor.

Neni 36

(1) Qiraja afatgjate e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore (në tekstin e mëtejme: qiraja afatgjate) mund të zgjasë më së paku 10 e më së shumti 99 vjet.

(2) Pas skadimit të afatit për qira afatgjate, qiraja afatgjate e truallit ndërtimor mund të vazhdohet.

(3) Gjithçka që juridikisht ka qenë e ndarë nga truallit (objektet e përhershme dhe të përkohshme), me skadimin e afatit të marrëveshjes për qira afatgjate të truallit ndërtimor, deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji, nuk bëhet shtesë e truallit ndërtimor dhe nuk bëhet pronë e Republikës së Maqedonisë.

(4) Dispozitat për qira afatgjate nga neni 19 deri te neni 39, neni 55 paragrafi (2) dhe neni 56 të Ligjit për truallin ndërtimor, në mënyrë përkatëse zbatohen për fitimin e qirasë afatgjate të shfrytëzuesve të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 37

(1) Nëse e drejta për qira afatgjate fitohet me kërkesën e shfrytëzuesit të truallit ndërtimor, kohëzgjatja e qirasë afatgjate përcaktohet me marrëveshje në pajtim me kërkesën e shfrytëzuesit të truallit ndërtimor (qiramarrës).

(2) Nëse e drejta për qira afatgjate përcaktohet me detyrë zyrtare, kohëzgjatja e qirasë afatgjate është 10 vjet, me mundësi për vazhdim.

Neni 38

(1) Lartësinë e qirasë së truallit ndërtimor që është lëndë e qirasë afatgjate, si dhe mënyrën e procedurën për arkëtimin e qirasë së qiramarrjes afatgjate, me propozimin e ministrit të Transportit dhe Lidhjeve, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me dispozitë të veçantë.

(2) Lartësia e kompensimit për truallin ndërtimor, që është lëndë e qirasë afatgjate, përcaktohet varësisht nga zonat e përcaktuara në nenin 83 të këtij ligji.

Neni 39

(1) Qiraja për qiramarrje afatgjate të truallit ndërtimor paguhet me denarë.

(2) Obligacionet e lëshuara nga Republika e Maqedonisë, për pagesën e depozitimeve të depozituara devizore të qytetarëve, për të cilat garante është Republika e Maqedonisë dhe obligacionet nga denacionalizimi, mund të shfrytëzohen për pagesën e qirasë të qiramarrjes afatgjate të truallit ndërtimor.

Neni 40

Truallit ndërtimor për të cilin është fituar e drejta për qiranë afatgjate, mund të privatizohet me kompensim në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

b. Qiraja afatgjate e truallit ndërtimor të personave fizikë

Neni 41

Nëse truallit ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim nga personat fizikë nuk privatizohet, përcaktohet e drejta e qirasë afatgjate për të cilën bartësi i së drejtës paguan qira në pajtim me këtë ligj.

Neni 42

Bartësi i së drejtës për qira afatgjate të truallit ndërtimor të ndërtuar, përkohësisht me vendim nga organi kompetent, nga shkaqet e përcaktuara me këtë ligj ose ligj tjetër, mund të lirohet nga obligimi për pagesën e qirasë.

Neni 43

Nëse bartësi i së drejtës për qira afatgjate të truallit të pandërtuar ndërtimor nuk e paguan qiranë e përcaktuar me marrëveshje, përkatësisht me vendimin për qira afatgjate, e nuk është i liruar nga obligimi për pagesën e qirasë, me vendimin e organit të administratës shtetërore kompetent për administrimin me truallin ndërtimor, i pushon e drejta për qira afatgjate para skadimit të afatit me marrëveshje, në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj.

v. Qiraja afatgjate e truallit ndërtimor të personave juridikë

Neni 44

(1) Nëse truallit ndërtimor për të cilin ekziston e drejta për shfrytëzim nga personat juridikë nuk privatizohet, përcaktohet e drejta e qirasë afatgjate për të cilën bartësi i së drejtës paguan qira në pajtim me këtë ligj.

(2) Nëse për truallin e pandërtuar ndërtimor personi juridik nga paragrafi (1) i këtij neni nuk e paguan qiranë e përcaktuar me marrëveshje, përkatësisht me vendimin për qira afatgjate, me vendimin e organit kompetent i pushon e drejta për qira afatgjate para skadimit të afatit me marrëveshje, në mënyrën e përcaktuar me këtë ligj.

2. PROCEDURA PËR FITIMIN E TË DREJTËS PËR QIRA AFATGJATE TË TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 45

Të drejtën për paraqitjen e kërkesës për fitimin e së drejtës për qira afatgjate të truallit ndërtimor, e kanë shfrytëzuesit e truallit ndërtimor në pronësi shtetërore.

Neni 46

(1) Procedura për fitimin e së drejtës për qira afatgjate të truallit ndërtimor, ngritet me kërkesën e shfrytëzuesit të truallit ndërtimor ose me detyrë zyrtare, nga organi i administratës shtetërore kompetent për administrimin me truallin ndërtimor.

(2) Procedura për fitimin e së drejtës për qira afatgjate të truallit ndërtimor ngritet me detyrë zyrtare, nëse shfrytëzuesi i truallit ndërtimor nuk paraqet kërkesë për fitimin e së drejtës për qira afatgjate, përkatësisht për privatizimin e truallit ndërtimor në afat prej dy vjetësh, nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, ose nëse pas kërkesës së paraqitur për fitimin e së drejtës për qira afatgjate në afat prej 6 muajve nuk paraqitet për lidhjen e marrëveshjes.

Neni 47

(1) Kërkesa për fitimin e së drejtës së qirasë afatgjate të trollit ndërtimor paraqitet në organin e administratës shtetërore kompetent për administrim me trollin ndërtimor në territorin ku gjendet truallit ndërtimor që është lëndë e fitimit të së drejtës së qirasë afatgjate.

(2) Kërkesës nga paragrafi (1) të këtij neni i bashkangjiten:

- dëshmia për identifikimin e paraqitësit të kërkesës (fotokopje nga letërnjoftimi ose dokumentit të udhëtimit për personat fizikë), përkatësisht ekstrakt nga regjistri adekuat për personat juridikë,

- baza juridike, përkatësisht akti në bazë të të cilit është fituar e drejta e shfrytëzimit të trollit ndërtimor me të cilin ka të bëjë kërkesa për qira afatgjate (tapi, aktgjykim, marrëveshje, vendim, dispozitë ligjore, vendim të organit kompetent shtetëror, etj.),

- të dhënat për trollin ndërtimor nga libri adekuat publik edhe ate për: aktzotërim nga kadastrin i tokës;

- kopje nga plani kadastral,

- ekstrakt nga plani urbanistik, dhe

- deklaratë me shkrim për zotërim faktik jo të drejtpërdrejtë të truallit ndërtimor.

(3) Kërkesa dhe dokumentet bashkangjitesë nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni dorëzohen në dy kopje.

(4) Në kërkesën nga paragrafi (1) të këtij neni, parashtruesi duhet ta shënojë kohëzgjatjen e qirasë afatgjate dhe mënyrën e pagimit të qirasë.

Neni 48

(1) Pas kërkesës për të fituar të drejtën e qirasë afatgjate, nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara me këtë ligj, organi i administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtimor është i obliguar t'i qaset lidhjes së marrëveshjes për qira afatgjate.

(2) Të drejtat dhe obligimet që dalin nga qiraja afatgjate rregullohen me marrëveshje në formë të shkruar.

(3) Marrëveshjen nga paragrafi (1) të këtij neni në emër të Republikës së Maqedonisë e lidh ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 49

(1) Me marrëveshjen për qira afatgjate veçmas rregullohen:

- lartësia, mënyra dhe afatet për pagesën e qirasë;

- llogaria në të cilën paguhet qiraja;

- kohëzgjatja e qirasë afatgjate,

- dedikimi dhe mënyra e shfrytëzimit të trollit ndërtimor me të cilën fitohet e drejta e qirasë afatgjate;

- obligimi për bartjen e të drejtës së qirasë afatgjate pronarit të objektit në rast të shitjes së objektit të ndërtuar në trollin në të cilin është fituar e drejta e qirasë afatgjate (neni 5 paragrafi (2)),

- ndryshimi i qirasë afatgjate kur për trollin ndërtimor të pandërtuar nuk paguhet lartësia e qirasë në pajtim me dispozitën e veçantë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë nga neni 38 i këtij ligji; dhe

- klauzola për ndërprerjen e qirasë afatgjate, kur për truallin e pandërtuar nuk paguhet qira.

(2) Në prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë paraqitet kopje nga marrëveshja dhe dokumentacioni në bazë të së cilës është fituar e drejta e qirasë afatgjate.

(3) Marrëveshja për qira afatgjate me detyrë zyrtare paraqitet në organin e administrimit shtetëror kompetent për mbajtjen e librit publik adekuat për patundshmëritë.

Neni 50

(1) Procedura për fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate të trollit ndërtimor ngrihet me procedurë zyrtare kur personat fizikë përkatësisht juridikë nuk e kanë plotësuar obligimin në pajtim me nenin 3 paragrafi (1) nga ky ligj.

(2) Me kërkesë të organit të administratës kompetente shtetërore për administrim me truallin ndërtimor, organi i administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit

adekuat publik për patundshmëritë, paraqet të dhëna për trollin dhe shfrytëzuesin e truallit ndërtimor, trolli i të cilit nuk është privatizuar, për shkak të ngritjes së procedurës sipas detyrës zyrtare nga paragrafi (1) të këtij neni.

(3) Me kërkesë të organit të drejtorisë shtetërore kompetent për administrim me truall ndërtimor, organi i administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore i jep të gjitha të dhënat nga evidenca nga neni 33 paragrafi (1) i këtij ligji.

(4) Me kërkesë të organit të administratës shtetërore kompetent për administrim me truall ndërtimor, organi i administrimit shtetëror kompetent për hyrjet publike, paraqet të dhëna për trollin ndërtimor dhe shfrytëzuesin e trollit ndërtimor, për shkak të ngritjes së procedurës nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 51

(1) Kur e drejta e qirasë afatgjate e truallit ndërtimor fitohet sipas detyrës zyrtare, organi i institucionit shtetëror kompetent për administrim me trollin ndërtimor merr vendim në bazë të të cilit shfrytëzuesi i trollit ndërtimor fiton të drejtën e qirasë afatgjate të trollit ndërtimor (vendim për qira afatgjate).

(2) Vendimi për qira afatgjate përmban:

- të dhënat e personit i cili fiton të drejtën e qirasë afatgjate të truallit ndërtimor (emri dhe mbiemri, vendbanimi dhe numri unik i amzës për personin fizik dhe emërtimin, selia dhe numri unik për personin juridik),

- të dhënat për truallin ndërtimor, lëndë e qirasë afatgjate nga libri adekuat publik dhe dedikimi i trollit,

- kohëzgjatjen e qirasë afatgjate,

- obligimin për pagesën e qirasë për fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate;

- lartësinë, mënyrën dhe afatet për pagesën e qirasë,

- fletëpagesën në të cilën paguhet qiraja,

- obligimin për ndryshimin e vendimit në rast të ndërrimit të bartësit të së drejtës së qirasë afatgjate (neni 5 paragrafi (2)) dhe

- ndryshimin e lartësisë së qirasë në pajtim me dispozitën e veçantë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë nga neni 38 i këtij ligji.

(3) Vendimi për qira afatgjate të truallit ndërtimor të pandërtuar përveç të dhënave nga paragrafi (2) i këtij neni, përmban edhe klauzolë për përfundimin e të drejtës së qirasë afatgjate të truallit ndërtimor të pandërtuar kur qiramarrësi nuk e paguan qiranë dhe kur qiramarrësi, truallin ndërtimor e shfrytëzon në kundërshtim me dedikimin e përcaktuar me aktvendimin për qiramarrje afatgjate.

Neni 52

(1) Vendimi për qira afatgjate i dorëzohet bartësit të së drejtës së qirasë afatgjate të truallit ndërtimor dhe në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë.

(2) Në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë bashkarisht me vendimin paraqitet edhe ekstrakti i dokumentacionit, në bazë të së cilit është marrë vendimi për fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate.

Neni 53

(1) Kundër vendimit për qira afatgjate mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhje në procedurën administrative të shkallës së dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

(2) Vendimi i plotëfuqishëm për qira afatgjate sipas detyrës zyrtare paraqitet në organin e administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit publik adekuat për patundshmëritë.

Neni 54

(1) Kur pagesa e qirasë për fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate të trollit ndërtimor të ndërtuar nuk bëhet në pajtim me marrëveshjen, përkatësisht vendimin me të cilin është fituar e drejta, pagesa do të bëhet në bazë të vendimit gjyqësor.

(2) Për shkak të arkëtimit të kërkesave të Republikës së Maqedonisë në rastet e paragrafit (1) të këtij neni, ankesë në gjyqin kompetent në rajonin ku gjendet truallit ndërtimor, paraqet Prokurori publik i Republikës së Maqedonisë.

(3) Ankesën nga paragrafi (2) i këtij neni për arkëtim të kërkesave, Prokurori publik i Republikës së Maqedonisë sipas detyrës zyrtare e paraqet në organin e administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit adekuat publik të patundshmërive.

Neni 55

(1) Organi i administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtimor mban evidencë për kërkesat e paraqitura, për vendimet e marra dhe të abroguara për fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate, për marrëveshjet për qira afatgjate, për vendimet e lirimit të përkohshëm nga pagesa e qirasë për qira afatgjate, për vendimet për ndërprerjen e të drejtës së lirimit nga pagesa e qirasë për qira afatgjate, si dhe për ankesat e paraqitura për arkëtimin e kompensimit për qira afatgjate.

(2) Ministri i Transportit dhe Lidhjeve e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni.

IV. QIRAJA E PËRKOSSHME E TRUALLIT NDËRTIMOR NË PRONËSI SHETËRORE

1. E DREJTA E QIRASË ME AFAT TË SHKURTËR E TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 56

(1) Kur për shkak ekzistimit të së drejtës kontestuese të shfrytëzimit ose pidentitetshmërisë së truallit ndërtimor, truallit ndërtimor në pronësi shtetërore të cilin e shfrytëzojnë personat fizikë, përkatësisht juridikë nuk mund të privatizohet as nuk mund të fitojë të drejtën e qirasë afatgjate, shfrytëzuesi në zotërimin e të cilit faktikisht është truallit, mund të fitojë të drejtën e qirasë së përkohshme të atij truallit.

(2) Të drejtën e qirasë afatshkurtër të truallit ndërtimor si dhe personi i cili atë të drejtë e ka fituar përcaktohet me marrëveshje për qira me afat të përkohshëm, përkatësisht me vendim nga organi kompetent në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 57

(1) E drejta e qirasë me afat të përkohshëm mund të fitohet deri në përfundim e shkakut për pamundësinë e fitimit të së drejtës së privatizimit përkatësisht qirasë afatgjate.

(2) Qiraja me afat të përkohshëm të truallit ndërtimor mbaron me përfundimin e shkaqeve të cilat si çështje paraprake kanë qenë pengesë për privatizim, përkatësisht qira afatgjate të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore, në bazë të vendimit të organit të administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtimor.

Neni 58

Pas përfundimit të shkakut për pamundësinë e privatizimit, përkatësisht për qira me afat të gjatë kohor të truallit ndërtimor nga neni 56 paragrafi (1) i këtij ligji, truallit ndërtimor mund të privatizohet, përkatësisht ndaj të njëjtit mund të fitohet e drejta e qirasë afatgjate, në pajtim me këtë ligj.

Neni 59

Lartësia e qirasë për truallin ndërtimor e cila është lëndë e qirasë afatshkurtër, si dhe mënyra dhe procedura për arkëtimin e qirasë për qira afatshkurtër përcaktohen me dispozitë e veçantë nga neni 38 i këtij ligji.

2. PROCEDURA PËR FITIMIN E TË DREJTËS SË QIRASË SË PËRKOSSHME TË TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 60

(1) Kërkesë për fitimin e të drejtës së përkohshme mund të paraqesin personat fizikë dhe juridikë në zotërimin

e të cilit faktikisht është truallit ndërtimor, në rastet e parapara në nenin 56 paragrafi (1) nga ky ligj.

(2) Kërkesa për fitimin e të drejtës së qirasë së përkohshme i përmban të dhënat nga neni 47 paragrafi (2) i këtij ligji, si dhe të dhënat për ekzistimin e të drejtës kontestuese të shfrytëzimit ose për ekzistimin e pidentitetshmërisë së truallit ndërtimor.

(3) E drejta e qirasë së përkohshme në bazë të kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni fitohet me marrëveshje për qira afatshkurtër, me të cilën veçmas përcaktohen:

- shkakut përse lidhet marrëveshja;
- lartësia, mënyra dhe afatet e pagesës së qirasë;
- kohëzgjatja e qirasë së përkohshme (deri në ndërprerjen e shkakut);

- ndryshimi i lartësisë së qirasë në pajtim me dispozitën e veçantë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë nga neni 38 i këtij ligji; dhe

- përfundimi i qirasë së përkohshme.

(4) Marrëveshja për qira të përkohshme paraqitet në organin e administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit adekuat publik për patundshmëritë.

Neni 61

Kur në procedurën për privatizim, truallit ndërtimor nuk mund të privatizohet dhe kur në procedurën për qira afatgjate e drejta e qirasë afatgjate nuk mund të fitohet me kushtet e përcaktuara me këtë ligj, ndërsa shfrytëzuesi nën zotërimin e të cilit faktikisht është truallit ndërtimor nuk paraqet kërkesë për fitimin e të drejtës së qirasë së përkohshme, organi i administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtimor me detyrë zyrtare do të marrë vendim me të cilin fitohet e drejta e qirasë së përkohshme (në tekstin e mëtejme: vendim për qira të përkohshme).

(2) Vendimi për qira të përkohshme i përmban të dhënat nga neni 51 paragrafi (2) nga ky ligj.

Neni 62

(1) Vendimi për qira të përkohshme i dërgohet paraqitësit të së drejtës së qirasë së përkohshme dhe në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë.

(2) Në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë së bashku me vendimin paraqitet edhe ekstrakti i dokumentacionit në bazë të së cilit është marrë vendimi për fitimin e të drejtës së qirasë së përkohshme.

Neni 63

(1) Kundër vendimit për qira të përkohshme mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhjen e procedurave administrative në shkallë të dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

(2) Vendimi i plotëfuqishëm për qira të përkohshme sipas detyrës zyrtare, paraqitet në organin e administrimit shtetëror kompetent për mbajtjen e librit publik adekuat për patundshmëritë.

Neni 64

(1) Organi i administratës shtetërore kompetent për administrim me trollin ndërtimor mban evidencë për vendimet e marra për qira të përkohshme, për marrëveshjet e qirasë së përkohshme, për vendimet e lirimit të përkohshëm nga pagesa e qirasë për qira të përkohshme, për vendimet për ndërprerjen e të drejtës së lirimit të përkohshëm nga pagesa e qirasë për qira të përkohshme, si dhe për ankesat e paraqitura për arkëtimin e qirasë për qira të përkohshme.

(2) Ministri i Transportit dhe Lidhjeve e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni.

V. LIRIMI I PËRKOHSHËM NGA OBLIGIMI PËR PAGESËN E KOMPENSIMIT DHE QIRASË PËR TRUALLIN NDËRTIMOR NË PRONËSI SHETËTËRORE

1. E DREJTA E LIRIMIT TË PËRKOHSHËM NGA PAGESA E KOMPENSIMIT DHE QIRASË

Neni 65

(1) Nga pagesa e kompenzimit përkatësisht qirasë për trolin ndërtimor, përkoheisist mund të lirohen personat fizikë, bartës të së drejtës së privatizimit, qirasë afatgjate ose të qirasë së përkoheishe, nëse kompenzimin, përkatësisht qiranë nuk mund t'i paguajnë.

(2) Të drejtë që të lirohen nga pagesa e përkoheishe e kompenzimit përkatësisht qirasë nga paragrafi (1) i këtij neni kanë personat të cilët me akt të organit të administratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale, kanë status të shfrytëzuesve të ndihmës sociale ose me status të tillë kanë marrë gjatë kohëzgjatjes së obligimit për pagesën e obligimit të kompenzimit përkatësisht qirasë edhe atë vetëm deri sa iu zgjat statusi i shfrytëzuesit të ndihmës sociale.

(3) Me të drejtat e paragrafit (2) të këtij neni janë barazuar edhe personat-shfrytëzues të mbrojtjes sociale:

- shfrytëzuesit e ndihmës së përhershme financiare, dhe
- fëmijët pa prindër dhe pa përkujdesje prindore deri në moshën 18 vjeçare si dhe pas mbarimit të tutorisë, ndërsa më së shumti deri në moshën 26 vjeç, nëse janë në shkollim të rregullt, deri sa shfrytëzojnë të drejtën e mbrojtjes sociale.

Neni 66

Lirimi si dhe përfundimi i të drejtës për lirim të përkoheishe nga pagesa e kompenzimit, përkatësisht qirasë përcaktohet në procedurë në pajtim me këtë ose ligj tjetër.

2. PROCEDURA PËR LIRIMIN E PËRKOHSHËM NGA PAGESA E KOMPENSIMIT DHE QIRASË

Neni 67

(1) Procedura për lirim e përkoheishe nga pagesa e kompenzimit për privatizim, qirasë afatgjate dhe qirasë së përkoheishe, merret me kërkesë të personit fizik dhe bartës i të drejtave të përcaktuara të truallit ndërtimor.

(2) Me kërkesën nga paragrafi 1 të këtij neni paraqitësi i kërkesës paraqet vendimin e organit të administratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale për status të përcaktuar të shfrytëzuesit të ndihmës sociale përkatësisht shfrytëzues të mbrojtjes sociale.

(3) Me kërkesë nga paragrafi (1) të këtij neni organi i cili e ka marrë vendimin për të drejtën e përcaktuar të truallit ndërtimor, merr vendim për lirim e përkoheishe nga pagesa e kompenzimit për privatizim, qira afatgjate dhe qira të përkoheishe.

(4) Vendimi nga paragrafi (3) i këtij neni përmban:

- të dhënat e personit i cili përkoheisist lirohet nga obligimin për pagesën e kompenzimit përkatësisht qirasë;
- obligimin nga i cili lirohet (kompensimi për privatizim, qiraja afatgjate, përkatësisht qiraja e përkoheishe)

- kohëzgjatja e lirit nga obligimi për pagesën e kompenzimit përkatësisht qirasë;
- shkaqet për lirim nga obligimi i pagesës së kompenzimit përkatësisht qirasë (vendimi nga organi i drejtorisë shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale) dhe
- baza për fitimin e obligimit për pagesën e kompenzimit përkatësisht qirasë (marrëveshje, vendim).

(5) Me vendim të organit nga paragrafi (3) i këtij neni të përfundojë lirim i përkoheishe për pagesën e kompenzimit përkatësisht qirasë, nëse bartësit të së drejtës së përcaktuar të trolit ndërtimor i përfundon statusi i shfrytëzuesit të ndihmës sociale, përkatësisht statusi i shfrytëzuesit të mbrojtjes sociale.

(6) Vendimi nga paragrafi (5) i këtij neni përmban veçanërisht të dhënat për:

- përfundimin e lirit të përkoheishe nga pagesa për kompenzimin për privatizim, qira afatgjate, dhe qira të përkoheishe;
- vendosjen e obligimit për pagesën e kompenzimit për privatizimin dhe qira afatgjate dhe qira së përkoheishe; dhe
- afatin prej kur fillon të rrjedhë obligimi për pagesën e kompenzimit për privatizim, qira afatgjate dhe qira të përkoheishe;

Neni 68

(1) Organi që e ka marrë vendimin për lirim e përkoheishe nga pagesa e kompenzimit të privatizimit, qirasë afatgjate dhe qirasë së përkoheishe, vendimin e plotfuqishëm e paraqet në organin e administratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale.

(2) Organi i administratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale, mban evidencë zyrtare për personat shfrytëzues të ndihmës sociale, përkatësisht mbrojtje sociale të cilët me vendim të organit nga neni 67 paragrafi (3) i këtij ligji, përkoheisist lirohen nga pagesa e kompenzimit, përkatësisht qirasë.

(3) Organi i administratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale sipas detyrës zyrtare, e informon organin i cili e ka marrë vendimin për lirim e përkoheishe për pagesën e kompenzimit përkatësisht qirasë, për përfundimin e statusit shfrytëzues i ndihmës sociale, përkatësisht mbrojtjes sociale për personin i cili përkoheisist është liruar nga pagesa e kompenzimit, përkatësisht qirasë.

Neni 69

(1) Vendimi për lirim e përkoheishe nga pagesa e kompenzimit përkatësisht qirasë dërgohet të paraqitësi i kërkesës nga neni 67 paragrafi (1) i këtij ligji dhe deri te Prokuroria publike e Republikës së Maqedonisë.

(2) Në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë së bashku me vendimin dërgohet edhe ekstrakti i dokumentacionit në bazë të së cilit është marrë vendimi për lirim e përkoheishe nga pagesa e kompenzimit përkatësisht qirasë.

Neni 70

(1) Kundër vendimit për lirim të përkoheishe nga pagesa e kompenzimit përkatësisht qirasë mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhjen e procedurave administrative të shkallës së dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

(2) Vendimi i plotfuqishëm për lirim të përkoheishe nga pagesa e kompenzimit, përkatësisht qirasë, paraqitet në organin e administrimit shtetëror kompetent për mbajtjen e librit publik adekuat për patundshmëritë.

VI. FITIMI DHE PUSHIMI I TË DREJTËS SË SHFRYTËZIMIT TË TRUALLIT NDËRTIMOR NË PRONËSI SHETËTËRORE

1. FITIMI I TË DREJTËS SË SHFRYTËZIMIT TË TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 71

(1) E drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor të ndërtuar në pronësi shtetërore në të cilin personat juridikë ekzistues ose të mëparshëm, përkatësisht trashëguesit e tyre juridikë kanë ndërtuar ose kanë fituar objekt (banimi ose ndërtim tjetër), objekt i cili në qarkullimin juridik është bërë pronë e personave të tretë, do të merret me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore.

(2) Për truallin ndërtimor në pronësi shtetërore nga paragrafi (1) i këtij neni, pronarit të objektit mund t'i përcaktohet e drejta e privatizimit ose e drejta e qirasë afatgjate në pajtim me këtë ligj.

Neni 72

(1) Nuk është lëndë e privatizimit në pajtim me këtë ligj toka bujqësore të cilën e shfrytëzojnë personat juridikë në bazë të transformimit të bërë të ndërmarrjeve dhe kooperativave me kapital shoqëror, si dhe personat juridikë, të cilët nuk kanë bërë transformim në pajtim me Ligjin për transformimin e ndërmarrjeve dhe kooperativave me kapital shoqëror, të cilat ekonomizojnë me tokë bujqësore, nëse toka bujqësore me planet urbanistike dhe aktet të cilat i zëvendësojnë ato plane, është bërë truall ndërtimor i pandërtuar.

(2) Kur toka bujqësore nga paragrafi (1) i këtij neni me planet urbanistike dhe aktet që i zëvendësojnë ato plane është bërë truall ndërtimor në të cilin është paraparë ndërtimi i objekteve, e drejta e shfrytëzimit do të merret me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore.

(3) Vendimi nga paragrafi (2) i këtij neni paraqitet në organin e administratës shtetërore kompetent për bujqësi, pylltari dhe ekonominë e ujërave.

Neni 73

(1) Trualli i ndërtuar ndërtimor në të cilin ekziston e drejta e shfrytëzimit, e në të cilin me planet urbanistike dhe aktet që i zëvendësojnë ato plane, ruhet objekti ekzistues, nuk është lëndë e privatizimit në pjesën në të cilën është paraparë ndërtim i ri.

(2) E drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor nga paragrafi (1) i këtij neni do të merret me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore.

Neni 74

(1) Kur për truallin ndërtimor të pandërtuar fitohet e drejta e shfrytëzimit për shkak të ndërtimit të objektit të paraparë me planet urbanistike dhe aktet që i zëvendësojnë ato plane, ndërsa ndërtimi nuk ka filluar në afatet e përcaktuara me ligj, përkatësisht me aktin me të cilin është fituar, e drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor të pandërtuar për shkak të ndërtimit, me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore, do të merret e drejta e shfrytëzimit të truallit ndërtimor të pandërtuar.

(2) Për truallin ndërtimor të pandërtuar nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të fitohen të drejtat e përcaktuara me këtë ligj nëse nuk ka filluar ndërtimi në pajtim me dispozitat me të cilat rregullohet ndërtimi i objekteve.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni nuk do të merret e drejta e shfrytëzimit nga personat fizikë nëse ndërtimi i paraparë nuk ka filluar nga shkaqet e: vdekjes ose sëmundjes së rëndë të shfrytëzuesit përkatësisht anëtarit më të afërt të familjes, përcaktimit të statusit të shfrytëzuesit të ndihmës sociale, përkatësisht mbrojtjes sociale, gjendjes së përkeqësuar të sigurisë gjatë kohëzgjatjes së situatës, zgjidhjes së çështjes paraprake sipas procedurës së ngritur gjyqësore, përkatësisht administrative me të cilën pamundësohet fillimi i ndërtimit deri në zgjidhjen e çështjes paraprake.

(4) Me përjashtim të paragrafit (1) nga ky nen nuk do të merret e drejta e shfrytëzimit nga personat juridikë nëse ndërtimi i paraparë nuk ka filluar për shkak të gjendjes së përkeqësuar të sigurisë në kohëzgjatjen e gjendjes dhe zgjidhjen e çështjes paraprake sipas ngritjes së procedurës gjyqësore përkatësisht administrative me të cilën pamundësohet fillimi i ndërtimit deri në zgjidhjen e çështjes paraprake.

(5) Ngritja e procedurës falimentuese ose procedurës për likuidim të personit juridik nuk konsiderohet si shkak për mosmarrjen e të drejtës së shfrytëzimit të truallit ndërtimor të pandërtuar.

Neni 75

Marrja e të drejtës së shfrytëzimit të truallit ndërtimor në pajtim me nenet 71, 72 paragrafi (2), 73 paragrafi (2) dhe 74 paragrafi (1) i këtij neni është me interes publik.

Neni 76

Heqja e të drejtës së shfrytëzimit nga nenet 71, 72 paragrafi (2), 73 paragrafi (2) dhe 74 paragrafi (1) i këtij ligji bëhet me propozim të Prokurorisë Publike të Republikës së Maqedonisë, në mënyrë dhe me procedurë të përcaktuar me Ligjin për ekspropriim.

Neni 77

(1) Kur bartësi i të drejtës së qirasë afatgjate të trollit ndërtimor të pandërtuar nga nenet 43 dhe 44 paragrafi (2) i këtij ligji nuk e paguan qiranë sipas mënyrës së caktuar me marrëveshjen, përkatësisht me vendimin për qira afatgjate, ose nuk e shfrytëzon truallin ndërtimor në përputhje me dedikimin, me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtimor, mund t'i pushojë e drejta e qirasë afatgjate.

(2) Vendimi nga paragrafi (1) i këtij neni merret sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të Prokurorit publik të Republikës së Maqedonisë.

(3) Vendimi nga paragrafi (1) i këtij neni i dërgohet paraqitësit të kërkesës së të drejtës për qira afatgjate dhe në Prokurorinë publike të Republikës së Maqedonisë.

(4) Kundër vendimit nga paragrafi (1) të këtij neni mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhjen e procedurave administrative të shkallës së dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

(5) Vendimi i plotëfuqishëm për përfundimin e të drejtës së qirasë afatgjate paraqitet në organin e administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit publik adekuat për patundshmëritë.

Neni 78

Për truallin nga nenet 71, 72 dhe 73 nga ky ligj mund të fitohet e drejta e qirasë së përkohshme në pajtim me dispozitat e këtij ligji, deri në realizimin e planit urbanistik ose aktin që e zëvendëson.

2. PUSHIMI I TË DREJTËS SË SHFRYTËZIMIT TË TRUALLIT NDËRTIMOR

Neni 79

(1) E drejta e shfrytëzimit të trollit ndërtimor në pronë shtetërore tërësisht ose pjesërisht mund të përfundojë me kërkesë, përkatësisht me pajtim të shfrytëzuesit të truallit ndërtimor.

(2) Përfundimi i të drejtës së shfrytëzimit të truallit ndërtimor përcaktohet me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore.

(3) Kundër vendimit nga paragrafi (2) të këtij neni mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhjen e procedurave administrative të shkallës së dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

Neni 80

(1) Me vendim të organit të administratës shtetërore kompetent për çështje juridiko-pronësore, ndërsa me kërkesë të Prokurorisë publike të Republikës së Maqedonisë, do të konstatohet përfundimi i të drejtës së shfrytëzimit të truallit ndërtimor në pronësi shtetërore të personave juridikë, të cilët kanë përfunduar të ekzistojnë dhe që nuk kanë trashëgimtarë juridikë.

(2) Kundër vendimit nga paragrafi (1) të këtij neni mund të paraqitet ankesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë - Komisioni për zgjidhjen e procedurave administrative të shkallës së dytë nga lëmi i çështjeve juridiko-pronësore dhe truallit ndërtimor.

VII. DISPOZITAT E VEÇANTA

1. QARKULLIMI I TË DREJTËS SË SHFRYTËZIMIT TË TRUALLIT NDËRTIMOR TË NDËRTUAR

Neni 81

(1) Shfrytëzuesit e truallit ndërtimor të ndërtuar në pronësi shtetërore nga fitimi i të drejtës së pronësisë, qirasë

афатгјате ose qirasë së përkohshme, të drejtën e shfrytëzimit të truallit ndërtimor të ndërtuar mund ta bartin vetëm me bartjen e të drejtës së pronësisë së objektit, nëse kanë paraqitur kërkesë për pronësi, qira афатгјате ose qira афатшкуртër të truallit ndërtимор në pronësi shtetërore, në pajtim me këtë ligj.

(2) Veprat juridike në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni janë të pavlefshme dhe nuk prodhojnë veprim juridik.

2. E DREJTA E QIRASË AFATGJATE E TRUALLIT NDËRTIMOR TË PERSONAVE TË HUAJ

Neni 82

(1) Personat e huaj fizikë dhe juridikë shfrytëzues të truallit ndërtимор të ndërtuar në pronësi shtetërore, i ruajnë të drejtat në pajtim me aktet në bazë të së cilëve kanë fituar të drejtën e shfrytëzimit, nëse me ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe ose me marrëveshje ndërkombëtare që e ka ratifikuar Republika e Maqedonisë.

(2) Personat e huaj fizikë dhe juridikë shfrytëzues të truallit ndërtимор të ndërtuar në pronësi shtetërore, deri në hyrje në fuqi të këtij ligji me kërkesë të tyre, mund të fitojnë të drejtën e qirasë афатгјате të truallit ndërtимор në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

3. RAJONIZIMI DHE NDARJA NË ZONA

Neni 83

(1) Për shkak të përcaktimit të lartësisë së kompensimit për privatizim, qirasë афатгјате dhe qirasë së përkohshme të truallit ndërtимор, bëhet rajonizimi i zonave të qyteteve dhe vendbanimeve në Republikën e Maqedonisë.

(2) Rajonizimi bëhet sipas vendpozicionit dhe shkallës së rregullimit komunal të truallit ndërtимор.

(3) Rajonizimin nga paragrafi (1) të këtij neni e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Transportit dhe Lidhjeve.

4. PËRPARËSIA GJATË VENDOSJES

Neni 84

(1) Organi i administratës shtetërore kompetent për administrim me truallin ndërtимор, është i obliguar që të dhënat nga neni 28 paragrafi (3) alineja 5 dhe neni 47 paragrafi (2) alineja 5 e këtij ligji t'i japë me përparësi, e më së voni në афат prej 30 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës.

(2) Organi i administratës shtetërore kompetent për mbajtjen e librit publik адекват për patundshmëritë, është i obliguar që të dhënat nga neni 28 paragrafi (3) alinetë 3 dhe 4 dhe neni 47 paragrafi (2) alinetë 3 dhe 4 të këtij ligji, t'i japë me përparësi, e më së voni në афат prej 30 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës.

(3) Nëse organet nuk mund t'i japin të dhënat në афатин e caktuar, janë të дetyruара që për shkaqet e mosdhënies та информојнë paraqitësin e kërkesës, në афат prej 15 ditësh nga dita e skadimit të афатит të përcaktuar në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

VIII. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 85

(1) Dispozitat e parapara me këtë ligj do të miratohen në афат prej 6 muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 86

Procedurat e filluara për transformimin e të drejtës së shfrytëzimit të truallit ndërtимор në pajtim me nenin 50 dhe 54 nga Ligji për truallin ndërtимор ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 53/2001 dhe 97/2001) deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë në pajtim me Ligjin që kanë filluar.

Neni 87

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji përfundojnë të vlejнë nenet 49, 50, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 dhe 66 nga Ligji për truallin ndërtимор ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 53/2001 dhe 97/2001).

Neni 88

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

18.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОГОВОРЕН ЗАЛОГ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за договорен залог, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 12 јануари 2005 година.

Бр. 07-118/1
12 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОГОВОРЕН ЗАЛОГ

Член 1

Во Законот за договорен залог ("Службен весник на Република Македонија" број 5/2003), во членот 12 ставот 3 се менува и гласи:

"Ако е заснован залог согласно со ставовите 1 и 2 на овој член, без оглед на бројот на заложните доверители, заложникот должник е должен во рок од 15 дена од денот на засновањето на залогот, да го достави за објавување во "Службен весник на Република Македонија", кој е должен да го објави во првиот нареден број."

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

"Одредбата од ставот 3 на овој член се применува и на заложникот должник кој поединечно со повеќе договори го оптоварил целокупниот свој подвижен и недвижен имот."

Член 2

Во членот 19 став 1 зборовите: "електронска пошта" се заменуваат со зборовите: "електронски внес".

Член 3

По членот 22 се додава нов член 22-а, кој гласи:

"Член 22-а

Договорот за залог врз недвижност се заверува кај нотар чие службено седиште е на подрачјето на основниот суд каде што се наоѓа недвижноста.

Ако за обезбедување на едно парично побарување се заснова заложно право врз повеќе недвижности од подрачје на повеќе судови и кое заложно право треба да се запише во јавните книги од подрачјата на повеќе судови, надлежен е кој било нотар од подрачјето на тие судови.

Договорот за залог врз движни предмети со клаузула на извршност се заверува кај нотар на чиешто службено подрачје се наоѓа предметот на залогот или живеалиштето, односно седиштето на заложникот должник. “

Член 4

Во членот 23 по ставот 2 се додаваат три нови става 3, 4 и 5, кои гласат:

“Покрај елементите од ставовите 1 и 2 на овој член, договорот за залог со кој се воспоставува залог од прв ред и кој согласно со овој закон има својство на извршна исправа, може да содржи и согласност на заложникот должник доверителот да има право на избор веднаш да стекне право на сопственост врз предметот на залогот доколку должникот ни во рокот од осум дена по известувањата во смисла на членот 62 став 2 и членот 64 став 1 на овој закон целосно не го исплати обезбеденото побарување. Оваа согласност има правно дејство доколку е прибележена во заложникот регистар, односно во јавната книга. Изборот ќе произведе правно дејство само доколку во рок од пет дена по истекот на рокот од овој став доверителот кај овластениот субјект што ќе ја изврши реализацијата на залогот депонира средства во висина на веќе намирениот дел од обезбеденото побарување.

Друг заложен доверител врз ист заложен предмет, кога е прибележена согласноста на должникот од ставот 3 на овој член, може да бара реализација на залогот само по истекот на осум дена од денот на пристигнувањето на обезбеденото побарување за кое е прибележена согласноста на должникот за избор на доверителот да стекне право на сопственост врз предметот на залогот, доколку во тој период овластениот доверител не го искористил правото на избор. Во овој случај соодветно ќе се применува членот 62 став 7 и членот 64 став 8 на овој закон.

Согласноста во смисла на ставот 3 од овој член, може да се даде и по впишувањето на залогот, но таа ќе произведе правно дејство само доколку при прибележбата на согласноста врз недвижноста не е воспоставен друг залог.”

Член 5

Во членот 36 ставот 3 се менува и гласи:

“Кога врз ист предмет е заснован невладетелски и владетелски залог, правото на првенство на намирување на обезбеденото побарување се определува според тоа кој залог прв е запишан во заложникот регистар, односно јавната книга, а ако таков нема кој залог прв е заснован.”

Член 6

Во членот 37 став 1 точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: “а за кои на нив или во заложникот регистар, односно јавната книга не е впишан залог”.

Член 7

Во членот 45 став 2 по зборот “еднакво” зборот “со” се заменува со зборовите: “еднакво или помало од”.

Член 8

Во членот 54 став 1 во втората реченица зборовите: “шест месеци” се бришат.

Член 9

Во членот 56 став 2 зборовите: “снима на микрофилм и се става во регистарска влошка која се води на име на залогодавачот” се заменуваат со зборовите: “скенира, се снима и се чува како електронски запис во базата на податоци во Централниот регистар”.

Член 10

Во членот 59 став 1 во седмиот ред после зборот “недвижности,” се додаваат зборовите: “брокер преку берза”.

Во ставот 2 по зборовите: “а другите субјекти според одредбите на овој” се додаваат зборовите: “закон со соодветна примена на одредбите кои се однесуваат на нотарот”.

Член 11

Во членот 62 став 1 зборовите: “во рок од осум дена од денот на задоцнувањето” се бришат.

По ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:

“Ако врз предметот на залогот не е впишан друг залог во заложникот регистар, односно јавната книга, доверителот во барањето од ставот 1 на овој член може да бара да стекне право на сопственост врз предметот на залогот доколку должникот ни во рок од осум дена по известувањето во смисла на ставот 2 на овој член целосно не го исплати обезбеденото побарување. Ова барање се прибележува во заложникот регистар, односно во јавната книга. Впишувањето на залог по впишаната прибелешка не влијае врз правото на доверителот да стекне право на сопственост врз предметот на залогот. Барањето ќе произведе правно дејство само доколку во рок од пет дена по истекот на рокот од овој став доверителот кај овластениот субјект што ќе ја изврши реализацијата на залогот депонира средства во висина на веќе намирениот дел од обезбеденото побарување. Записникот за стекнување на правото на сопственост врз заложениот предмет под условите предвидени во овој став, изготвен согласно со членот 65 став 3 на овој закон, претставува правен основ за стекнување на правото на сопственост врз заложениот предмет. Оваа одредба се применува и кога предмет на залогот е кој било вид на хартија од вредност.”

Член 12

Во членот 63 став 2 зборовите: “пред кого некој од другите доверители има приоритет” се бришат, а зборовите: “доверителот кој има приоритет” се заменуваат со зборовите: “сите заложни доверители”.

Во ставот 4 после точката се додава нова реченица која гласи: “Во тој случај, при плаќањето на купопродажната цена соодветно се применува ставот 3 на овој член.”

Член 13

Во членот 64 став 4 по зборовите: “со залогот” се додаваат зборовите: “која е запишана во јавната книга”.

По ставот 7 се додава нов став 8, кој гласи:

“Ако врз предметот на залогот не е впишан друг залог во заложникот регистар, односно јавната книга, доверителот со писменото со кое го определува нотарот од ставот 1 на овој член може да бара да стекне право на сопственост врз предметот на залогот доколку должникот ни во рок од осум дена по известувањето во смисла на ставот 1 на овој член целосно не го исплати обезбеденото побарување. Ова барање се прибележува во заложникот регистар, односно јавната книга. Впишувањето на залог после впишаната прибелешка не влијае врз правото на доверителот да стекне право на сопственост врз предметот на залогот. Барањето ќе произведе правно дејство само доколку во рок од пет дена по истекот на рокот од овој став доверителот кај нотарот депонира средства во висина на веќе намирениот дел од обезбеденото побарување. Записникот за стекнување на правото на сопственост врз заложениот предмет под условите предвидени во овој став, изготвен согласно со членот 65 на овој закон, претставува правен основ за стекнување на правото на сопственост врз заложениот предмет. Оваа одредба се применува и кога предмет на залогот е кој било вид на хартија од вредност.”

Член 14

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J I PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PENGUN E KONTRAKTUAR

Neni 1

Në Ligjin për pengun e kontraktuar ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 5/2003), në nenin 12 paragrafi 3 ndryshon si vijon:

"Nëse është themeluar peng në pajtim me paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, pavarësisht nga numri i kreditorëve peng, debitori peng është i obliguar që në afat prej 15 ditëve nga dita e themelimit të pengut, ta dërgojë për botim në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e cila është e obliguar ta shpallë në numrin e parë të ardhshëm".

Pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4 si vijon:

"Dispozita nga paragrafi 3 i këtij neni zbatohet edhe mbi debitorin peng i cili individualisht me më shumë kontrata e ka ngarkuar tërë pronën e tij të tundshme dhe të patundshme".

Neni 2

Në nenin 19 në paragrafin 1 fjalët "posta elektronike" zëvendësohen me fjalët "futje elektronike".

Neni 3

Pas nenit 22 shtohet neni i ri 22-a, si vijon:

"Neni 22-a

Kontrata për peng mbi patundshmëri verifikohet te noteri, selia zyrtare e të cilit gjendet në rajonin e gjykatës themelore ku gjendet patundshmëria.

Nëse për sigurimin e një kërkesë parashë themelohet e drejta e pengut mbi më shumë patundshmëri nga rajoni i më shumë gjykatave dhe e drejtë pengut që duhet të shënohet në librat publikë nga rajonet e më shumë gjykatave, është kompetent cilido noter nga rajoni i atyre gjykatave.

Kontrata për peng mbi objekte të lëvizshme me klauzolë përmbarimi, verifikohet te noteri në rajonin zyrtar të të cilit gjendet pengca ose vendbanimi përkatësisht selia e debitorit peng".

Neni 4

Në nenin 23 pas paragrafit 2 shtohen tre paragrafë të rinj 3, 4 dhe 5 si vijon:

"Përveç elementeve të paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni, kontrata mbi pengun me të cilën themelohet pengut i rendit të parë dhe që në pajtim me këtë ligj ka cilësi të dokumentit përmbarues, mund të përmbajë edhe pajtimin e debitorit peng që kreditori të ketë të drejtë të zgjedhë menjëherë të fitojë të drejtë pronësie mbi pengcën në qoftë se debitori as në afatin prej 8 ditëve pas lajmërimeve sipas nenit 62 paragrafi 2 dhe neni 64 paragrafi 1 i këtij ligji, nuk e paguan tërësisht kërkesën e siguruar. Ky pajtim ka ndikim juridik në qoftë se është shënuar në regjistrin mbi pengun, përkatësisht në librin publik. Zgjedhja do të ketë ndikim juridik vetëm nëse në afat prej 5 ditëve pas skadimit të afatit nga ky paragraf, kreditori te subjekti i autorizuar, i cili do ta përmbarojë realizimin e pengun depoziton mjete në lartësi të pjesës tashmë të kompensuar të kërkesës së siguruar.

Kreditor tjetër pengut mbi pengcën e njëjtë, kur është shënuar pajtueshmëria e debitorit nga paragrafi 3 i këtij neni, mund të kërkojë realizimin e pengut vetëm pas skadimit të 8 ditëve nga dita e arritjes së kërkesës të siguruar për të cilën është shënuar pajtueshmëria e debitorit për zgjedhjen e kreditorit që të fitojë të drejtë pronësie mbi pengcën, në qoftë se në atë periudhë kreditori nuk e ka shfrytëzuar të drejtën e zgjedhjes. Në këtë rast në mënyrë përkatëse do të zbatohet neni 62, paragrafi 7 dhe neni 64, paragrafi 8 i këtij ligji.

Pajtueshmëria sipas paragrafit 3 të këtij neni, mund të jepet edhe pas shënimit të pengut, por ajo do të përfundojë me ndikim juridik vetëm nëse gjatë shënimit të pajtueshmërisë mbi patundshmërinë, nuk është themeluar peng tjetër".

Neni 5

Në nenin 36, paragrafi 3 ndryshon si vijon:

"Kur mbi pengun e njëjtë është themeluar peng joposuedes dhe posedues, e drejta e përparësisë së përmbushjes së kërkesës të siguruar, përcaktohet sipas asaj se cili peng është shënuar i pari në regjistrin e pengut përkatësisht në librin publik, por nëse të tillë nuk ka, pengut që është themeluar i pari."

Neni 6

Në nenin 37, në paragrafi 1 pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët "kurse për të cilët në ta ose në regjistrin e pengut, përkatësisht librin publik nuk është regjistruar pengut."

Neni 7

Në nenin 45 në paragrafin 2 pas fjalës "barabartë" fjala "me" zëvendësohet me fjalët "e barabartë apo më e vogël nga".

Neni 8

Në nenin 54, paragrafin 1, në fjalinë e dytë fjalët "gjashtë muaj" fshihen.

Neni 9

Në nenin 56, paragrafin 2, fjalët "incizohet në mikrofilm dhe vendoset në xhepin e regjistrat, i cili mbahet në emër të pengdhënësit", zëvendësohen me fjalët "skenohet, incizohet dhe ruhet si incizim elektronik në bazën e të dhënave në Regjistrin qendror".

Neni 10

Në nenin 59, paragrafin 1 në rreshtin e shtatë pas fjalës "patundshmëri" shtohen fjalët "broker përmes bursës". Në paragrafin 2 pas fjalëve: "kurse subjektet tjerë sipas dispozitave të këtij shtohen fjalët "ligj me zbatim përkatës të dispozitave të cilat i dedikohen noterit".

Neni 11

Në nenin 62, paragrafin 1, fjalët: "në afat prej tetë ditësh nga dita e vonimit" fshihen.

Pas paragrafit 6 shtohet paragraf i ri 7, si vijon:

"Nëse mbi pengcën, në regjistrin e pengut përkatësisht në librin publik nuk është regjistruar peng tjetër, kreditori në kërkesën nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të kërkojë që ta fitojë të drejtën e pronësisë mbi pengcën, nëse debitori brenda afatit prej 8 ditësh pas njoftimit sipas paragrafit 2 të këtij neni, në tërësi nuk e paguan kërkesën e siguruar. Kjo kërkesë regjistrohet në regjistrin e pengut, përkatësisht në librin publik. Regjistrimi i pengut pas shënimeve të regjistruara nuk ndikon mbi të drejtën e kreditorit që ta fitojë të drejtën në pronësi mbi pengcën. Kërkesa do të prodhojë veprim juridik vetëm në qoftë se në afat prej 5 ditësh pas skadimit të afatit nga ky paragraf, kreditori te subjekti i autorizuar i cili do ta kryejë përmbarimin e pengut, depoziton mjete në lartësi të pjesës së përmbushur nga kërkesa e siguruar. Procesverbali për fitimin e të drejtës së pronësisë mbi pengcën sipas kushteve të parapara në këtë paragraf, i hartuar në përputhje me nenin 65, paragrafi 3 i këtij ligji, paraqet bazë juridike për fitimin e të drejtës së pronësisë mbi pengcën. Kjo dispozitë aplikohet kur objekt i pengut është çdo lloj i letrave me vlerë."

Neni 12

Në nenin 63, paragrafin 2, fjalët: "para të cilit disa nga kreditorët tjerë kanë prioritet" fshihen, ndërsa fjalët "kreditori i cili ka prioritet" zëvendësohen me fjalët "të gjithë kreditorët peng".

Në paragrafin 4, pas pikës shtohet një fjali e re si vijon: "Në atë rast gjatë pagimit të çmimit të shitblerjes në mënyrë përkatëse aplikohet paragrafi 3 i këtij neni."

Neni 13

Në nenin 64 paragrafi 4 pas fjalëve: "me pengun" shtohen fjalët: "që është regjistruar në librin publik". Pas paragrafit 7 shtohet paragraf i ri 8, si vijon:

“Несе në regjistrin e pengut përkatësisht në librin publik mbi pengcën nuk është regjistruar peng tjetër, kreditori përmes shkresës me të cilën e autorizon noterin nga paragrafi 1 i këtij neni, mund të kërkojë që ta fitojë të drejtën e pronësisë mbi pengcën, në qoftë se debitori brenda afatit prej 8 ditësh pas njoftimit sipas paragrafit 1 të këtij neni, në tërësi nuk e paguan kërkesën e siguruar. Kjo kërkesë regjistrohet në regjistrin e pengut përkatësisht në librin publik. Regjistrimi i pengut pas shënimeve të regjistruara nuk ndikon mbi të drejtën e kreditorit që ta fitojë të drejtën në pronësi mbi pengcën. Kërkesa do të prodhojë veprim juridik vetëm në qoftë se brenda afatit prej 5 ditësh nga skadimi i afatit nga ky paragraf, kreditori të noteri depoziton mjete në lartësinë e pjesës së përmbushur nga kërkesa e siguruar. Procesverbal për fitimin e të drejtës së pronësisë mbi pengcën, sipas kushteve të parapara në këtë paragraf, i hartuar në përputhje me nenin 65 të këtij ligji, paraqet bazë juridike për fitimin e të drejtës së pronësisë mbi pengcën. Kjo dispozitë aplikohet edhe atëherë kur objekt i pengut është çdo lloj i letrave me vlerë.”

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në “Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

19.

Врз основа на член 10, став 4 и 5 од Законот за државните службеници (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004 и 69/2004) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000 и 12/2003), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29 декември 2004 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА

1. За државен секретар во Министерството за економија се именува Биљал Касами, дипл.економист.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 17-4907/1
29 декември 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски** с.р.

20.

Врз основа на член 25 од Законот за јавните патишта (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 26/96, 40/99, 96/00, 29/02 и 68/04) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000 и 12/2003), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29 декември 2004 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ДИРЕКТОР НА ФОНДОТ ЗА МАГИСТРАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ПАТИШТА - СКОПЈЕ

1. Асип Усеини се разрешува од должноста директор на Фондот за магистрални и регионални патишта – Скопје.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 17-4908/1
29 декември 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски** с.р.

21.

Врз основа на член 25 од Законот за јавните патишта (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 26/96, 40/99, 96/00, 29/02 и 68/04) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000 и 12/2003), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29 декември 2004 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА ФОНДОТ ЗА МАГИСТРАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ПАТИШТА - СКОПЈЕ

1. За директор на Фондот за магистрални и регионални патишта – Скопје се именува Љуљзим Џемаили, дипл. економист.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 17-4909/1
29 декември 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски** с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

22.

Врз основа на член 3-д од Законот за буџетите (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/93, 3/94, 71/96, 46/00, 11/01, 93/01, 46/02, 24/03, 85/03 и 96/04), министерот за финансии донесе

ПРАВЛНИК

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА КЛАСИФИКАЦИЈА НА РАСХОДИТЕ

Член 1

Во Правилникот за класификација на расходите (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/04), во Класификацијата на расходите на синтетичките конта од класата 4 - расходи, во поткатегијата 40 - Плати, наемни и надоместоци, ставка 402 - Придонеси за социјално осигурување од работодавачите, потставката 402300 Придонеси за Агенцијата за вработување, се менува и гласи: “4023 Придонеси за Агенцијата за вработување”.

Член 2

Во поткатегијата 46 - Субвенции и трансфери, ставка 464 - Разни трансфери, по потставката 464930 се додава нова потставка која гласи: “464940 Трансфери при пензионирање”.

Член 3

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 08-604/1
12 јануари 2005 година
Скопје

Министер,
м-р **Никола Поповски**, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

23.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија и членовите 56 и 70 став 1 алинеја 2 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 8 декември 2004 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се одбиваат барањата на Ванѓа Грамбозова од с. Вељуса, Струмица, Перо Петров од с. Водоча Струмица, Кољчо Колев од с. Радово Струмица, Стојан Петров

од с. Сушица Струмица, Зоран Трајков од с. Пиперово Струмица, Катерина Манчева, Јадранка Марангозова, Валентина Јончевска, Гоце Ристов, Горѓи Раденовски, Васил Чорев, Дарко Илиев, Магдалена Кицева, Марлена Пиљарова, Велика Бундеска и Владимир Ивановски сите од Струмица, поднесени преку Тања Дедејска адвокат од Струмица за заштита на слободите и правата од член 110 алинеја 3 од Уставот, а кои се однесуваат на забрана на дискриминација на граѓаните по основ на политичка припадност.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Наведените граѓани преку полномошникот адвокат Тања Дедејска од Струмица на Уставниот суд на Република Македонија му поднесе барање за заштита на слободите и правата утврдени во член 110 став 1 алинеја 3 од Уставот, а кои се однесуваат на забрана на дискриминација на граѓаните по основ на политичка припадност повредени со:

1) Решение бр. 04-40/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 13 јануари 2004 за престанок на работен однос на работникот Кољчо Колев, потврдено со Одлука бр. 02-195/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

2) Решение бр. 04-59/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 19 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Стојан Петров потврдено со Одлука бр. 02-235/1 од Управниот одбор на ЈП од 13 февруари 2004 година.

3) Решение бр. 04-45/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 15 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Катерина Манчева потврдено со Одлука бр. 02-236/1 од Управниот одбор на ЈП од 13 февруари 2004 година.

4) Решение бр. 04-27/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 за престанок на работниот однос на работникот Јорданка Марангозова потврдено со Одлука бр. 02-205/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

5) Решение бр. 04-24/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Валентина Јанчевска потврдено со Одлука бр. 02-192/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

6) Решение бр. 04-20/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 20 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Перо Петров потврдено со Одлука бр. 02-234/1 од Управниот одбор на ЈП од 13 февруари 2004 година.

7) Решение бр. 04-19/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Гоце Ристов потврдено со Одлука бр. 02-202/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

8) Решение бр. 04-21/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Горѓи Раденовски потврдено со Одлука бр. 02-206/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

9) Решение бр. 04-18/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Ванѓа Грамбозова потврдено со Одлука бр. 02-197/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

10) Решение бр. 04-23/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Васил Чорев потврдено со Одлука бр. 02-199/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

11) Решение бр. 04-58/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 19 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Дарко Илиев потврдено со Одлука бр. 02-237/1 од Управниот одбор на ЈП од 13 февруари 2004 година.

12) Решение бр. 04-42/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 14 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Магдалена Кицева потврдено со Одлука бр. 02-193/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

13) Решение бр. 04-25/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Зоран Трајков потврдено со Одлука бр. 02-194/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

14) Решение бр. 04-28/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Марлена Пиљарова потврдено со Одлука бр. 02-201/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година.

15) Решение бр. 04-22/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Велика Бундеска потврдено со Одлука бр. 02-196/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година и

16) Решение бр. 04-30/1 донесено од директорот на ЈП - Подрачна единица Струмица на 12 јануари 2004 година за престанок на работниот однос на работникот Владимир Ивановски, донесена од директорот на Јавното претпријатие П.Е. Струмица, потврдено со Одлука бр. 02-198/1 од Управниот одбор на ЈП од 11 февруари 2004 година, како и со Одлуката за утврдување на список на работниците на кои им престанува работниот однос со отказ поради економски, технолошки и структурни промени и правата што им се обезбедуваат, донесена од Управниот одбор на Јавното претпријатие на 6 октомври 2003 година.

4. Според наводите во барањето донесените решенија и одлуки за престанок на работниот однос на наведените работници поради економски, технолошки и структурни промени донесени од Подрачната единица на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор - Струмица биле незаконски, неосновани, крајно тенденциозни и дискриминаторски затоа што единствен критериум според кој на работниците им престанал работниот однос било политичко уверување односно припадноста на одредена политичка партија, а мерило за тоа било кога работникот засновал работен однос.

Исто така во барањето се наведува дека работниците Кољчо Колев, Стојан Петров, Катерина Манчева, Јорданка Марангозова и Гоце Ристов по усвојување на Елаборат за потребите од воведување на економски, структурни и слични промени и усвојување на Програмата за мерките за ублажување на последиците од промените, биле распоредени на други работни места, а за кои се знаело дека ќе бидат укинати. Имено, на местото од каде биле прераспоредени биле донесени други работници кои се согласиле да работат на работни места за кои се бара понизок степен на образование.

Овие наводи подносителите на барањето ги поткрепуваат со фактот што сите подносителите односно 15 од нив се членови на ВМРО-ДПМНЕ и дека тој факт му бил познат на директорот на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор - Подрачна единица Струмица, поради што на сите нив им престанал работниот однос.

Воедно во барањето се наведува дека наведените решенија и одлуки не биле во согласност со член 125 и член 134 од Законот за работните односи и со членовите 111 и 112 од Колективниот договор на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија.

Понатаму во барањето се наведува дека со Правилникот за измена и дополнување на Правилникот за организациона поставеност и систематизација на работните места на Јавното претпријатие од 17 септември 2003 година, работните места Раководител на служба за технички работи и Раководител на граничен премин

со царински терминал се укинати, за повторно да бидат предвидени со Правилникот за организациона поставеност и систематизација на работните места на Јавното претпријатие од 26 јануари 2004 година, но сега како работни места „шеф“. Притоа, за овие работни места се предвидени истите услови што биле и претходно предвидени. Тоа во суштина значи дека само се менува називот на работното место со истите услови.

Со Правилникот од 2003 година во Работната единица Радовиш која работела во состав на Подрачната единица Струмица на Јавното претпријатие исто така сите се прогласени за технолошки вишок освен работното место Самостоен референт.

Во барањето се наведува дека Јавното претпријатие нема внесено никакви нови технологии во работата ниту се работи за структурни реформи, бидејќи никаде не е наведена квалификационата структура на работниците и не е извршено бодирање на работниците на кои им престанал работниот однос согласно колективниот договор.

5. Судот на седницата утврди дека пред донесување на оспорените решенија и одлуки Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија презело одредени активности. Имено, прво изготвило Елаборат за потребата од воведување на економски и слични промени во Јавното претпријатие, видот на промените и нивното влијание врз работниот однос на работниците.

Во Елаборатот покрај другото е даден преглед на бројот на вработени во Јавното претпријатие од неговото основање 1994 - 2002 година, од кој може да се види дека во периодот од 2000-2002 година има рапидно зголемување на вработените во Јавното претпријатие, односно од 479 работници во 2000 година, во 2002 нивниот број изнесува 812.

Понатаму во Елаборатот е даден Преглед на бројот на вработени во Скопје и во подрачните единици; Преглед за потребниот број на вработени, како и Преглед на бројот на работници кои претставуваат технолошки вишок.

Врз основа на направените согледувања Јавното претпријатие изготвило Програма за мерките што ќе ги презема Јавното претпријатие за спречување и ублажување на последиците од економските и структурни промени кои ќе доведат до престанок на работен однос на 310 вработени односно 38.60% од вкупниот број вработени.

Наведените акти Управниот одбор на Јавното претпријатие ги усвоил на 4 јули 2003 година.

Во меѓувреме, на 2 јули 2003 година претставникот на ОО на Синдикатот и претставник на Управниот одбор на Јавното претпријатие склучиле Колективен договор на ЈП за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија во кој, покрај другото, во членовите 106-113 се уредени прашањата кои се однесуваат на престанок на работниот однос со отказ поради економски, технолошки и структурални промени.

Во натамошната постапка Судот утврди дека по донесување на наведените акти во Јавното претпријатие Подрачна единица Струмица, а пред донесување на Правилникот за организациона поставеност и систематизација на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор работниците Кољчо Колев, Катерина Манчева, Гоце Ристов, Јорданка Марангозова и Стојан Петров биле распоредени од едни на други работни места.

Во образложението на сите решенија за распоредување, а кои се потврдени со одлуки на директорот на Јавното претпријатие се наведува дека согласно одредбите од член 15 од Колективниот договор на Јавното претпријатие, а според потребите на процесот на трудот се очекува на новите работни места работниците да остваруваат подобри резултати.

Судот понатаму утврди дека на 17 септември 2003 година Управниот одбор на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија донел Правилник за измена и дополнување на Правилникот за организациона поставеност и систематизација на работните места на Јавното претпријатие со кој се укинати работните места на подносителите на барањето, а меѓу нив и работните места на работниците кои претходно биле распоредени на тие места.

Судот исто така утврди дека на 6 октомври 2003 година Управниот одбор на Јавното претпријатие донел Одлука за утврдување на список на работници на кои им престанува работниот однос со отказ поради економски, технолошки и структурни промени и правата што им се обезбедуваат на овие работници согласно Законот за работните односи.

Во оваа одлука поименично се утврдени работниците на кои ќе им престане работниот однос во ЈП кое опфаќа Дирекција 73; ПЕ Скопје (59), ПЕ Битола (27), ПЕ Куманово (10), ПЕ Гевгелија (19), ПЕ Прилеп (10), ПЕ Струмица (22), ПЕ Кичево (14), ПЕ Штип (7), ПЕ Кавадарци (6), ПЕ Велес (6), ПЕ Охрид (9), ПЕ Струга (22), ПЕ Тетово (11) и ПЕ Кочани (13).

По донесување на наведената одлука во текот на месец јануари 2004 година, директорот на ПЕ Струмица за 22 работници донел решение за престанок на работниот однос од кои 16 работници се подносители на барањето.

Во решенијата кои се речиси со идентичен текст е наведено на кој работник кој работи на конкретно работно место му престанува работниот однос поради економски, технолошки и структурни промени со дејството на конечност на решението и е наведено правото на еднократен паричен надоместок и неговата висина согласно Законот за работните односи и Колективниот договор.

Во образложението на секое од решенијата се наведени активностите што ги презело Јавното претпријатие за рационализација на бројот на вработените со намера за спроведување на позначајни промени кои ќе предизвикаат потреба од намалување на бројот на работниците во претпријатието почнувајќи од донесување на Елаборат за потребите од воведување на економски промени, донесување на Програма за мерките што ќе ги презема Јавното претпријатие за спречување и ублажување на последиците, како и Правилник за измена и дополнување на Правилникот за организациона поставеност и систематизација.

Со преземените активности од страна на Јавното претпријатие на 21 работници им престанал работниот однос поради технолошки и структурни реформи од кои 16 работници се подносители на барањето, а 15 од нив се членови на ВМРО-ДПМНЕ.

6. Имајќи ја предвид надлежноста на Уставниот суд утврдена во член 110, алинеја 3 од Уставот, Уставниот суд во конкретниот случај не се впушти во утврдување дали постапката за воведување на технолошки и структурни реформи е спроведена согласно Законот за работните односи и Колективниот договор на Јавното претпријатие, што е во надлежност на друг суд и во друга постапка, туку дали од околностите на случајот и сплетот на околностите во Јавното претпријатие некои или сите работници подносители на барањата биле дискриминирани поради припадност кон определена политичка партија или поради политичко уверување, односно дали припадноста на лицата кон определена политичка партија била основ за престанувањето на работниот однос.

Во одговор на вака поставеното прашање судот најпрво оценуваше дали укинувањето на работните места генерално било направено во зависност од тоа кои работници работеле на тие работни места во моментот кога започнал процесот на реструктурирање или уки-

нувањето на работните места е резултат на потребата за преземање на економски и структурни реформи во претпријатието потоа, дали на органите на управување морало да им биде познато дека подносителите на барањето се членови на одредена политичка партија и конечно, во случајот на распоредувањето на работниците Кољчо Колев, Стојан Петров, Катерина Манчева и Јорданка Марангозова кои биле распоредени откако бил донесен Елаборатот во Јавното претпријатие, односно откако отпочнала постапката за економски и структурни реформи, дали постојат разумни причини за распоредувањето и дали органите на управување можеле да знаат дека местата на кои ќе бидат распоредени подоцна ќе бидат укинати.

7. а) Од анализата на презентираниите активности судот утврди дека во Јавното претпријатие во текот на 2001 и 2002 година постоело интензивно вработување, па согласно направените процени и анализи на состојбата во самото јавно претпријатие било оценето дека е потребно да се спроведат економски и структурни промени, кои опфаќаат и укинување на одредени работни места.

За судот е неспорно дека е право на јавното претпријатие да одлучува за спроведување на економски и структурни промени и да презема мерки за ублажување на последиците од тие промени. Тоа е легитимна одлука на јавното претпријатие и судот не може да навлегува во тоа дали тоа било економски оправдано или на друг начин корисно за интересите на јавното претпријатие.

Притоа, судот смета дека е неспорно дека воведувањето на структурни реформи кои доведуваат до укинување на работни места или намалување на бројот на извршителите доведува нужно и до престанок на работниот однос на одредени работници. Тоа во конкретниот случај се 21 работници од кои 15 се членови на ВМРО-ДПМНЕ според нивните изјави и потврда од политичката партија ВМРО-ДПМНЕ.

Факт е исто така дека процесот на структурните промени се одвивал на ниво на целото јавно претпријатие и во сите негови организациони единици низ Републиката и тоа врз основа на општи параметри за постигнување на определено ниво на рационализација.

Имајќи го предвид изнесеното, како и содржината на оспорените решенија и одлуки, судот утврди дека политичката припадност на подносителите на барањето, како и на кои било други работници на кои им престанал работниот однос поради структурни промени во јавното претпријатие во овој генерален контекст се појавува како случаен факт, а не како одлучувачки основ за престанок на работниот однос на подносителите на барањето.

Очигледно е дека сите работници на кои им престанал работниот однос биле затечени на работни места кои биле укинати, па оттука наводите во барањето дека укинувањето на работните места во одделни единици е засновано на намерата работниците кои се примени во време на владеење на една политичка партија да бидат отстранети од работа само поради политичката припадност не можат да се поткрепат со разумни и логични тврдења. Ова затоа што ниту може да се тврди дека сите лица вработени во време, како што се наведува, на владеење на една политичка партија се нужно припадници на таа партија ни дека сите лица на кои им престанал работниот однос во јавното претпријатие се исклучиво лица од таа партија.

Оттука, судот не може да го прифати наводот за генерална дискриминација во процесот на структурните реформи и рационализацијата во јавното претпријатие.

б) Во однос на наводите на барањата дека работниците Кољчо Колев, Стојан Петров, Катерина Манчева, Јорданка Марангозова и Гоце Ристов биле распоредени на други работни места, откако процесот на рационализација бил започнат, а за кои се знаело дека ќе бидат

укинати, судот одржа консултативен разговор на кој присуствуваа наведените работници, освен Јорданка Марангозова, како и претставници на Јавното претпријатие и претставник на синдикалната организација.

На консултативниот разговор на поставените прашања овие подносителите на барањето истакнаа дека поради фактот што Струмица е мало место и луѓето меѓусебно доволно се познаваат и знаат на која партија припаѓаат, дека поради одредени роднински врски со членови на ВМРО-ДПМНЕ или поради политичка припадност на брачниот другар или поради носење на партиски обележја на митинзите на ВМРО-ДПМНЕ, на работодавецот кој бил од друга политичка партија, морало да му биде познато дека и тие се членови на ВМРО-ДПМНЕ. Притоа тие сметаат дека не постоела никаква потреба, ни причина за распоредување што покажува дека биле распоредени исклучиво поради нивната политичка припадност, а со цел подоцна да им престане работниот однос.

Подносителите на барањето на консултативниот разговор изјавија дека со своето дејствување или однесување во јавното претпријатие на конкретен начин не ја декларирале својата политичка припадност.

Од друга страна директорот на Јавното претпријатие наведе дека распоредувањето на работниците е направено со цел да се овозможи на соодветни места да се распореди соодветен стручен кадар и да се намалат трошоците на работењето, што било право на работодавецот.

Анализирајќи ги овие искази и наводи судот утврди дека во рамките на работењето во претпријатието, односно во релациите помеѓу подносителите на барањето и органите на управување, односно директорот на подрачната единица, подносителите на барањето не ја манифестираа нивната партиска припадност или политичко уверување, ниту презеле активности или дејствија со кои тоа би го декларирале. Оваа констатација на судот неспорно произлегува од изјавите на подносителите на барањето. Оттука, судот не може да прифати дека на директорот на подрачната единица морало да му биде позната нивната партиска припадност, затоа што не може да се утврди постоење на околности што би биле очигледна основа за тоа.

Притоа, судот ги ценеше и наводите на подносителите на барањето дека нивната партиска припадност можело да биде лесно препознаена поради нивните брачни или семејни врски, односно јавни дејствија надвор од претпријатието, како и меѓусебното познавање на луѓето во мало место како што е Струмица, но, истите не можеше да ги прифати затоа што се засновани на определени лични уверувања, а не на околности со кои би се покажало дека раководните органи, односно директорот на подрачната единица на јавното претпријатие бил во положба да знае за таквиот вид врски и активности. Освен тоа семејните и брачните врски и кога би биле познати, не се релевантни за процена на политичките ставови и партиската припадност на поединците.

Врз основа на тоа судот утврди дека во конкретниот случај не може да се прифати тврдењето за мотивираност на решенијата, односно одлуките за распоредување поради партиска припадност на подносителите на барањето затоа што не може претходно да се постави елементарниот услов, а тоа е објективното знаење на раководниот кадар за таквата припадност на овие лица.

в) Судот исто така не може да го прифати наводот дека за распоредувањето на работниците немало никаква потреба од аспект на процесот на работењето во подрачната единица на јавното претпријатие што би требало да покаже дека тие распоредувања биле арбитрерни и исклучиво засновани на политичката припадност на работниците. Имено, иако дел од означените распоредувања може да изгледаат нелогични, особено распоредувањето на работните места кои што не функционираат (магационер без магацин), судот не можеше да ги отфрли причините што за тие распоредувања се наведени во решенијата, односно во исказите на директорот на претпријатието.

Судот не може да го оспорува правото на јавното претпријатие, односно на раководните работници да донесуваат одлуки од ваков вид според нивната процена за корисноста на таквите мерки за претпријатието.

Во тој контекст разлозите за финансиски заштеди и за подигање на квалификационата структура во извршување на работите на работните места не може да се отфрли како разумен основ за преземените мерки на распоредување, дури и кога судот би имал поинакво мислење за тоа.

Оттука, со оглед на тоа што за судот во овој или во вакви предмети не е задача да ја утврдува делотворноста или економската или друга оправданост на мерките, туку да утврди дали тие мерки се арбитрерни како релевантен основ за поставување на прашањето за дискриминација по основ на политичка припадност, оцени дека означените распоредувања не се без рационален основ и дека затоа не можат да се третираат како арбитрерни.

Друго е прашањето дали тие мерки биле целосно во согласност со Законот за работните односи и Колективниот договор на јавното претпријатие што, како што е веќе нагласено, не е прашање на Уставниот суд.

Врз основа на изнесеното, судот смета дека во конкретниов случај престанувањето на работниот однос и на овие пет работници што настапил како последица на укинување на работните места на кои претходно биле распоредени не може да се смета за случај на дискриминација по основ на политичка припадност, односно уверување.

Конечно, за судот е неспорно дека во времето на распоредувањето на овие работници се уште не бил донесен Правилникот за измена и дополнување на Правилникот за организациона поставеност и систематизација на јавното претпријатие со кој овие места се укинати (неговото донесување следува после 2 месеци) и дека со оглед на тоа не може објективно да се тврди дека на директорот на подрачната единица на јавното претпријатие уште тогаш му било познато кои места подоцна ќе бидат укинати. Судот прифаќа дека е можно да се прават претпоставки за таа околност, како што тоа го прават подносителите на барањето, врз основа на фактот дека структурните реформи веќе биле започнати но, тие не можат да бидат доволни за да се тврди дека означените распоредувања биле авансиран потег за отстранување на подносителите на барањето од претпријатието по основ на нивната политичка припадност, односно политичко уверување.

8. Во однос на наводите во барањето дека во Јавното претпријатие нема внесено никакви технолошки и структурни реформи, дека не е извршено бодирање на работници на кои им престанал работниот однос, дека одредени работни места според новиот Правилник за организациона поставеност и систематизација на работните места на јавното претпријатие од 26 јануари 2004 година се именувани со друг термин иако во суштина се работи за исти работни задачи, се прашања за кои Уставниот суд не е надлежен да одлучува.

9. Судот исто така не е надлежен да одлучува и по однос на наводите во барањето дека оспорените решенија и одлуки не се во согласност со Законот за работните односи и со Колективниот договор на Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на Република Македонија.

10. Врз основа на изнесеното, судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

11. Оваа одлука судот ја донесе во состав од претседателот на судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.67/2004
8 декември 2004 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

24.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 22 декември 2004 година, донесе

О Д Л У К А

1. Се укинува Правилникот за начинот и постапката за примена на одредбите за надлежностите на финансиската полиција ("Службен весник на Република Македонија" бр. 13/2004).

2. Оваа одлука произведува правно дејство со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија со Решение У. бр. 94/2004 од 3 ноември 2004 година, по повод иницијатива на Стамен Филипов од Скопје, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на актот означен во точката 1 од оваа одлука, поради тоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот и законот.

4. Судот на седницата утврди дека Правилникот за начинот и постапката за примена на одредбите за надлежностите на финансиската полиција содржи три глави, односно 44 члена, од кои Глава I ги регулира општите одредби, Глава II ја регулира примената на одредбите за надлежност на финансиската полиција и Глава III ја содржи завршната одредба.

5. Според член 110 алинеи 1 и 2 од Уставот, Уставниот суд одлучува за согласноста на законите со Уставот и за согласноста на другите прописи и колективни договори со Уставот и законите.

Според член 8 став 1 алинеја 4 од Уставот, една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија е и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска.

Според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Во членот 6 став 2 од Законот за финансиската полиција ("Службен весник на Република Македонија" бр. 55/2002) била предвидена можноста министерот за финансии да донесе поблиски прописи за начинот и постапката за примена на одредбите од став 1.

Постапувајќи во рамките на овластувањата кои произлегувале од цитираната законска одредба министерот за финансии го донел сега оспорениот правилник.

Уставниот суд на Република Македонија со Одлука У. бр. 40/2003 од 30 јуни 2004 година го укина членот 6 став 2 од Законот за финансиска полиција оценувајќи дека со наведеното законско овластување се засега во уредување на прашања од кривичната постапка како една од видовите на судските постапки која може да биде уредена само со закон што се донесува со двотретинско мнозинство на гласови и со што се отстапува од општиот принцип на поделба на власта на законодавна, извршна и судска, поради што истиот не е во согласност со одредбите на Уставот.

Правилникот за начинот и постапката за примена на одредбите за надлежностите на финансиската полиција е акт кој ја црпи својата основа во членот 6 став 2 од Законот за финансиска полиција и претставува негова оперативна реализација. Но, со укинувањето на законскиот основ, Судот оцени дека министерот за финансии го губи правото, односно нема законско овластување да донесува поблиски прописи за начинот и постапката за примена на одредбите за надлежностите на финансиската полиција.

Судот оцени дека престанувањето на правниот основ кој произлегува од укинатата законска одредба на која се заснова оспорениот правилник, претставува ос-

нова за негово отстранување од правниот поредок и едновременно претставува престанување на законската можност министерот за финансии да го уредува ова прашање со подзаконски пропис. Оттука, произлегува дека оспорениот правилник не е во согласност со одредбите на Уставот на Република Македонија.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 94/2004 Претседател
22 декември 2004 година на Уставниот суд на Република
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

25.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 22 декември 2004 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се укинува член 62 став 1 точка 3 од Законот за шумите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 47/1997, 7/2000 и 89/2004).

2. Оваа одлука произведува правно дејство со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија со Решение У. бр. 174/2004 од 20 октомври 2004 година, по иницијатива на Стамен Филипов од Скопје, поведе постапка за оценување на уставноста на член 62 став 1 точка 3 од законот означен во точката 1 од оваа одлука, поради тоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот на Република Македонија.

4. Судот на седницата утврди дека во членот 62 став 1 точка 3 од Законот за шумите е предвидено дека за вршење на работите од шумската полиција може да биде вработено лице кое покрај општите услови за засновање на работен однос го исполнува и посебниот услов "да ја има регулирано воената обврска".

5. Согласно член 51 од Уставот на Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Според став 2 на овој член секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 9 став 1 од Уставот, граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба, а според став 2 од овој член граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Во членот 8 став 1 алинеја 3 од Уставот како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија е утврдено и владеењето на правото.

Според член 54 став 1 од Уставот слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат само во случаи утврдени со Уставот.

Според член 32 став 2 од Уставот, секому под еднакви услови му е достапно секое работно место, а според став 5 на овој член остварувањето на правата на вработените и нивната положба се уредуваат со закон и со колективни договори.

Од наведените уставни одредби произлегува дека Уставот меѓу другите основни социјално економски права го утврдил и правото на работа, при што определувањето на содржината на ова право е оставено на уредување со закон и колективен договор.

Тоа значи дека законодавецот има широк простор за уредување на бројни релевантни прашања и односи кои се од значење за остварување на наведеното право, при што автономијата на уредување на сите прашања единствено е ограничена со обврската за почитување на уставните принципи, а пред се на принципот на еднаквост.

Врз основа на уставното овластување за поблиско уредување и остварување на правата на вработените, законодавецот со Законот за шумите за засновање на работен однос за вршење на работите на шумската полиција покрај другото го утврдил и условот лицето да ја има регулирано воената обврска.

Притоа, Судот утврди дека со предвидениот услов кандидатот при засновање на работен однос да ја има регулирано воената обврска се доведува во прашање остварувањето на уставното право на работа и начелото на еднаквост, односно остварувањето на едно уставно загарантирано право, а тоа е правото на работа, кое не може да биде условено со правото и должноста на граѓанинот да ја има регулирано воената обврска.

Според тоа, Судот оцени дека исполнувањето на обврската на едно лице кое се наоѓа во определен статус не може да биде пречка за остварување на право од друг статус, поради што оцени дека членот 62 став 1 точка 3 од Законот за шумите не е во согласност со начелото на еднаквост и начелото на достапност на секое работно место под еднакви услови.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 174/2004 Претседател
22 декември 2004 година на Уставниот суд на Република
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

26.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 22 декември 2004 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се укинува член 101 став 1 алинеите 4 и 5 и ставот 3 во делот што се однесува за став 1 алинеите 4 и 5 на овој член, од Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 42/2002 и 50/2002-исправка и 46/2004).

2. Оваа одлука произведува правно дејство со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија, со Решение У. бр. 186/2002 и У. бр. 130/2004 од 24 ноември 2004 година по иницијативите на политичката партија "Демократски сојуз" и на Марија Којзеклиска, Жарко Караџоски, Спиро Мавровски и Љупчо Балковски од Скопје, поведе постапка за оценување на уставноста на одредбите од членот 101 од Законот означени во точката 1 од оваа одлука, поради тоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот на Република Македонија.

4. Судот на седницата утврди дека според членот 101 став 1 алинеите 4 и 5 од Законот, на пратеникот му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е избран, ако по негово барање му престане членството во партијата или изјави дека преминува во друга политичка партија.

Според ставот 3 на истиот член од Законот, мандатот на пратеникот му престанува со денот на настапувањето на условите од ставот 1 алинеите 2, 3, 4, 5, 6 и 7, а Собранието тоа го констатира на првата наредна седница.

4. При оценување на уставноста на оспорените законски одредби, Судот ги имаше предвид следните уставни одредби:

Според членот 1 на Уставот на Република Македонија, Република Македонија е суверена, самостојна, демократска и социјална држава. Суверенитетот на Република Македонија е неделив, неотуѓив и непренослив.

Според членот 2 од Уставот, во Република Македонија суверенитетот произлегува од граѓаните и им припаѓа на граѓаните. Граѓаните во Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и други облици на непосредно изјаснување.

Во членот 8 од Уставот, како темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија, меѓу другите, се утврдени политичкиот плурализам и слободните непосредни демократски избори.

Понатаму, во рамките на граѓанските и политичките слободи и права, со членот 16 став 1 од Уставот се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата.

Во членот 20 став 1 од Уставот, на граѓаните им се гарантира слободата на здружување заради остварување и заштита на нивните политички, економски, социјални, културни и други права и уверувања. Според ставот 2 на овој член од Уставот, граѓаните можат слободно да основаат здруженија на граѓани и политички партии, да пристапуваат кон нив и од нив да истапуваат.

Според членот 23 од Уставот, секој граѓанин има право да учествува во вршењето на јавни функции.

Според член 61 став 1 од Уставот, Собранието на Република Македонија е претставнички орган на граѓаните и носител на законодавната власт на Републиката.

Според член 62 став 1 од Уставот, Собранието го сочинуваат од 120 до 140 пратеници. Според ставот 2 на овој член од Уставот, пратениците се избираат на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање.

Според член 62 став 3 од Уставот, пратеникот ги претставува граѓаните и во Собранието одлучува по свое уверување.

Според член 62 став 4 од Уставот, пратеникот не може да биде отповикан. Според ставот 5 на истиот член од Уставот, начинот и условите за избор на пратениците се уредуваат со закон што се донесува со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Според член 63 став 1 од Уставот, пратениците во Собранието се избираат за време од четири години. Според ставот 5 на истиот член, со закон се утврдува неспојливоста и неизберливоста на функцијата пратеник во Собранието со вршење на други јавни функции или професии.

Според член 65 став 1 и 2 од Уставот, пратеникот може да поднесе оставка, која ја поднесува лично на седница на Собранието. Според ставот 3 на истиот член, на пратеникот му престанува мандатот кога е осуден за кривично дело за кое е пропишана казна затвор во траење од најмалку пет години, а според ставот 4, на пратеникот може да му биде одземен мандатот кога е осуден за кривично или друго казниво дело што го прави недостоен за вршење на функцијата пратеник, како и за неоправдано отсуство од Собранието повеќе од шест месеци. Одземањето на мандатот го утврдува Собранието со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Од наведените уставни одредби произлегува дека Уставот на Република Македонија, определувајќи се уште во првите членови од основните одредби за граѓански концепт, што јасно произлегува од членот 2, според кој во Република Македонија суверенитетот произлегува од граѓаните и им припаѓа на граѓаните и дека граѓаните власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и други облици на непосредно изјаснување, Собранието на Република Македонија го дефинира како претставнички орган на граѓаните и носител на законодавната власт.

Утврдувајќи го Собранието како претставнички орган на граѓаните, Уставот во членот 62 став 2, 3 и 4 на недвосмислен начин се определил за концептот на слободен мандат на пратениците, кој што е општо прифатен во современите демократски општества, со следните карактеристики:

Прво, од членот 62 став 2 на Уставот произлегува дека односот меѓу граѓаните, како суверени носители на власта и Собранието на Република Македонија како нивни претставнички орган е непосреден, односно се остварува без какво било посредување. Оттука, согласно Уставот граѓаните секогаш, независно од изборниот модел според кој се врши изборот на пратеници, избираат пратеници како свои претставници, а не како претставници на политички партии или други посреднички ентитети, па затоа и мандатот добиен од граѓаните му припаѓа само на пратеникот.

Второ, според членот 62 став 3 од Уставот, а во врска со член 61 став 1 од Уставот, пратеникот ги претставува сите граѓани на Република Македонија, а не само граѓаните од неговата изборна единица, ниту само оние кои гласале за него.

Трето, пропишувајќи дека пратеникот во Собранието на Република Македонија одлучува по свое уверување, Уставот на пратеникот му остава целосна слобода во одлучувањето и донесувањето на одлуките во Собранието на Република Македонија (што не е случај кај врзаниот, императивниот мандат), што од друга страна подразбира дека слободата на уверувањето на пратеникот не може да се ограничува со ништо и во ниеден случај. Во таа смисла, на пратеникот не може да му престане мандатот поради причини што може да се поврзат со неговите лични уверувања и неговите постапки засновани на таквите уверувања.

Четврто, одредбата од членот 62 став 4 на Уставот за забрана на отповикување на пратеникот се надоврзува само како нужна консеквенца на претходните карактеристики на слободниот мандат, како негова уставно правна гаранција. Имено, според оваа уставна одредба која е својствена на концептот на слободниот пратенички мандат, никој, вклучувајќи ги и граѓаните како извор на пратеничкиот мандат, не може да бара тој мандат да биде прекинат од причини на несогласување со политичките ставови на пратеникот, па и кога тие се менуваат во текот на траењето на мандатот. Ниту граѓаните, ни кој било друг, не може да се повикуваат на изневерени очекувања ако пратеникот во текот на мандатот ги промени политичките ставови или ветувања што ги презентирал во време на изборот. Слободниот мандат подразбира токму тоа пратеникот да не може да го изгуби мандатот и кога на изборите промовирал едни политички ставови, а за време на мандатот се определил за други. Според тоа, забраната за отповикување на пратеникот има апсолутен карактер во поглед на слободата на неговото уверување и служи како инструмент на концептот на слободен мандат.

Имајќи го предвид ваквиот карактер и суштина на слободниот пратенички мандат и во тој контекст разгледувајќи ги оспорените законски одредби во однос на членот 62 став 2, 3 и 4 од Уставот, во кој јасно е конципиран слободниот мандат на пратениците, Судот оцени дека со оспорените законски одредби, според кои мандатот на пратеникот му престанува по сила на закон и тоа во моментот кога тој ќе ја напушти политичката партија од чија листа на кандидати е избран, се повредуваат принципите со концептот на слободниот претставнички мандат, според кој мандатот на пратеникот не може да му престане не само по волја на суверенот (граѓаните), туку и по волја на друг субјект, како што е во конкретниот случај, по волјата на законодавецот и тоа поради промена на политички став, а следствено на тоа и промена на политичка партија.

Оттука, со оспорените законски одредби освен што се врши ограничување на слободниот и независен мандат на пратениците, според Судот практично се вове-

дува и врзан мандат и тоа врзан не за граѓаните, туку за законодавецот и политичките партии, што не одговара дури ни на концептот на врзан мандат.

Од друга страна, условувајќи го мандатот на пратеникот со неговото членство во политичката партија од чија листа на кандидати е избран, произлегува дека со оспорените законски одредби се напушта непосредниот однос помеѓу граѓаните и пратеникот, како есенцијален за политичкото претставништво и за самиот концепт на слободниот мандат. Со оглед на тоа што со оспорените одредби законодавецот и политичките партии во односите со пратениците се ставаат над електоратот, односно граѓаните, Судот смета дека со нив се доведува во прашање и остварувањето на уставната определба од членот 2 став 1 од Уставот дека суверенитетот во Република Македонија произлегува од граѓаните и им припаѓа на граѓаните.

Понатаму, со оспорените законски одредби, според Судот се врши и директно ограничување на слободата на политичкото здружување и дејствување заради остварување на уверувањата на граѓаните, па и на пратениците, како и на нивното слободно пристапување и истапување од политичките партии, што е утврдено во членот 20 од Уставот.

Исто така, оспорените одредби од Законот немаат основ ниту во членот 65 од Уставот. Имено, тргнувајќи од тоа дека во овој член од Уставот децидно се утврдени случаите и условите за престанок и одземање на мандатот на пратеник и не се остава можност со закон да се утврдуваат други услови, Судот смета дека законодавецот без изрично уставно овластување не може да пропишува други, нови услови за престанок на мандатот на пратеник, како што тоа го сторил со оспорените законски одредби.

Поради наведените причини, Судот оцени дека оспорените законски одредби не се во согласност со означените одредби од Уставот.

5. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

6. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 186/2002

У. бр. 130/2004
22 декември 2004 година на Уставниот суд на Република
Скопје Македонија,

Претседател

Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

27.

Врз основа на член 25 став 6 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/92), после моето гласање против укинување на оспорените одредби, го изнесувам и писмено го образложувам своето

ИЗДВОЕНО МИСЛЕЊЕ

НА ОДЛУКАТА У. БР. 186/2002 И У. БР. 130/2004 ОД 22 ДЕКЕМВРИ 2004 ГОДИНА СО КОЈА СЕ УКИНУВААТ ЧЛЕН 101 СТАВ (1) АЛИНЕИТЕ 4 И 5 И СТАВ (3) ВО ДЕЛОТ ШТО СЕ ОДНЕСУВА ЗА СТАВ (1) АЛИНЕИТЕ 4 И 5 НА ОВОЈ ЧЛЕН ОД ЗАКОНОТ ЗА ИЗБОР НА ПРАТЕНИЦИ ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ("СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА" БР. 42/2002, 50/2002 И 46/2004)

Уставниот суд на Република Македонија постапувајќи по иницијативите на политичката партија "Демократски сојуз" и Марија Којзеклиска, Жарко Караџоски, Спиро Мавровски и Љупчо Балковски сите од

Скопје за поведување постапка за оценување на уставноста на членот 101 од Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија, најнапред со Решение од 24 ноември 2004 година поведе постапка за оценување на уставноста, а потоа, на седницата одржана на 22 декември 2004 година, со мнозинство гласови донесе Одлука со која ги укина член 101 став 1 алинеја 4 и 5 и став 3 во делот што се однесува на став 1 алинеите 4 и 5 на овој член од Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија, бидејќи оцени дека тие одредби не се во согласност со Уставот на Република Македонија. Изразувајќи несогласност, претходно на Решението за поведување на постапката, а потоа и на Одлуката за укинување на овие одредби од Законот, гласав против и го издвојувам своето мислење, според кое сметам дека оспорените одредби беа во согласност со одредбите на Уставот на Република Македонија и истите не требаше да бидат укинати, односно Уставниот суд не требаше да ја донесе таквата одлука.

Најнапред, сметам дека Судот предметната одлука ја донесе, без притоа, да ги изведе и согледа сите релевантни факти што произлегуваа од природата на прашањето, а беа битни за оценување на уставноста или неуставноста на оспорената одредба, и врз основа на правно издржливи аргументи ќе можеше да се донесе правилна одлука. Останувам во уверување дека ќе беше поисправно доколку Судот постапувајќи по предметот претходно пред да поведе постапка, да одржеше подготвителна седница, или пак, од кога веќе поведе постапка, пред конечното одлучување, да одржеше јавна расправа, на која ќе се дадеше одговор на бројни прашања, кои инаку, сметам дека и по донесување на оваа одлука ќе бидат присутни и ќе создаваат одделни дилеми.

При мојата определба да гласам против Одлуката за укинување на оспорените одредби, се раководев од општите демократски вредносни принципи и од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија. Според моето мислење, Уставот на Република Македонија во однос на Собранието на Републиката, како една од основните полути на организацијата на државната власт и во однос на субјектот што го анимира тој механизам т.е. пратеникот, им посветува големо внимание и во добар дел ги уредува сите релевантни прашања. Покрај тоа што директно ги уредил, предоставил со закон да се уреди начинот и условите за избор на пратениците. Уставот, исто така, уредува дека Собранието го сочинуваат од 120 до 140 пратеници, но точниот број, го предоставил за законодавецот, како што не го утврдил ни моделот по кој ќе се избираат пратениците во Собранието. Според тоа, потполно е разбирлива слободата на законодавецот да го утврдува изборниот модел, изборниот процес и изборните техники и да врши нивно прилагодување. Притоа, битно е тој да не се стави над Уставот.

Според моето мислење, оспорената одредба се движи во уставни рамки и со ништо не го повредува Уставот. Имено, најелементарна анализа на Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија, потврдува дека: во Собранието се избираат 120 пратеника; тие се избираат според пропорционалниот модел; кандидати за пратеници се предлагаат на листа на кандидати; основни носители на предлагањето на кандидатските листи се политичките партии; гласањето се врши на гласачко ливче на кое граѓанинот, впрочем не гласа за идниот пратеник, туку само за носителот на листата и слично. Тоа укажува дека оспорената одредба не може изолирано да се посматра, туку во целина на уставниот и законскиот концепт за пратеникот и неговото место, статус и улога во системот. Во согласност со концептот утврден со Законот, кандидатот за пратеник легитимитетот за изборот од листата на кандидати го црпи од политичката партија што го

определила, а политичката партија својот легитимитет го докажува на изборите. Изборот на пратеникот е поврзан и условен со припадноста на предлагачот на кандидатската листа, односно носителот на кандидатската листа. Според тоа, престанокот на мандатот од оспорената одредба, всушност е начин и услов за избор на пратеникот, за што постои уставен основ и тоа прашање не може да се третира како отповик, ниту да се спротивставува на уставната одредба за отповик (член 62 став 4 од Законот). Напротив, се работи за со закон однапред утврден и познат услов за избор во кој на пратеникот му престанува мандатот ако по негово барање му престане членството во политичката партија, со што го губи основот по кој што е избран или, пак, со изјава дека преминува во друга политичка партија, од која нема основ за неговиот избор. Всушност, пратеникот се откажува од основниот услов за неговиот избор и тука не станува збор за институтот на отповик, ниту пак за престанок на мандатот, за кој одлучува Собранието, туку за случај во кој само се констатира таквиот факт на првата наредна седница на Собранието (член 110 став 3 од Законот). Според тоа, престанокот на мандатот на пратеник пред истекот на времето за кое е избран во случаите опфатени со оспорената одредба, фактички зависи од самиот пратеник, а не од друг субјект, па ниту од Собранието, бидејќи во конкретниот случај се работи за лична волја на пратеникот да му престане членството во партијата, или пак, да премине во друга партија. Во вакви случаи, како што веќе напред е наведено, Собранието само констатира дека мандатот на пратеникот веќе престанал со денот на настанувањето на овие законски услови. Со други зборови, на пратеникот му биле јасни правилата на играта востановени со закон, како при изборот, така и за време на траење на мандатот и тој тоа го прифатил. Според тоа, овде не може да станува збор за "врзан" или "слободен" мандат на пратеникот, туку за законски утврден услов за стекнување со мандат односно за "условен" мандат.

Востановувањето на институтот на престанок на мандатот на пратеникот под услови на настапување на одредени законски услови, како што е во оспорената одредба, очигледно е во согласност со пропорционалниот модел на избор на пратениците на Собранието и е во функција на обезбедување на стабилен собраниски состав во времетраење на четири годишниот мандат. Со примената на овие со закон утврдени услови за престанок на мандатот по волја на самиот пратеник (искажана при самиот избор) не значи ограничување на слободата на уверувањето, мислата и јавното изразување на мислата (член 16 став 1 од Уставот), слободата на здружување (член 20 од Уставот), право да се учествува во вршењето на јавни функции (член 23 од Уставот), дотолку повеќе што не постои корелација на овие уставни одредби со оспорената одредба, па ниту истите можат да бидат повредени.

Со укинувањето на оспорените делови од одредбата на член 101 од Законот, не мислам дека ќе се придонесе кон зајакнување и почитување на принципот на уставност и законитост во организирањето на државната власт и правната сигурност во конституирањето на Собранието, како претставнички орган на граѓаните и носител на законодавната власт на Републиката, ниту кон почитување на принципот на владеење на правото и воопшто, почитување на Уставот, туку напротив, се создаваат услови за нестабилност на тој систем, а со можноста од промени на политичката припадност во времетраење на мандатот, без да тоа влијае на составот на Собранието, се создаваат услови за т.н. трансфери, кои, според моето мислење, нема да значат зајакнување на темелите на правната држава. Воедно, не мислам дека оспорената одредба не е во согласност со граѓанскиот суверенитет на Република Македонија (член 2 од Уставот), тргнувајќи од фактот дека граѓанинот при из-

борот гласал за носител на листата за кој верувал дека како за него, така и за другите на таа листа, нема да трансферираат во времетраење на мандатот, а ако тоа го направат, тогаш дека ќе го отстапат пратеничкото место за наредниот од листата. Таквиот начин, според моето мислење, не значи ограничување на слободниот мандат на пратеникот, на што во најголем дел се темели мнозински донесената одлука на Уставниот суд, туку со закон, во рамките на Уставот, создавање на правна сигурност при изборот и конституирањето на Собранието на Република Македонија како и во вршењето на работите од неговата со Устав утврдена надлежност.

22 декември 2004 година
Скопје

Судија
на Уставниот суд на Република
Македонија,
д-р **Трендафил Ивановски**, с.р.

28.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 22 декември 2004 година, донесе

О Д Л У К А

1. Се укинува членот 13 став 2 во делот: "чија висина се утврдува врз основа на критериумите утврдени од страна на министерот за финансии" од Законот за локалните избори ("Службен весник на Република Македонија" бр. 46/1996, 48/1996-исправка, 56/1996-исправка, 12/2003, 35/2004, 42/2004-исправка, 52/2004 и 60/2004).

2. Оваа одлука произведува правно дејство со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија со Решение У. бр. 135/2004 од 27 октомври 2004 година по иницијатива на Стамен Филипов од Скопје, поведе постапка за оценување на уставноста на одредбата означена во точката 1 од оваа одлука, поради тоа што основано се постави прашањето за нејзината согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според член 13 став 2 од Законот за локалните избори, членовите на органите за спроведување на изборите за ивршената работа имаат право на надоместок, чија висина се утврдува врз основа на критериумите утврдени од страна на министерот за финансии.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот, владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска, се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со законите и секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Согласно член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), министерот, меѓу другото, донесува правилници за извршување на законите кога за тоа е овластен со закон. Според член 56 став 1 од овој закон, со правилник се утврдуваат и разработуваат одделни одредби на законите и други прописи заради нивно извршување, а поред член 64 став 1 од овој закон, со актите кои ги донесува министерот не може за граѓаните и правните лица да се утврдуваат права и обврски, ниту да се пропишува надлежност на други органи.

Тргувајќи од наведените уставни и законски одредби, а имајќи ја предвид содржината на оспорениот дел од одредбата, според мислење на Судот, овластувањето на министерот за финансии за утврдување на критериумите за висината на надоместокот на членовите на органите за спроведување на изборите, нема уставна основа, од причина што во Законот за локалните избори не се содржани никакви критериуми во однос на тие прашања.

Според Судот, ова овластување отстапува и од општиот принцип на поделбата на власта на законодавна, извршна и судска. Ваквата законска определба не може да се толкува како разработка на конкретна законска норма во функција на нејзино извршување. Исто така, во примената на утврдените критериуми за висината на надоместокот на членовите на органите за спроведување на изборите се создава можност за арбитрерност на извршната власт.

Фактот што министерот за финансии е надлежен за работите од областа на финансии, не може да биде основ за навлегување во законодавната власт.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 135/2004
22 декември 2004 година на Уставниот суд на Република Скопје
Претседател
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

29.

Врз основа на член 10 став 6 и член 16 став 1 точка 2 од Законот за локалните избори ("Службен весник на Република Македонија" број 45/2004-пречистен текст), Државната изборна комисија на седницата одржана на 13 јануари 2005 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛИ, ЧЛЕНОВИ И НИВНИ ЗАМЕНИЦИ НА ОПШТИНСКИТЕ ИЗБОРНИ КОМИСИИ И НА ИЗБОРНАТА КОМИСИЈА НА ГРАДОТ СКОПЈЕ

1. Со оваа одлука се именува составот на општинските изборни комисии и на изборната комисија на Градот Скопје:

Б Е Р О В О

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈОВАН ЧИЧАКОВСКИ	Судија на Основен суд Берово
За заменик:	ГОЛУБИНКА КОЗОВСКА	Судија на Основен суд Берово
За членови:	ДРАГИ ТОПАЛОВСКИ ЗВОНКО МИОВСКИ ГОРАН КОВАЧОВСКИ ДЕСПИНА МАРКОВСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	СВЕТЛАНА БОШНАЧКА ВИОЛЕТА МИЛЧОВСКА ВОЈО ШИШОВСКИ МИРЈАНА МИЛИЧИНСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

Б И Т О Л А

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЉУБЕ СТОЈАНОВСКИ	Судија на Основен суд Битола
-----------------	------------------	------------------------------

За заменик:	ТОДОРКА ШИШКОВСКА	Судија на Основен суд Битола
За членови:	МИЛАН ЛАЗАРЕВСКИ ЈУЛИЈАНА ХРИСТОВСКА ЗОРАН АТАНАСОВСКИ БЕКИМ ХАСАНИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	КОНСТАНТИН ТОДОРОВСКИ ВЕБИ ДЕМИРИ МЕНДЕ БРАЈАНОВСКИ АФРИМ АМЗАИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

Б О Г Д А Н Ц И

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МАРИКА МИЦЕВА	Судија на Основен суд Гевгелија
За заменик:	БИЛЈАНА ДЕЛОВА - НИКОЛОВА	Судија на Основен суд Гевгелија
За членови:	ТОМЕ ЛИСИЧКОВ ГОРАН ЛИСИЧКОВ СТОЈАН ВОДАНОВ ТОМЕ БЕГОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	СОЃА СТАНЧЕВА ВЕНЕРКА ВАНЕВА АТАНАС АБДУЛОВ РИСТО МИОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

В А Л А Н Д О В О

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	НИКОЛА МАРКОВСКИ	Судија на Основен суд Гевгелија
За заменик:	ОЛГИЦА АНДРЕЕВА	Судија на Основен суд Гевгелија
За членови:	ЃОРГИ ГРЕБЕНАКОВ ТОДОРКА ТОДОРОВА КАМЧО МИТКОВ ПАНТЕЛИЕ САВОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ДИМИТАР ЛАЗОВ ДРАГЕ ЛАЗАРОВ ДУШКО КОРТОВ СЛОБОДАН КОТЕВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

В Е Л Е С

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЛИДИЈА КАНАЧКОВИЌ	Судија на Основен суд Велес
За заменик:	ЛИДИЈА ДИМОВА	Судија на Основен суд Велес
За членови:	ЦВЕТАНКА НОВАКОВА ЛАЗЕ НЕДЕЛКОВ СЛОБОДАН ДАВЧЕВ АНГЕЛ ЃОРГИЕВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	МЕТОДИЈА ТЕДОСОВ ИРФАН ЛИМАНИ БИЛЈАНА АВРАМОВА ЃОРГИ КОЏАБАШИЕВ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

В И Н И Ц А

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МЕТОДИ ИВАНОВ	Судија на Основен суд Веница
За заменик:	БЛАГОЈ ЦИКАРСКИ	Судија на Основен суд Веница

За членови:	ЗЛАТКО СТЕВАНОВСКИ ЗОРАН ДАНИЛОВ ГЛИГОР ПАРЦАНСКИ ГОЦЕ СТОЈКОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ
За заменици:	КЛИМЕНТ СТОИЛОВ ВЛАДО ПЕТКОВ ДИМИТАР ПРОКОПЕНКО МАГДАЛЕНА МАНОКОВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

ГЕВГЕЛИЈА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ИВАН СТАМЕНОВ	Судија на Основен суд Гевгелија
За заменик:	ЃОРЃИ ЧУРЛИНОВ	Судија на Основен суд Гевгелија
За членови:	ВАСО АШИКОВ МИЛЕ САВИК ЗВОНКО ЈОВАНОВ СТОЈАН ЛУКИК	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	РИСТО КАРТОВ МИТКО ДОЏИНОВ ДАНИЦА ГАВРИЛОВСКА ГОРАН ЈАНЧЕВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

ГОСТИВАР

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МЕХМЕД АЛИУ	Судија на Основен суд Гостивар
За заменик:	ЉУТВИ АДЕМИ	Судија на Основен суд Гостивар
За членови:	СВЕТЛАНА СЛАВКОВСКА СЕЛИМ АДЕМИ ЗОРАН ЈАКОВЛЕВСКИ ЏЕЗМИ СЕЛИМИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА СДСМ
За заменици:	ЉУБИША ЃОРЃЕВИЌ ЕКРЕМ ИСЕНИ МИРОСЛАВ ПЕТРОСКИ АФРИМ ЈАКУПИ	ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ДЕБАР

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЕШТРЕФ БУФИ	Судија на Основен суд Дебар
За заменик:	МУХАМЕД БАЛАНЦА	Судија на Основен суд Дебар
За членови:	РАМАЗАН СКАРА САМИ ЛЕТМИ СТОЈАН СТРАШЕВСКИ ФИТИМ КАСАПИ	ДУИ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	НЕВМЕТ МУРАТОВСКИ МУНИР ЏЕЛИЛИ СПИРО МИХАЈЛОВСКИ САМИЈЕ БАЛАНЦА	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ДЕЛЧЕВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СРЕБРАН СТОИЧКОВ	Судија на Основен суд Делчево
-----------------	------------------	-------------------------------

За заменик:	ИЛИЈА ПОПОВ	Судија на Основен суд Делчево
За членови:	АКСЕЛ АХМЕДОВСКИ ОРЦЕ ГОЦЕВСКИ ГОРАН МАЛЕШЕВСКИ ГОРАН ТОДОРОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	КОСТА ПАНТОВИЌ ДИМИТАР ПЕТРОВСКИ ГОРАН СТОЈМЕНОВСКИ БОРЧЕ АТАНАСОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

ДЕМИРКАПИЈА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ВЛАДАНКА РИСТОВА	Судија на Основен суд Неготино
За заменик:	РОЗЕНА ЃОРЃИЕВА	Судија на Основен суд Неготино
За членови:	ЦВЕТКО ЈОШЕВСКИ ГОРАН ГАРЕВСКИ СНЕЖАНА РИСТЕВСКА МИХАИЛ ЧЕСТЕОВ ВАНЧО ТИЛЕВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	МЕНЧА НИКОЛОВА МАРИЈА РИЗОВА БРАНКО ГЛИГОРОВ	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

ДЕМИРХИСАР

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЉИЉАНА ЧОЧКОВСКА	Судија на Основен суд Битола
За заменик:	ЛИЛЕ НАУМОВСКА	Судија на Основен суд Битола
За членови:	ИЛЕ КОСТАДИНОВСКИ МАРГАРЕТА СТАНОЈЕВСКА ЉУПЧО АНГЕЛЕСКИ ГОЦЕ ЦВЕТАНОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ДРАГЕ РАДОВСКИ ВЛАТКО СТАНОЈОВСКИ ЗОРЕ ВЕЛЕВСКИ ЖИВКО ТРАЈКОВСКИ	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КАВАДАРЦИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЛИЛЈАНА СИТНИКОВСКА	Судија на Основен суд Кавадарци
За заменик:	ВИОЛЕТА ДИМИТРОВА	Судија на Основен суд Кавадарци
За членови:	АНГЕЛ КОСТАДИНОВСКИ ЗЛАТКО ГЕОРГИЕВ СУЗАНА МИШКОВА ИЛИЈА АТАНАСОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	МАРИЈА УНЕВСКА СПАСИЈКА ЧЕМЕРСКА АЛЕКСАНДАР МИЈСОВ ЛЕНЧА СТАНКОВА	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КИЧЕВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЕЛЕНА БОЖИНОСКА	Судија на Основен суд Кичево
-----------------	-----------------	------------------------------

За заменик:	МИРА АНЃЕЛЕСКА	Судија на Основен суд Кичево
За членови:	РАЈНА АЛЕКСОВСКА НЕБИ БИЛАЛИ ВЛАТКО САЈКОВСКИ ГАНИ МЕХМЕДИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ДРАГОМИР ЈОВЕВСКИ ДАУТ СЕЛИМИ ТРАЈЧЕ КОЈЧЕСКИ БАЈРАМ ФЕЈЗА	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

КОЧАНИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЗОРАН ТРАЈАНОВ	Судија на Основен суд Кочани
За заменик:	КАТЕРИНА ДИМИТРОВСКА	Судија на Основен суд Кочани
За членови:	СУАД МЕХМЕД ВЛАТКО ЈАНЕВ ЛИЛАНКА АНДОНОВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ
За заменици:	ИВАН АЛЕКСИЕВ ИВАН ЕФРЕМОВСКИ СЛАВЕ ПАУНОВ АНГЕЛ МАКСИМОВ ГОЛУБИНА ГЕОРГИЕВА	ВМРО-ДПМНЕ СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КРАТОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МИЛЕ СТОИМЕНОВСКИ	Судија на Основен суд Кратово
За заменик:	МИЛЧО ЛАЗОВ	Судија на Основен суд Кратово
За членови:	БОРЕ АНГЕЛОВСКИ СТЕФАН АНГЕЛОВСКИ ТРАЈЧО БОЖИНОВ ЉУПЧО ГОЛУБАНОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ЈОРДАНЧО ЛАЗАРЕВСКИ ВЛАТКО АПОСТОЛОВСКИ САШО МИТЕВ ДАНИЕЛА СТОЈКОВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КРИВА ПАЛАНКА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЉУБИЦА ЦВЕТКОВСКА - СТОЈАНОВСКА	Судија на Основен суд Крива Паланка
За заменик:	ВИОЛЕТА НАУМОВСКА	Судија на Основен суд Крива Паланка
За членови:	СТОЈАН МЛАДЕНОВСКИ ЈОСИФ АЛЕКСОВСКИ ЦАНЕ НИКОЛОВСКИ ЕМИЛИЈА СТОЈМЕНОВСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ВЕСНА МИТРОВСКА ГОЦЕ ЦВЕТКОВСКИ ВЕРА СТАНОЕВСКА СЛАГАНА БЕКАРОВА	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КРУШЕВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ДОМНИКА КУРЕТЕ ЗЕРДЕ	Судија на Основен суд Крушево
-----------------	-------------------------	-------------------------------------

За заменик:	КОЧО ИВАНОВСКИ	Судија на Основен суд Крушево
За членови:	СПАСЕ СТОЈЧЕСКИ НАСЕР СИНАНОСКИ АРТИМА НИКОЛОВСКА МИРАИМ БАЈРАМОВСКИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА СДСМ
За заменици:	БОЖО ДИМОВСКИ СУНАЈ САЛИОСКИ ЛИЛА НИКОЛОВСКА ФАТМИР ИДРИЗИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

КУМАНОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МИЛЕ ПОПОВСКИ	Судија на Основен суд Куманово
За заменик:	ЛЕНКА БАБАНОВСКА	Судија на Основен суд Куманово
За членови:	ГОРДИЦА БОШКОВСКА СУНАЈ МУСТАФА ЗОРАН ДОДЕВСКИ САБРИ АЛИМИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	СЛАВКО ДИМОВСКИ ХАЈРЕДИН ИБРАХИМИ ГОРАН ПАВЛОВСКИ МЕНДЕРЕС ЕМИНИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

МАКЕДОНСКА КАМЕНИЦА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ВАНЧО ЦОНЕВ	Судија на Основен суд Делчево
За заменик:	МИТКО ЃОРГИЕВ	Судија на Основен суд Делчево
За членови:	БЛАГИЦА СТОЈКОВСКА ОРЦЕ ЈАНКУЛОВСКИ БОРЧЕ ПАВЛОВСКИ САНДЕ СПАСЕВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	МАРЈАН ЈАНГЕЛОВСКИ ВОЈО КУРЧИНСКИ ДИМЧЕ ВЕСЕЛИНОВСКИ ЈАСМИНКА ЃОРГИЕВСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

МАКЕДОНСКИ БРОД

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	БОШКО АВРАМОВСКИ	Судија на Основен суд Кичево
За заменик:	ДРАГАН МИНОСКИ	Судија на Основен суд Кичево
За членови:	СПАСЕ ГРУОСКИ ДРАГАН СТОЈЕСКИ НОВЕ ШТЕРЈОВСКИ РАТКО СОФРОНИЈОСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ЛАЗО МИТРЕСКИ ЛЕНЧЕ СРБИНОВСКА СЛАВКО СТАВРЕСКИ ЖАРКО ЗЛАТЕСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

НЕГОТИНО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЛАЗАР РИЗОВ	Судија на Основен суд Неготино
За заменик:	НИКОЛАЌО НИКОЛОВ	Судија на Основен суд Неготино
За членови:	ПЕТАР РИСТОВ НИКОЛА ДИМИТРОВ	СДСМ СДСМ

За заменици: **ЈОРДАН ПАУНОВ**
ЈОВАНКА КАМЧЕВА
АЛЕКСАНДАР ЛАЗОВ
НАДИЦА МАНТЕВА
ВЕРА ВЕЉАНОВА
КОЛЕ СТОЈАНОВ

ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

О Х Р И Д

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **ИВО ПОПОСКИ**
Судија на Основен суд
Охрид

За заменик: **РИСТО СИЛЈАНОВСКИ**
Судија на Основен суд
Охрид

За членови: **ДУШКО ЈАКОВЧЕСКИ**
РАДМИЛА
АПСТОЛОВСКА
АЛЕКСАНДРА БАЛЕВА-
ГРОЗДАНОВА
ШПЕНД ДОКО
БИЛЈАНА СТЕВОВСКА
ЕКРЕМ КАЛОШИ
ВЕНКО КАЛАЧОСКИ
ЗАИТ РИЗВАНИ

ВМРО-ДПМНЕ
ДПА
СДСМ
ДУИ
ВМРО-ДПМНЕ
ДПА

П Е Х Ч Е В О

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **ФИМКА КАПУШЕВСКА**
Судија на Основен суд
Берово

За заменик: **АНГЕЛ ПЕХЧЕВСКИ**
Судија на Основен суд
Берово

За членови: **КИРО КОСТОВСКИ**
ДИМИТАР ШУМАНСКИ
ТОМИСЛАВ
КАРАКАШОВ
ИЛИЈА ГАЈАЗОВСКИ
ЉУПЧО КОСТАДИНОВ
ТАТЈАНА ГЕОРГИЕВА
ЉУПЧО
КАРАКАШОВСКИ
КАЛИНКА
СТАНОВСКА

СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

П Р И Л Е П

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **ДОСТА ЛУКАРОСКА**
Судија на Основен суд
Прилеп

За заменик: **ЉУБЕН БИНОСКИ**
Судија на Основен суд
Прилеп

За членови: **КАРОЛИНА**
ШУКУРОСКА
СЛОБОДАН
ДИМИТРИЕСКИ
ДРАГАН ПЕНКОВ
ДАРКО РИБАРОВСКИ
ЗЛАТКО
КУЗМАНОВСКИ
САФЕТ РАЙФОВСКИ
ВИОЛЕТА АНГЕЛЕСКА
АЛЕКСАНДАР
ТАЛИМЦИОСКИ

СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

П Р О Б И Ш Т И П

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **КИРЧЕ ДОНЕВ**
Судија на Основен суд
Штип

За заменик: **ТРАЈЧЕ МИШЕВ**
Судија на Основен суд
Штип

За членови: **ГУТЕ МАНАСОВСКИ**
БОРЧЕ МИЛАДИНОВ
ЦАРКА АМПЕВА
ВЛАТКО СТОИЛОВСКИ
САШО СТАНКОВСКИ
ДОБРЕ КАРПУЗОВ
ВАСКА ИГНАТОВСКА
ДОБРЕ ПОСТОЛОВ

СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

Р А Д О В И Ш

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **АНДОН АТАНАСОВ**
Судија на Основен суд
Радовиш

За заменик: **ЛИЛА ЦВЕТАНОВСКА**
Судија на Основен суд
Радовиш

За членови: **ЕЛЕНА ТАНЕВСКА**
ГОРГИ ЦИПУШЕВ
КОЛО НИКОЛОВ
ПЕТАР ПОП-ЛАЗАРОВ
ИЛИЈА КЛАМДЕВ
ЗУЛЦА КАМЧЕВА
БИЛЈАНА СТЕФЧЕВА
ВАНЧО ТРАЈКОВ

СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

Р Е С Е Н

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **СЛОБОДАНКА**
САМАРОВСКА
Судија на Основен суд
Ресен

За заменик: **ЦАРЕВА ПРОЕВСКА**
Судија на Основен суд
Ресен

За членови: **МИШКО ПЕЧЕНКОВСКИ**
МЕТЕТ ХОЦА
ВИОЛЕТА
КРСТИНОВСКА
МУФИТ АБДИУ
ГОЦЕ БАШЕВСКИ
РАМИ КЕРИМИ
ЛИЛЈАНА БОЧКАРОВСКА
САМИ РЕДЕПИ

СДСМ
ДУИ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
ДУИ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
ДПА

С В Е Т И Н И К О Л Е

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **ТОДОРЧЕ МИЛАНОВ**
Судија на Основен суд
Свети Николе

За заменик: **СЛОБОДАН АРСОВСКИ**
Судија на Основен суд
Свети Николе

За членови: **СТЕВЧЕ МАКСИМОВ**
МИТРЕ ГОШЕВСКИ
БЛАГИЦА ТОДОРОВСКА
ДИМЧЕ АТАНАСОВ
ПЕТКО ЗЛАТЕВ
ДУШАН ДАВИТКОВ
ТОМЕ ТОДОРОВСКИ
БЛАГОЈА СТОЈЦЕВ

СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ
СДСМ
СДСМ
ВМРО-ДПМНЕ
ВМРО-ДПМНЕ

С Т Р У Г А

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: **АДИ УСЕИНИ**
Судија на Основен суд
Струга

За заменик: **ЗЕЈАДИН ИСЛАМИ**
Судија на Основен суд
Струга

За членови: **СЛОБОДАНКА**
КОЛОСКА
ЦЕВИТ ЗИБА
САШО УГРИНОСКИ
ЧЕРКЕЗ ИЛЈАЗИ

СДСМ
ДУИ
ВМРО-ДПМНЕ
ДПА

За заменици: ЈАГОДА НАЦЕСКА
 БАРДИЛ ТУШИ
 СИМО
 КОСТОЈЧИНОСКИ
 БАФТИЈАР ЕЛМАЗИ

СДСМ
 ДУИ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ДПА

СТРУМИЦА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: ЕМИЛ ГЛИГОРОВ
 Судија на Основен суд
 Струмица

За заменик: СТОЈАН ДЕЛИОВСКИ
 Судија на Основен суд
 Струмица

За членови: ЈОСИФ ХРИСТОВ
 ЛОРА ГОТЕВА
 МИТКО ДИМИТРИЕВ
 ПАНДЕ БОЈАЦИЕВ
 ИРЕНА ГЕОРГИЕВА
 БОРИС ДИМИТРИЕВ
 ГОРГИ АХТАРОВ
 НИКОЛА ЈАКОВ

СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ
 СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ

ТЕТОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: НЕХАТ ИСМАИЛИ
 Судија на Основен суд
 Тетово

За заменик: ИБРАИМ ВЕЛА
 Судија на Основен суд
 Тетово

За членови: АФЕТ МАМУТИ
 ШЕНАСИ
 КАРАЧЕНЕМИ
 ГОЦЕ ВЕСЕЛИНОВСКИ
 АБДИЛАЗИЗ АБДИУ
 МИРКО ВИДОЕСКИ
 ДАШМИР АРИФИ
 ТОМИСЛАВ ДАБЕСКИ
 НЕШАТ ХАЗИРИ

ДУИ
 ДУИ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ДПА
 СДСМ
 ДУИ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ДПА

ШТИП

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: СВЕТЛАНА ЈОВАНОВА
 Судија на Основен суд
 Штип

За заменик: ДРАГИ ИВАНОВСКИ
 Судија на Основен суд
 Штип

За членови: РОЗИНКА ЕФРЕМОВА
 НИКОЛА НАЦАКОВ
 ИГОР ПЕТРОВ
 СУНЧИЦА КОЦЕВА
 БИЛЈАНА ТАСЕВА
 ЉУПЧО ПАНОВ
 ЕМИЛ НЕДКОВ
 АНГЕЛ КИШИШОВ

СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ
 СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ

АРАЧИНОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: ШАЗИВАР ИСЕИНИ
 Судија на Основен суд
 Скопје I - Скопје

За заменик: ЗОРА ТРЕНЕВСКА
 Судија на Основен суд
 Скопје II - Скопје

За членови: РЕФИК БАЈРАМИ
 АСАН ЛИМАНИ
 ЦЕМАЙЛ АЛИМИ
 НЕЦМЕДИН ЈАКУПИ
 ШЕФИК ДУРАКУ
 ЕЛХАМ САЛИУ
 ТАЛАТ САЛИХИ
 КАДРИ РАШИТИ

ДУИ
 ДУИ
 ДПА
 ДПА
 ДУИ
 ДУИ
 ДПА
 ДПА

БОСИЛОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: РОЗА ДЕЛЕВА
 Судија на Основен суд
 Струмица

За заменик: БОРИС БЕРЖЕТСКИ
 Судија на Основен суд
 Струмица

За членови: ДРАГИ ТАБАНОВ
 КИРО ЈАКОВ
 ОРЦЕ МЕЛЕВ
 НИКОЛА ГОРГИЕВ
 РИСТО МАНОЛЕВ
 ЖАКЛИНА МИЛКОВСКА
 АТАНАС КАРАБИЧАКОВ
 ТУШЕ КАЛАБАКОВ

СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ
 СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ

БРВЕНИЦА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: БЕКИР ЗУЛФИУ
 Судија на Основен суд
 Тетово

За заменик: АМДИ МИФТАРИ
 Судија на Основен суд
 Тетово

За членови: БОШКО БОГОЕВСКИ
 ХАВНИ АЈРУЛИ
 МИТКО
 БОГАТИНОВСКИ
 БЕЈТУЛА КАСАМИ
 ЈОВИЦА СТОЈАНОВИЌ
 ИРФАН БАФТИЈАРИ
 ЦАНЕ СРБИНОВСКИ
 ИСЛАМ ГАНИУ

СДСМ
 СДСМ
 ДУИ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ДПА
 СДСМ
 ДУИ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ДПА

ВАСИЛЕВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: ИЛИЈА СТОЈАНОВ
 Судија на Основен суд
 Струмица

За заменик: ЈОВАН НЕДЕЛКОВСКИ
 Судија на Основен суд
 Струмица

За членови: ВАСЕ КОСТАДИНОВ
 РИСТО СТОЈКОВ
 ДРАГИ СТОЈЧЕВ
 ТОНИ РИСТОВ
 СТОЈАН ТИМОВ
 ЉУПЧО НИЧЕВ
 ТРАЈЧО ГЛИГОРОВ
 ВАЛЕНТИНА
 ВЕЛКОВА

СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ
 СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ

ВЕВЧАНИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: ВАСИЛ БАТКОСКИ
 Судија на Основен суд
 Струга

За заменик: ЖИВКО АВРАМОВСКИ
 Судија на Основен суд
 Струга

За членови: ГОЦЕ БЕБЕКОВСКИ
 СЛАВЕ ДАСКАЛОСКИ
 РОЗА ВЕЛКОВСКА
 РУЖИЦА МУКОСКА
 ВИТОМИР МУРЦЕСКИ
 ТОФИЛ ПЛУШКОСКИ
 АНГЕЛКО ПОПЕСКИ
 СИМУН КОРУНОСКИ

СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ
 СДСМ
 СДСМ
 ВМРО-ДПМНЕ
 ВМРО-ДПМНЕ

ВРАНЕШТИЦА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател: ЕЛЕНА БОЖИНОСКА
 Судија на Основен суд
 Кичево

За заменик:	ЈОВАНКА СТОЈАНОВСКА	Судија на Основен суд Кичево
За членови:	ЈОВАН НЕСТОРОСКИ НИКОЛА ЦВЕТАНОВСКИ КИРО КОГЕСКИ КРСТЕ СОФРОНИОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ЈАНЕ ЈАНЕСКИ ВЛАДО ДИМИТРИЕСКИ ЛЕНЧЕ СРБИНОСКА ДЕЈАН КОЧОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ВРАПЧИШТЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МИШКО ДАМЈАНОВСКИ	Судија на Основен суд Гостивар
За заменик:	ШОИП ФИДАНИ	Судија на Основен суд Гостивар
За членови:	БОБАН КРУНЕСКИ НАГИП ЗИБЕРИ ЗИЈАДИН САЛАИ ТАХИР ФЕТАИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ЗДРАВКО СРЕЗОСКИ БАШКИМ АДЕМИ ЏЕВАХИР ОСМАНИ МУХАМЕТ ЧЕЛЕБРИЈА	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ГРАДСКО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	АНЃЕЛИНА БОСИЛКОВА	Судија на Основен суд Велес
За заменик:	НАДИЦА АНДРЕЕВА	Судија на Основен суд Велес
За членови:	ЗОРАН ЃОРЃИЕВ ЉУПЧО ПЕТРУШЕВСКИ ВИОЛЕТА МАЛЧЕВА МЕТОДИЈА ДИМОВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ЃОРЃИ БАЛИМЕЗОВ ЉУПЧЕ КУЗМАНОВСКИ МЕРИ ДИМОВСКА - СЕДМАКОВА РУЖИЦА ТРИЧКОВСКА	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ДЕБАРЦА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	РАДИЦА РИСТЕСКА	Судија на Основен суд Охрид
За заменик:	СЛАВЕ КОСТОСКИ	Судија на Основен суд Охрид
За членови:	ЈОВАН ТАНЕСКИ КОЛЕ НАУМОСКИ МИРЧЕ РИСТЕСКИ МИРЈАНА ВЛАОВСКА ДРАГЕ ГОЛАБОСКИ НИКОЛА МИТОСКИ ЉУПКА ПОПЕСКА БРАНКО ЧИНГОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ДОЈРАН

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МАЈА АВРАМОВА	Судија на Основен суд Гевгелија
За заменик:	ЉУБЕ ТРАЈЧЕВСКИ	Судија на Основен суд Гевгелија

За членови:	ДИНЕ АЉЦЕВ БРАНКО ГЕОРГИЕВ СУЗАНА БОГОЕВА ВАЛЕНТИНА ИЛИЕВА ДАРКО КАЧАКОВ СВОНКО ЦИНЕВ РОБЕРТ КОТЕВ БОРИВОЈЕ БОЈАЦИЕВ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
-------------	---	--

ДОЛНЕНИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	КИРИЛ МИРЧЕСКИ	Судија на Основен суд Прилеп
За заменик:	ДАНИЦА ПАВЛОСКА	Судија на Основен суд Прилеп
За членови:	СЛАВЕ ЗДРАВЕСКИ ИСМАЛАКИ АЛИУ ДИМЧЕ НАУМОСКИ СЕВГАНИ ИБРАХИМИ САДИК ЗЕНГОСКИ НАСЕР ДЕМА ПЕЦЕ ВАЈГАЛЕВСКИ ШАБАН САЛИОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ДРУГОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ТАНЧЕ СОФРОНИОСКИ	Судија на Основен суд Кичево
За заменик:	ЉАЗАМ ЉАЗАМИ	Судија на Основен суд Кичево
За членови:	МИЛОРАД ПОПОВСКИ ЛАЗЕ АНЃЕЛЕСКИ ВИТОМИР СИЉАНОВСКИ ТЕМЕЛКО ТАСЕСКИ НУИЈА ИДРИЗОСКИ ЕЛВИР АЛИОСКИ ЗЛАТКО БОЈАЦИЕВСКИ КРСТЕ НИКОЛОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ЖЕЛИНО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ШЕМСЕДИН ЈУСУФИ	Судија на Основен суд Тетово
За заменик:	ЗОРИЦА ЕФТИМОСКА	Судија на Основен суд Тетово
За членови:	РАМИЗ ХАСАНИ РУХИ ДЕМИРИ ИСМЕН ИСМАИЛИ ИСМАИЛ ИСМАИЛИ МЕНСУР АРСЛАНИ ШАФИ АЛИЛИ КАДРИ ИДРИЗИ ФАДИЛ ИДРИЗИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ЗАЈАС

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	НЕЏАТ ЕЛЕЗИ	Судија на Основен суд Кичево
За заменик:	ДРАГАН АТАНАСКОСКИ	Судија на Основен суд Кичево
За членови:	ТАХИР АСАНИ БАЈРАМ БАЈРАМИ АГРОН ЗЕНДЕЛИ ЈЕТМИР ДАУТИ ЗЕНДЕЛ ЈОНУЗИ РЕФИК ХУСЕИНИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

З Е Л Е Н И К О В О

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЃОРЃИ РАДОЈКОВ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ЉУБИЦА КОЛИЌ	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За членови:	ГОРДАНА МАНЕВСКА ДИЛАВЕР ЈАХИУ ЉУБЕ ПЕТРУШЕВСКИ АВДИРАМАН МУРАТОВСКИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ДРАГОЉУБ ТРАЈКОВСКИ ИВАН СТАНОЕВ РАДОВАН НИНОВСКИ КЕНАН ИСЕНИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

З Р Н О В Ц И

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ДИМИТАР СТАМЕНКОВ	Судија на Основен суд Кочани
За заменик:	НИКОЛА МИХАИЛОВ	Судија на Основен суд Кочани
За членови:	АТАНАС КАБОВ ПЕТАР КОЦЕВ СЕВДЕЛИНКА СТАНКОВА СТОЈАНЧО ЗАФИРОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ДИМИТАР ПЕТРОВ ВАНЕ МИТЕВ ПЕРЕ ЗЛАТКОВ ВАЛЕНТИН МИТЕВ	ВМРО-ДПМНЕ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

И Л И Н Д Е Н

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈОВАНКА СПИРОВСКА -ПАНЕВА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ЗЛАТКО ЛИНИН	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	РАДЕ СПАСОВСКИ АНЕТА СТЕФАНОВСКА СТОЛЕ ПЕТРУШЕВСКИ СТОЈАДИН ЃОРЃИЕВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	САШЕ ДОДИЌ ЛИДИЈА НИКОЛОВСКА АЦО ЃУРОВСКИ ПРЕДРАГ БОЛКОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

Ј Е Г У Н О В Ц Е

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ТОМЕ БОШКОСКИ	Судија на Основен суд Тетово
За заменик:	ЈОРДАН ВЕЛКОСКИ	Судија на Основен суд Тетово
За членови:	МИРЈАНА ЈАКИМОВСКА БУРХАН АБАЗИ МИРОСЛАВ ДИМОВСКИ ЦЕВАХИР ХАЈРЕДИНИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА СДСМ
За заменици:	МИЛЕВА МЛАДЕНКОВСКА ИДРИЗ ИБРАХИМИ ЗОРАН ИЛИЕВСКИ ТАЏЕДИН АДИЛИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

Б О Г О В И Њ Е

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЌАНИ АБДУЛИ	Судија на Основен суд Тетово
За заменик:	АЈРУЛА ИДРИЗИ	Судија на Основен суд Тетово
За членови:	СЕЛАТИМ КУРТИШИ АЌИМ АЈРУЛИ НЕРМИН АДЕМИ САМЕТ ИСМАИЛИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА
За заменици:	ИЗАИР ЗИБЕРИ ЃЗИМ НУРЕДИНИ ШЕРЕФ МЕМЕТИ САКИП КУРТИШИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА

К А Р Б И Н Ц И

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СЛАВЧО ТАСЕВ	Судија на Основен суд Штип
За заменик:	ЛЕНЧЕ МАНЕВА	Судија на Основен суд Штип
За членови:	ДЕЛЧЕ СТОИЛОВ САЉТИР НАКОВСКИ БИЈЛАНА ДАВЧЕВСКА - ПИЛАТОВА БИЈЛАНА ГЕОРГИЕВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ
За заменици:	ЉУБОМИР ТРАЈКОВ ЗЛАТЕ ПЕТРОВ ЕМИЛ ПИЛАТОВ СОЊА ГОЦЕВА	ВМРО-ДПМНЕ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

К О Н Ч Е

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СЛАВЧО МИЛЕВ	Судија на Основен суд Радовиш
За заменик:	НОЈКО АРСОВ	Судија на Основен суд Радовиш
За членови:	САШКА СТОИМЕНОВА МАГДА ЈАНКУЛОВА ТИНКА АНГЕЛОВА ЖИВКО МИХАЈЛОВ СТОЈАН ДИМОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ТРАЈЧЕ ТРАЈКОВ ЈОНЧЕ ВАСИЛЕВ АЦО ЃОРЃИЕВ	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

К Р И В О Г А Ш Т А Н И

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	РОСА СТАНОЕСКА	Судија на Основен суд Прилеп
За заменик:	БЛАЖЕ СПИРКОСКИ	Судија на Основен суд Прилеп
За членови:	БИЈЛАНА ЦВЕТКОСКА ДИМЧЕ СТОЈОВ СЛАВЕ НАЈДОСКИ ГОРАНЧО СИДОРОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	КИРО КРСТЕСКИ ЦЕВДЕТ ЈУСУФИ ГОЦЕ ГЛУШЕСКИ ЦВЕТАН КУШКОСКИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

Л И П К О В О

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СЕЛВЕР ИСМАНИ	Судија на Основен суд Куманово
-----------------	---------------	--------------------------------

За заменик:	СЕФЕР МЕХМЕТИ	Судија на Основен суд Куманово
За членови:	РАМАДАН ИБРАИМИ АБДУЛА САКИПИ МУРТЕЗАН ИДРИЗИ ВЕБИ ЈАХИЈА	ДУИ ДУИ ДПА ДПА
За заменици:	МУАРЕМ ЈАШАРИ ЕКРЕМ АДЕМИ ИСМАН АЛИЈА АДНАН ФЕЈЗУЛАИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА

ЛОЗОВО

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СТОЈАНЧЕ АТАНАСОВ	Судија на Основен суд
За заменик:	ЗОРАН ЃОШЕВ	Свети Николе Судија на Основен суд
За членови:	ЗЛАТКО ТАСЕВСКИ МИЛЕ АНГЕЛКОВИК ЈАГОТКА ИВАНОВСКА ГОРДАН МИЛАНОВ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ГОРАН ВЕЛКОВСКИ ДОНЧО ЈОВАНОВСКИ ДЕЈАН ВЛАДЕВ САШКО НАУМОВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

МАВРОВО и РОСТУША

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	НАТАША СТЕФАНОВСКА	Судија на Основен суд
За заменик:	ГЕРАСИМ ГЕРАСИМОСКИ	Гостивар Судија на Основен суд
За членови:	БЕКИРИ БУКУРИЕ ШАБАН ИСЕНИ ДРАГАН БЛАЖЕСКИ ЉУБИША ГЕРАСИМОВСКИ	СДСМ ДУИ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ДИМЕ МИХАЈЛОВСКИ ПАЈАЗИТ МУРАТИ ВОЈЧЕ ЈОВАНОВСКИ ЛАЗЕ МИРКОВСКИ	СДСМ ДУИ СДСМ СДСМ

МОГИЛА

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈОРДАН ВРБОВСКИ	Судија на Основен суд
За заменик:	СЛАВИЦА МИРКОВСКА	Битола Судија на Основен суд
За членови:	ДОБРЕ КЕКОВСКИ ЗОРАН ГРУЕВСКИ САШО ПИВКОВСКИ ТОДЕ ДАРАЛИОВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	МЕНДО РИСТЕВСКИ ГОЦЕ МАТИНОВСКИ ЉУПЧО БОГДАНОВСКИ ТОНИ АЛЧЕВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

НОВАЦИ

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СИМЕОН ЦВЕТАНОВСКИ	Судија на Основен суд
За заменик:	ВЕРА РИСТЕВА	Битола Судија на Основен суд
За членови:	ЉУПЧО СТЕФКОВСКИ КИРЕ СОКЛЕВСКИ	СДСМ СДСМ

За заменици:	ОЛГИЦА НАСЕВСКА ДОСТА СЕКУЛОВСКА ИВАН СТОЈКОВСКИ ЗДРАВКО СТОЈОВСКИ ОЛИВЕРА КОТЕВСКА ЉУПЧО ИВАНОВ	ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
--------------	---	--

НОВО СЕЛО

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ВАСИЛКА ВАСИЛЕВА	Судија на Основен суд
За заменик:	ЛАЗАР ГИЧЕВ	Струмица Судија на Основен суд
За членови:	ДРАГИ ДИМИТРОВ ВАНЕ АНГЕЛОВ ЗВОНКО ТИЛЕВ ТРЕНДАФИЛ ЗЛАТИНОВ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	САШО БОЕВ ВАНЧО ГЕОРГИЕВ ГОРАН БУЧЕВ ЖИВОРАД МИТКОВ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ОСЛОМЕЈ

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ВАНКО СТОЈАНОВСКИ	Судија на Основен суд
За заменик:	АБДУЛА ЛИМАНИ	Кичево Судија на Основен суд
За членови:	НАЦИФ СЕЛИМИ АБДУЛА БАЛАЖИ АМИТ САДИКУ БАЈРАМ ЧУПИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА
За заменици:	РАМИЗ БАЛАЖИ АГИМ САДИКУ АЛИ ПУРЕЛКУ	ДУИ ДУИ ДПА

ПЕТРОВЕЦ

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	РАДОВАН БУРЈАКОВСКИ	Судија на Основен суд
За заменик:	СТАНКА ЗАФИРОВСКА	Скопје II - Скопје Судија на Основен суд
За членови:	ДИМЕ КОСТАДИНОВСКИ ИМЕР САЛИЕВИК САШО САНДЕВ	СДСМ ДУИ СДСМ СДСМ
За заменици:	ШАИП КАСАМИ ТОМЕ ДИМКОВСКИ ИДАВЕР АМЕДИ ДЕНИ КРСТЕСКИ НЕЏАТ ШАСИВАРИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ

ПЛАСНИЦА

За претседател, членови и нивни заменици на
Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ДРАГИ БИЛЕСКИ	Судија на Основен суд
За заменик:	ЈАГОДА НИКОДИНОСКА	Кичево Судија на Основен суд
За членови:	МЕНАН ШЕРИФОСКИ ЛУМУНБА АНЕМОГЛУ АБДУРАВМАН АСАНОСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ЦУНЕИС НУРЕВСКИ ВЕИС САЛИФОСКИ ЕНВЕР САИТОВСКИ ЕСВЕР БАЈРАМОСКИ МЕВЛУДИН АНЧОВСКИ	ДПА СДСМ ДУИ СДСМ СДСМ

РАНКОВЦЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СЛАВИЦА ЃОРЃИЕВСКА	Судија на Основен суд Крива Паланка
За заменик:	ЛОЗА ИЛИЕВСКА	Судија на Основен суд Крива Паланка
За членови:	ТАЊА ЃОРЃИЕВСКА СВЕТЛАНА СТОЈКОВСКА ЛЕНЧЕ ДОБРАШАНОВИЌ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ЗОРИЦА ЦЕКОВСКА ЉУБЕ МИЦЕВСКИ ЕМИЛИЈАН ПОПОВСКИ СЛАВИЦА ТРАЈКОВСКА ИВИЦА ТОДОРОВСКИ	ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

РОСОМАН

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СТОЈАН БОЈКОВ	Судија на Основен суд Кавадарци
За заменик:	ЕЛИЗАБЕТА ПЕТКОВСКА	Судија на Основен суд Кавадарци
За членови:	НАЦКО СТОЈАНОВ БЛАЖЕ КОСТОВСКИ ТРАЈЧЕ КОСТОВ СТРАШО АНГЕЛОВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ГОЦЕ ЈОНОВСКИ ВУКАШИН АНДРИЌ СПАСЕ РИСТЕВСКИ ДРАГИ АРСОВ	ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

СОПИШТЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МИЛКА ПАНГОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	СНЕЖАНА ШУПЛИНОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЃОРЃИЈА АЦКОВСКИ ЗОРАН ДИМИТРИЕВСКИ ДЕЈАН ПАМЕТКОВСКИ КЕРИМ АЈРУЛОВСКИ	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ДЕЈАН НИКОЛОВСКИ ИГОР СОЈОСКИ СТЕВЧЕ ЈОВАНОВСКИ БАШКИМ МУРСЕЛОВСКИ	ДПА СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

СТАРО НАГОРИЧАНЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СЛАВИЦА СПАСИЌ	Судија на Основен суд Куманово
За заменик:	РУШКА ПОП-АРСОВА	Судија на Основен суд Куманово
За членови:	СВЕТО СМИЉКОВИЌ НОВИЦА СТЕФАНОВСКИ ДОКА ЈАКИМОВСКА ЗОРАН ЈОВАНОВСКИ ВЕСНА ЈОВАНОВСКА	СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ СДСМ
За заменици:	ТИНА КОСТОВСКА АЦЕ ВЕЛИЧКОВСКИ ДРАГИ МИЛЕНКОВСКИ	ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

СТУДЕНИЧАНИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ДРАГАН НИКОЛОВСКИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	СЛОБОДАН ХАЦИ ХРИСТОВСКИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	БЕДРИ БАЈРАМИ СИНАН ЗЕКИРИ ДЕМИРАЛИ РАМАНИ ШАИП НУРЕДИНИ НЕРМИН ЧОЛИЌ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА СДСМ
За заменици:	МИТАТ ИСМАИЛИ ЛУТФИ АДЕМИ ФУАТ РУШИТОВСКИ	ДУИ ДПА ДПА

ТЕАРЦЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	НАЗИФ ИЉАЗИ	Судија на Основен суд Тетово
За заменик:	МИЛАИМ ЕМУРЉАИ	Судија на Основен суд Тетово
За членови:	РЕФИК КАСАНИ ЕНВЕР ЕЛМАЗИ ЗУЉКУФЛИ ЈАШАРИ ИСАК ИСЕНИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА
За заменици:	ЉУПЧО СОФРЕСКИ ВАЈДИН РЕЦЕПИ ШЕРЕФ САЛИИ НАСИР КАМИЛИ	СДСМ ДУИ ДПА ДПА

ЦЕНТАР ЖУПА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ОРУЧ АБАЗОВСКИ	Судија на Основен суд Дебар
За заменик:	МЕРСИМ МАРКУ	Судија на Основен суд Дебар
За членови:	КАЗАФЕР ЕМРУЛОВСКИ АЛИЈЕ МАКЕЛАРА АЛИ ИСЛАМОВСКИ РУИМ БЛАТА АСАН МЕМЕДОВСКИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА СДСМ СДСМ
За заменици:	РЕШАТ КОРМЕТЕТИ ВЕЛЕДИН ДАНЧЕВСКИ	ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ЧАШКА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	БОРИС МИЛОЈКОВ	Судија на Основен суд Велес
За заменик:	БЛАГОЈ АНЃУШЕВ	Судија на Основен суд Велес
За членови:	ТРАЈКО БАБУНСКИ РАМАДАН АНЗОВ ВЕНЦИСЛАВ АНДОНОВСКИ ФАЗЛИ ИМЕРОВ БОРЧЕ СТОЈАНОВСКИ СЕЛАМ АХМЕДОВ МИЛАН НИКОЛОВСКИ ЕНВЕР БЕЈЛУРОВ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ЧЕШИНОВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈАКИМЧЕ ИЛИЕВ	Судија на Основен суд Кочани
За заменик:	СИМЕОН ЗДРАВКОВ	Судија на Основен суд Кочани
За членови:	ЃОРГИ ИВАНОВ ИГОР ХРИСТОВ ВАНЧО ГЕОРГИЕВ АНГЕЛИНКА ХРИСТОВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	ВЛАТКО МИХАЈЛОВ БЛАГОЈ ЃОРГИЕВ ГОРДАН АНАСТАСОВ НОЈКО ДИМИШКОВ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

ЧУЧЕР-САНДЕВО

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈАНЕ ТАПАНЦИОСКИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	РАДМИЛА КАРАНОВИЌ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЛЕПА ПАЛЕВСКА МУХАРЕМ АСАНИ ВЛАТКО ПОПОВСКИ БАКИ БАРДИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	АЦО ЉОТИЌ НУХИ ОСМАНИ АЦО ПРШЕВСКИ ЛУТФИ ИБРАХИМИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

АЕРОДРОМ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ЈАНИ НИЧА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ЛИНА ПЕТРОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЈОРДАН КУЗМАНОВ ДАНЧЕ ДАНИЛОВСКА ЈАНА ИЛИЕВА СВЕТЛАНА ФИЛИПОВСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	СНЕЖАНА АНДРЕВСКА ЈЕЛЕНА ПАВЛОВСКА ЈУЛИЈАНА ПАВКОВСКА ВЕРЧЕ АРСОВА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

БУТЕЛ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СНЕЖАНА ТРПОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ЛИДИЈА НЕДЕЛКОВА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЃОРЃИ ЦАЈКОВСКИ АДНАН ИДРИЗИ ШИРО СТОЈАНОВ РЕШАТ НАГАВЦИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ВАЊА РИСТОВСКА ФАТМИР ЗУКА АНГЕЛЕ СПИРОВСКИ ФАДИЛ ЛЕСКОВИЦА	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ГАЗИ БАБА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ВЕРИЦА СИМОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ВЕСНА СТРЕЗОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЗЛАТКО ХРИСТОВСКИ РАМАДАН ТРОЛИ ЗЛАТЕ МИТРОВСКИ АЈЕТ РЕЏЕПИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	СНЕЖАНА ЕФТИМОВА ЕМРИ ЕМИНИ ТРАЈАН ЗАФИРОВ СЕМРА РЕЏЕПИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	СНЕЖАНА БАЈЛЛОВА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За заменик:	КАТИЦА ЈОВАНОВСКА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За членови:	АЛЕКСАНДАР НАУМОВСКИ БОШКО СТОЈАНОВ СПИРО СИЛЈАНОВСКИ ЛИДИЈА ЈОВАНОВСКА	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ
За заменици:	ДАРИНКА СТЕВАНОВИЌ ДАНИЕЛА ЈОВЧЕВСКА НАТАША НАКОВСКА ЉУПЧО ПЕЈКОВСКИ	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КАРПОШ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	АНТОАНЕТА ДИМОВСКА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За заменик:	ВИОЛЕТА ИЛИОВСКА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За членови:	СТОЈАН АЛЕКСОВ СНЕЖАНА КОСТОВСКА ХРИСТО КАЛАЈЦИЕВ СИМОН МИХАЈЛОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ
За заменици:	БЛАГОЈ ДИМИТРОВСКИ МАЈА СТОЈКОВСКА ВИОЛЕТА АНГЕЛОВА - ГЕРОВСКА ЈОСИФ ЈОСИФОВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

КИСЕЛА ВОДА

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	АЛЕКСАНДАР МЛАДЕНОВСКИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ОГНЕН СТАВРЕВ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ГОРДАНА ТРАЈКОВСКА -КАРКАЛАШЕВА МАРИНА ЧОРБЕСКА ТРИПКО ДИМОВ СВЕТЛАНА ЈАКИМОВСКА	СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ СДСМ
За заменици:	МИРА АНГУШЕВСКА ДРАГАН ЈОВАНОВСКИ ВИОЛЕТА ГЛИГОРОВСКА ВАЛЕНТИНА БОЖИНОВСКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ВМРО-ДПМНЕ

САРАЈ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	МУЈДИН БАЈРАМИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	СЕДАТ РЕЏЕПАГИЌ	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За членови:	КАСАМ ДЕМИРИ НЕХАТ МУРАТИ ХАЏБИ ЗЕНДЕЛИ АГИМ МАХМУТИ	ДУИ ДУИ ДПА ДУИ
За заменици:	ЗЕНУН МАЌЌАНИ ВАЛОН БЕЛУЛИ ШЕРИФ ШЕРИФИ САДАТ ИМЕРИ	ДУИ ДУИ ДПА ДПА

ЦЕНТАР

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	ДОБРИЛА КАЦАРСКА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За заменик:	ХРИСТО ЈОВАНОВ	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
За членови:	ПАВЛЕ СТОЈАНОВСКИ МИРА ГУШЕВСКА ЈАНЕ ЈАНКУЛОВСКИ ЦЕВАТ ДОКА	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ИЛИЈА ЧИЛИМАНОВ ИЗЕТ РИЗАХУ АЛЕКСАНДАР ЗДРАВЕВ СЕБЕХАТЕ КРАСНИКИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ЧАИР

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	АФРОДИТА ШЕХУ АСАНИ	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ВЕРИЦА БОЖИНОВСКА -ЦРЦАРЕВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ЗОРАН ЃОРЃИЕВСКИ ВЕДАТ РЕЏЕПИ ВАСИЛ ПЕОВСКИ БАШКИМ ГАШИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ЕМИЛИЈА ПЕТКОВСКА БАРИЈЕ БЕЛА ПЕТАР ПЕТРЕЈЧИН СЕРВЕТ РЕЧИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ШУТО ОРИЗАРИ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	РАДИЦА ВАСИЛЕВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За заменик:	ЛИДИЈА ТАСЕВА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ФЕРХАТ ХАСАН САМИ ДОШЛАКУ МАЈА СТОЈАНОВСКА НАСЕР ХАСИМ МЕМЕД	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ЕРОЛ ХАЈРОВИЌ БЕЛТУЛА ИСМАИЛИ ЗЛАТКО ТАНЕВСКИ БЕКИМ СОПА	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

ГРАД СКОПЈЕ

За претседател, членови и нивни заменици на Изборната комисија, се именуваат:

За претседател:	АНИТА ДАНИЛОВСКА	Судија на Основен суд Скопје I - Скопје
-----------------	------------------	---

За заменик:	ВЕСНА КАЛКОВСКА	Судија на Основен суд Скопје II - Скопје
За членови:	ГОРАН МИХАЈЛОВ ПАВЛИНА ЦРВЕНКОВСКА ДИМИТАР ЃОРЃИЕВСКИ	СДСМ СДСМ ВМРО-ДПМНЕ ДПА
За заменици:	ЏЕМИЛ БАКИУ РУСКА КАРАНОВИЌ БУРИМ ЈАКУПИ АЛЕКСАНДАР МИХАЈЛОВСКИ ИСМАИЛ РАМАДАНИ	СДСМ ДУИ ВМРО-ДПМНЕ ДПА

II. Со денот на донесувањето на оваа одлука престанува да важи Одлуката за именување на претседатели, членови и заменици на општинските изборни комисии и Изборната комисија на Градот Скопје ("Службен весник на Република Македонија" број 58/2000).

III. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Бр. 07-20/1
13 јануари 2005 година
Скопје

Претседател
на Државната изборна комисија,
Стево Пендаровски, с.р.

30.

ОБРАСЦИ ОД БРОЈ 7 ДО БРОЈ 9 ОД ДРЖАВНАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ОБРАЗЕЦ БРОЈ 7
член 29 ставови 1, 2 и 7 од
Законот за локалните избори

Изборната комисија на општина _____ односно Изборната комисија на Градот Скопје, ја прими листата на кандидати за избор на членови на Советот на _____ односно листата на кандидатот за градоначалник на _____ (назив на општината) односно на Градот Скопје од _____ (назив на предлагачот) на _____ (ден, месец, година и час) и откако утврди дека листата на кандидати, односно листата на кандидатот за градоначалник е поднесена во рокот определен во член 21 став 4 и е составена во согласност со одредбите од Законот за локалните избори, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

Листата на кандидати, односно листата на кандидатот, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Во _____
(место и дата)

М.П.

ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ

(име и презиме)

ЧЛЕНОВИ:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(име и презиме)

ОБРАЗЕЦ БРОЈ 8
член 29 став 3 од Законот
за локалните избори

Изборната комисија на општина _____ односно Изборната
комисија на Градот Скопје утврдува дека на _____ (назив на општината)
на кандидат за избор на членови на Советот на _____ (ден, месец, година и час) ја прими листата
на кандидатот за градоначалник на _____ (назив на општината) односно на
Градот Скопје од _____ (назив на предлоганот)

Изборната комисија утврди дека листата на кандидати, односно листата на
кандидатот за градоначалник не е составена во согласност со член 29 од Законот за
локалните избори, поради што ги повиква подносителите веднаш, но најдоцна во рок
од 48 часа од приемот на листата да ги отстранат констатираните неправилности,
односно пропусти

(да се наведат неправилностите, односно пропустите)

Во _____
(место и дата)

М.П.

ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ

(име и презиме)

ЧЛЕНОВИ:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(име и презиме)

ОБРАЗЕЦ БРОЈ 9
член 29 ставови 4 и 5 од
Законот за локалните избори

Изборната комисија на општина _____ односно Изборната
комисија на Градот Скопје, согласно член 29 ставови 4 и 5 од Законот за локалните
избори на _____ (назив на општината) то донесе следното
(ден, месец и година)

РЕШЕНИЕ

Листата на кандидати за избор на членови на Советот на општината
(назив на општината) односно на Градот Скопје, односно листата на кандидат за
градоначалник на општината _____ (назив на општината) односно на Градот Скопје
поднесена од предлоганот _____ (назив на предлоганот)

СЕ ОТФРЛА.

Образложение

(се наведуваат причините поради кои се отфрла поднесената листа)

Прва помош:
Против ова решение може да се поднесе жалба до Апелациониот суд
_____ во рок од 24 часа од приемот на Решението.

Во _____
(место и дата)

М.П.

ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ

(име и презиме)

ЧЛЕНОВИ:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(име и презиме)

FORMULARI NUMER 7
Neni 29 paragrafi 1, 2 dhe 7 i L
Ligjit per zgjedhje lokale

Komisioni zgjedhor i Komunës _____ respektivisht Komisioni zgjedhor
(emri i komunës)
i qytetit të Shkupit, mori lista e kandidatëve për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit të
_____, respektivisht lista e kandidatit për prefekt të _____
(emri i komunës) (emri i komunës)
respektivisht të qytetit të Shkupit nga _____ në _____ (dita, muaji, viti, ora)
dhe pasi konstatoi se lista e kandidatëve, respektivisht lista e kandidatit për prefekt është dorëzuar në
afatin e paraparë me neni 29 paragrafi 4 dhe është përpehëur në pajtim me dispozitat e Ligjit për zgjedhje
lokale, mori këtë

VENDIM

Lista e kandidatëve, respektivisht lista e kandidatit, **VËRTETOHET.**

Në _____
(vend dhe data)

V.V.

KOMISIONI ZGJEDHOR
KRYETARI,

(emri dhe rubrika)

ANËTARË:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(emri dhe rubrika)

FORMULARI NUMER 8
Neni 29 paragrafi 3 i Ligjit
Për zgjedhje lokale

Komisioni zgjedhor i Komunës _____ respektivisht Komisioni zgjedhor
(emri i komunës)
i qytetit të Shkupit konstatoi se në datë _____ mori lista e kandidatëve
(dita, muaji, viti, ora), respektivisht
për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit të _____ (emri i komunës)
listës e kandidatit për prefekt të _____ respektivisht të qytetit
(emri i komunës)
të Shkupit nga _____ (emri i propozuesit)

Komisioni zgjedhor konstatoi se lista e kandidatëve, respektivisht lista e kandidatit për prefekt në
afatin përpehëur në pajtim me neni 28 të Ligjit për zgjedhje lokale dhe, për këtë arsye, i thon paraqitësit e
listës të ndërprerjes së zgjedhjes, me brenda 48 orëve nga marrja e listës paraqitësit respektivisht listën
e konstatuara.

(pë shprehjeve paragrafi 2, respektivisht listën)

Në _____
(vend dhe data)

V.V.

KOMISIONI ZGJEDHOR

(emri dhe rubrika)

ANËTARË:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(emri dhe rubrika)

FORMULARI NUMER 9
Neni 29 paragrafi 4 dhe 5 te Ligjit
për zgjedhje lokale

FORM NO 8
Yerel Seçim Kanun'unun 28. Maddesi,
3.Paragrafı

Komisioni zgjedhor i komunës _____ respektivisht Komisioni zgjedhor
(nani i komunës)
i qytetit të Shkupit, në bazë të neni 29 paragrafi 4 dhe 5 të Ligjit për zgjedhje lokale në
(dita, muaji, viti, ora), merret vendim

V E N D I M

Lista e kandidatëve për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit të Komunës
(nani i komunës), respektivisht të qytetit të Shkupit, respektivisht lista e kandidatëve për
prefekt të komunës _____, respektivisht të qytetit të Shkupit, e paraqitur nga
(nani i komunës)

proponenti _____
(nani i proponentit)

REFUZOHET.

Anëtarin

(Shërbuesi anëtar për të cilin refuzohet lista e paragrafi)

KOPIJE JUTILKE:

Kopije të tërësorë vendimi merret të paraqitet anëtarë deri të Gjykatës së Apelit _____ brenda 24 orëve
nga pranimi i Vendimit.

Nr _____
(venditi dhe data)

V.V.

KOMISIONI ZGJEDHOR

(nani dhe shifra)

ANËTARË:

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
- (nani dhe shifra)

FORM NO 7
Yerel Seçim Kanun'unun 29. Maddesi,
1. 2. ve 7.Paragrafı

_____ Belediyesi Seçim Komisyonu ve/veya Üsküp
(Belediyenin adı)
Kendi Seçim Komisyonu, _____ Komisyona Çıra seçimi aday listesini ve/veya
(Belediyenin adı)
_____ ve/veya Üsküp Kenti Belediyeye Başkan aday listesini,
(Belediyenin adı) _____ (gün, ay, yıl ve saat)
tarafından, _____ 'nin tasdim aldığı ve Aday Listesinin ve/veya Belediyeye
(ahliif sahibinin adı)
Başkan aday listesinin Yerel Seçim Kanun'unun 23. Maddesi, 4. Paragrafında belirtilen şekilde tasdim
edilmiş olduğuna ve Kanun hükümlerine uygun şekilde düzenlenmiş olduğuna tespit atıldığına sonra şu
kararı aldı

K A R A R

Adaylar Listesi ve/veya Aday Listesi, **ONAYLANDI.**

Yar _____
(yer ve tarih)

M.Y.

SEÇİM KOMİSYONU
BASKAN,

(adı ve soyadı)

ÜYELER:

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
- (adı ve soyadı)

_____ Belediyesi Seçim Komisyonu ve/veya Üsküp
(Belediyenin adı)
Kendi Seçim Komisyonu, _____ Komisyona Çıra seçimi aday listesini ve/veya
(Belediyenin adı)
_____ ve/veya Üsküp Kenti Belediyeye Başkan aday listesini,
(Belediyenin adı) _____ (gün, ay, yıl ve saat)
tarafından, _____ 'nin tasdim aldığı ve/veya
(ahliif sahibinin adı)

Seçim Komisyonu, Adaylar Listesinin ve/veya Belediyeye Başkan Aday Listesinin Yerel Seçim
Kanun'unun 28. Maddesi hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş olduğuna tespit atılmış ve teklif
sahiplerinden, her biri, ve on gün listelerin kabulünden 48 saat içerisinde, tespit edilmiş yanlışlıklar ve/veya
eksiklikleri dilekçe formatını ara etmişlerdir

(yanlışlıklar ve/veya eksikler yazılacak)

Yar _____
(yer ve tarih)

M.Y.

SEÇİM KOMİSYONU
BASKAN,

(adı ve soyadı)

ÜYELER:

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
- (adı ve soyadı)

FORM NO 9
Yerel Seçim Kanun'unun 29. Maddesi,
4. ve 5. Paragrafı

_____ Belediyesi Seçim Komisyonu'nun ve/veya Üsküp
(Belediyenin adı)
Kendi Seçim Komisyonu'nun, Yerel Seçim Kanun'unun 29. Maddesi, 4. ve 5. Paragrafı uyarınca,
tarafından aldığı
(gün, ay ve yıl)

K A R A R

_____ tarafından ilave edilmiş _____ Belediyesi ve/veya
(ahliif sahibinin adı) _____ (Belediyenin adı)
Üsküp Kenti Komisyona, Çıra seçimi aday listesi ve _____ Belediyesi ve/veya
(Belediyenin adı)
Üsküp Kenti Belediyeye Başkan aday listesi

REDDEDİLDİ.

AÇIKLAMA

(ilave edilmiş listelerin reddedilmesine nedenleri açıklanacak)

Birlikte yerel
Kanun'a karşı itiraz, Kararı'nın kabulünden 24 saat zarfında _____ İhtisaf Mahkemesi'ne
gönderilecektir.

Yar _____
(yer ve tarih)

M.Y.

SEÇİM KOMİSYONU
BASKAN,

(adı ve soyadı)

ÜYELER:

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
- (adı ve soyadı)

PATREN NUMERO 8
deno 29 puta 3 turo Kanaai
e lokalno alomabatar

E alomabatar komisa e komatar _____ ja puten
alomabatar
(name e komabatar)
I komisa e dirjatar Skopje egnatitkerclo e _____ kaja i puten
(give, then thaj dno)
kandidatoge hui alomabatar dno e Kanaai e _____ ja puten
(name e komabatar)
i puten e kandidatoge dirjatar keratke e _____ ja puten e dirjatar
Skopje turo _____
(name e komabatar)
(name e komabatar)

E alomabatar komisa egnatitkerclo e i puten e kandidatoge, ja puten i puten e
kandidatoge hui dirjatar keratke na kopitro e dnoja 28 turo Kanaai e lokalno alomabatar,
akar soke alomabatar e propozal ag te avn, majkur ko yakit turo 48 fusa, tari puten te cken e
komatitro keratke, e hui soke fusa

(te anabatar e hui soke fusa)

Klo _____
(then thaj dno)

M.T.

**ALOMABATAR KOMISA
PREZIDENTI**

(name thaj angloar)

DENE:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(name thaj angloar)

PATREN NUMERO 9
deno 29 puta 4 thaj 5 turo Kanaai
e lokalno alomabatar

Alomabatar komisa e komatar _____ ja puten
Alomabatar
(name e komabatar)
I komisa tari dno Skopje, ko name e dnoja 29 puta 4 thaj 5 turo Kanaai e lokalno alomabatar e
_____, ang i
(give, then thaj dno)

SOLUCIJA

I puten e kandidatoge hui alomabatar dno e Kanaai tari Kanaai
(name e komabatar), ja i dirjatar Skopje, ja i puten kandidatoge hui
dirjatar keratke e komatar _____ ja puten e dirjatar Skopje
dnoja turo propozal _____
(name e komabatar)
(name e komabatar)

FIDELAPES

Sokipatar

(te anabatar e sokipatar hui so fideles i puten so dno)

Jaristkano sikovite:
Bali akaja sednja taj te del pes fusa di klo Apelatkano krio _____, ko yakit
turo 24 e dnoja puten e Solatjankore

Klo _____
(then thaj dno)

M.T.

**ALOMABATAR KOMISA
PREZIDENTI**

(name thaj angloar)

DENE:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
(name thaj angloar)

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на
платите во Република Македонија (“Службен весник
на Република Македонија“ бр. 70/94, 62/95, 33/97,
50/2001, 26/2002 и 46/2002), Министерството за труд и
социјална политика

О Б Ј А В У В А

1. Трошоците на живот за месец декември 2004 го-
дина, во однос на месец ноември 2004 година, се пони-
ски за 0,7%.

2. Исплатата на платите за месец декември 2004 го-
дина, во однос на месец ноември 2004 година, работо-
давците од членот 3 став 1 ја вршат на нивото на пра-
вото утврдено за претходниот месец.

Министер,
Стевчо Јакимовски, с.р.

Врз основа на член 74 од Законот за сметководство
(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 42/93,
48/93, 6/95, 32/98, 39/99 и 70/2001), Државниот завод за
статистика ги утврдува и објавува

**КОЕФИЦИЕНТИТЕ
ЗА ПОРАСТОТ НА ЦЕНИТЕ И ПОРАСТОТ НА
ТРОШОЦИТЕ НА ЖИВОТ ВО РЕПУБЛИКА МА-
КЕДОНИЈА ЗА МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ 2004 ГОДИНА**

1. Месечниот коефициент на порастот на цените на
производители на индустриски производи во декември
2004 година во однос на ноември 2004 година изнесува
-0.015.

2. Коефициентот на порастот на цените на произво-
дителите на индустриски производи од почетокот на
годината до крајот на месецот изнесува 0.013.

3. Коефициентот на пораст на цените на производи-
тели на индустриски производи од секој месец во годи-
ната до крајот на годината е:

- јануари 2004	0.017
- февруари 2004	0.018
- март 2004	0.010
- април 2004	0.009
- мај 2004	0.002
- јуни 2004	- 0.004
- јули 2004	- 0.002
- август 2004	- 0.006
- септември 2004	- 0.010
- октомври 2004	- 0.012
- ноември 2004	- 0.015
- декември 2004	- 0.000

4. Коефициентот на пораст на животните трошоци
во Република Македонија од почетокот на годината до
крајот на декември 2004 година во однос на просекот
на животните трошоци за 2003 година во Република
Македонија изнесува - 0.004.

Директор
Катерина Костадинова-Даскаловска, с.р.

ИЗВЕСТИВАЊЕ

ЗА ОБЈАВУВАЊЕ НА ТЕКСТОВИ И ОГЛАСИ ВО „СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ“

I

Објавувањето на судските огласи, запишувањето во трговскиот регистар, стечајните постапки, ликвидациите, запишувањето во регистарот на здруженија на граѓани и фондации, сите огласи согласно Законот за трговските друштва, нотарските и останатите огласи, конкурсите како и неважечките документи и јавните набавки, **се доставуваат по пошта или лично на адреса ЈП Службен весник на РМ, ц.о. Скопје, бул. „Партизански одреди“ бр. 29.**

Со пропратно писмо **се приложува оригинален текст** за објавување во два примерока, **а пожелно е истиот текст да се достави и на дискета** поради побрзо подготвување за печатење.

Материјалите треба да се достават **најдоцна 7 дена пред објавувањето, а објавени ќе бидат оние текстови кои се платени.** Текстовите се објавуваат по правило во првиот нареден број после евидентирањето на уплатата.

Информации за објавување можат да се добијат на телефоните (02) 3298-860; 3298-769 и телефакс (02) 3112-267.

II

Во огласниот дел на Службен весник на РМ се огласуваат изгубени неважечки документи утврдени со закон, меѓу кои:

- пасоши	250 денари,
- лични карти	200 денари,
- чекови од тековни сметки, чековни картички, денарски и девизни штедни книшки, работни книшки, воени книшки, свидетелства, ученички книшки, индекси, дипломи	125 денари,
- даночни картички	250 денари.

Огласите за изгубени документи **ќе бидат објавени ако биде доставен доказ (копие од уплатница) за извршената уплата на жиро-сметката на ЈП Службен весник на РМ со читливо напишани податоци за странката (име и презиме, улица, број и место на живеење) и назнака на документот што се огласува, а за лична карта и пасош и регистарски број на исправата (што странките го добиваат во МВР).**

Граѓаните од Скопје уплатата можат да ја извршат и во просториите на ЈП Службен весник на РМ.

Огласите кои не се со целосен и јасен текст нема да се објавуваат, а претпријатието не ја сноси одговорноста за необјавувањето.

Жиро-сметката на ЈП Службен весник на РМ: 300000000188798.

Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.

Адреса: ЈП Службен весник на РМ, ц.о. Скопје, бул. „Партизански одреди“ бр. 29.

Дополнителни објаснувања можат да се добијат на телефоните (02) 3298-860; 3298-769 и телефакс (02) 3112-267.

ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ ПО НАМАЛЕНИ ЦЕНИ ВИ ГИ НУДИ ИЗДАНИЈАТА:

Р.бр	Нови издавња	Цена	Р.бр	Издавња	Цена
1	Збирки прописи од областа на локалната самоуправа, 2004		7	Кривичен законик од Д-р Владо Канџовски (со измените и дополнувањата од 1999 и 2002 година со краток коментар, објаснувања и регистар на поими)	
а)	I книга – (Законите за: локална самоуправа; територијална организација на локалната самоуправа; за градот Скопје; финансирањето на единиците на локалната самоуправа и Законот за локалните избори – редакциски пречистен текст).	900.00	- плус Дополток со измените и дополнувањата на КЗ од 2003 и 2004	600.00	
б)	II книга – (Законите за: комуналните такси; дејности на инт; угостителска дејност; туристичка дејност и Законот за вршење занаетска дејност).	600.00	8	Збирка на меѓународни конвенции од областа на кривичното право, 2000	150.00
в)	III книга – (Редикциски пречистени текстови на Законите за: основното образование; средното образование; заштита на децата и Законот за социјална заштита).	700.00	9	Устав на Република Македонија (со сите амандман и рамковен договор) на македонски јазик (нек повеќе) на англиски јазик (нек повеќе)	300.00 400.00
г)	IV книга – (Закон за управување со отпадот, Закон за квалитетот на амбиентниот воздух; Законите за заштита на природата)	500.00	10	Закон за спречување на перење пари, со конвенција, Д-р Ј. Пролевски, 2002	200.00
д)	Комплет од четирите книги - Збирки на Законите од областа на локалната самоуправа, 2004, по цена од	2100.00	11	Закон за извршната постапка Д-р С. Георгиевски, 2002	300.00
2	Закон за кривична постапка и Закон за извршување на санкциите (редакциски пречистени текстови)	900.00	12	Закон за спречување на корупцијата Со Законот за ратификација на конвенцијата Д-р Ј. Пролевски (со објаснувања), 2002	250.00
3	Закон за трговските друштва, со вовед, 2004	800.00	13	Збирка на прописи од областа на изборното право (со коментар и објаснување) Т. Величковиќ, В. Ангеловски, 2002	200.00
4	Закон за јавните набавки, 2004	200.00	14	Закон за денационализација (со коментар, објаснувања и образци) Д-р С. Георгиевски, 2000	250.00
5	Комплет CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година	5200.00	15	Збирка на прописи од областа на државјанството Д-р Ф. Стоев, М-р М. Лазарева – Трајковска, 1998	200.00
6	Поединечни CD-ROM изданија 2001, 2002, 2003 и 2004 година	1500.00	16	Закон за прекршоците (со објаснувања, коментари, судска практика, со прилоги) Д-р Ј. Пролевски, М. Крајковиќ, 1998	350.00

П О Р А Ч К А

Со ова неотповикливо ги порачуваме изданијата под реден број _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци; _____ во _____ примероци.

Доказот за извршена уплата на жиро с-ка 300000000188798 и порачката ги испраќаме по пошта на адреса бул. „Партизански одреди“ бр. 29, п. факс 51, 1000, Скопје, или на телефакс број + 389-2-311-22-67.

Порачател: _____

Место: _____ ул. _____ бр. _____, тел/факс _____

Потпис на порачателот

Во _____, _____ 200__ година. (М.П.) _____

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, +389-2-3298-769. Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2005 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: Графички центар КМ Креатив - Скопје.